

τὸ σχολεῖον, θὰ ἔλεγε: «Καλέ, τί μου λέτε; ἐγὼ δὲν πηγαίνω 'ς τὸ σχολεῖον», καὶ ὁμως τί ἄλλο ἦτο ἡ οἰκία τῆς κυρίας Φανῆς παρὰ σχολεῖον, καὶ σχολεῖον ὅπου εἶχε τόσους διδασκάλους ὅσοι ἦσαν οἱ κάτοικοι τῆς οἰκίας.

Ὁ μικρὸς Παῦλος εἶχεν ἀναλάβῃ νὰ τὴν μάθῃ τὸ ἀλφάβητον, διότι ὁ καίμενος τοῦτο μόνον εἴξευρε, δὲν εἴξευρεν ἄλλο τίποτε. «Τὸ βλέπεις τοῦτο; ἔλεγεν εἰς τὴν Μαρίκαν, αὐτὸ τὸ λένε ἄλλα.»

Ὁ Αἰμύλιος καὶ ὁ Γεώργιος ἐδίδασκον τὴν Μαρίκαν ἀνάγνωσιν καὶ ἀριθμητικὴν, ἡ δὲ Αἰμυλία τὴν ἐμάνθανε πῶς πρέπει νὰ κρατῇ τὴν βελόνην, πῶς νὰ περνᾷ τὴν κλωστήν. «Νά, ἔτσι περνοῦν τὴ βελόνα, Μαρίκα μου» ἔλεγεν ἡ καλὴ Αἰμυλία. Καὶ ἡ κυρία Φανὴ τὴν ἐμάνθανε καλλιγραφίαν.

Ὅταν ἔχῃ τις τόσον ἀξιολόγους διδασκάλους, εἶνε δυνατόν νὰ μὴ μάθῃ πολλὰ πράγματα;

Ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο κατευχαριστημένος.

Δὲν ἠδυνήθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ καταλάβῃ τὸ καλόν, τὸ ὅποιον θα ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Μαρίκαν καὶ εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς γενναιοδωρίας τῆς κυρίας Φανῆς. Συνήνεσε κατ' ἀρχὰς μόνον καὶ μόνον, διότι ἔδλεπεν ὅτι εὐχαριστεῖται ἡ Μαρίκα, καὶ διὰ νὰ μὴ τον φορτῶνται διὰ τὴν στέλλει εἰς τὸ σχολεῖον. Ἀλλὰ κατὰ βάθος δὲν ἔδλεπε τίς ἡ ἀνάγκη νὰ εἰσέλθῃ τις νὰ ἀναγινώσκῃ, ὥς πρὸς τὸ ράψιμον δέ, ἐπειδὴ ἔδλεπεν ὅτι ὅλαι αἱ γυναῖκες ράπτουν, ἐνόμιζεν ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθῃ, διότι ὅταν γίνῃ μεγάλη φυσικὰ θὰ εἰσέλθῃ νὰ ράπτῃ.

Ἀλλὰ τὴν πρώτην φράν, ὅτε ἡ Μαρίκα ἔφερεν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν τὸ πρῶτον τετράδιον τῆς καλλιγραφίας τῆς, ἐθαύμασεν ὁ γέρον καὶ ἔτρεξεν εὐθὺς καὶ το ἔδειξεν εἰς τὴν Πετρούλαν, ἡ ὁποία τὴν ἔδειξεν εἰς ὅλην τὴν ἀγοράν, καὶ το ἐπῆρε μάλιστα μαζί τῆς εἰς τὸ χωρίον τῆς, νὰ το δείξῃ εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον.

Πόσον ἦτο μακάριος ὁ Γεροθωμᾶς τὴν ἐσπέραν ὅτε κατεσκεύαζε τοὺς μύλους του, καὶ πλησίον του ἐκάθητο ἡ Μαρίκα καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτὸν τὰ μαθήματα τὰ ὅποια εἶχε μάθῃ τὴν ἡμέραν! Εἴξευρεν ἀπ' ἐξω πολλοὺς μύλους, καὶ ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἐδαρύνετο νὰ τὴν ἀκούῃ νὰ τοὺς ἀπαγγέλλῃ, ἔφερε μαζί τῆς τὸ ἀναγνωσματάριον τῆς καὶ ἀνεγίνωσκε δυνατὰ, ἐν ᾧ ἐδείκνυε τὰς λέξεις μὲ τὸν δακτυλὸν τῆς.

Προσεκάλει δὲ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ τὴν κυρὰ Παύλαιναν νὰ ἀκούῃ τὰς ὡραίας ἱστορίας τὰς ὁποίας περιεῖχε τὸ ἀναγνωσματάριον:

«Τί ὁμορφα πράγματά που ἔχει αὐτὸ τὸ βιβλιαράκι, κυρὰ Παύλαινά μου! ἔλεγε συχνὰ εἰς τὴν

κυρὰ Παύλαινά, σοῦ λέγει πῶς φτεῖνουν τῆς καρφίτσες, τῆς βελόνες, τὰ κεριά, καὶ τί δὲ λέγει! ποῦ νὰ το εἰσέλθῃ γ' ὡς τὸν καιρὸ! Ἀμ! τὰ παραμύθια! ἄλλο πάλιν! Καλέ, τί θεσχυρὸς εἶνε αὐτὰ τὰ βιβλία, καὶ τί εὐτυχισμένος ὁ ἄνθρωπος που 'μπορεῖ νὰ τα διαβάξῃ! Κρίμα 'ς τὸν καιρὸ που ἔχασα τόσα χρόνια! Ἀ! ἂν ἦρουν νεώτερος, θὰ ἐπολεμοῦσα νὰ μάθω νὰ διαβάξω! ἀλλὰ ποῖς 'ξέρει πάλιν ἂν δέν μου κατέβῃ καρμὶν ὥραν νὰ ράξω τὸ ἀλφάβητα.»

Ἡ κυρία Φανὴ δὲν ἐδαρύνετο καθόλου. Ἦθε'ε νὰ τὴν κάμῃ τὴν Μαρίκαν τόσον καλὴν οἰκοκυράν, καὶ νὰ τὴν μάθῃ τόσα πράγματα, ὥστε νὰ τὴν ἔχῃ παρηγορίαν καὶ προστάτην εἰς τὰ γηρατειά του ἐκεῖνος ὁ ὅποιος τὴν εἶχε περιθάλψῃ καὶ ἀναθρέψῃ ὡς ἴδιόν του τέκνον. Ἦθελ'ε λοιπὸν νὰ τὴν διδάξῃ διάφορα χειροτεχνήματα, καὶ ὅλας τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας. Πρὸς τοῦτοις ἐπροσπάθησε νὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ κερδαίνῃ ὁ Γεροθωμᾶς περισσότερα χρήματα, καὶ νὰ μὴ ἀναγκάζεται νὰ σύρῃ μαζί του τὴν Μαρίκαν καὶ νὰ χάνῃ τὸν καιρὸν τῆς αἰδίκῃ.

Συνενοήθη λοιπὸν ἡ κυρία Φανὴ μετὰ τὴν Πετρούλαν, ἡ ὁποία κατ' ὀρθὴν νὰ ἀγοράζουσιν ὅλα τὰ πλησίον χωρία τοὺς μύλους τοῦ Γεροθωμᾶ.

Ποῦ νὰ τὸν ἐβλέπατε τὸν καλὸν γέροντα! ὅλοι οἱ μεταπράται ἡγήραζον ἀπὸ αὐτὸν μύλους, καὶ δὲν ἐπρόφθανε νὰ πωλῇ!

Δὲν ἐπρόφθανε νὰ πωλῇ, δὲν ἐπρόφθανε νὰ συνάξῃ χρήματα. Ἐπλήρωνε τὸ ἐνοίκιον καὶ τὴν τροφήν του καὶ τὴν τροφήν τῆς Μαρίκας. Καθ' ἐσπέραν

παρέδιδε τὴν πώλησιν τῆς ἡμέρας εἰς τὴν κυρὰ Παύλαινά, ἡ ὁποία ἔκρυπτε τὰ χρήματα εἰς τὸ συρτάριον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐλάμβανεν ὅσα ἐχρειάζετο διὰ τὰ καθημερινὰ ἔξοδα.

Εὐτυχῶς ἡ κυρὰ Παύλαινα ἦτο γυνὴ ἐντιμοσύνης καὶ ἐξέδουε τὰ χρήματα τοῦ Γεροθωμᾶ μὲ μεγάλην οἰκονομίαν, ὥς νὰ ἦσαν ἰδικὰ τῆς. Τὰ ἐνδύματα τῆς Μαρίκας δὲν ἐστοίχιζον σχεδὸν τίποτε, διότι ἡ κυρία Φανὴ ἔδιδεν εἰς τὴν Μαρίκαν τὰ ἀποφόρια τῆς Αἰμυλίας καὶ εἶχεν ὁμιλήσῃ εἰς φιλανθρωποὺς τινὰς οἰκογενεῖας νὰ συνάξουσιν καὶ αὐταὶ τὰ ἀποφόρια τῶν τέκνων των.

Εἰς τὸν στολισμὸν τοῦ Γεροθωμᾶ τὸ μόνον ἔξοδον τὸ ὅποιον εἶχε νὰ κάμῃ κατ' ἔτος ἦτο ἡ ἀγορὰ ἐνὸς καὶ μόνου ζεύγους ὑποδημάτων. Καὶ τί ὑποδήματα ἦσαν ἐκεῖνα!

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

«ΕΚΡΥΠΤΕ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΡΤΑΡΙΟΝ»

Ο ΕΓΓΟΝΟΣ

(Παράφρασις ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Δὲ Ἀμίτσις.)

Τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἡ διήγησις μας ἡ οἰκία τοῦ Στάθῃ ἦτο περισσότερον ἡσυχος ἀπὸ τὸ σὺνηδες. Ὁ πατὴρ του, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐν μικρὸν παντοπωλεῖον κάτω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, εἶχεν ὑπάγῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς ἐπαρχίας διὰ νὰ ψωνίσῃ, ἡ δὲ σύζυγός του τὸν συνώδευε λαδοῦσα μαζί τῆς καὶ τὴν Ἀγγελικούλαν, τὴν μικράν τῆς κόρην, διὰ νὰ τὴν ὑπάγῃ εἰς τὸν ἰατρὸν, ἐπειδὴ μερικὰς ἡμέρας τώρα δὲν ἦτο καλὰ τὸ καίμενο τὸ κορίτσι.

Ἐπλησίαζαν τὰ μεσάνυχτα. Ἐντὸς τῆς οἰκίας ἦσαν μόνον ἡ μάμμη, γραῖα παραλυτικὴ, καὶ ὁ Στάθης, παιδίον δεκατριῶν ἐτῶν. Ἡ οἰκία αὕτη ἦτο ἀπλοῦν ἰσόγειον σπιτάκι, κείμενον ἔξω ἀπὸ τὸ χωρίον, γειτονεῦον μὲ μίαν ἀκατοίκητον οἰκίαν, ἡ ὁποία πρὸ δύο μηνῶν εἶχε καταστραφῇ ἀπὸ πυρκαϊάν.

Ὅπισθεν ἀπὸ τὸν οἰκίσκον εὐρίσκετο κηπάριον ἔχον τριγύρω φραγὴν ἡ θύρα τοῦ παντοπωλείου ἡ ὁποία ἐχρησίμευε συγχρόνως καὶ ὡς θύρα τοῦ οἰκίσκου, ἦτο πρὸς τὸ μέρος τοῦ δρόμου. Πέριξ δὲ ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῆς ἐξοχῆς ἐξετείνοντο ἀγροὶ καλλιεργημένοι, πλήρεις δένδρων.

Εἴπομεν ὅτι ἐπλησίαζον τὰ μεσάνυχτα, ἔβρεχε, καὶ ἔπνεε σφοδρὸς ἄνεμος. Ὁ Στάθης καὶ ἡ μάμμη, τοὺ δὲν εἶχον ἀκόμη πλῆγιάσῃ, ἀλλ' ἦσαν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἔτρωγον συνήθως καὶ τὸ ὅποιον ἦτο πλησίον ἐνὸς ἄλλου μικροῦ δωματίου ὅπου εἶχον κατὶ παλαιὰ ἔπιπλα.

Ὁ Στάθης εἶχεν ἐπιστρέψῃ μόλις εἰς τὰς ἐνδσκα' ἔλειπεν ἀπὸ τὸ μεσημέρι, καὶ ἡ δυστυχὴς μάμμη τὸν ἐπερίμενε μὲ ἀγωνίαν ἐξηπλωμένη εἰς μίαν πολυθρόναν, εἰς τὴν ὁποίαν συνειθίς νὰ μένῃ ὅλην τὴν ἡμέραν, κάποτε δὲ καὶ ὅλην τὴν νύκτα, διότι ὅταν ἐπλάγιαζεν εἰς τὸ κρεβάτι τῆς δὲν ἠδύνατο ν' ἀναπνεύσῃ καλὰ καὶ τῆς ἤρχετο λιποθυμία.

Ἐβρεχε, καὶ αἱ σταγόνες τῆς βροχῆς ἐκτύπων τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων. Ἡ νύξ ἦτο πολὺ σκοτεινὴ. Ὁ Στάθης εἶχεν ἐπιστρέψῃ κατακουρασμένος, καταλασπωμένος, μὲ σχισμένον ἐπενδύτην, ἔχων εἰς τὸ μέτωπόν του ἐν μαῦρον σημάδι ἀπὸ κτύπημα πέτρας διότι εἶχε κάμῃ πετροπόλεμον, καὶ ἔπειτα ἐπιάσθη μὲ τὰλλα παιδιὰ τὸ χειρότερον δὲ ἀκόμη, ἔπαιξε καὶ ἔχασεν ὅλα τὰ λεπτὰ του καὶ ἐλθσμόνησε καὶ τὸ καπέλον του εἰς ἐν αὐλάκι.

Μολονότι τὸ δωμάτιον ἐφωτίζετο μόνον ἀπὸ μικρὸν λυχναρί, τὸ ὅποιον ἦτο ἐπὶ τῆς γωνίας μιᾶς τραπέζης, πλησίον τῆς πολυθρόνας, ἐν τούτοις ἡ δυστυχὴς μάμμη εἶδεν ἀμέσως ἡ τουλάχιστον ἐμάντευσεν εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν εὐρίσκετο ὁ ἔγγονός τῆς.

Ἠγάπα πολὺ τὸ παιδίον ἐκεῖνο ὅταν δ' ἐπλη-

ροφορήθη ἀπὸ τὸν χαριτωμένον Στάθην τί εἶχε κάμῃ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Ἀ! ὄχι—εἶπε, κατόπιν ἀπὸ μακρὰν σιωπὴν—δὲν τὴν ἀγαπᾷς διόλου τὴν καίμενην τὴν κυρούλα σου!... Δὲν ἔχεις καρδίαν, ἀφ' οὗ βρήκες καιρὸ τῶρα που λείπει ὁ πατέρας σου καὶ ἡ μητέρα σου νὰ μὲ κάμῃς νὰ λυπηθῶ πάλιν! Ὅλη τὴν ἡμέρα μ' ἀφήκες ὀλομόναχη. Καθόλου, καθόλου δὲν σε νοιάζει γιὰ μένα. Στάθῃ, κακὸ δρόμο ἐπῆρες, καὶ θάχῃς κακὸ τέλος. Ἐγὼ εἶδα καὶ ἄλλους ποὺ ἔκαναν ἀπὸ μικροὶ ὅτι κάνουν ἐσὺ τώρα καὶ ἐτελείωσαν πολὺ ἄσχημα. Ἀρχισαν νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸ σπιτί, νὰ μαλόνουν μὲ τὰλλα παιδιὰ, νὰ χάνουν λεπτὰ καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸν πετροπόλεμον κατάντησαν 'ς τὰ μαχαϊρώματα, καὶ ἀπὸ τὰ παιγνίδια μὲ λεπτὰ ἐκατάντησαν κλέφτες.

Ὁ Στάθης ἤκουε μὲ προσοχὴν, σκυμμένον ἔχων ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν κεφαλὴν του.

— Ἀπὸ τὰ παιγνίδια μὲ τὰ λεπτὰ ἐκατάντησαν κλέφτες—ἐπανέλαθεν ἡ μάμμη ἐξακολοουθοῦσα νὰ κλαίῃ.—Συλλογίσου, Στάθῃ. Συλλογίσου λίγο τὸν κακοῦργο ποῦνε ἀπὸ τὸ χωριὸ μας, τὸν Γεώργη τὸν Κούτρα! εἶνε εἰκοσιτεσσάρω χρονῶν μονάχα καὶ ἐμβήκε διὸ φορές 'ς τὴ φυλακὴ ὡς τώρα, καὶ πέθκεν ἀπ' τὸν καίμὸ τῆς τὴν καίμενην τὴν μανούλα του, καὶ ἔκανε τὸν γέρο πατέρα του νὰ πάρῃ τὰ μάτια του νὰ φύγῃ ἀπ' τὴν ὑτροπή του καὶ κανεὶς νὰ μὴν ξέρῃ ποῦ βρίσκεται. Συλλογίσου αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένο, αὐτὸν τὸν Ἰούδα τὸν Ἰσακωῖτη, ποῦ ὁ πατέρας σου δὲν θέλει νὰ τοῦ πῇ καλὴμέρα, γιὰ νὰ μὴ λερῶσῃ τὸ στόμα του, αὐτὸν τὸν καταραμένο ποῦ ὀλογυρνᾷ πάντα ἐδῶ μὲ δύο ἄλλους σὺν αὐτὸν καὶ πεῖο χειρότερος, ὅσο νάλλῃ ἡμέρα ποῦ θὰ τοὺς κλείσουν καὶ τοὺς τρεῖς 'ς τὸ κάτεργο. Ἀκουσε, τὸ λοιπὸν Στάθῃ! ἐγὼ τὸν ἐγνώρισα αὐτὸν τὸν σκορπιό, τὸν ἐγνώρισα μικρὸ παιδί καὶ ἔκανε 'ς τὴν ἡλικίαν σου ὅτι κάνουν ἐσὺ τώρα. Ἀ! παιδί μου, παιδί μου! κύττα μὴν κάνῃς τοὺς γονεῖούς σου ναύρουν 'ς τὰ γηρατειά τους τὸ τέλος ποῦ εὐρήκαν οἱ δικοί του.

Ὁ Στάθης ἐσιώπα. Δὲν εἶχε κακὴν καρδίαν, τὸναντίον μάλιστα αἱ ἀταξίαι τὰς ὁποίας ἔκαμε προήρχοντο περισσότερον ἀπὸ ζωρότητα παρὰ ἀπὸ κακὴν διάθεσιν καὶ ὁ πατὴρ του τὸν εἶχε κοκορῶναι θισῇ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο, διότι γνωρίζων ὅτι κατὰ βάθος εἶχε καλὰ αἰσθήματα ὁ υἱός του, καὶ ἦτο ἱκανός, ἂν παρουσιάζετο περίστασις, καὶ γενναίαν τιὰ πρᾶξιν ἀκόμη νὰ κάμῃ, τὸν ἀφινεν ἐλευθέρων ἐλπίζων ὅτι θὰ διορθωθῇ μόνος του. Ὁ Στάθης λοιπὸν ἦτο μᾶλλον ἀγαθὸν παιδίον παρὰ κακόν· ἀλλ' εἶχε φοβερὸν πείσμα, καὶ τὴν αὐτὴν δὲ στιγ-

μὴν καθ' ἣν μετενόει δι' ἐν σφάλμα του, ἀδύνατον ἦτο νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὸ στόμα του τὰς καλὰς ἐκείνας λέξεις, αἱ ὁποῖαι γίνονται αἰτία νὰ συγχωρηθῶσι τόσα καὶ τόσα σφάλματα: «Ναί, ἐπταίσα, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ ξανακάνω, συγχώρησέ με». Ἡ καρδιά του ἦτο γεμάτη ἀγάπην καὶ τρυφερότητα, ἀλλ' ἡ ὑπερηφάνεια δὲν τὴν ἄφινε νὰ δείξῃ τί περιείχε.

— «Α! Στάθη! — ἐξηκολούθησεν ἡ μάμμη, βλέπεις ὅτι ἔμενεν ἄφρων. Οὔτε ἓνα λόγο δὲν ἀνοίγεις τὸ στόμα σου νὰ μοῦ πῇς πῶς θὰ γίνῃς καλὸ παιδί, πῶς δὲν θὰ τὰ ξανακάνῃς πλεῖα αὐτὰ ποῦ ἔκανες ὡς τώρα; . . . Βλέπεις πόσο γρη῏α εἶμαι καὶ σὲ τί κατάστασι βρίσκομαι ὥρα μὲ τὴν ὥρα προσμένω τὸν χάρο· καὶ σοῦ βαστᾷ ἡ καρδιά σου νὰ μὲ κάνῃς νὰ λυπούμαι, νὰ μὲ κάνῃς νὰ κλαίω, ἐμένα τῇ μητέρα τῆς μητέρας σου, τὴν κακομοῖρα τὴν κυρούλα σου ποῦ σ' ἀγαπᾷ τόσο, ποῦ σ' ἐνανούριζε κουνώντας τὴν κούνια σου τόσες νύκτες ὅταν ἦσουν μωρουδάκι κ' ἔμεινε νηστική γιὰ νὰ παίξῃ μαζί σου μὴν τύχη καὶ κλάψῃς! Ἐγὼ πάντα ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου: Αὐτὸ τὸ παιδί θάνῃ ἡ παρηγοριά μου· καὶ τώρα θὰ γίνῃς αἰτία νὰ πεθάνω! . . . Ἀχ! ἄς πεθάνω, τῆς δίνω αὐτὲς τὲς λίγες ἡμέρες ποῦ μοῦ μένουν, φθάνει νὰ σε ἰδῶ νὰ γίνῃς καλὸ παιδί, σὸν τότε ποῦ σ' ἐπήγαγα σ' τὸ σχολεῖο· τὸ θυμᾶσαι, Στάθη μου; Τότε τὴν ἀγαπούσες τὴν κακομοῖρα τὴν κυρούλα σου. Καὶ τώρα ποῦ εἶνε πιασμένο τὸ κορμί μου καὶ δὲν μπορῶ νὰ κινηθῶ κ' ἔχω ἀνάγκη νὰ μ' ἀγαπᾷς, τίποτα ποῦ εἶμαι, μισοποθαμένη . . . ἄχ, Θεέ μου! . . .

Ὁ Στάθης ἠτοιμάζετο νὰ ὁρμήσῃ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν μάμμην του, νικηθεὶς ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, ὅτε ἔξαφνα τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε κρότον εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἦτο πρὸς τὸ μέρος τοῦ κηπαρίου. Ἀλλ' ἴσως ἦτο φύσημα τοῦ ἀνέμου, συρίζοντος καὶ σείοντος τὸν οἰκίσκον.

Ἐν τούτοις ἤκρασθη μὲ προσοχήν.

Ἡ βροχή ἔπιπτε βαρδαία. Ὁ θόρυβος ἐπνευλήθη τὸν ἤκουσε δὲ καὶ αὐτὴ ἡ μάμμη.

— Τί εἶνε; ἠρώτησεν ἡ γραῖα μετ' ὀλίγον, τεταραγμένη.

— Ἡ βροχή, ἐψιθύρισε τὸ παιδίον.

— Λοιπόν, παιδί μου, μάτια μου, φῶς μου Στάθη μου — εἶπεν ἡ γραῖα, μοῦ δίνεις ὑπόσχεσι πῶς θὰ γίνῃς καλός, πῶς δὲν θὰ κάνῃς πλεῖα τὴν κυρούλα σου νὰ κλαίῃ. . .

Καὶ ἄλλος θόρυβος τὴν διέκοψε.

— Μὰ δὲν μοῦ φαίνεται νᾶνε ἡ βροχή! ἀνέκραξεν ὠχριάσασα ἡ μάμμη. . . πῆγαινε νὰ ἰδῇς.

Ἀλλ' ἀμέσως προσέθηκε:

— Ὅχι, μείνε ἐδῶ, καὶ ἐκράτησε τὸν Στάθην μὲ τὴν χεῖρά της.

Ἡ μάμμη καὶ ὁ ἔγγονος ἔμειναν ἀκίνητοι. Μόνον ὁ κρότος τῆς βροχῆς ἤκούετο.

Ἀλλ' ἔξαφνα καὶ οἱ δύο ἀνετρίχισαν.

Καὶ εἰς τοὺς δύο ἐφάνη ὅτι ἤκουσαν βήματα εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον.

— Ποῖος εἶνε; ἠρώτησε τὸ παιδίον μετὰ δυσκολίας ἀναπνέον.

Οὐδεὶς ἀπεκρίθη.

— Ποῖος εἶνε; ἠρώτησε καὶ πάλιν ὁ Στάθης, πηγώσας ἀπὸ τρόμον.

Ἀλλὰ μόλις ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας, ἡ μάμμη καὶ ὁ ἔγγονος ἐξέβαλαν κραυγὴν τρόμου. Δύο ἄνθρωποι ἐπήδησαν εἰς τὸ δωμάτιον. Ὁ εἰς ἤρπασε τὸ παιδίον καὶ ἔκλεισε τὸ στόμα του μὲ τὴν χεῖρά του, ὁ ἄλλος ἔπιασε τὴν γραῖαν ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τὴν ἐσφιγγε· ὁ πρῶτος εἶπε: — Ἀχνη νὰ μὴ βγάλῃς, γιατί σ' ἀφίνω 'ς τὸν τόπο!

Ὁ δεύτερος:

— Σώπα! καὶ σὲ 'κάρφωσα! καὶ ὕψωσε μίαν φοβερὰν μάχαιραν.

Οἱ δύο ἄνθρωποι εἶχον σκεπασμένον τὸ πρόσωπόν των μὲ μαῦρον πανίον, τὸ ὁποῖον εἶχε δύο ὅπας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των διὰ νὰ ἠμποροῦν νὰ βλέπωσι. . .

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ

Ο ΑΣΧΗΜΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΔΕ, ἰδὲ τί ἄσχημος ποῦ εἶνε ὁ διδάσκαλός μου, εἶπεν ὁ Μιμῆς εἰς τὴν ἀδελφὴν του Εὐρυδίκην, ἓνα βράδυ ποῦ ἐπέρασε ὁ διδάσκαλός του ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν θύραν των.

Ἡ Εὐρυδίκη ἐγύρισε καὶ εἶδε· πραγματικῶς ὁ διδάσκαλος τοῦ Μιμῆ δὲν ἦτο διόλου καλοκαμωμένος· ἔπειτα ἐφορούσε καὶ κάτι παλαιὰ φορέματα τὰ ὁποῖα τὸν ἔκαμαν ἀκόμη ἄσχημότερον.

Ὁ Μιμῆς ἤρχισε νὰ γελά, ἀλλ' ἡ Εὐρυδίκη τὸν ἐκύτταξε σοβαρὰ καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν ἔχεις καρδιά, Μιμῆ.

Ὁ Μιμῆς τὴν παρετήρησε μὲ ἀπορίαν.

— Εἶσαι κακὸ παιδί, Μιμῆ, καὶ δὲν σ' ἀγαπῶ πλέον.

— Μὰ γιατί; εἶπε μὲ παράπονον.

— Γι' αὐτὸ ποῦ ἔκαμες.

— Ποῦ εἶπα πῶς εἶνε ἄσχημος ὁ δάσκαλός μου;

— Ναί, γι' αὐτὸ καὶ γιατί ἐγέλασες.

— Δὲν τὸ ξανακάνω πειά, Εὐρυδίκη, δὲν τὸ ξανακάνω δὲν τῶξερα πως ἦταν τόσο κακὸ.

Τότε ἡ Εὐρυδίκη τὸν ἐπῆρε καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν κήπον καὶ ἤρχισε νὰ τῷ λέγῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιπαίζωμεν ἐκείνους ποῦ εἶνε ἄσχημοι ἢ ἔχουν κανὲν ἐλάττωμα εἰς τὸ σῶμά των, ἀλλὰ νὰ τοὺς συμπονοῦμεν καὶ νὰ τοὺς ἀγαπῶμεν διότι εἶνε δυστυχεῖς.

— Κανένα δὲν πρέπει νὰ περιπαίζωμεν διότι εἶνε ἄσχημος, ἔλεγεν ἡ καλὴ Εὐρυδίκη, διότι εἶνε κακόν, ἀλλ' ὅταν περιπαίζωμεν τὸν διδάσκαλόν μας ἢ τὴν διδασκάλισσάν μας εἶνε ἁμαρτία· αὐτοὶ κοπιᾶζουν νὰ μᾶς μάθουν γράμματα, νὰ μᾶς κάνουν καλοὺς· πρέπει νὰ τοὺς σεβώμεθα, Μιμῆ, νὰ τοὺς ἀγαπῶμεν πολὺ.

Ὁ Μιμῆς ἤκουε μὲ προσοχήν σοβαρός, διότι τοῦ ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν οἱ λόγοι τῆς ἀδελφῆς του.

— Ἀχ! Μιμῆ μου, Μιμῆ μου, ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον ἡ Εὐρυδίκη, νᾶξευρες τί κακὴ πράξι ποῦ ἔκαμες, θὰ ἐκλαιες ἀπὸ τὴ λύπη σου. Σοῦ ἤλθε νὰ περιπαίξῃς τὸ πρόσωπο τοῦ διδασκάλου σου. Μὰ ἐσυλλογίσθηκες ποτέ σου ὅτι ἓνας ἄνθρωπος μὲ ἄσχημο πρόσωπο μπορεῖ νάχῃ καλὴ ψυχὴ, πολὺ καλλίτερη ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχουν ὠραῖο πρόσωπο; ὁ διδάσκαλός σου, Μιμῆ, ἔχει τέτοια καλὴ ψυχὴ· διατηρεῖ τὴν μητέρα του, τὰς ἀδελφὰς του καὶ τὰ ὀρφανὰ μίας ἀδελφῆς του ποῦ πέθανε· δουλεύει νύκτα καὶ ἡμέρα· κακοπερνᾷ αὐτὸς γιὰ νὰ καλοπερνῶν οἱ ἄλλοι· φορεῖ παλαιὰ φορέματα αὐτὸς γιὰ νὰ ἐνδύνη τοὺς ἄλλους· ὁ κόπος ὁ πολὺς ἄσχημίζει τὸ πρόσωπό του· γι' αὐτὸ εἶν' ἔτσι κακονδυμένος, γι' αὐτὸ εἶνε τόσο ἄσχημος· καὶ σύ, Μιμῆ, τὸν ἐπερίπαίξεις! . . .

Ὁ Μιμῆς ἤρχισε νὰ κλαίῃ· ἐνηγκαλίσθη τὴν ἀδελφὴν του, ἔβρεξε μὲ τὰ δάκρυά του τὸ πρόσωπόν της καὶ μὲ φωνὴν πνιγμένην εἰς τὰ δάκρυά του εἶπε εἰς τὴν καλὴν Εὐρυδίκην:

— Εἶμαι κακός· μὰ ἀπὸ τώρα δὲν θὰ περιπαίζω κανένα· καὶ θ' ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ τὸν δάσκαλό μου· πειὸ πολὺ ἀπὸ ὅλους ποῦ ἔχουν εὐμορφο πρόσωπο.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΑΪΝΕ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 87.)

Ἄλλο ἐπεισόδιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Ἑρρίκου Ἄϊνε, τὸ ὁποῖον ἀφῆκε ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμά του, εἶνε τὸ ἐξῆς:

Μίαν ἡμέραν ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν των μὲ τὴν μητέρα του, τὴν ἀδελφὴν του καὶ τὴν γηραιὰν τροφὸν του. Τὰ παῖδιά ἤκουον μὲ προσοχὴν τὰ παραμῦθια, τὰ ὁποῖα διηγείτο ἡ γραῖα Ἄλλ· ἔξαφνα ἐρυθρὰ λάμψις ἐφώτισε τὴν αἴθυσσιν· γλῶσσαι φλογὸς ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ παράθυρα μιᾶς γειτονικῆς ἀποθήκης.

Ἡ οἰκία των διέτρεχε μέγιστον κίνδυνον· ἡ μήτηρ καὶ τὰ παῖδιά κατέδρασαν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἔβαλαν τὰς φωνάς.

Ἐτρεξάν πανταχόθεν ἄνθρωποι καὶ μὲ τὴν ἑκαίρον βοήθειαν τὸ πῦρ ἐσβέσθη.

Ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλ' εὗρον τὴν θύραν κλειστήν· ἐτρίβον τὸ σχοινίον τοῦ κωδωνίσκου ἀλλ' ἡ τροφός, ἣτις ἔρραπτεν εἰς ἓν παράμερον δωμάτιον ἦτο δὲ καὶ κωφή, δὲν ἤκουεν.

— Μητέρα, εἶπεν αἰνῆς ὁ Ἑρρίκος, ἡ θύρα τοῦ ἀμαξοστασίου εἶνε ἀνοιχτή. Ἡμποροῦμεν νὰ ἐμβῶμεν ἀπ' ἐκεῖ.

Εἰς τὸ ἀμαξοστάσιον εὐρίσκατο παλαιὰ τῆς ἀμαξᾶς σκεπασμένη μὲ στακτερὸν ὕασμα.

Ὁ Ἑρρίκος περάσας πλησίον αὐτῆς διέκρινεν ἄνθρωπον, ὅστις ἐκρύπτετο ὀπίσω ἀπὸ τοὺς τροχοὺς.

Κάθε ἄλλος θὰ ἐφώναξε μὲ τρόμον. Ὁ Ἑρρίκος οὔτε νεῦμα δὲν ἔκαμε.

— Μητέρα, εἶπε, ἐλησιμόνησα τὸ μανδηλί μου εἰς τοῦ γείτονος· τρέχω νὰ τὸ πάρω.

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ τῷ δώσῃ ἡ μήτηρ του τὴν ἄδειαν, ὤρμησεν ἔξω καὶ διηγήθη εἰς τὸν γείτονα τὸ πρᾶγμα. Ὁ γείτων ἐφώναξε καὶ ἄλλους γείτονας, περικυκλόνουν τὸ ἀμαξοστάσιον, σκαλίζουσιν, καὶ συλλαμβάνουν τὸν κακοῦργον· διότι κακοῦργος ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, κακοῦργος πρὸ ὀλίγου δραπετεύσας ἀπὸ τὸ κάτεργον, καὶ ἔχων ἐπάνω του φοβεράν μάχαιραν.

Ὅταν τὸν ὠδήγουν εἰς τὴν εἰρκτὴν προσήλωσε τοὺς ἀγρίους τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸ παῖδιον καὶ ἐφώναξε:

— Σκύλε! θὰ σὲ βάλω καμμιὰ φορὰ εἰς τὸ χέρι, μὴ σὲ νοιάξῃ!... Ὅα λογαριασθούμε...

Μετ' ἄρκετὰ ἔτη, ὅτε ὁ Ἄϊνε ἦτο φοιτητὴς καὶ μετέβη μὲ μερικὸς φίλους του εἰς Αἴξ, ἐπρόκειτο νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ ἐνὸς διχοδότη κακοῦργου. Εἰς ἐκ τῶν φίλων του καταγινόμενος εἰς τὴν φρενολογίαν ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν κατάδικον· ὁ Ἄϊνε ἐμῆλκε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν εἰρκτὴν· ἀλλ' ἀμέσως κραυγὴ ἐξηλθεν ἀπὸ τὸ στηθός του· εὐρέθη ἐνώπιον τοῦ κακοῦργου ὅστις εἶχε κρυφθῇ εἰς τὸ ἀμαξοστάσιον των.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, μὲ ὅλην τὴν παραχρῆν τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο, ἠθέλησε νὰ πκρευρεθῇ εἰς τὸν ἀποκεφαλισμόν. «Τὸ πλῆθος ἦτο πολὺ πυκνόν, διηγεῖτο βραδύτερον ὁ Ἄϊνε, ἐν τούτοις ὁ κακοῦργος μὲ ἀνεγνώρισε καὶ ἐν ᾧ ἡ κεφαλὴ του εὐρίσκατο κάτω ἀπὸ τὸν πέλεκυν τῆς λαίμητρός μου ἐξηκόντιζεν ἐπάνω μου βλέμμα γεμάτον μίσος, τὸ ὁποῖον ποτέ μου δὲν θὰ λησμονήσω.»

Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἐνεθυμῆτο καθ' ὅλην τὴν ζωὴν ὁ ποιητὴς τῆς Λιτανείας.

* *

Ὅτε ἀκόμη ἦσαν μικρὰ παῖδιά ὁ Ἑρρίκος καὶ ἡ Καρλόττα ἐβγαλάν ἐξανθήματα εἰς τὸ προσωπὸν των καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ μείνωσιν εἰς τὴν οἰκίαν μερικὰς ἡμέρας.

Διὰ νὰ διασκεδάσουν τοῖς ἔδωκεν ἡ μήτηρ των μικρὸν κιθώτιον γεμάτων ἀπὸ διάφορα τεμάχια ὑφασμάτων διαφόρων ποιότητων καὶ χρωμάτων.

— Τί νὰ τὰ κάμωμεν; ἠρώτησεν ἡ Καρλόττα.

— Νὰ τὰ κάμωμεν ἓνα φόρεμα Ἀρλεκίνου, ἀπεκρίθη ὁ ἀδελφός της.

Καὶ τὰ παῖδιά ἤρχισαν νὰ ράπτωσι.

Ἡ Καρλόττα μετ' ὀλίγον ἐδαρύνθη, ἀλλ' ὁ Ἑρρίκος ἐξηκολούθησε τὸ ράψιμόν του καὶ ἐτελείωσε τὸ ἔνδυμα.

Ἦτο πολὺ ὥραϊον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸ φορέσῃ τὰς Ἀπόκριας· ἀλλ' ὅταν ἦλθεν ἡ ἡμέρα οἱ γονεῖς του δὲν ἐπέτρεψαν νὰ μεταμφιεσθῇ εἰς Ἀρλεκίνον.

Ὁ Ἑρρίκος ἐλυπήθη πολὺ, ἀλλὰ μὴ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀριστούργημα τῶν χειρῶν του τὸ προσέφερεν εἰς ἓν γειτονόπουλον.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ ἔτη ἡ ἀδελφὴ του, ἔγγαμος πλέον οὖσα, ἀπῆλθε μίαν ἡμέραν εἰς ὁδὸν τινα τοῦ Ἀρλεκίνου ἓνα νέον, ὅστις ἐφῆρει ναυτικὴν στολὴν καὶ ὅστις πλησιάζας εἰς αὐτήν, τῇ εἶπε:

— Κυρία, μὲ ἀνεγνώριζετε;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη αὕτη μὲ ἐκπληξιν.

— Εἶμαι τὸ παῖδι εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀδελφός σας ἐχάρισε μίαν φορὰν τὸ φόρεμα τοῦ Ἀρλεκίνου. Τότε δὲν ἐκατάλαβη πόσην ἀξίαν εἶχεν ἐκεῖνο τὸ δῶρον· ἀλλ' ἔπειτα ποτέ μου δὲν τὸ ἀφῆκα ἀπὸ κοντὰ μου. Τὸ παίρνω μαζί μου εἰς ὅλα τὰ ταξείδιά μου καὶ δὲν τὸ ἀποχωρίζομαι ποτέ.

— Καὶ τὸ ἔχετε ἀκόμη;

— Ναὶ καὶ ὅχι· εἶνε τῶρα ὀλίγος καιρός, μερικοὶ φίλοι μου ποῦ εἶνε θυμωμένοι τοῦ ἀδελφοῦ σας μὲ παρεκάλεσαν παρὰ πολὺ νὰ τοὺς δώσω ἀπὸ ἓνα κομμάτι· τὸ ἔκοψα εἰς δεκαεπτὰ κομμάτια καὶ τοῖς τὸ ἐμοίρασα δι' ἐνθύμησιν τοῦ ἐνδόξου ποιητοῦ μας.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἑρρίκου ἡγάπα πολὺ τὰς ὥραιας τέχνας καὶ προσεκάλεσε διδασκάλους νὰ τὸν διδάξουν ἰχνογραφίαν καὶ μουσικὴν.

Ὁ Ἑρρίκος εἶχε πολὺ μεγάλην κλίσιν εἰς τὴν ἰχνογραφίαν, καὶ ἐμάνθανε πολὺ εὐκόλως· ἀλλ' ὁ διδασκάλος του ὅστις ἦτο γέρον, ἐρχόμενος πεζὸς ἀπὸ μακρὴν ἔφθανε τόσο κουρασμένος εἰς τὸ μάθημα, ὥστε ὅλην σχεδὸν τὴν ὥραν ἐκοιμάτο.

Ὁ Ἑρρίκος μίαν ἡμέραν ἔκαμε κατὰ τι τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καλόν, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον βεβαίως καὶ αὐτὸς μετενόησε.

Ἐν ᾧ ὁ διδασκάλος του ἐκοιμάτο βαθείως, τὸ πονηρὸν παῖδιον ἐξηγράφει πελώριον ὄνον καὶ ἐκόλλησεν αὐτὸν εἰς τὴν ράχιν του.

Ὁ γέρον ἄμα ἐτελείωσεν ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος ἐξύπνησε καὶ ἀνεχώρησε· διήρχετο ἀπὸ τοὺς δρόμους χωρὶς τὴν παρὰ μικρὰν ὑποψίαν. Ὅλοι ὅσοι τὸν ἔβλεπον ἐξεκορδίζοντο ἀπὸ τὰ γέλια.

Μία γραῖα ἐπὶ τέλους τὸν ἐλυπήθη, ἐξεκόλλησε τὸν ἐπὶ τῆς ράχεώς του ὄνον καὶ τὸν ἔδειξε πρὸς αὐτὴν· ὁ γέρον ἐννοήσας τίνας ἦτο τὸ κατῶρθωμα ἐκεῖνο, ἤρπασε τὴν ζωγραφίαν καὶ ἔτρεξε μανιώδως πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Ἑρρίκου.

— Γιὰ ἰδέτε τί μοῦ ἔκαμεν ὁ προκομμένος ὁ υἱός σας!...

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἤξευρε πρὸ πολλοῦ τί συνέβαινε, ἠρώτησε μειδιῶν:

— Καὶ πῶς ὁ υἱός μου ἠμπόρεσε νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσετε; μὴν ἐκοιμάσθε, διδάσκαλε;

— Ναί, βαθεῖα μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ἑρρίκος.

Ὁ πατὴρ ἐπέπληξε σφοδρῶς τὸν υἱὸν του διότι δὲν ἐσεβάσθη τὸ γῆρας τοῦ διδασκάλου του, ἀλλὰ καὶ τοῦτον τὸν ἀπέπεμψε διότι τὸν ἐπλήρωνε διὰ νὰ διδάσκῃ ἰχνογραφίαν εἰς τὸν υἱὸν του καὶ ὅχι διὰ νὰ κοιμᾶται.

Ἀπὸ τότε ἐγκατελείφθη ἡ ἰχνογραφία, τὴν ἰδίαν δὲ τύχην ἔλαβε καὶ ἡ μουσικὴ διὰ τὸν ἐξῆς λόγον.

Εἶχε τρεῖς μῆνας ὅπου παρεδίδετο βιολλίον ὁ Ἑρρίκος, ὅτε μίαν ἡμέραν ἡ μήτηρ του ἤκουσε πολὺ μελωδικούς τόνους ἐξερχομένους ἀπὸ τὸ δωμάτιόν του· ἠθέλησε νὰ συγχαρῇ τὸν διδασκάλον διὰ τὰς προόδους τοῦ μαθητοῦ του καὶ ἠνοιξεν ἔξαφνα τὴν θύραν.

Ἀλλὰ τί εἶδε;

Ὁ Ἑρρίκος ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς τὸ ἀνάκλιτρον ἐφαίνετο ὡς ἀποκοιμηθείς, ἐν ᾧ ὀρθὸς πρὸ αὐτοῦ ὁ διδασκάλος ἔπαιζε τὸ βιολλίον.

Ὁ Ἑρρίκος κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησεν ὅτι εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ του εἰς τὸ δωμάτιον.

— Ἐτοί ἐργάζεσαι; τῷ εἶπε.

Συνελθὼν ἀπὸ τὴν ὄνειροπόλησιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο βυθισμένος, ἀνέκραξε:

— Ἀ! μητέρα, διατί ἦλθες καὶ μ' ἐτάραξες! συνέθετα ἐν τὸσόν ὥραϊον ἄσμα!

Ἀπὸ τοιαύτης ἡλικίας ἡγάπα περιπαθῶς τὴν ποίησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμελλε ν' ἀφιερῶσιν ὅλον τὸν βίον του καὶ ἣτις ἐμελλε τόσο νὰ τὸν δοξάσῃ!...

* *

Ὁ Ἑρρίκος Ἄϊνε ἐπυθόδαε βραδύτερον νομικὰ ἢ καὶ ὅχι μὲ πολὺ μεγάλην διάθεσιν. Ἦτο μέτριος τὸ ἀνάστημα, εἶχεν εὐγενὴ χαρακτηριστικὰ καὶ γυναικεῖαν τινα γλυκύτητα ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Εἶχε μακρὴν καστανὴν κόμην, κάτω δὲ ἀπὸ τὰς ὀφρὺς του ἔλαμπον ζωηρῶς δύο γλαυκοὶ ὀφθαλμοί. Εἶχεν ἐλληνικὴν τὴν ῥίνα, καὶ πλατέα τὰ χεῖλη, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαίνετο συνήθως τὸ μειδίαμα τοῦ σαρκασμοῦ.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄϊνε ἀπὸ τοῦ 1830 ἐγκατεστάθη εἰς Παρισίους, ὅπου καὶ ἔμεινε μέχρι τέλους τοῦ βίου του.

Ἀπέθανε δὲ τῇ 17 Φεβρουαρίου 1856, μετὰ μακρὰν καὶ ὀδυνηρὰν νοσον. Δέκα ἔτη ἔμεινε ὁ δυστυχὴς Ἄϊνε κατὰκοιτος, βασιανόμενος ἀπὸ φρικτοὺς πόνους, ὑποφέρων ἀνεκδήγητον μαρτύριον.

Ἀλλὰ τὸ ἀξιοθαύμαστον εἶνε ὅτι ἐν ᾧ ὅλην τὴν νύκτα ὑπέφερε τοιαῦτα βάσανα καὶ δὲν ἔκλειε μάτι, τὴν πρωΐαν ἐδέχετο ἐπισκέψεις—τὸν ἐπεσκέπτοντο δὲ οἱ ἐπισημύτατοι τῶν συγγραφέων τῆς Γαλλίας, οἵτινες τὸν ἡγάπων καὶ τὸν ἐθαύμαζον—συνωμίλει μὲ εὐφραν, ἤκουε μὲ προσοχὴν ὅσα τῷ ἀνεγίνωσκον, ὑπηγόρευε εἰς τὸν γραμματεῖα του νέα ἔργα, πάντοτε ὥραϊα, πάντοτε ἀξία αὐτοῦ· διότι ὅσον ἐμαρτύρετο τὸ σῶμά του τόσο ἐφαίνετο ἀκμάζον τὸ πνεῦμά του.

Ἐν μέσῳ τοιούτων πόνων ἐποίησε τὸ θαυμάσιόν του ποίημα Ἄ τ τ α Τ ρ ὀ λ λ.

Τὰ ἄριστα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶνε τὸ Buch der Lieder (Βίβλος τῶν Ἀσμάτων) καὶ τὸ Reisebilder (Εἰκόνες Ταξείδιου).

Τὰ ἔργα τοῦ Ἄϊνε διακρίνονται διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτῶν καὶ τὴν εἰρωνεῖαν ἣτις πολλάκις φθάνει μέχρι σαρκασμοῦ· τὸ σατυρικόν του πνεῦμα διαφαίνεται καὶ εἰς τὰ συγκινητικώτερα τῶν ἔργων του, ἐν μέσῳ δὲ σοβαρῶν ἢ καὶ μελαγχολικῶν ἰδεῶν ἀφίει ἀφῆνης σαρκαστικὸν καυχασμὸν.

Πρὸ ὀλίγου ἐπὶ ἐξεδόθησαν, ὑπὸ τὸν τίτλον Τ ρ α γ ο ῦ δ ι α Ἑ ρ ρ ί κ ο υ Ἀ ἴ ν ε, ποιημάτων τινα ἐκ τῆς Βίβλου τῶν Ἀσμάτων, λίαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγέλου Βλάχου εἰς στίχους δημοκαταλήκτους καὶ εἰς δημώδη γλῶσσαν μεταφρασθέντα. Ἐκ τούτων παραθέτομεν κατωτέρω τὴν Λιτανείαν περιπαθέστατον ἀριστούργημα, τὸ ὁποῖον, ὅπως συγκινεῖ τοὺς μεγάλους, θὰ συγκινήσῃ βεβαίως καὶ τοὺς μικροὺς μας ἀναγνώστας.

Αἰμιλιος Εἰμαρμένος

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ

(Μετάφρασις ἐκ τῆς «Βιβλίου τῶν ᾠμάτων» τοῦ Ἑρρίκου Ἀϊνς)

Στέκετ' ἡ μάνα 'ς τὸ παράθυρο
Κοίταται 'ς τὸ κρεβάτι ὁ γυιός, 'ς τὸ πλάι.
— Σήκω, Γιαννάκη μου, λίγο καὶ σύ,
Νὰ ἰδῇς τὴ λιτανεία ποῦ περνάει!

— Ἀχ μάνα, δὲν μπορῶ τὰ μάτια μου
Δὲν βλέπουν, δὲν ἀκούν τ' αὐτιά μου!
Θυμᾶμαι τὴ Μαριώ, ποῦ πέθανε...
Σὰν τὴ θυμᾶμαι, μοῦ πονεῖ ἡ καρδιά μου.

— Σήκω νὰ πάμε εἰς τὴν ἐκκλησιά.
Πάρε κερί μαζή σου καὶ λιβάνι.
Νὰ ἰδῇς τὴν πονεμένη σου καρδιά
Ἡ Παναγία πῶς θὰ σοῦ τὴ γιάνη.

Λάμπουν 'ς τὸν ἥλιον τὰ ἑξαπτέρυγα,
Ψάλλουν παπάδες, δεσποτάδες,
Σκύπτουν μ' εὐλάβεια οἱ χριστιανοί,
Καίει θυμίαμα, καίνε λαμπάδες.

Πάει κοντὰ κ' ἡ μάνα, καὶ τραβᾷ
Τὸ γυιό της ἀπ' τὸ χέρι ἡ καυμένη.
Καὶ ψάλλουν, ψάλλουν καὶ οἱ δυὸ μαζή:
Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη!

Ἡ Βαγγελίστρα σήμερα φορεῖ
Τὰ γιορτινὰ της, — ἔχει τὴ γιορτὴ της.
Καὶ πόση ἔχει σήμερα δουλειά!
Πόσοι προσμένουν ἀπ' τὴ δύναμί της!

Πολλὰ οἱ ἄρρωστοι ταξίματα,
Ποῦλθαν νὰ τοὺς ἰδῇ, τῆς ἔχουν φέρει:
Τὰ πονεμένα μέλη τους, ἀπὸ κερί.
Κέρινο πόδι αὐτὸς, ἐκεῖνος χέρι.

Κ' ὅποιος τῆς φέρη χέρι κέρινο,
Τὸ χέρι του γιαντρεῖ ἡ Παναγία,
Κι' ὅποιος τῆς φέρη πόδι ἀπὸ κερί,
Βρίσκει εὐθὺς 'ς τὸ πόδι του ὑγεία.

Ὅποιος 'ς τὴν Παναγιά ἦλθε κουτσός.
Χορεύει σήμερα 'σὺν παλληκάρι.
Ὅποιος 'ς τὴν Παναγιά πῆγε κουλὸς
Τόρα βαρεῖ βιολὶ μὲ τὸ δοξάρι.

Παίρνει κ' ἡ δόλια μάνα ἓνα κερί,
Καὶ μιὰ καρδιά ἀγάλη ἀγάλη φτιάνει.
— Νά! πῆγαίνε τὴν εἰς τὴν Παναγία,
Τὸν πόνο σου, Γιαννάκη μου, νὰ γιάνη.

Τὴν κέρινη καρδιά του πῆρε ὁ γυιός,
Καὶ 'ς τὴν εἰκόνα ἐμπρὸς ἀναστενάζει.
Στάζει τὸ δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια του,
Κ' ἡ προσευχή ἀπ' τὴν καρδιά του στάζει.

— Ἀχ, μάνα, λέει, τοῦ Χριστοῦ γλυκειά,
Ποῦχρὴς ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανὸ τὸ θρόνο,
Σὺ, ποῦ πονεῖς ἐκείνους ποῦ πονοῦν...
Σὲ σένα λέω τὸν κρυφὸ μου πόνο!

Καθόμουν μὲ τὴ μάνα μου μαζή
Πέρα μακριὰ... 'ς τὴ χώρα τὴ μεγάλη.
Ποῦ ἔχει ἐκκλησίαις ὑψηλαῖς
Καὶ παρεκλήσια, ὅσα δὲν ἔχει ἄλλη.

Κοντὰ μας ἐκαθόταν ἡ Μαριώ,
Ἀχ, ἡ Μαριώ μου! τόρα πεθαμένη!
Νά! σοῦφερα μιὰ κέρινη καρδιά...
Γιάνε μου τὴν καρδιά τὴν πονεμένη.

Ἀχ, ναί, καλή, γλυκειά μου Παναγία,
Γιάνε μου τὴν καρδιά τὴν πονεμένη,
Καὶ νὰ σοῦ ψάλλω βράδυ καὶ πρωί:
— Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη!

Ἡ μάνα καὶ τὸ ἄρρωστο παιδί
Κοιμῶνται 'ς τὸ κελὶ ἀγκάλῃ ἀγκάλῃ.
Ἐκεῖ τὴ θύρ' ἀνοίγ' ἡ Παναγία,
Καὶ μπαίνει 'ς τὸ κελὶ ἀγάλη ἀγάλη.

Ἐσκυψ' ἀπάνω 'ς τὸ παιδί σιγά,
Τὸ κύτταξε, τὸ κύτταξε... ἐστάθη.
Τοῦ ἔβαλε τὸ χέρι 'ς τὴν καρδιά,
Ἐχαμογέλασε γλυκά, κ' ἐγάθη.

Τὴ εἶδε ἡ μάνα ὅλα ὄνειρο,
Κ' εἶδε καὶ κατὰ ἄλλο. Ἀχ! τρομάζει...
Ἐυπνάει, πετητάει ἀπὸ τὸν ὕπνο της,
Κι' ἀκούει ἓνα σκύλο νὰ οὐρλιάζει.

Κοντὰ της ξαπλωμένο βλέπει ἐκεῖ
Τὸ Γιάννη, τὸ παιδί της... πεθαμένο.
Κ' ἐχάιδεψε ὁ ἥλιος τῆς αὐγῆς
Τὸ μάγουλό του τὸ κιτρινισμένο.

Τὰ χέρια της ἡ δόλια σταύρωσε,
Τί ἔχει... ἡ μάνα δὲν καταλαβαίνει,
Καὶ μόνο ψάλλει μέσα της βουβά:
— Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΩΡΑΙ

Τῆς ἀνοιξῆς τ' ἀγέρι
Δίνει ζωὴ 'ς τὴ φύσι
Δροσιὰ παντοῦ θὰ φέρη
Καὶ μυρωδιές θ' ἀτήσῃ
Καλῶς τῆνε τὴν ἀνοιξί:
Καλῶς τὴν.

Τὸ καλοκαῖρι φέρνει
Ἐπὶ τὴ γῆ τὴν προκοπὴ
Καὶ κάνουνε νὰ γέρνη
Τὸ δένδρο οἱ καρποί
Καλῶς τὸ καλοκαῖρι μας
Καλῶς το.

Φθινόπωρο χλωμὸ
Τὰ πρωτοβόρρα ἀρχίζουν,
Τὰ δένδρα μὲ καίμω
Τὰ φύλλα των σκορπίζουν
Καλῶς τὸ τὸ φθινόπωρο
Καλῶς το.

Χειμῶνά μ' ἀσπρομάλλη,
Μὲ χιόνια καὶ χιλάζι
Μᾶς ἔρχεσαι καὶ πάλι
Κι' ἡ φύσις ὅλη ἀλλάζει
Καλῶς τὸν τὸ χειμῶνά μας
Καλῶς τον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΙ ΧΕΛΙΔΟΝΕΣ

Ἡ χελιδὼν ἔχει λιγνὸν τὸ σῶμα, τὸν τράχηλον
βραχύν, τὸ ῥάμφος ὀξύ καὶ ἰσχυρὸν, τοὺς πόδας μικροὺς καὶ ἀδυνάτους. Αἱ πτέρυγες αὐτῆς εἶνε μικρὴ καὶ στεναί, ἡ δὲ οὐρὰ δικρυνώδης. Αὕτη ἔχει τὴν κεφαλὴν, τὰ νῶτα, τὰς πτέρυγας καὶ τὴν οὐρὰν μέλανα, τὴν δὲ κοιλίαν λευκὴν. Αὕτη μεταξὺ πάντων τῶν στρουθίων διακρίνεται διὰ τὴν ἐλαφρὰν πτῆσιν· σπανίως αὕτη κάθεται, οὐδέποτε ὅμως φαίνεται κοπιασμένη. Ἡ χελιδὼν πετᾷ διαρκῶς, ἄλλοτε ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἄλλοτε περ' αὐτὴν τὴν γῆν. Πετώσα καταδιώκει καὶ χάπτει, χωρὶς νὰ σταματᾷ, μικρὰ ἔντομα διὰ τῶν ὁποίων τρέφεται. Κτίζει τὴν φωλεάν της διὰ χώματος τὸ ὁποῖον λαμβάνει καὶ ἐργάζεται διὰ τοῦ ῥάμφους αὐτῆς, καὶ στρωνύει τὸ ἐσωτερικὸν διὰ πτίλων. Ἡ χαρίεσσα λευκόστηθος χελιδὼν κτίζει τὴν φωλεάν της εἰς τὰς γωνίας τῶν παραθύρων καὶ ὑπὸ τὴν μικρὰν ἐξοχὴν τῆς στέγης. Ἡ δὲ ἐρυθρόστηθος χελιδὼν, ὀλίγον ἀγριωτέρα, προτιμᾷ τὰς καπνοδόχους καὶ τοὺς

ἐξοχικοὺς οἴκους. Ἐν τῇ φωλεᾷ ἡ θήλεια τίττει 4 ἢ 5 μικρὰ ὀψ' ἐνῶ δι' αὐτὴ ἐπιτάζει, ὁ ἄρρην τὴν φέρει τροφήν. Ὅταν ἐξέλθωσιν οἱ νεοσσοί, βλέπομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα νὰ φέρωσι διαρκῶς εἰς τοὺς νεοσσοὺς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἀναμένουσι μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἔντομα καὶ σκόληκας. Αἱ χελιδόνες τερετίζουσι. Μόλις δὲ πλησιάσει ὁ χειμὼν, περὶ τὸν μῆνα ὀκτώβριον, συνάζονται κατ' ἀγέλας ἐπὶ τῶν στεγῶν καὶ ἀνιχωροῦσιν εἰς μακρὸν ταξίδιον. Αὗται μετακίνησιν εἰς θερμότερας χώρας ὅπου εὐρίσκουσιν ἔντομα διὰ τὴν διατροφήν των. Κατὰ τὸ ἔαρ αἱ χελιδόνες ἐπανέρχονται μόναι, ἐκάστη εὐρίσκει τὴν ὁδὸν καθὼς καὶ τὴν παλαιὰν τὴν φωλεάν. Τὰ ὄρατα ταῦτα πετηνά, καταστρέφοντα κατὰ χιλιάδες τὰ βλάπτοντα τὰς εἰσοδίας μας ἔντομα, κάμνουσιν εἰς ἡμᾶς μεγάλην εὐεργεσίαν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἰνέ της μαρὸς καὶ σκληρὸς διὰ νὰ καταστρέφῃ τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων.

Ν. Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΓΑΠΑ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΝ ΣΟΥ

(Ἐπιστολὴ πατρὸς πρὸς υἱόν)

Ἀγαπητὲ υἱέ μου,

Σήμερα θά σου ὁμιλήσω περὶ τοῦ διδασκάλου σου.
«Ὁ διδάσκαλός μου σήμερα ἦτο θυμωμένος, ἀπότομος» εἶπες μὲ τόνον θυμῶδη. Σκέψου ὀλίγον ποσάκις καὶ σὺ δυσχερεστεῖσαι καὶ κατὰ ποίων: κατὰ τοῦ πατρός σου καὶ κατὰ τῆς μητρός σου, κατὰ τῶν ὁποίων εἶνε ἀμάρτημα νὰ θυμῶνῃς.

Ἐχει δίκαιον κάποτε ὁ διδάσκαλος νὰ φαίνεται τραχὺς, ἀνυπόμονος. Συλλογίσου ὅτι τόσα ἔτη τώρα κοπιᾷ διὰ τὰ παιδιὰ, ὅτι ἂν πολλὰ ἀπ' αὐτὰ εἶνε καλὰ καὶ ὅπως πρέπει, ὑπάρχουν πολὺ περισσότερα ἀκόμη ἀχάριστα, τὰ ὁποῖα καταχρῶνται τὴν καλοσύνην του, καὶ δὲν ἐκτιμοῦν τοὺς κόπους του, καὶ ὅτι ὅλοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῷ δίδετε ἀφορμὰς δυσχερεστείας.

Συλλογίσου ὅτι καὶ ὁ πλεόν ἅγιος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἂν εἶνε εἰς τὴν θέσιν του, θ' ἀφήσῃ καμμίαν φερίαν νὰ τον πάρῃ ὁ θυμὸς.

Καὶ ἔπειτα ἂν ἤξευρες πόσας φορές ὁ διδάσκαλος ἔρχεται ἀσθενὴς εἰς τὸ μάθημα, καὶ εἶνε ὀλίγον τραχὺς διότι ὑποφέρει, καὶ λυπεῖται διότι σεῖς δὲν ἐννοεῖτε τὴν κατὰστασίν του, ἢ τὴν ἐννοεῖτε καὶ γίνεσθε ἀτακτότεροι!

Σέβου καὶ ἀγάπα τὸν διδασκάλόν σου, παιδί μου. Ἀγάπα τον, διότι ὁ πατήρ σου τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν σέβεται· διότι ὁ διδάσκαλός σου ἀφιερόνει τὴν ζωὴν του διὰ τὸ καλὸν τόσων παιδιῶν τὰ ὁποῖα θὰ τὸν λησμονήσουν· ἀγάπα τον, διότι ἀναπτύσσει τὸ πνεῦμά

σου καὶ μορφώνει τὴν ψυχὴν σου· διότι μίαν ἡμέραν, ὅταν μεγαλώσῃς, καὶ δὲν θὰ ζῶ πλέον οὔτε ἐγὼ οὔτε αὐτός, ἢ εἰκὼν του θὰ παρουσιάζεται πάντοτε εἰς τὸ πνεῦμά σου πλησίον τῆς ἰδικῆς μου.

Ἀγάπα τὸν διδασκάλόν σου, διότι εἶνε εἰς ἓκ τῶν πέντε ἐξ χιλιάδων διδασκάλων, οἵτινες εἶνε διεσχορπισμένοι εἰς τὴν ἐλευθέρην καὶ δούλην Ἑλλάδα, καὶ οἵτινες εἶνε πνευματικοὶ πατέρες ἑκατοντάδων χιλιάδων ἑλληνοπαίδων· εἶνε εἰς ἓκ τῶν πολὺ ὀλίγων ἀνταμιβομένων, ἐκ τῶν ἀρανῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἐτοιμάζουν διὰ τὸ ἔθνος μας λαὸν καλλίτερον ἀπὸ τὸν τωρινόν.

Δὲν θὰ εἶμαι εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεσαι δι' ἐμέ, ἂν δὲν ἀγαπᾷς καὶ δὲν εὐγνωμονῇς ὅλους ὅσοι σοῦ κάμνουν καλόν· ἀπὸ τούτους δὲ πρῶτος, μετὰ τοὺς γονεῖς σου, εἶνε ὁ διδάσκαλός σου. Ἀγάπα τον ὅπως θὰ τὸν ἡγάπαῖς ἂν ἦτο ἀδελφός σου· ἀγάπα τον ὅταν σὲ θωπεύῃ καὶ ὅταν σὲ ἐπιπλήττῃ, ὅταν εἶνε δίκαιος, καὶ ὅταν σοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἄδικος, ἀγάπα τον ὅταν εἶνε εὐθυμὸς καὶ ὀμιλητικὸς, ἀγάπα τον ἐπίσης καὶ περισσότερον μάλιστα ὅταν τὸν βλέπῃς λυπημένον. Ἀγάπα τον πάντοτε. Καὶ πρόφερε πάντοτε μὲ σεβασμὸν τὸ ὄνομα τοῦτο: δι δ α σ κ α λ ε· τὸ ὁποῖον μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός, εἶνε τὸ εὐγενέστερον, τὸ γλυκύτερον ὄνομα τὸ ὁποῖον ἄνθρωπος ἡμπορεῖ νὰ δώσῃ εἰς ἄλλον ἄνθρωπον.

[Κατὰ τὸ ἰταλικὸν τοῦ Δὲ Ἀμίσις]

Αἰ—Εἰ.

Η ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Πρὸ πολλοῦ, πολλοῦ καιροῦ ἐβασίλευεν εἰς τὰς Ἰνδίας ἰσχυρὸς τις βασιλεὺς ὀνομαζόμενος Σιράμ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του σοφὸς τις ὀνόματι Σίσσας ἐφεῦρε τὸ ζατρίκιον.

Ὁ Σίσσας παρουσίασε τὸ παιγνίδιον εἰς τὸν Σιράμ καὶ ὁ βασιλεὺς ἠὲχαριστήθη παρὰ πολὺ.

— Σίσσα, τῷ λέγει μίαν ἡμέραν, ἤθελα νὰ σὲ ἀνταμείψω διὰ τὴν ὥρϊάν σου ἐπινόησιν. Εἰπέ μοι τί θέλεις. Ἐκλεξέ μοῖνος σου καὶ εἰπέ μοι.

— Μεγαλειότατε, σιτάρη θέλω νὰ μοῦ δώσῃς. Ὁ ἄβαξ τοῦ ζατρίκιου μου διαιρεῖται εἰς ἑξήντα τέσσαρα τετράγωνα· ἅς προστάξῃ ἡ μεγαλειότης σου νὰ μοῦ δώσουν ἕνα κόκκον διὰ τὸ πρῶτον τετράγωνον, δύο διὰ τὸ δεύτερον, τέσσαρας διὰ τὸ τρίτον, καὶ ἔτσι ἅς τὰ διπλασιάζουν ἕως τὸ τέλος καὶ θὰ σοῦ εἶμαι εὐγνώμων διὰ τὸ δῶρόν σου.

Ὁ Σιράμ καὶ οἱ αὐλικοί του ἐγέλων διὰ τὴν ὀλιγάρκειαν τοῦ Σίσσου, ὅστις δὲν ἐξήγησε κανὲν ἄλλο

δῶρον, ἀλλὰ μόνον τόσον μικρὸν πρᾶγμα· ὁ δὲ θησαυροφύλαξ τοῦ βασιλέως γελῶν περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους εἶπεν εἰς τὸν Σίσσαν.

— Ἐλα ἐδῶ, κακομύρι· κάμε τὸν λογαριασμό σου νὰ σὲ πληρώσω.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ θησαυροφύλαξ ἐπέστρεψε κατεντροπισμένος καὶ εἶπε:

— Μεγαλειότατε, ὅλο τὸ σιτάρη που εὕρεται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ βασιλείου δὲν φθάνει νὰ πληρώσωμεν τὸν Σίσσαν.

— Πῶς; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

Τότε ὁ Σίσσας παρουσίασε μὲ μετριοφροσύνην τὸν λογαριασμόν. Ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς εἶπεν εἰς τὸν θησαυροφύλακα.

— Ἀφ' οὗ μὲ ἀφῆκες νὰ δώσω ὑπόχρεσιν, τὴν ὁποῖαν δὲν εἰμπορῶ νὰ φυλάξω, σὲ διώκω ἀπὸ τὸ παλάτι μου· εἰς τὸ ἔξης θησαυροφύλαξ μου θὰ εἶνε ὁ Σίσσας, ὁ ὁποῖος εἰξεύρει καὶ λογαριάζει τόσον καλά.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΑΙ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ τακτικὸς συνεργάτης τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ κύριος ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ, ὁ μετὰ ἀληθοῦς ἀγάπης ἀσχολούμενος εἰς τὸ τόσον παρημελημένον παρ' ἡμῖν εἶδος τῆς παιδικῆς φιλολογίας, δημοσιεύει προσεχῶς εἰς κομψότατον τόμον, κοσμούμενον καὶ ἀπὸ εἰκασίαι καὶ μίαν ὥραιαν εἰκονογραφίαν, ἑπτὰ δράματα καὶ κωμωδίας πρώτην ὁρᾶν νῦν ἐκδιδόμενα. Τοιαύτη συλλογὴ ἔλειπε μέχρι τοῦδε εἰς τὴν γλῶσσάν μας καὶ ἀναπληροῖ ἐπαισθητὴν ἑλλειψιν.

Συνιστῶμεν αὐτὴν θερμῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας καὶ τὰς ἀναγνώστριάς μας· εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα εἰς ἄλλα ἔθνη ἔχουσι πᾶσαι αἱ οἰκογένειαι, καὶ παρ' ἡμῖν δυστυχῶς οὔτε ὑπάρχουσι. Πρόσῃν τρυφερότητα, πόσῃ εὐφροίαν, πόσῃ μορφωτικὴν δύναμιν περιέχουσι τὰ περιπαθέστατα καὶ χαριέστατα ταῦτα ἔργα! Πόσοι ὀφθαλμοὶ θὰ δακρύτωσι, πόσα χεῖλη θὰ ἀνοιχθῶσιν εἰς γέλωτα!...

Τὴν δημοσίευσιν τῶν ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΩΝ ἀνήγγειλεν ὁ κ. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ διὰ τῆς ἐξῆς ἀγγελίας, ἣτις θέλει κυκλοφορήσῃ καὶ διὰ τοῦ παρόντος φύλλου τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ:

«Πρὸ πολλοῦ παρετηρεῖτο ἡ ἑλλειψις συλλογῆς παιδικῶν δραμάτων καὶ κωμωδιῶν, ἠθικῶν ἅμα καὶ τρυφερῶν ἢ τερπνῶν, καταλλήλων νὰ συκινήσωσι τὰς ἀπαλὰς καρδίας τῶν παίδων, ἢ νὰ κινήσωσιν αὐτοὺς εἰς εὐθυμίαν διὰ τῆς εὐφροῦς διακωμωδίσσεως μικροῦ τινος ἐλαττώματος τῆς ἡλικίας των.

Ἡ ἑλλειψις αὕτη καθίστατο ἐπαισθητὴ ἰδίᾳ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξατάσεων, ὁπότε οἱ διδάσκοντες ἐθίζοντο νὰ παρασκευάζωσι σχολικὴν νῆα ἑορτήν, ἢ κατὰ τὴν προσέγγισιν οἰκογενειακῆς τιμῆς ἑορτῆς, ὁπότε μικροὶ υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἢ ἔγγονοι θέλουσι νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν των πρὸς τοὺς γονεῖς ἢ τὴν πολιὰν μᾶμην διὰ παραστάσεως τινὸς πρὸς τιμὴν αὐτῶν ὀργανομένης. Προθυμία ὑπῆρχε μεγάλη, ὑποκριτικὴ ἄρκετοί, ἀλλ' ἔλειπε καὶ τι—τὸ πρὸς παρὸςτασιν ἔργον—καὶ ἡ παράστασις ἐναυάγει.

Ὁ ὑποσημειούμενος πολλάκις καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀξιολύμων οἰκογενειῶν τῶν Ἀθηνῶν ἢ καὶ ὑπὸ διδασκάλων καὶ κοινοτήτων ἔτι τοῦ ἐξωτερικοῦ παρεκλήθη νὰ πέμψῃ εἴ τι εἶχεν ἔτοιμον τοιοῦτον ἔργον. Ἐντεῦθεν ἀφορμὴν λαθὼν παρέφρασε, καὶ εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς μετένεγκε δράματα τινὰ καὶ κωμωδίας, καταλλήλα νὰ παρασταθῶσιν ὑπὸ παιδιῶν ἡμιτέρων τῶν φύλων ἀπὸ 6 μέχρι 15 ἐτῶν, καὶ ὑπὸ δύο μέχρις ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ προσώπων, συγχρόνως δὲ χρησιμεύοντα καὶ ὡς τερπνότατον καὶ μορφωτικώτατον ἀνέγνωμα διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Εἰσὶ δὲ τὰ ἐξῆς: Ἡ ΔΙΡΑ. — ΑΠΕΙΘΗΣ! — Ἡ ΚΟΥΚΛΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ. — ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑ ΠΛΕΟΝ Ἡ ΜΗΤΕΡΑ. — ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ. — ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ. — Ἡ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ.

Τὰ τρυφερώτατα ταῦτα καὶ χαριέστατα ἔργα, ἐντελῶς ἀνέδοτα ὄντα εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ἐκδιδόντα νῦν τὸ πρῶτον εἰς τόμον κομψότατον ἐπὶ στιλπνοῦ χάρτου λίαν φιλοκάλως ἐκτετυπωμένα καὶ κοσμούμενα ὑπὸ εἰκασίαι καὶ μίᾳ ὥραιαν εἰκονογραφίαν.

Τὸ βιβλίον, ἀποτελούμενον ἐκ 200 σελίδων περίπου, ἐκδοθήσεται τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ προσεχούς Μαΐου· ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἶνε φρ. 2, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλομένου φρ. 2,25. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτὸ — καὶ ἐλπίζομεν ὅτι πάντες οἱ συνδρομηταὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ θὰ ἔχωσι τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην — παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθύνωσι τὰς αἰτήσεις των μετὰ τοῦ ἀντιτίμου πρὸς τὸ Γραφεῖον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μήτηρ διδάσκει τὴν μικροῦλαν Εὐτέρπην τῆς, πῶς νὰ κάμνῃ τὸν σταυρόν της.

— Πρόσεξε τώρα, Εὐτέρπη· θέσε τὰ τρία δάκτυλά σου εἰς τὸ μέτωπόν, ἔπειτα εἰς τὸ πέμπτον κουμβίον, ἔπειτα εἰς τὸ κουμβίον τοῦ δεξιοῦ ὤμου καὶ ἔπειτα εἰς τὸ κουμβίον τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου.

Ἡ Εὐτέρπη ἐξετέλεσε τὸ πρόσταγμα, κατόπιν δὲ, μετὰ τινος σκέψιν, ἠρώτησε:

— Μαυρά, σὰν φορέσω τὸ ἄλλο φόρεμα ποῦ δὲν ἔχει κουμβία, τότε πῶς θὰ κάνω τὸ σταυρό μου;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ καλλῶ· Ὄρισις.

Ἡ Φωφὴ κλαίει παραπονετικώτατα.

— Τί ἔχεις, Φωφά; ἔρωτᾷ ἡ μαμά της, διατὶ κλαῖς, παιδί μου;

— Νά, μαμά μου, ὁ μπαμπᾶς δὲν μὲ ἀρίνει νὰ βγάλω τὸ μάτι τῆς γάτας.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Α. Ζαφειράτου.

Διάλογος μετὰ δύο μικρῶν ἀδελφῶν.

Ὁ Παυλίκης ἔρωτᾷ τὴν ἀδελφὴν του:

— Διατί, Μαρίκα, τὸ χειμῶνα δὲν εἶνε πολλὰ φρούτα καθὼς τὸ καλοκαίρι;

— Δὲν τὸ καταλαμβάνεις; ἀπαντᾷ ἡ Μαρίκα, τὸν χειμῶνα κάμνει κρύο καὶ δὲν τ' ἀρίνει ὁ μπαμπᾶς των νὰ βγάλουν ἐξω.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Συλλέκτου.

Ὁ μικρὸς Ἀλέκος ἐτιμωρήθη νὰ μὴ καθίσῃ εἰς τὴν τράπεζαν. Ἐβλεπε λοιπὸν τοὺς ἄλλους τρώγοντας. Ἡ μήτηρ του πρὶν ἀρχίσῃ νὰ τρώγῃ ἔλαβε πινάκιον, ἔθεσεν ἐντός αὐτοῦ μερίδα φαγητοῦ καὶ τὸ ἐφύλαξε.

Ὁ τιμωρούμενος Ἀλέκος ἰδὼν τοῦτο καὶ ἐννοήσας ὅτι εἶνε τὸ μερίδιόν του, εἶπε:

— Δι' ὅποιον καὶ ἂν κρύπτης αὐτὸ τὸ φαγητόν, μαμά, εἶνε ὀλίγον.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἄφ' οὗ τόσον πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ βραβευθῆς, Πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, θὰ βραβευθῆς βεβαίως μὲν φράν, διότι θὰ φιλοτιμηθῆς νὰ φανῆς ἄξιος τοῦ βραβείου, καὶ ὅταν τις εἶνε φιλότιμος καὶ φιλόπονος κατορθώνει πολλὰ πράγματα. Σοὺ εὐχομαι νὰ περάσῃς ὥρατα τὸ θέρος μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ συνεργάτης μου κ. Α. Π. Κ. «τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς πολὺ» ὡς γράφεις εἰς τὴν ἐπιστολήν σου, σὲ ἀσπάζεται εἰς τὰς δύο παρειάς σου, διότι μοὶ λέγει ὅτι εἶσαι ἐξαιρετικὸν παιδίον.

Πολὺ ἡνυχιστήθην, ἀγαπητέ μου Ἀρη, ἀπὸ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν συνεχάρης τὸν βραβευθέντα Μαῦρον Γάτον· ἐκτιμῶ τοὺς χαρακτῆρας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν δυσχεραίνονται διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων.

Βεβαίως θὰ γίνῃς εἰς τῶν ἀρίστων μου φίλων, Ἀτρόμητε Ἀχιλλεῦ· ἡ ἀγάπη σου μὲ συνεκίνησε· ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ νὰ ζημιωθῶν εἰς τὸ παραμικρὸν αἰ μελέται σου· καὶ νὰ μοὶ γράφῃς καὶ νὰ μελετᾷς. Καὶ τοῦτο πεποιθὲς καὶ καθεὶς μὴ ἀφίεναι.

Σὲ εὐχαριστῶ, ἀγαπημένη μου Ἀμφιτρίτη, διὰ τὰ ὥρατα ἄνθη σου τὰ ὁποῖα φυλάττω ὡς κειμήλια τῆς ἀγάπης σου. Πόσον εὐχαριστήθην ὅταν ἀνοίξασα τὴν ἐπιστολήν σου τὰ εὖρον μέσα· τὰ ἔλαβα· εἰς τὰς χεῖράς μου καὶ πολλὴν ὥραν τὰ παρατήρουν, διότι μοὶ ἐφάνητο ὅτι μοὶ ὤμιλουν περὶ σοῦ. Ἐπειτα τὰ ἐφύλαξα εἰς ἓν βιβλίον μου καὶ τὰ ἔχω.

Καλῶς τὴν, καλῶς τὴν, καλῶς τὴν, τὴν μικρὰν Λευκὴν Ἀνεμώνην, ποὺ κίμνει τόσα δὲ γράμματα ἐπάνω εἰς χαρακωμένον τετράδιον, καὶ γέρνουν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ σὰν νὰ τὰ φυσᾷ κανένας δυνατὸς βορεῖας. Κύταξε νὰ μεγαλῶσῃ διὰ νὰ μικρύνουν τὰ γράμματα σου· διότι αὐτὸ τὸ παράξενον ἔχω παρατήρησι· ὅσο περὶ μικρὸς εἶνε κανεὶς τόσο μεγαλειότερα γράμματα γράφει. Φίλησέ μου τὸν χαριέστατον Πᾶν, εἰς τὰ δύο ροδόκκινα μαχουλάνια του, καὶ τὸ καλὸ παιδάκι τὸν Μιμῆν φιλήσέ μου τὸν καὶ αὐτόν.

Ὁρίον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Βελλεροφόντα· νὰ μοὶ γράφῃς τακτικὰ καὶ θὰ σοὺ ἀπαντῶ εὐχαρίστως.

Αὐτὴ ἡ λυπητὴν ὁποῖαν σοὶ ἐμπνέει τὸ ὄνομα τοῦ θανάτου, Ἀβροπέταλον Ἀνθος, ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις εὐχισθητικὸν καρδίαν· θὰ εἶνε δὲ πολὺ ὀδυνηρὰ αὐτὴ ἡ ἐντύπωση ἀφ' οὗ προέρχεται ἀπὸ μεγάλον δυστύχημα τὸ ὁποῖον σοὶ συνέβη· τὸν θάνατον τοῦ προσφιλοῦς πατρὸς σου· ἀλλὰ πρέπει νὰ εἴμεθα γενναῖοι· ὅλοι πρὸς τὸ τέλος αὐτὸ βαδίζομεν· ὁ Γκαῖτε λέγει κάπου· «Ζῶμεν διὰ νὰ βλέπωμεν πῶς θνήσκουσιν οἱ ἄλλοι» οἱ ἄλλοι θὰ ἴδουν θνήσκοντας ἡμᾶς κτλ.

Ἐρώτημα θέλει ὅτι μοὶ ἀρέσουν αἱ ἐπιστολαὶ σου, φιλότατη Νίκη· Πολὺ θέλω νὰ μοὶ γράφῃς. Φίλησέ μου τὴν μικρὰ Νίτσαν σας, ἡ ὁποία δὲν βλέπει τὴν ὥραν νὰ μεγαλῶσῃ διὰ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς.

Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ μὴν ἐκλέγῃς ψευδώνυμον, Γεώργιε Κλεάνθους Δεοντίδη, καὶ νὰ γράφῃς μὲ τὸ ὄνομά σου.

Σὲ εἶχα ἐπιθυμῆσαι, Κόκκινο Ζαμπάκι, καὶ εὐχαριστήθην διότι ἤρξισες νὰ μοὶ γράφῃς πάλιν.

Ὁραῖον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Καπετὰν Κουπιῦ. Μᾶς φέρει ἀναμνήσεις τοῦ τόσον ὁρατοῦ μυθιστορήματος· Τοῦ ΒΡΑΧΟΥ ΤΩΝ ΓΛΑΦΩΝ.

Ἐπερίμενες νὰ ἔλθῃ ὁ Ἀπρίλιος· διὰ νὰ ἐμφανισθῇς, Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου, καὶ νὰ σκορπίσῃς τὴν γλυκεῖαν εὐωδίαν σου· Εἶσαι πολὺ πολὺ χαριτωμένο παιδάκι. Ἀλήθεια, ἔνα ἑρώτημα· Πότε θ' ἀρχίσῃς νὰ βάζῃς τόνους ἐπάνω εἰς τὰ γράμματά σου;

Ἄφ' οὗ ἀπεφάσισες νὰ μοὶ γράφῃς, νὰ σὲ ἰδῶ πλέον, Κάλυξ Ῥόδου.

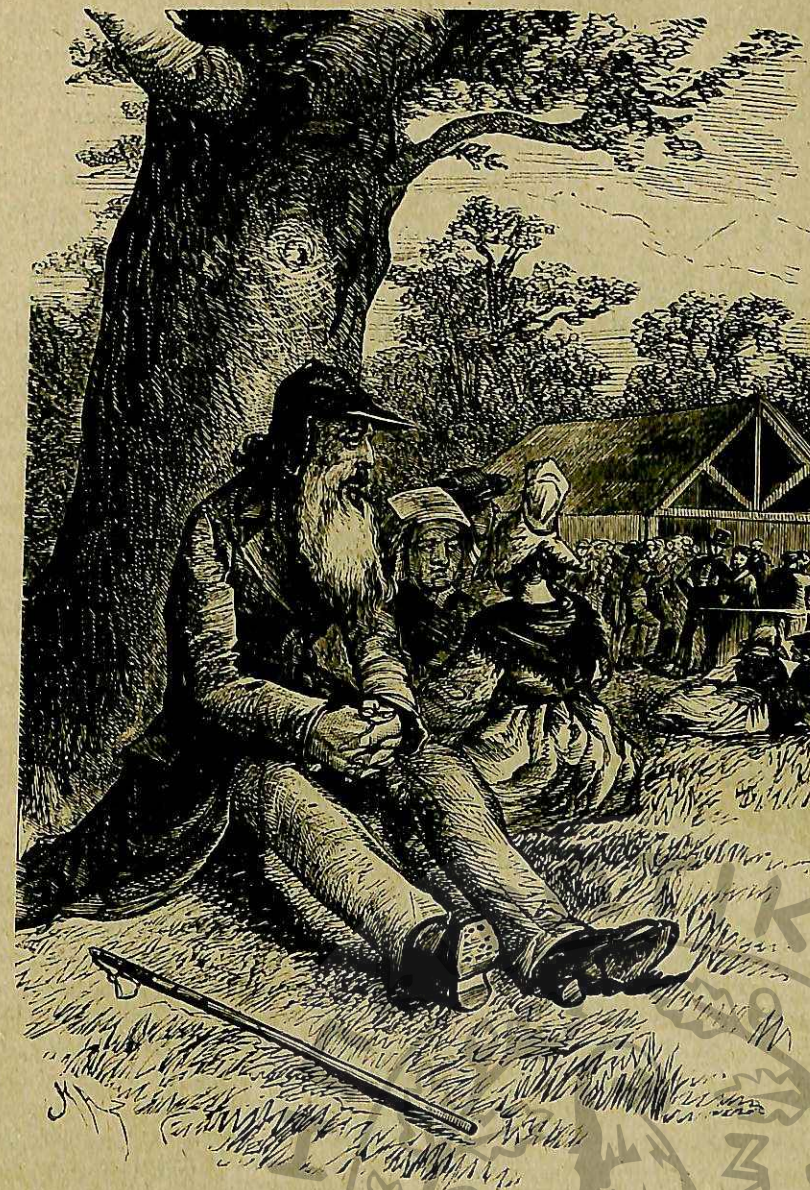
Τόσην λοιπὸν βεβαιότητα εἶχες, ἀγαπητή μου Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα, ὅτι θὰ ἔλάμβανες τὸ βραβεῖον τοῦ Διαγωνισμοῦ; Ἔιδες καὶ καλὸν ὄνειρον μοὶ γράφεις. Πιστεύεις καὶ εἰς τὰ ὄνειρα λοιπόν; Ἐλυπήθης πολὺ ἄμικτος ὅτι τ' ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ δὲν ἦσαν σύμφωνα μὲ τὰς ἐλπίδας σου καὶ ἐκλείσθης εἰς τὸ θυμὸν σου, χωρὶς νὰ φάγῃς. Ἀπὸ ὅλα ταῦτα ἐννοῶ τὴν πικρίαν μὲ τὴν ὁποίαν γράφεις περὶ τοῦ βραβευθέντος, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἡτοιμαζόμεν νὰ σε ἐπιπλήξω, ἂν καὶ σὲ ἐκτιμῶ τόσον πολὺ. Ἐλπίζω ὅτι θὰ μετενήθῃς διὰ φράσεις τινας τῆς ἐπιστολῆς σου. Τί λίγω ἐλπίζω; εἶμαι βεβαίως· ἀλλὰ σὲ συγχωρῶ, διότι γνωρίζω καλῶς ὅτι προέρχονται ἀπὸ ὑπερβολικὴν φιλοτιμίαν.

Τί ἐκπράζει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἰμβρασε τῆς Σάμου; Ὁ Ἰμβρασος εἶνε ξηροπόταμος τῆς Σάμου, ἐὰν δὲν ἀπατώμαι· τί λοιπὸν θέλεις νὰ εἴπῃς μὲ τὸ ψευδώνυμον αὐτό, ὅτι καὶ σὺ εἶσαι ξηρὸς ὡς αὐτός; Ἐγὼ ἀπεναντίας πληροφοροῦμαι ὅτι εἶσαι εὐφύεστατον παιδίον καὶ ζωηρότατον.

Πολύ, πολύ, πολύ, μοὶ ἀρέσουν αἱ ἐπιστολαὶ σου, φιλότατη μου Ἐσπερία Ἀῦρα· ὥρατα περιγράφεις τὴν συγκίνησιν τὴν ὁποίαν ἠρθάνθης ὅταν εἶδες ὅτι ἔλαβες τὸ δεύτερον βραβεῖον. Τὸ ὅτι ἀγαπᾷς τὰς θαλασσινὰς σικηρὰς καὶ τὰς περιπετειὰς ὑποδεικνύει ὅτι ἔχεις ζωηρὰν φαντασίαν.

Ἡ ἐπιστολή σου ἐλήφθη, Γεώργιε· Καστρώτα καὶ μὴν ἀνυσιχῇς.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσρήσεις· Ἡ Κυματίζουσα Σημαία προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς τῆς εἰς τὴν Ξανθοῦλαν, τὴν Χαλκίοικον Ἀθηναίαν, τὴν Ροδόδαφνην, τὴν Πικροδάφνην καὶ τὴν Τόμυριν, εἰς τὴν ὁποίαν λέγει ὅτι τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός της εἶνε Ε. Μ. ὡς καὶ εἰς τὴν Λεργαίαν Ὑδραν, εἰς τὴν ὁποίαν λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ φανερῶσθαι τὸ ἀληθὲς ὄνομά της. Ὁ Πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς προσφέρει τὰς προσρήσεις του, εἰς τὴν Ἀμφιτρίτην τὸν Μαῦρον Γάτον, τὴν Μικροῦλαν Τραλαῖα, τὸν Ριχάρδον Δεοντόκαρδον, τὴν Νηρημίαν τοῦ Δάσους καὶ τὸν Αἰθριον Οὐρανόν. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου, (ῥοι· μοὶ ἀναθέτει ν' ἀποκαλύψῃ ὅτι ὀνομάζεται Δημήτριος Π. Χαλδούνης) ἀσπάζεται τὸν Γόρδιον Δεσμὸν, τὸν Ἀτρόμητον Εὐζωρον καὶ τὴν Βασιλίδαν τῆς Ἐρήμου. Ὁ Ἀρης πέμπει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Μαῦρον Γάτον καὶ τὰς προσρήσεις του εἰς τὴν Νηρημίαν τοῦ Δάσους, τὸν Γεώργιον Παῦρ καὶ τὸν Βάρθακον, εἰς δὲ τὸν Τηλέμαχον λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομά του οὐδὲ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. Ὁ Π. Πετρίδης προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα, τὸν Κ. Φρυδᾶν καὶ τὴν Λευκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν. Ὁ Μαχητὴς τοῦ Γκριτζοβαλι στέλλει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Μαῦρον Γάτον, τὸν ὁποῖον συγχαίρει ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του καὶ τοῦ ὁποῖου ἐπιθυμῶ νὰ μάρθῃ τὸ ὄνομα· εἰσὶς ἀσπάζεται τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν, τὴν Λευκὴν Ἀνεμώνην, τῆς ὁποίας ζητῶ νὰ μάρθῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν διαμονήν, τὴν Παροῦργον Ὀδυσσεά, τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδροῦτσον, τὸν Κεραυνόν, τὸν Ἀρη καὶ τὸν Πολεμιστὴν τοῦ 1821. Ἡ Ἐσπερία Ἀῦρα, προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὸ Ἀσπρον Λαγυδάκι τὸν Πυλεμιστὴν τῶν Θερμοπυλῶν, τὴν Ξανθοῦλαν, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν καὶ τὸν Πολυμήχανον Ὀδυσσεά, τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν Ἀνατέλλουσαν Σελήνην τὴν Οὐρανίαν Ἀῦραν καὶ τὸ Τόξον τοῦ Φοίβου.

«Ο ΓΕΡΟΘΩΜΑΣ ΤΗΝ ΕΚΑΜΑΡΩΝΕ»

(Σελ. 117)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας Κολομβού· «La fille de Garilès»
βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

[Συνέχεια· ὅδε σελ. 97]

Περὶ τὸν εἶνε νὰ σας εἴπω ὅτι τὰ πελώρια ἐκεῖνα ὑποδήματα δὲν κατεσκευάζοντο εἰς ὀνομαστὸν καὶ κομψὸν ὑποδηματοποιεῖον, ὅπου κατασκευάζονται τὰ λουστρίνια ὑποδήματα τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰ μεταξινὰ ὑποδήματα τῶν κυριῶν. Ὁ Γεροθωμᾶς τὰ παρηγγέλλεν ἕνα μῆνα πρὶν τὰ χρειασθῇ, εἰς γέροντα τσαγγάρεν, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ ταπεινὸν ἐργαστή-
ΕΤΟΣ Θ'. — ΤΕΥΧΟΣ 8^{ον}.

ρίον του εἰς στενὸν δρομίσκον πλησίον τῆς ἀγορᾶς. Ὁ τσαγγάρεν ἐκεῖνος δὲν κατεσκεύαζε πλέον καινούργια ὑποδήματα, ἀλλὰ ἐπιδιώρθωνε παλαιὰ, καὶ τα ἐπώλει εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον πολλὰ χρήματα νὰ ἀγοράζουν καλὰ ὑποδήματα. Φαντάζεσθε λοιπὸν πόσον ἦσαν χονδροειδέστατα καὶ στερεὰ. Καὶ ἐπει-

ΤΟΜΟΣ ΙΑ'—8

δὴ ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο παλαιὸς πελάτης του, διὰ τὴν εὐχαριστήσιν, εἰργάζετο πολλὰς ἐβδομάδας εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν περιφώνων τούτων ὑποδημάτων.

Καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του θὰ ἦτο βέβαια ἔργον ῥάπτου ὄχι πολὺ καλλιτέρου. Κατὰ τὸν ὑποδηματοποιὸν ἦτο καὶ ὁ ῥάπτης του. Καὶ αὐτὸς ἐπιδιόρθωνε παλαιὰ φορέματα καὶ τὰ ἐπώλει εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἠγόραζον τὰ ὑποδήματα τοῦ γεροτσαγγάρη.

Τὸ ἐπανωφόριον τοῦ Γεροθωμᾶ ἦτο παμπάλαιον, «δὲν τὸ ἐπιανεν ἀγκίστρι», ἀλλὰ τί τον ἔμελε τὸν Γεροθωμᾶ; αὐτὸς δὲν ἦτο ἄνθρωπος κομψευόμενος, ἤθελε νὰ φορῇ κάτι τι καὶ ἄς εἶνε ὅ τι εἶνε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

ΤΟ ΝΕΟΝ ΦΟΡΕΜΑ

Λοιπὸν καὶ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Μαρίκα ἦσαν εὐτυχεῖς.

Ἡ Μαρίκα ἐμεγάλωνε, καὶ ὅσον ἠϋξάνεν ἡ ἡλικία της ἠϋξάνον καὶ αἱ γνώσεις της. Ἦτο δώδεκα ἐτῶν καὶ ὄχι μόνον ἀνεγίνωσκε καὶ ἔγραφε, ἀλλὰ καὶ ἔπλεκε καὶ ἔρραπτε τεχνικώτατα, καὶ ἡ κυρία Φανὴ παρετήρει μετὰ χαρὰς ὅτι ἡ μαθητριά της εἶχε πολλὴν ἐπιδειξιότητα καὶ φιλοκαλίαν.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο τρελλὸς διὰ τὴν κόρην του καὶ ἔσπαζε τὴν κεφαλὴν του ἡμέραν καὶ νύκτα τί νὰ της κάμῃ διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ. Τέλος πάντων μετὰ πολλὰ κατῴρθωσε νὰ εὕρῃ ὅ τι ἐζήτηι:

«Θὰ της ἀγοράσω ἓνα φορεματάκι καινούργιο, ὀλοκαινούργιο, ἔλεγε μόνος του καὶ ἐμειδία ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Θὰ της ἀγοράσω καὶ μίαν σκουφίτσα μὲ κορδέλλες τριανταφυλλίες. Μάτια μου! τί ὁμορφο ποὺ θὰ εἶνε τὸ κορίτσι μου. Θὰ γυρίζουν οἱ περαστικοὶ νὰ το βλέπουν καὶ θὰ λένε: Ποῦ βρέθηκε ἐδῶ αὐτὸ τὸ ἀγγελάκι!».

Πολὺ καλὰ ἐσυλλογίσθη ὁ Γεροθωμᾶς, διότι ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα ἕως τώρα ἐφόρει πάντοτε ἀποφῶρικ, ποτέ της δὲν ἐφόρεσε φόρεμα νέον, ἐπίτηδες δι' αὐτὴν ἠγορασμένον. Τῆς ἐχρειάζετο λοιπὸν φόρεμα καλόν· ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃ τὰ χρήματα; Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἤθελε νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν συμβουλὴν τῆς κυρᾶ Παύλαινας, διότι αὐτὴ βέβαια θὰ ἐσήκωνε τοὺς ὅμους της, θὰ ἐστράβωνε τὰ χεῖλη της καὶ θὰ ἔλεγε:

«Καλέ, εἶσαι 'ς τὰ σύγκαλά σου, Γεροθωμᾶ μου; Τί κάθου καὶ μου λὰς καινούργιο φόρεμα; τάχα αὐτὰ που ἔχει εἶνε ἄσχημα καὶ δὲν φοριοῦνται; Ὅταν ἓνα κορίτσι δὲν ἔχει παράδες, δὲν πρέπει νὰ θέλῃ στολίδια· τὰ στολίδια εἶνε ἡ καταστροφὴ του, τὰ στολίδια κάνουν τὸ κορίτσι κακὸν ἄνθρωπον.» Ἀλλὰ ὁ Γεροθωμᾶς δὲν παρεδέχετο καθόλου ὅτι ἡ Μαρίκα ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ κακὸς ἄνθρωπος.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐφαίνετο εἰς τὸν Γεροθωμᾶν ὅτι ἐσκέπτετο πολὺ καλλιτέρα, καὶ ὅτι εἶχε περισσότερον δίκαιον· ἀλλὰ πάλιν πῶς νὰ κάμῃ λόγον εἰς τὴν κυρίαν Φανὴν περὶ νέου φορέματος, ἀφ' οὗ αὐτὴ ἐδίδεν ἀποφῶρια εἰς τὴν Μαρίκαν!

Δὲν ἐτόλμα λοιπὸν νὰ της κάμῃ λόγον, καὶ ἐπερίμενε κατάλληλον καιρὸν. Τὸ σπουδαιότατον ἦτο νὰ εὕρῃ χρήματα· ἀλλὰ ποῦ νὰ τα εὕρῃ!

Ὁ ἀγαθὸς γέρον ἐγίνε χωρὶς νὰ το θέλῃ πονηρὸς ὡς φιλάργυρος, καὶ ἤρχισε νὰ μὴ δίδῃ καθ' ἐσπέραν ὅλα του τὰ λεπτὰ εἰς τὴν κυρὰ Παύλαιναν· ἐκράτει ὀλίγα καὶ τα ἔδενεν εἰς τὸ μαντήλιον του κόμβον, ἤρχισε δηλαδὴ νὰ κάμῃ τὸ μπόδεμα, καθὼς λέγομεν. Ἀλλὰ πάντοτε ὁμῶς ἐφοβεῖτο μήπως αἰφνης εἴπῃ εἰς αὐτὸν ἡ κυρὰ Παύλαινα: «Τόσα μόνον;».

Ἐκτὸς τούτου «τεῖν' ὁ κάθουρας καὶ τεῖν' ἡ καταντιά του;» πόσα ἐκέρδαινε τὴν ἡμέραν καὶ πόσα του ἔμενον νὰ φυλάξῃ; Λοιπὸν τί νὰ κάμῃ;

Ἦσαν συνοικίαι ὅπου ποτέ του δὲν εἶχεν ὑπάγῃ ὁ Γεροθωμᾶς, διότι ἦσαν πολὺ μακρὰν καὶ οἱ γεροντικοὶ πόδες του δὲν εἶχον τόσῃν δύναμιν, ὥστε νὰ ἀντέχουν εἰς μεγάλας ἐκδρομὰς· ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; ἂν ἠδύνατο νὰ συνάξῃ χρήματα διὰ τὸ φόρεμα τῆς Μαρίκας του μίαν ὥραν ἀρχήτερα, μετὰ χαρὰς θὰ ἔκλυε καὶ τὸν κόπον τούτον. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ δοκιμάσῃ. Τί ἔχανε;

Ὅταν ἐπληρώθη τὴν ἐσπέραν ἦτο κατάκοπος· ἐξηπλώθη εὐθὺς καθὼς ἦλθεν, ἐν ᾧ ποτέ του δὲν το ἔκαμνεν· ἀλλὰ ἐκάθητο καὶ ἔλεγε τίποτε. Ἡ Μαρίκα ὡς τον εἶδεν ἐλεεινόν, τὸν ἠρώτησε:

«Πατέρα, εἰσθε ἀπόψε πολὺ κουρασμένοι;»

Τὸν ἠρώτησε, διότι δὲν εἴξευρε πόσον δρόμον εἶχε κάμῃ ὁ δυστυχὴς, καὶ πόσον εἶχεν ἀποκάμῃ. Δὲν εἴξευρεν ἡ Μαρίκα ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς καθὼς αὐτὴ ἀπεκοιμᾶτο, ἤναπτε τὸ φῶς καὶ ἐνυκτέρευε, διὰ νὰ ἔχῃ ἀρκετοὺς μύλους νὰ πωλήσῃ ἄριον. Πεῦ οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ὅτε ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἔκαμνε τίποτε, καὶ τὸν ἔφθανεν ἂν εἶχε νὰ περάσῃ δύο ἡμέρας!

Τὸ κομμόδεμα ἐμεγάλωνε καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ἔσπαζε τὴν κεφαλὴν του νὰ εὕρῃ ἀφορμὴν νὰ ἀγοράσῃ νέον φόρεμα τῆς Μαρίκας. Ἀλλὰ ἡ Πετρούλα μίαν ὥραν ἡμέραν τοῦ Μαΐου ἦλθε καὶ ἔδωσε τὴν ἀφορμὴν. Ἦλθε καὶ εἶπεν ὅτι ὑπανδρεύει τὴν ἀνεψιάν της, καὶ προσεκάλεσεν εἰς τοὺς γάμους τὸν Γεροθωμᾶν καὶ τὴν Μαρίκαν.

Ὁ ἀγαθὸς γέρον εἶχε χαρὰν μεγάλην. Γάμος! Τί καλὴ εὐκαιρία διὰ τὸ νέον φόρεμα! Ὑψαρίστησε τὴν Πετρούλαν, καὶ ἔδραμεν εἰς τῆς κυρίας Φανῆς.

Ἡ κυρία Φανὴ συνεκινήθη πολὺ· ὑπολόγισε πόσα χρήματα εἶχεν ὁ Γεροθωμᾶς, καὶ πόσα πράγματα δύναται νὰ ἀγοράσῃ· εἶδε λοιπὸν ὅτι ὄχι μόνον φόρεμα ἠδύνατο νὰ ἀγοράσῃ, ἀλλὰ καὶ ὀλίγηλον στολὴν.

Καὶ τὸσον καλὰ ἐτακτοποίησε τὰ πράγματα, ὥστε τὴν ἐπαύριον ὅτε ἦλθεν ὁ Γεροθωμᾶς μετὰ τὴν Μαρίκαν, ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν χαρτίνην θήκην, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὴν ἀνοίξῃ μόνος του.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐνόησε τί τρέχει· ἦνοιξε τὴν θήκην καὶ ἐμειδία αἰσθανόμενος τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ προξενήσῃ εἰς τὴν Μαρίκαν του.

Καὶ ἡ Μαρίκα ἔβλεπε μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἐθαύμασεν ὅτε ὁ Γεροθωμᾶς ἦνοιξε τὴν θήκην καὶ ἔλαβε εὐμορφον περκαλίον μὲ σειρᾶς ῥοδοχρόους καὶ λευκάς, κομψοτάτην σκουζιαν λευκὴν μὲ κόμβον ῥοδοχρουν, περικνημίδας λευκάς καὶ σανδάλια καινούργη.

Ἡ Μαρίκα κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τί συμβαίνει· κατόπιν ὁμῶς δτε ἐδεδαίωθη ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλὰ πράγματα ἦσαν ἰδικὰ της, καὶ ὅτι θὰ τα φορέσῃ εἰς τὸν γάμον, ἐχάρη χαρὰν μεγάλην. Ἐγέλασεν, ἔκλαυσεν, ἐχόρευσε, κατεγίλησε τὸ φόρεμα καὶ τὰς χρωματιστάς ταινίας, καὶ ἔπειτα ἐρρίφη εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Γεροθωμᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀποσυρθῇ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου καὶ ἔβλεπε καὶ ἔκλειεν ἀπὸ τὴν χαρὰν του.

«Τί εὐμορφο φορεματάκι! τί εὐμορφο φορεματάκι!» ἔλεγεν ἡ Μαρίκα καὶ ἡ χαρὰ της ἦτο μεγάλη.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ὁ μὲν Γεροθωμᾶς ἐξεκίνησε νὰ κάμῃ τὸν γυρὸν του, νὰ πωλήσῃ τοὺς μύλους του· ἡ δὲ κυρία Φανὴ ἔκοψε τὸ φόρεμα καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὴν Μαρίκαν νὰ τὸ ῥάψῃ· καὶ σείς το καταλαμβάνετε ὅτι ἡ Μαρίκα ποτέ της δὲν ἔρραψε ταχύτερα καὶ καλλιτέρα.

Ἡ κυρία Φανὴ ἔδωκε τὴν Μαρίκαν ἐργαζομένην μετὰ τῆς προθυμίας· ἀλλὰ δὲν τὴν συνεχάρη διὰ τὴν προθυμίαν της, καὶ τὴν ἔβλεπε μὲ ὀλίγην ἀνησυχίαν.

Καὶ εἶχε δίκαιον.

Καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ὅσον καὶ ἂν ἠγάπα τὴν Μαρίκαν, ἔβλεπεν ὁμῶς ὅτι ἡ κόρη του εἶχεν ἐν ἐλάττωμα.

Ἀλλ' ἄρα γε ἦτο ἐλάττωμα;

Καὶ ποῖον ἦτο τὸ ἐλάττωμα τούτου;

Ἡ Μαρίκα ἠγάπα νὰ στολίζεται, δὲν λέγω ὄχι πρὸς τούτους συχνὰ ἔδωκεν εἰς τὸν καθρέπτην, καὶ ὅπου καὶ ἂν ἔβλεπε καθρέπτην δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ σταθῇ νὰ καμαρώσῃ τὸ προσωπάκι της. Ἀλλ' ὁμῶς ἦτο πολὺ προσεκτικὴ εἰς τὰ φορεματά της, ἂν καὶ ἦσαν παλαιὰ καὶ ἄθλια· εἶχε γίνῃ καλὴ εἰκοκυρά, καὶ ἡ κυρὰ Παύλαινα τὴν εἶχε μάθῃ νὰ στρώνῃ τὰ κρεβάτια, νὰ σαρώνῃ, νὰ ξεσκονίζῃ, νὰ σπογγίζῃ τὰ ἔπιπλα καὶ νὰ σφουγγαρίζῃ. Καὶ νὰ ἰδῇτε μὲ πόσῃν προσοχὴν καὶ ἐπιδειξιότητα τὰ ἔκαμνεν ὅλα αὐτά.

«Ἀμ' αὐτὸ τὸ κοριτσάκι εἶνε γεννημένο ἔτσι προκομμένο! ἔλεγεν ὁ Γεροθωμᾶς. Ἀμ' ἐγὼ το ἐκατάλαβα ἀπὸ τὴν ἡμέραν που ἔπλυνε τὰ τζάμια 'ς τὸ ἄλλο τὸ σπίτι μας».

Ἦν τὸ ἄλλο τὸ σπίτι! δὲν ἔλεγε καλλιτέρα: «'ς τὴν ἄλλην τὴν τρύπαν!».

Καὶ τῷ ὄντι ὁ Γεροθωμᾶς ἠσθάνετο πολλὴν ἐντροπὴν ὁσάκις ἐσυλλογίζετο εἰς ποίαν τρύπαν ἐκάθητο, καὶ ἠπόρει πῶς ὑπέφερε νὰ κοιμᾶται εἰς ἐκείνην τὴν φωλεάν! Ἐν ᾧ τώρα ἐκάθητο εἰς δωμάτιον φωτεινὸν καὶ εὐάερον καὶ καθαρὸν καθαρὸν! Καὶ εἶχε συντροφίαν καλὴν τὴν Μαρίκαν καὶ τὴν κυρὰ Παύλαινα!

«Καὶ τί πειράζει τάχα ἂν κυττάξῃ 'ς τὸν καθρέπτην ἡ Μαρίκα μου; ἔλεγεν ὁ Γεροθωμᾶς. Τόσο εὐμορφον εἶνε τὸ μουτράκι της, ποῦ εἶνε μιά χαρὰ νὰ το βλέπῃ κανεὶς. Δὲν πειράζει, ἄς το καμαρώνῃ, ἄς το καμαρώνῃ, τὸ πουλάκι μου, ἀφ' οὗ κἀνὴ τόσον εὐμορφα καὶ τακτικὰ τῆς δουλειᾶς της. Ἡ δουλειὰ δουλειά, καὶ τὸ καμάρι καμάρι!

Ἀλλ' ὁμῶς ἡ κυρὰ Παύλαινα εἶχεν ἄλλην γνώμην. Καὶ ὅτε εἶδε τὸν Γεροθωμᾶν καὶ τὴν Μαρίκαν πρωτῶ ὅπου ἐπῆγαν νὰ εὕρουν τὸ λεωφορεῖον νὰ μεταδοῦν εἰς τὸ χωρίον τῆς Πετρούλας διὰ τὸν γάμον, ἔσεισεν ἡ κυρὰ Παύλαινα τὴν κεφαλὴν της καὶ ἐψιθύρισε μὲ δυσαρέσκειαν.

Τί εἶδεν ἡ κυρὰ Παύλαινα καὶ δυσηρεστήθη;

Εἶδε τὴν Μαρίκαν ἐνδεδυμένην τὸ καλὸν της φόρεμα, τὸ ὁποῖον της ἐπῆγανε ὠραιότατα· ἦτο μιά χαρὰ νὰ τὴν ἐβλέπετε, διότι ἐκαμαρώνεν ὡς μεγάλη κυρία. Τοῦτο δὲν ἤρεσεν εἰς τὴν κυρὰ Παύλαιναν, διότι αὐτὴ ἔλεγεν ὅτι «τὰ πολλὰ λεῶσιν δὲν εἶνε καλὰ 'ς τὰ μικρὰ παιδιὰ.» Βεβαίως εἶχε δίκαιον ἡ κυρὰ Παύλαινα, διότι ἀληθῶς τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἐνδύωνται φορέματα πλούσια καὶ πολυποικίλα, ἀλλὰ τί λεῶσιν εἶχεν ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα! Πρωτὴν φορὰν ἐφόρει φόρεμα ὑποφερτόν!

Ὅπως δὴποτε ὁ Γεροθωμᾶς ἐκαμαρώνε τὴν Μαρίκαν του, καὶ δὲν ἐχόρταινε νὰ τὴν κυττάξῃ. Ἐλησμονεῖ ὁ δυστυχὴς ὅτι αὐτὸς δὲν εἶχεν ἀλλάξῃ φορέματα, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι δὲν εἶχεν ἄλλα παρ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐφόρει. Καὶ ναὶ μὲν «δὲν εἶχεν ἐνδυμα γάμου», ἀλλὰ οὔτε αὐτὸς το παρετήρησεν οὔτε ἡ Μαρίκα, ἡ ὁποία εἶχε τὸν νοῦν της εἰς τὴν λαμπρὰν ἐνδυμασίαν της.

Καθ' ὁδὸν ἡ Μαρίκα ἔστρεφε τὴν κεφαλὴν της καὶ προσεπάθει νὰ βλέπῃ εἰς τὰ ὕλινα παράθυρα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ νὰ καμαρώνῃ τὸν ἑαυτὸν της.

Ἐφθασαν μετ' ὀλίγην ὥραν εἰς τὸν σταθμὸν τῶν

«ΣΥΧΝΑ ΕΒΛΕΠΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΗΝ»

λεωφορείων, και ανέβησαν εις τὸ λεωφορεῖον τὸ ὁποῖον ἀπῆρχετο εἰς τὸ χωρίον τῆς Πετρούλας. Ἡ Μαρίκα ἐκάθισεν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ λεωφορείου, καὶ ἐδοκίμασε πάλιν νὰ παρατηρήσῃ τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰ ὑαλῖα τοῦ παραθύρου τοῦ λεωφορείου. Ἀλλὰ ἀδύ-

« ΤΙ ΕΥΜΟΡΦΟ ΦΟΡΕΜΑΤΑΚΙ ! »

(Σελ. 115)

κως ἐκοπίαζε, πρῶτον μὲν διότι τὰ ὑαλῖα ἦσαν θολὰ ἐνεκα τῆς πολλῆς ἀκαθαρσίας καὶ δεύτερον διότι τὸσον πολὺ εἶχε παρατηρήσῃ τὸ σῶμά της εἰς τὸν καθρέπτην πρὶν ἐξελθῇ τῆς οἰκίας, ὥστε το εἴξευρεν ἀπ' ἑξῶς ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ἀπέναντί της τὸν ἑαυτὸν της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Τὸ λεωφορεῖον ἐστάθη εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ χωρίου, καὶ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Μαρίκα κατέβησαν καὶ ἐξεκίνησαν πεζοὶ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ κτήμα τῆς Πετρούλας. Καθ' ὁδὸν οἱ χωρικοὶ ἐχαιρέτιζον τοὺς δύο ὁδοιπόρους μας, ὅπως συνηθίζουν νὰ κάμνουν μὲ πολλὴν εὐγένειαν πάντες οἱ χωρικοὶ τῆς πατρίδος μας· καὶ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ οἱ Μαρίκα ἐχαιρέτιζον καὶ αὐτοὶ τοὺς χωρικοὺς.

Ἡ Μαρίκα ἤκουσε πολλάκις τοὺς χωρικοὺς καὶ τὰς χωρικός αἱ ὁποῖαι ἔλεγον ὅταν διήρχετο πλησίον των « Τί ὁμορφο κοριτσάκι ! νὰ τοῦ ζήσῃ, φ τ οὐ ! νὰ μὴν ἀδασκαθῇ ! » Καὶ ἐκοκκίνιζεν ἀπὸ τὴν χαρὰν της. Ἦκουσε δὲ καὶ δύο ἢ τρεῖς οἱ ὁποῖοι εἶπον « Τί παράξενο γεροντάκι ! χάλι ἔχει τὸ κακόμοιρο τὸ γεροντάκι ! Ποῦ το 'πέτυχε αὐτὸ τὸ νόστιμο κοριτσάκι ! » Καὶ ἡ Μαρίκα πάλιν ἐκοκκίνισεν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ πείσμα της καὶ τὸν θυμὸν της· πρῶτον μὲν διότι ἐπερίπαιζον τὸν πατέρα της, τὸν ἀγαπητὸν της πατέρα καὶ ἐπικραίετο, δεύτερον διότι . . . . τρίτον διότι . . . , καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ.

Δὲν εἰξεύρω δὲ πῶς συνέβη καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Μαρίκα ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὸν Γεροθωμᾶν, καὶ δὲν ἐδάδιζε πλησίον του καὶ ἔκαμνε τάχα ὅτι θέλει νὰ κόψῃ ἄνθη ἀπὸ τοὺς φράκτας τῶν κήπων· ἀλλὰ δὲν ἡγάπα ἡ Μαρίκα τὰ ἄνθη, διότι εὐθὺς καθὼς τα ἔκοπτε, τὰ ἔριπτε κατὰ γῆς. Αὐτὸ ἦτο πρόφασις διὰ νὰ μὴ βαδίξῃ μαζί του.

Ὅταν ὁμως ἐβασαν εἰς τὴν κατοικίαν τῆς Πετρούλας, ἔδωκεν ἡ Μαρίκα τὴν χεῖρά της εἰς τὸν Γεροθωμᾶν καὶ εἰσῆλθον. Δὲν ἐφοβείτο ἡ Μαρίκα μήπως περιπαίζουν καὶ ἐκεῖ τὸν πατέρα της, διότι ἦσαν πάντες γνώριμοι καὶ φίλοι. Καὶ τῷ ὄντι κανεὶς δὲν εἶπε τίποτε. Ἀλλὰ μόνον ἀρ' οὐ ἔγινεν ὁ γάμος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὁ γαμβρὸς καὶ ἡ νύμφη καὶ πάντες οἱ προσκεκλημένοι ἐξεῆλθον ἐκ τῆς

ἐκκλησίας νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ γαμβροῦ, ἐπέρχεν ἡ συνοδεία διὰ τῆς πλατείας τοῦ χωρίου προπορευομένης τῆς μουσικῆς. Τὰ παιδία τοῦ χωρίου ἔτρεχον ἐμπρὸς καὶ ἐχόρευον καὶ ἐπήδων, καὶ ἡ χαρὰ των ἦτο πολλή, διότι πολὺν καιρὸν εἶχον νὰ ἴδουν γάμον. Ἀλλὰ παιδία ἐστάθησαν καὶ ἐβλεπον τὸν γάμον, καὶ καθὼς εἶδον τὸν Γεροθωμᾶν, ἤρχισαν νὰ γελοῦν καὶ νὰ περιπαίζουν τὴν κασκεττάρα του καὶ τὸ πρασινισμένον ἐπανωτόριόν του. Καὶ ποῦ νὰ εἴξευρον τὰ ἀνόητα ἐκεῖνα παιδία, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ κατασκευαστὴς τῶν μύλων μὲ τοὺς ὁποῖους ἔπαιζον καὶ διεσκέδαζον τὸσον πολὺ !

Καὶ ὁ μὲν Γεροθωμᾶς οὐδὲ κἀν ἐνόησεν ὅτι τὸν περιγελοῦν. Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ το νοήσῃ, ἀφ' οὐ αὐτὸς ἦτο συνηθισμένος νὰ βλέπῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ τόσα ἔτη εἰς τὴν ἐλεεινὴν ἐκείνην κατάστασιν !

Ἀλλ' ἡ Μαρίκα ὁμως, ἡ ὁποία ἐκαμάρωνε διότι ἐστηρίζετο εἰς τὸν βραχίονα τοῦ ἐξαδέλφου της νύμφης, καθὼς ἤκουσε τοὺς λόγους τῶν παιδιῶν, ἐκοκκίνισε καὶ ἔστρεψε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τὸ πρόσωπόν της, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰ σχήματα τὰ ὁποῖα ἔκαμνον τὰ παιδία περιπαίζοντα τὸν Γεροθωμᾶν.

Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς τελετῆς ἦτο τεταραγμένη καὶ ἄνω κάτω, καὶ πολλάκις μετενόησε διὰ τὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν γάμον. Καθ' ὁδὸν μάλιστα ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν Γεροθωμᾶν, διὰ νὰ μὴ εἶνε πλησίον του καὶ ἀναγκάζεται νὰ τοῦ ὀμιλῇ, καὶ ἐπρόχωρσεν ἐμπρὸς διὰ νὰ μὴ τὸν βλέπῃ.

Ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπανῆλθον εἰς τὴν κατοικίαν τῆς Πετρούλας. Τὸ τραπέζι τοῦ γάμου δὲν ἦτο

ἀκόμη ἑτοιμον, καὶ ἔως νὰ ἐτοιμασθῇ ἀπεφάσισαν νὰ χορεύουν διὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα. Ἐπῆγαν λοιπὸν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου, καὶ οἱ μὲν νέοι καὶ αἱ νέαι ἤρχισαν νὰ χορεύουν καὶ νὰ διασκεδάζουν, οἱ δὲ ἡλικιωμένοι ἐκάθησαν ὑποκάτω μεγάλου δένδρου καὶ ἐβλεπον τοὺς χορεύοντας.

Πολὺν καιρὸν εἶχε νὰ χορεύσῃ ἡ Μαρίκα· καὶ ὅταν ἄλλοτε ἐχόρευε μὲ τοὺς σχολινοτάτας, δὲν ἐχόρευε βέβαια χάριν διασκεδάσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ διασκεδάξῃ ἄλλους. Δὲν εἰξεύρετε δὲ πόσον λαμπρὰ καὶ ἐλαφρὰ ἐχόρευε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ! Οὐδεμίαν κόρη, οὐδεὶς νέος κατώρθωσε νὰ τὴν φθάσῃ εἰς τὴν εὐκνησίαν καὶ τὴν χάριν.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐκάθητο καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐκαμάρωνε τὴν Μαρίκαν τοῦ καὶ ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του : « Νὰ το 'χαρῶ τὸ κορίτσι μου ! Δὲν πιστεύω νὰ εἶνε 'ς τὸν κόσμον ἄλλο κορίτσι πῶς ὁμορφο ἀπὸ τὴ Μαρίκα μου ! »

Καὶ βέβαια ἡ Μαρίκα ἦτο πολὺ εὐμορφον κοράσιον· καὶ τὸσον, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ χωριατόπουλα τὰ ὁποῖα συνηθίζουν πάντοτε νὰ κακολογοῦν τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, τὴν περιεκύκλωσαν καὶ τὴν ἐκαμάρωνον, καὶ τὴν ἐπεριποιούντο ὅσον ἡδύναντο περισσότερον, ἢ καὶ ἦτο δώδεκα μόλις ἔτων.

Τὰ χωριατόπουλα δὲν εἴξευρον ὅτι ἡ κόρη τὴν ὁποῖαν ἐθαύμαζον ἦτο κοράσιον πτωχόν, ὅτι ἦτο ἄλλοτε σχολινοτάτις καὶ ὅτι τὴν εἶχεν εὖρη εἰς τοὺς πέντε δρόμους ὁ πτωχὸς ἔμπορος τῶν χαρτίνων μύλων. Τὴν ἐνόμιζον ὅτι ἦτο κόρη πλουσίου κυρίου, ὅτι ἦτο κυρία ὑψηλῆς περιωπῆς, καθὼς μάλιστα ἐφόρει καὶ τὸ τριανταφυλλὶ φόρεμα. Πάντες λοιπὸν ἤθελον νὰ τὴν χορεύουν, ὥστε μίαν στιγμὴν δὲν ἔμεινε χωρὶς νὰ χορεύσῃ, τὴν ἀφινεν ὁ εἰς καὶ τὴν ἔπαιρνε ὁ ἄλλος.

Εἰς ἐκ τῶν χορευτῶν, νέος παχολὸς καὶ ῥοδοκόκκινος ὁ ὁποῖος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ ἐφόρει τὸν πῖλον τοῦ διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς προσκεκλημένους ὅτι εἶχε « καινούργιο καπέλλο », ἀφ' οὗ ἐχόρευεν ἀρκετὴν ὥραν μὲ τὴν Μαρίκαν, εἶπε πρὸς αὐτήν :

« Χά χα χά ! γιὰ κύτταξε 'κεῖ πέρα ἐκεῖνο τὸ φιγούρι. Ἡ κασκεττάρα του εἶνε μιά χαρὰ καὶ ὁ τσομπές του μιά τρομάρα ! θὰ πάω νὰ τὸν 'ρωτήσω σὲ ποῖο ῥάφτη τα κάνει τὰ ρούχα του, γιὰ νὰ παραγγείλω τὰ γαμπριάτικὰ μου ρούχα ! »

Ἡ Μαρίκα ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἐδείξεν εἰς αὐτὴν ὁ νέος χωρικός, καὶ ἐνόησεν ὅτι

ἐκεῖνον ἐπερίπαιζεν, καὶ εὐθὺς ἔστρεψεν ἄλλοῦ τὸ πρόσωπόν της. Δὲν εἴξευρε τί νὰ κάμῃ, τὰ ἔχασεν, ἐσκοτίσθη ὁ νοῦς της καὶ ἐπόνεσεν ἡ καρδιά της. Καὶ ὅτε ὁ χορευτὴς ἐγέλασε καὶ τὴν ἠρώτησε « Μὴ τύχῃ καὶ τὸν γνωρίζεις αὐτὸν τὸν παλιόγερο ; » ἤνοιξε τὸ στόμα της καὶ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰ χεῖλη της ἐν : « Οὐχί ! »

Ἀχ ! Ἄν ἤκουεν ὁ δυστυχὴς Γεροθωμᾶς τὸ ὅχι ἐκεῖνο, πόσον θὰ ἐσπαράσσετο ἡ καρδιά του !

Τὸν καίμενον τὸν Γεροθωμᾶν ! Ἀκούετ' ἐκεῖ νὰ τὸν ἀρνηθῇ τὸ ἀχάριστον πλάσμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς εἶχε σώσῃ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θανάτου, τῆς δυστυχίας καὶ τῆς πείνης ! Αὐτὸς, γέρον ἄνθρωπος, εἶχεν ἐργασθῇ τόσας ἡμέρας καὶ τόσας νύκτας, καὶ εἶχε κοπιάσῃ τόσον πολὺ διὰ νὰ τὴν στολίσῃ μὲ τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα φορέματα, καὶ τὰ φορέματα ἔγιναν αἰτία νὰ τὸν περιφρονήσῃ καὶ νὰ τὸν ἀρνηθῇ ἡ Μαρίκα ! Καὶ ποῖον ; τὸν εὐεργέτην της !

Εὐτυχῶς ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἐνόησε τίποτε, εὐτυχῶς. Μόνον ἡ ἡμέρα τοῦ ἐφάνη ὀλίγον μεγάλη, καὶ ἐβάρυνθη νὰ εἶνε μόνος. Ἡθέλησε πολλάκις νὰ ἔλθῃ πλησίον τῆς Μαρίκας τοῦ καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ ἂν εἶνε εὐχαριστημένη καὶ ἂν διασκεδάξῃ, μήπως εἶνε ἰδρωμένη, μήπως εἶνε κουρασμένη· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν πλησιάσῃ ! . . Δὲν εἴπομεν ὅτι ἡ Μαρίκα τὸν ἀπέφευγεν, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἔχῃ πλησίον της ; Ὅθεν ὅποτε ἐβλεπε τὸν Γεροθωμᾶν πλησιάζοντα, αὐτὴ ἔκαμνε ὅτι δὲν τὸν βλέπει, καὶ ἀπεμακρύνετο καὶ ἔφευγεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

Τὸν καίμενον τὸν Γεροθωμᾶν !

Ἡ Μαρίκα ἀπέφευγε τὸν Γεροθωμᾶν καὶ ἠσθάνετο

« ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΤΡΕΧΟΝ ΕΜΠΡΟΣ ΚΑΙ ΕΧΩΡΕΥΟΝ ΚΑΙ ΕΠΗΔΟΝ » (Σελ. 116)

νετο καὶ ἐντροπὴν καὶ λύπην. Ὅλον τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἦτο σιωπηλὴ καὶ κτηνῆς. Καὶ καὶ μὲν ἔφαγε καὶ ἐχόρευεν ἀλλὰ χωρὶς ὀρεξίν καὶ χωρὶς χάριν, ἡ δὲ Πετρούλα ἡ ὁποία εἶχε τὸν νοῦν της

παντού, ἐν ᾧ ἦτο εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ ἐπρόσεχε τὰ ψητὰ ἐπιθύριζεν: « Ἡ μικρούλα δὲν γελᾷ πλέον καὶ πόσον χαρούμενη ἦτο τὸ πρῶτ' ὡς φαίνεται θὰ ἐκουράσθῃ πολὺ. »

Ἡ Μαρίκα ἐδοκίμασε πολλὴν ἐντροπὴν ὅτε ὁ Γεροθωμᾶς εἶπε πρὸς αὐτὴν νὰ ἀναχωρήσουν. Παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ ἀνοίξῃ ἡ γῆ νὰ τὴν καταπίῃ διὰ νὰ μὴ τὴν ἴδῃ ὁ νέος εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν εἶπῃ ὅτι δὲν τὸν γνωρίζει τὸν Γεροθωμᾶν ὅτε τὴν ἠρώτησεν ἂν τὸν γνωρίζῃ. Ἐλάβε τὴν χεῖρα του καλοῦ γέροντος καὶ χωρὶς πολλὰ πολλὰ ἀπεχαιρέτισε τὴν Πετρούλαν καὶ τοὺς στενωτέρους συγγενεῖς καὶ ἀπῆλθεν ὅσον τὸ δυνατόν τάχιστα.

Καθ' ὅδον ἦτο σιωπηλὴ ἐντὸς τοῦ λεωφορείου καὶ δὲν ἤνοιξε τὸ στόμα της ὥστε ὁ Γεροθωμᾶς ἐκάθητο ἡσυχος καὶ ἔλεγεν εἰς τὴν Μαρίκαν πόσον εὐχάριστα διηλθε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἐλεγε πόσον καλὴ εἶνε ἡ ἐξοχὴ τὸν Μάτιον, πόσον εὐμορφος ἦτο ὁ γάμος, ἐξεθείαζε τὴν Πετρούλαν, τὸν ἀδελφόν της, τοὺς ἀνεψιούς της καὶ τὴν ἀνεψιάν της, νέους ἀξιολόγους καὶ καθὼς πρέπει, ἐξεθείαζε καὶ τὴν Μαρίκαν ἢ ὅποια, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γεροθωμᾶ, ἦτο ἡ λαμπροτάτη χορεύτρια τοῦ γάμου, καὶ ἡ εὐμορφοτάτη καὶ κομψοτάτη νέα.

Ἡ Μαρίκα ὡς ἤκουε τοὺς λόγους τοῦ Γεροθωμᾶ ἡσθάνετο τύψιν τοῦ συνειδότος καὶ μετενόει διότι τὸν ἠρνήθη τὸν καλὸν της τὸν πατέρα καὶ ἦτο ἐτοιμὴ νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην. Ἀλλὰ ὁ Γεροθωμᾶς ἔλεγε:

« Νὰ ἔδλεπες, Μαρίκα μου, πόσῃν χαρὰν εἶχα ὅταν ἤκουα νὰ σε ἐπαινοῦν καὶ νὰ λέγουν ὅλοι: « Τίνος εἶνε αὐτὴ ἡ κοπέλλα; » Ἐγὼ εὐθύς, Μαρίκα μου, ἔδγαζα τὸ κασκέτο μου καὶ τοὺς ἔλεγα: « Κυρία μου, εἶνε 'δικό μου αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, εἶνε κόρη μου, δηλαδή δὲν εἶμαι καθ' αὐτὸ πατέρας

του, ἀλλὰ ὅλο τὸ ἴδιον εἶνε... » Καὶ τοὺς ἔλεγα πῶς σε εὐρήκα ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ σε ἔκαμα κόρη μου. »

Τότε ἡ Μαρίκα, καθὼς ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ Γεροθωμᾶ, ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν της καὶ μετενόησε διότι εἶπε ψεύματα εἰς τὸν νεὸν ἐκεῖνον, ἀπ' οὗ ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι εἰζέυρον πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς τὴν εἶχεν ὡς κόρην του καὶ ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν της ἐχώθη εἰς τὴν γωνίαν τοῦ λεωφορείου καὶ δὲν εἶπε γρῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου.

Ἐφθασαν εἰς τὴν κατοικίαν των. Ἡ κυρὰ Παύλαινα εἶχε πλαγιάσῃ.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἀπ' οὗ ἤναψε πῶς ἔσκυψε καὶ ἐρίλησε τὴν Μαρίκαν ὅπως ἐσυνήθιζε καθ' ἐσπέραν ἀλλὰ μὲ πολλήν του ἀπορίαν εἶδεν ὅτι ἡ ὄψις τῆς Μαρίκας ἦτο χαλασμένη.

Ἐφοδῆθη ὁ καλὸς γέρον μὴπως ἐκοπίασε πολὺ εἰς τὸν χορὸν καὶ του ἀσθενήσῃ καὶ τὴν ἠρώτησε τρέμων:

« Τί ἔχεις, Μαρίκα μου; »
— Καὶ ἐγὼ δὲν ἔξέρω τί ἔχω...
νὰ... δὲν μπορῶ νὰ τοῦ εἰπῶ... Νὰ... δὲν ἔχω νὰ ἔχετε ἄλλα ρούχα ὅταν πηγαίνωμε σὲ γάμους; »

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐνόησε τί ἤθελε νὰ εἶπῃ ἡ Μαρίκα. Ἐστάθη ἀκίνητος καὶ τὴν ἐκύτταξε μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας. Ἄν τὸν ἐδλέπετε δὲν θὰ ἐλέγατε ὅτι ἦτο ἄνθρωπος ζωντανός.

Ἡ Μαρίκα ἐγύρισε νὰ τὸν ἴδῃ, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τοῦ γέροντος ἦτο τόσον σκυθρωπὸν, ὥστε δὲν εἰμπόρεσε νὰ τοῦ εἶπῃ μίαν κ' ἑξ ὅσων οὐδὲ νὰ μείνῃ πλησίον του.

Ἐφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τὴν λύπην της καὶ ἀπὸ τὸν φόβον της.

Καθὼς ἡ Μαρίκα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, ὁ Γεροθωμᾶς ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ τρέμων, ἐπῆγε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ μάρμαρον τῆς ἐστίας, καὶ τὰ δάκρυά του ἔρρεον ποταμῶδον.

(Ἐπεται συνέχεια) ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

«ΚΑΙ ΕΓΩ ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΤΙ ΕΧΩ»

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΙΚΡΟΥ ΚΟΡΑΣΙΟΥ

Τὰς θείας δός μου χάριτάς σου,
Θεέ μου, σὲ παρακαλῶ.
Ὁδήγει με, τὸ θέλημά σου
Μετὰ χαρᾶς νὰ ἐκτελῶ.

Σὺ, ὁ Θεός μου, διδάξε με
Τὸ ὄνομά σου νὰ ὑμνῶ.
Καλὴ νὰ γίνω φώτισέ με
Καὶ σοῦ ἀξία νὰ φανῶ!

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΕΓΓΟΝΟΣ

(Παράφρασις ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Δὲ Ἀμίττις.)

(Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε σελ. 103.)

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἤκούετο ἄλλο τι παρὰ ἡ ἀγωνιώδης ἀναπνοὴ τῆς μάμμης καὶ τοῦ ἐγγόνου, καὶ ὁ κρότος τῆς βρογχῆς ἡ γραῖα ἦτο κάτωχρος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκ τοῦ τρόμου ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰς κόγχας των.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐκράτει τὸ παιδίον, τῷ εἶπε σιγὰ εἰς τὸ οὖς του:

— Ποῦ φυλάγει τὰ λεπτὰ του ὁ πατέρας σου;

Τὸ παιδίον ἀπήντησε μὲ ἐσβεσμένην φωνήν:

— Εἰς τὴν καμαρούλα... μέσα 'ς τὸ ντουλάπι.

— Ἐλα μαζί μου, εἶπεν ὁ κλέπτης.

Καὶ ἔσυρε τὸ παιδίον εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, κρατῶν αὐτὸ σφιγκτὰ ἀπὸ τὸν λαιμόν. Ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἦτο ἓν κλεπτοφάναρν.

— Ποῦ εἶνε τὸ ντουλάπι; ἠρώτησεν ὁ ἀγνωστος.

Τὸ παιδίον πνιγόμενον ἀπὸ τὸ σφίξιμον, ἔδειξε τὸ ἐρμάριον.

Τότε διὰ νὰ εἶνε ἡσυχος ἀπὸ τὸ παιδίον ὁ κλέπτης ἐγονάτισεν αὐτό, πρὸ τοῦ ἐρμαρίου, καὶ σφίγγων δυνατὰ τὸν λαιμόν του μεταξὺ τῶν δύο γονάτων του, ὥστε νὰ ἡμπορῇ νὰ τὸ πνίξῃ ἂν ἐφώναζε, κρατῶν δὲ τὴν μάχαιράν του μὲ τοὺς ὀδόντας του, καὶ τὸ κλεπτοφάναρν μὲ τὴν μίαν χεῖρα, ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ θυλάκιον τοῦ ἐν ἀντικλείδιον, τὸ ἔβαλεν εἰς τὴν κλειδωνιάν, ἤνοιξε τὸ ἐρμάριον, ἔκαμεν ἄνω κάτω τὰ πράγματα, ἐσχάλισεν, ἐγέμισε τὰ θυλάκιά του μὲ ὅ,τι εὔρε, ἔκλεισε τὸ ἐρμάριον, τὸ ἤνοιξε πάλιν, καὶ ἐπῆρε ἄλλην μίαν φορὰν ὅτι, ἡμπόρεσε: ἔπειτα ἔπιασε τὸ παιδίον σφιγκτὰ ἀπὸ τὸν λαιμόν, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ὁ ἄλλος ἐκράτει ἀκόμη τὴν ταλαιπώρον γραῖαν, ἀναίσθητον σχεδὸν ἀπὸ τὸν τρόμον, ἔχουσιν τὴν κεφαλὴν ἀνεστραμμένην πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ τὸ στόμα ἀνοικτὸν.

— Εὐρήκες;

Ὁ σύντροφός του ἀπήντησε:

— Εὐρήκα.

Καὶ προσέθηκε:— Πήγαμε νὰ ἰδῇς εἰς τὴν πόρτα.

Ὁ κρατῶν τὴν γραῖαν ἔτρεξε πρὸς τὴν θύραν τοῦ κήπου διὰ νὰ ἴδῃ μὴν ἦτο κανεὶς, φαίνεται δὲ ὅτι δὲν ἦτο κανεὶς διότι ἐφώναζε ἀπὸ τὸ μικρὸν δωμάτιον:

— Ἐλα.

Ἐκεῖνος ὅστις εἶχε μείνῃ καὶ ἐκράτει ἀκόμη τὸν Στάθην, ἐκίνησεν ἀπειλητικῶς τὴν φοδερὰν του μάχαιραν πρὸ τοῦ παιδίου καὶ τῆς γραίας καὶ εἶπε:

— Ἀχρὴ νὰ μὴ βγάλετε, γιατί γυρνῶ πίσω καὶ σὰς καρφόνω 'ς τὸν τόπο καὶ τοὺς δύο σας!

Καὶ ἀγριοκυτάζε τὴν μάμμην καὶ τὸν ἐγγονον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἤκουσθη μακρὰν, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ δρόμου, ὄσμη ψαλλόμενον ἀπὸ πολλὰς φωνάς.

Ὁ κλέπτης: ἔστρεψε ταχέως τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὴν θύραν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν βίαιαν ἐκείνην κίνησιν τὸ μαῦρον κάλυμμα τοῦ προσώπου του ἔπεσε.

Ἡ γραῖα ἐξέβαλε δυνατὴν φωνήν:

— Χριστὲ καὶ Παναγία μου!... ὁ Γιώργης ὁ Κούτρας!

— Καταραμένη γρη῏! ἐφώναξεν ὁ ἀναγνωρισθεὶς κλέπτης. Θὰ πεθάνῃς!

Καὶ ὤρμησε μὲ ὕψωμένην μάχαιραν κατὰ τῆς γραίας, ἥτις ἀπὸ τὸν τρόμον τῆς ἐλιποθύμησε.

Ὁ δολοφόνος κατεδίβασε τὴν μάχαιράν του καὶ τὴν ἐδύθει ἀγρίως.

Ἀλλ' ὁ Στάθης εἶχεν ἤδη ὀρμήσῃ μὲ ἐν πῆδημα καὶ εἶχε προφυλάξῃ μὲ τὸ σῶμα τὴν μάμμην του. Ὁ δολοφόνος ἔφυγεν ἀναποδογυρίσας τὴν τράπεζαν καὶ σκύβας τὸ σῶς.

Τὸ παιδίον ὠλισθήσεν ἡσυχῶς ἐπὶ τῆς μάμμης του, καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα, καὶ ἔμεινεν εἰς τοιαύτην θέσιν ἔχον μὲ τοὺς βραχίονάς του ἐνηγκαλισμένον τὸ σῶμα τῆς γραίας καὶ ἀκουρβῶν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους της.

Παρήλθον μερικαὶ στιγμαὶ τὸ σκότος ἦτο πυνόν: τὸ ἄσμη τῶν διαβατῶν ἀπεμακρύνετο πρὸς τοὺς ἀγρούς. Μετ' ὀλίγον ἡ γραῖα συνῆλθε.

— Στάθη! ἀνέκραξε μὲ μόλις ἀκουσμένην φωνήν.

— Κυροῦλα! ἀπήντησεν ἡσυχῶς τὸ παιδίον.

Ἡ γραῖα κατέβαλε δυνατὸν ἄγωνα διὰ νὰ ὁμιλήσῃ ἀλλ' ὁ τρόμος εἶχε παραλύσῃ τὴν γλῶσσάν της.

Στιγμὰς τινὰς ἔμεινεν ἀκόμη σιωπῶσα, τρέμουσα ὡς νὰ εἶχε ρίγος πυρετοῦ.

Ἐπειτα κατῴρθωσε νὰ ἐρωτήσῃ.

— Ἐφυγαν;

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Στάθης μὲ ἀδύνατον φωνήν.

— Δὲν μ' ἐσκότωσαν — ἐψιθύρισε ἡ γραῖα μὲ πνιγομένην φωνήν.

— Ὅχι, δὲν σ' ἐσκότωσαν, εἶπεν ὁ Στάθης μὲ ἐσβεσμένην φωνήν: δὲν σ' ἐσκότωσαν, καλὴ μου κυροῦλα. Τὰ λεπτὰ μονάχα ἐπῆραν. Μὰ ὁ πατέρας... εἶχε πάρῃ τὰ περισσότερα μαζί του.

Ἡ μάμμη ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀνακουφιστικόν.

— Κυροῦλα, εἶπεν ὁ Στάθης μένων ἀκόμη γονατιστός καὶ ἐναγκαλιζόμενος σφιγκτὰ τὴν μάμμην του, καλὴ μου κυροῦλα, μ' ἀγαπᾷς λιγάνκι;

— ὦ Στάθη μου, ψυχὴ μου Στάθη, ἀπήντησεν ἡ γραῖα ὠπεύουσα τὸ πρόσωπον τοῦ ἐγγόνου της μὲ τὴν χεῖρά της, τί φόβος θὰ πῆρες, παιδάκι μου!... Θεέ καὶ Κύριε! Ἄναψε τὸ λυχνάρι, Στάθη μου... Ὅχι... ἄς μείνωμεν 'ς τὴν σκοτεινὰ, φοβοῦμαι ἀκόμη.

— Κυρούλα — έξηκολούθησε τὸ παιδίον, ὅλο σ' ἐλύπουσα, καί μ' ἐνυπνία μου.

— Ὅχι, Στάθη μου, μὴ λές τέτοια λόγια· ἐγὼ πλεῖα τ' ἀλησμόνησα ὅλα, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, ψυχὴ μου.

— Πάντα σ' ἐλυπούσα, ἐξηκολούθησεν ὁ Στάθης, μὲ τρέμουνταν φωνήν· μὰ σ' ἀγαπούσα, ξέρε το... Μὲ συγχωρᾶς, κυρούλα; Συγχώρεσέ με...

— Ναί, ἀγέρι μου, ναὶ μάτια μου, ναὶ φῶς μου, σὲ συγχωρῶ, σὲ συγχωρῶ μὲ ὅλην τὴν καρδίά μου. Σήκω ἐπάνω, παιδάκι μου. Ποτὲ πλεῖα δὲν θὰ σε μαλώσω, ποτὲ δὲν θὰ σοῦ πῶ πικρὸ λόγο. Εἶσαι καλὸ, καλὸ παιδί. Ἀς πάρωμε λίγὸ θάρρος. Σήκω ἀπάνω, Στάθη μου...

— Εὐχαριστῶ, κυρούλα, εἶπε τὸ παιδίον μὲ φωνὴν ἀκόμη περισσότερον ἐσθεσμένην. Τώρα... εἶμαι εὐχαριστημένος... Θὰ μὲ θυμᾶσαι, κυρούλά μου;... Θὰ μὲ θυμᾶσαι πάντα;... νὰ θυμᾶσαι τὸν Στάθη σου...

— Στάθη μου! ἀνέκραξεν ἡ μάμμη ὑπὸ αἰφνιδίας ἰνυσιχίας καταληφθεῖσα καὶ κύψασα νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐγγόνου της.

— Νὰ μὲ θυμᾶσαι, ἐπιθύρισε καὶ πάλιν τὸ παιδίον μὲ φωνὴν ὁμοιάζουσαν μὲ ἀδύνατον ἀναπνοήν... φίλησε ἀπὸ μέρος μου τὴν μητέρα... τὸν πατέρα... καὶ τὴν Ἀγγελικοῦλά μας... Ὁ Στάθης, κυρούλα...

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! τί ἔχεις;... ἀνέκραξεν ἡ γραῖα ψάφουσα μὲ ἀγωνίαν τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδίου, ἡ ὁποία εἶχε μείνῃ ἐπὶ τῶν γονάτων της· ἐπειτα δὲ ἡ ταλαίπωρος παραλυτικὴ, καὶ μὴ δυναμένη νὰ κινηθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν της, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ μὲ ἀπελπισίαν, ὅσον δυνατόν ἤμπορει:

— Στάθη μου! Στάθη μου! Στάθη μου! Παιδί μου, φῶς μου! ψυχὴ μου Στάθη μου! Ἀγγελοι τοῦρανοῦ, βοηθατέ με!...

Ἄλλ' ὁ Στάθης δὲν ἀπήντα πλέον. Ὁ μικρὸς ἥρως, ὁ σωτὴρ τῆς μητρὸς τῆς μητρὸς του, ὁ ὠρμήσας καὶ λαβὼν τὴν πληγὴν τὴν ὁποίαν ὁ δολοφόνος προώριζε διὰ τὴν μάμμην του, εἶχε παραδώσῃ τὴν γενναίαν ψυχὴν του εἰς τῆς χεῖρας τοῦ Πλάστου...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΔΩΡΑ

Ἡ Μαρία κ' ἡ Ἑλένη
Πήγαιναν εἰς τὴν ἐξοχὴν
Μιά νεράϊδ' ἀπροντυμένη
Ξεπροβάλλει μοναχὴ.

«Μὴ φοβεῖσθε» εἶπ' ἐκείνη!
«Δύο δῶρα ἔχ' ὡς τόσῳ:
Εὐμορφία καὶ καλωσύνη,
Ποῖο ζητᾶτε νὰ σᾶς δώσω;»

«Εὐμορφία!» εἶπ' ἡ Ἑλένη,
Κ' ἡ Μαρία «καλωσύνη!»
Κ' ἡ νεράϊδ' ἀπροντυμένη
Χάνεται καὶ τὲς ἀφίνει.

Τὴν Ἑλένη τὴν κυττάζουν
Γιὰ τὴν τόσῃ εὐμορφίᾳ της,
Τὴ Μαρία τὴν θαυμάζουν
Γιὰ τὴν ἀγαθὴν καρδίᾳ της.

Δὲν ἐπέρασε πολὺ
Καὶ ἀρρώστησεν ἡ Ἑλένη,
Οὔτε βλέπει, οὔτε μιλεῖ,
Κι' ὅλοι λένε πῶς πεθαίνει.

Ἡ Μαρία μοναχὴ
Μὲ τὴν τόσῃ καλωσύνη
Κάνει μία προσευχὴ
Καὶ ζωὴ τῆς ξαναδίνει.

Ἐγιατρεύθηκ' ἡ Ἑλένη
Ὅπου ἦταν νὰ πεθάνῃ,
Μὰ ἡ ἀρρώστια τὴν χλωμαίνει
Καὶ ἀδύνατη τὴν κάνει.

Τὴν Ἑλένη τὴν ἀφίνει
Δῶρο κ' εὐμορφίᾳ μαζί.
Ἀλλ' πάντα ἡ καλωσύνη
Τῆς Μαρίας θεὸς νὰ ζῇ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΩΜΕΝ ΑΛΛΗΛΟΥΣ

Τί νὰ εἶνε ἄραγε τὸ χονδρὸν καὶ τριχωτὸν αὐτὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον παριστάνει ἡ εἰκὼν;

Τὸ τριχωτὸν αὐτὸ ζῶον εἶνε, ἢ, διὰ νὰ εἰπωμεν καλλίτερον, ἦτο κάμπη, διότι τώρα εἶνε νεκρά. Ἄν ἐξηθὰ μετεβάλλετο εἰς ὥραϊαν ψυχὴν (πεταλούδαν) εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ὥραϊας ἐκεῖνας ψυχάς, αἱ ὁποῖαι φοροῦσι, νομίζεις, στολὴν ἀπὸ βελούδου. μέταξαν, ἡ χρυσὸν καὶ πετοῦν μετὰ ἐλαφρὰ πτερὰ τῶν ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος, καὶ τὰς ὁποίας κυνηγοῦν τὰ παιδιά χωρὶς νὰ δύνανται νὰ τὰς συλλάβουν.

Ἀλλὰ δυστυχῶς ὅλοι εἴμεθα θνητοὶ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ὅλοι θ' ἀποθάνομεν, καὶ ἡ κάμπη ἀπέθανε.

Εἰς κηφὴν μὲ διαφανὴ πτερὰ καὶ κιτρινὰς καὶ μαύρας γραμμὰς εἰς τὸ σῶμά του ἦλθε κ' ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ πτώματός της. Εἶχε μεγάλην διάθεσιν νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ νὰ τὴν φάγῃ μαζί μὲ τὴν οἰκογενεῖάν του ἡσυχα ἡσυχα· ἀλλὰ πῶς νὰ κινήσῃ τόσον σῶμα ἐκεῖ, ἐν ᾧ αὐτὸς εἶνε τόσον μικρὸς σχετικῶς;

Τραβᾷ ἀπ' ἐδῶ, τραβᾷ ἀπ' ἐκεῖ, ἀλλὰ ματαιῶς, μόλις καὶ μετὰ βίας κατορθώνει νὰ κινήσῃ τὸν πελώριον ὄγκον.

— Ὡς τὸσον εἶσαι φοβερὰ ἀνεπιτήδειος, φίλε μου, τῷ λέγει εἰς μύρμηξ, φθάσας τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Τί τὸ ὄφελος νὰ ἔχῃς τόσο κορμὶ καὶ νὰ μὴ σοῦ χρησιμεύῃ εἰς τίποτε;

— Εἶμαι περίεργος νὰ ἰδῶ, ἔξυπνέ μου κύριε μύρμηξ, πῶς θὰ κατορθώσῃς ἡ εὐγενεῖά σου νὰ κινήσῃς βάρος τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ ὀλιγώτερον ἑκατὸν φορὰς βαρύτερον ἀπὸ σέ.

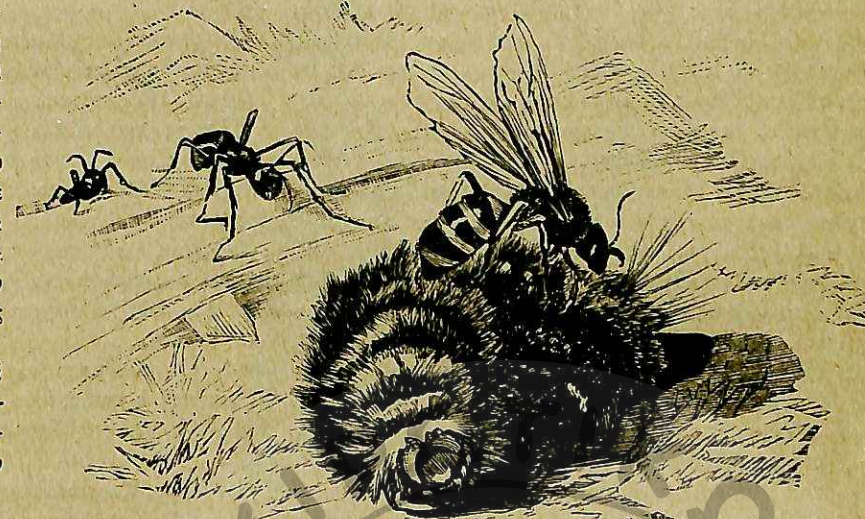
— Ἀστείος εἶσαι, ἀπεκρίθη ὁ μύρμηξ· πρῶτη φορὰ εἶνε ποῦ θὰ κινήσω ἐγὼ τέτοιο βάρος; Μονάχα σύ, καθὼς φαίνεται, δὲν εἶδες τί δουλειὰ κάμνομεν οἱ ἀδελφοί μου κ' ἐγώ. Πρόσμενε μὴ στιγμὴ καὶ θὰ τὸ ἰδῇς.

Ὁ μύρμηξ ἐγεινεν ἄφαντος καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπανῆλθε παρακολουθούμενος ἀπὸ ἀτελείωτον γραμμὴν ἄλλων μυρμηκῶν.

Δὲν τῶπαμε ἔτσι, εἶπε τότε ὁ κηφὴν· ἀν πιάσετε ὅλοι σας βέβαια θὰ κινήσετε αὐτὴν τὴν κάμπην, μὰ σεῖς εἶσθε σωστὸ μυρμηκοθέμι κ' ἐγὼ εἶμαι καταμόναχος.

Καὶ ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς; ἀπήντησε μὲ ἱρωνείαν ὁ μύρμηξ· σεῖς οἱ κηφῆνες τρώγεσθε ἀναμεταξύ σας καὶ εἰσθε πάντα εἰς τὰ μαχαίρια, ποῦ λέγει ὁ λόγος. Ὅταν λοιπὸν κανεῖς σὰς ἔχη ἀνάγκην ἀπὸ βοήθεια, δὲν βρίσκει βοηθούς· Ἐγὼ δὲ εὐρῆκα ἀμέσως βοηθούς· κάμε μου τὴν χάρι λοιπὸν νὰ μὰς ἀδειάσῃς τὴν γωνιά.

Ὁ κηφὴν ἠθέλησε νὰ διαμαρτυρηθῇ ὅτι τάχα ἡ κάμπη ἦτο ἰδική του, ὅτι αὐτὸς τὴν ἀνεκάλυψε πρῶτος, ὅτι ἦτο κτῆμά του, ἀλλ' οἱ μύρμηκες τὸν ἔδωκαν εἰς τὴν μέσην, εἰς τὸν ἐκτύπα εἰς τὴν κεφαλὴν, ἄλλος εἰς τὴν ῥάχιν, ἄλλος δεξιᾷ, ἄλλος ἀρι-

στερά, ὥστε θέλων καὶ μὴ θέλων ἠναγκάσθη «ν' ἀδίσκη τὴν γωνιά.»

Ἀμέσως οἱ μύρμηκες ἀρχίζουν τὸ ἔργον· τάσσονται εἰς δύο γραμμάς, ὡς ἐργάται ἐτοιμαζόμενοι νὰ κινήσωσι πελώριον δοκόν· καὶ πότε σκουντοῦν, πότε τραβοῦν ἀπὸ τὰς μακροῦς τρίχας, αἱ ὁποῖαι καλύπτουν τὴν ῥάχιν τῆς κάμπης, καὶ ἐπὶ τέλους κατορθώνουν νὰ κινήσουν τὸν βαρὺν ὄγκον.

Πόσος κόπος ἐχρειάσθη διὰ νὰ μεταφέρουν τὴν κάμπην ἕως εἰς τὴν φωλεάν των! Κατέβησαν λάκκους, ἀνέβησαν λόφους, ἐπέρασαν δρόμους καὶ μονοπάτια· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνίκησαν ὅλα τὰ ἐμπόδια, κατέρωσαν τὸν σκοπὸν των· διότι οἱ μύρμηκες ἀπέδειξαν καὶ πάλιν πόσον εἶνε ἀληθὲς τὸ λόγιον:

«Ἡ ἰσχὺς εἶνε ἐν τῇ ἐνώσει. Δηλαδή ὅταν εἶνε πολλοὶ μαζί εἶνε δυνατόι, ἐν ᾧ ὅταν εἶνε τις μόνος εἶνε ἀδύνατος.»

Σ. Α. Κ.

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

Τί έχεις Θεοφίλε μου, είπεν ἡμέραν τινα ἡ Θεανὼ εἰς τὸν μικρόν τῆς ἀδελφῆς ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὸν κήπον, ἐκράτει τὸ βιβλίον ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς του πλήρεις δακρύων.

— Ὁ διδάσκαλος μᾶς ἔδωκεν ἕνα ποίημα νὰ μάθωμεν τὴν δευτέραν, ἕνα μεγάλο ποίημα, καὶ εἶπε ὅτι θὰ δώσῃ βραβεῖον εἰς ὅποιον τὸ μάθῃ καλλίτερα.

— Καὶ δι' αὐτὸ κλαίεις;

— Ὡ, ναί, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τὸ μάθω καὶ θὰ μὲ περιπαίξουν οἱ συμμαθηταί μου.

— Διατί;

— Διότι δὲν εἰμπορῶ νὰ μαθῶ γρήγορα ἀπ' ἑξῆς, καὶ θὰ μὲ εἰποῦν καὶ πάλι σα λ ί γ κ α ρ ο ὅπως πάντα.

— Μὴν ἀνησυχῆς δι' ὅσα λέγουν οἱ συμμαθηταί σου, ἀλλὰ μελέτησε μὲ ἀπόφασιν, καὶ εἰμπορεῖς νὰ μάθῃς τὸ ποίημά σου καὶ σὺ ὅπως αὐτοί. Λέγεις ὅτι σὲ φωνάζουν σα λ ί γ κ α ρ ο, ἰδὲ λοιπὸν αὐτὸν τὸν σαλίγκρο καὶ μιμήσου τον.

Ὁ Θεοφίλος ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἀπέναντι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ κήπου, εἰς κοιλίας περιεπάτει βραδέως σηκόνων μὲ κόπον τὸ βαρὺ του φορτίον.

— Οὔτε αὐτός, εἶπεν ἡ Θεανὼ, δὲν περιπατεῖ γρήγορα καὶ μολαταῦτα προχωρεῖ. Δὲν σταματᾷ, δὲν χάνει τὸ θάρρος του. Μὲ μικρὰ μικρὰ βήματα πηγαίνει ὁλονὸν ἐμπρός. Κύτταξέ τον· εἶνε κοντὰ εἰς τὰ πυκνὰ ἐκεῖνα χόρτα· εἰς μίαν ὥραν θὰ φθάσῃ εἰς ἐκείνην τὴν πέτραν, τὸ βράδυ θὰ εἶνε εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τοίχου. Κάμε καὶ σὺ ὅπως αὐτός, μάθανε ὀλίγους στίχους καθὲς ἡμέραν καὶ ἀργὰ ἀργὰ ἀλλὰ ἀφεύκτως θὰ μάθῃς τὸ ποίημά σου.

Ὁ Θεοφίλος ἦτο καλὸν παιδίον· ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἤρchiσε νὰ μελετᾷ τὸ μάθημά του

μὲ ζήλον. Κάποτε ἐσήκονε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ παρετήρει τὸν κοιλίαν ὁ ὁποῖος δὲν ἐδάδιζε γρηγορώτερον ἀπὸ τὸν ὠρεδείκτην ὠρολογίου, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ὁλονὸν ἐπροχώρει.

Καὶ αὐτὸς ἐπροχώρει ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἔργον του καὶ τὴν ἐσπέραν ὑπερήφανος καὶ κατευχαριστημένος ἀπήγγειλεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του τὸ ἐν τέκτονι τοῦ ποιήματός του.

Τὴν ἐπαύριον ὁ κοιλίας, ὁ τόσον καλὸς σύμβουλος, εἶχε γίνῃ ἄραντος, ἀλλὰ τὸ καλὸν παράδειγμα, τὸ ὁποῖον εἶχε δώσῃ, δὲν ἐλησμονήθη.

Μὲ τὸ ἴδιον θάρρος ὁ Θεοφίλος ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον του καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἔμαθεν ὁλόκληρον τὸ ποίημα.

Ὅταν ἦλθεν ἡ Δευτέρα, ἡ ἡμέρα τῆς ἀπαγγελίας, οἱ συμμαθηταί τοῦ Θεοφίλου ἠπόρησαν ἅμα ἤκουσαν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον σαλίγκρον, ν' ἀπαγγέλλῃ τὸ ποίημά του χωρὶς νὰ κάμῃ κανὲν λάθος.

Καὶ αὐτὸς ὁ διδάσκαλος ἔμεινεν ἐκπληκτος, διότι ποτὲ δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ὁ Θεοφίλος θὰ λάβῃ τὸ βραβεῖον.

— Εἰπέ μου, παιδί μου, τὸν ἠρώτησε δίδων εἰς αὐτὸν τὸ βραβεῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο ὠραῖον βιβλίον· εἶπέ μου πῶς κατώρθωσες νὰ μάθῃς τόσον καλὰ τὸ ποίημά σου;...

— Ὁ σαλίγκρος μοῦ ἔδωκε τὸ παράδειγμα... ἀπὴντησεν ὁ Θεοφίλος.

Καὶ διηγῆθη πῶς μάθημα ἔλαβεν ἀπὸ τὸν κοιλίαν.

— Τὰ καλὰ παραδείγματα δὲν λείπουν ποτέ, καλέ μου Θεοφίλε, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, τὸ πᾶν εἶνε νὰ εἰσεύρῃ κανεὶς νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπ' αὐτά.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΕΡΠΕΤΟΥ

ΠΡΙΝ σὰς εἶπω τίποτε ἄλλο, θὰ σὰς περιγράψω τὰ χαρακτηριστικά μου, διὰ νὰ ἤξεύρετε τί ὑποκείμενον εἶμαι.

Εἶμαι μαλλιάρὸς γάτος καὶ μίαν φορὰν ἤμην ὀνομαστός διὰ τὴν εὐμορφίαν μου. Λέγω μίαν φορὰν, διότι τώρα ἐπ' ἤρῃ κατὰ βόλτα ποῦ λέγουν ἀπλᾶ, δηλαδὴ ἤρχισα νὰ γίνωμαι γέρος. Εἶμαι ἑννέα χρόνων! καὶ δὲν εἶνε μακρὰν φεῦ ἡ ἡμέρα ὅπου θ' ἀποθάνω. Δὲν θέλω νὰ γελῶ τὸν ἑαυτόν μου, νὰ φαντάζωμαι τάχα ὅτι δὲν πλησιάζει τὸ τέλος μου. Ἡξεύρω πολὺ καλὰ ὅτι οἱ περισσότεροι φίλοι καὶ ὁμόφυλοί μου δὲν κατώρθωσαν νὰ φθάσουν εἰς τὰ δώδεκα ἔτη, καὶ κατὰ πάσαν

πιθανότητα ἡ τύχη δὲν θὰ μὲ εὐνοήσῃ περισσότερον ἀπ' αὐτούς.

Ἀλλὰ πρὸς τί κάθῃμαι καὶ μερψιμοιρῶ καὶ ὀμιλῶ διὰ τὸν θάνατον; Ἀφ' οὗ ὑποσχέθη νὰ σὰς περιγράψω τὸ ἀξιοτίμον ὑποκείμενόν μου, πρέπει νὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου· λοιπὸν ἀρχίζω.

Τὸ φόρεμά μου εἶνε κίτρινον, ὅπως διόλου ἔκτακτον καὶ σπάνιον. καὶ ὑπερηφανεύομαι δι' αὐτό· εἰς τοὺς πόδας μου νομίζει κανεὶς ὅτι φορῶ μικροῦτσιν τριανταφυλλιά· πέδιλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολὺ σπανίως ἐκβάλλω τὰ ὀνύχια μου διὰ νὰ τσουγκρανίσω, διότι ἐκ φύσεως ἀγαπῶ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀποστρέφομαι τὰς φιλονεικίας.

Εἶμαι μεγαλόσωμος καὶ παχύς. Ἄλλοτε ἤμην πολὺ ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος... δὲν ἤξεύρω ὅμως πῶς ἐπάχυνα ἔτσι. Ἦκουσα νὰ λέγουν ὅτι τὰ χρόνια

φέρουν τὸ πάχος, ἀλλὰ τὰ χρόνια ἔρχονται σιγὰ σιγὰ, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πάχος. Σὰς βεβαιῶ ὅμως ὅτι ἐγὼ δὲν ἐκατάλαβα διόλου πῶς ἦλθε τὸ ἰδικόν μου. Μίαν ἡμέραν τὸ ἐνόησα ἔξαφνα, ὅταν ἠθέλησα νὰ πηδῶ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους τῆς κυρίας μου καὶ δὲν ἠμπόρεσα, διότι μοῦ ἐφάνη μονομιᾶς ὅτι εἶχα μολύδι εἰς τὴν ῥάχιν μου.

Οἱ ὀφθαλμοί μου εἶνε κατακίτρινοι καὶ λάμπουν ὡς τοπάζια, καὶ τὸ βλέμμα δὲν ἀδυνατίζει διόλου, καὶ ἕως τὴν ὥραν δὲν ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ φορέσω ματογυῶλια.

Τὸ δὲ ὄνομά μου εἶνε... ἂν τὸ εὑρετε: Σερπετός.

Μοῦ ἀρέσει πολὺ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἀλλὰ κάποτε μὲ δυσαρρεστῇ ὅταν ἀκούω νὰ μὲ φωνάζουν. Σερπετέ! δὲν σὰς φαίνεται εἰρωνεῖα νὰ ὀνομάζουν σερπετόν ἕνα γέρο γάτον ὡς ἐμὲ; Μερικὰ ὀνόματα δὲν στεῖχουν εἰς κάθε ἡλικίαν, καὶ ὅταν περνοῦν τὰ χρόνια πρέπει ν' ἀλλάξῃ καὶ τὸ ὄνομα. Ναί, σὰς βεβαιῶ, μοῦ φαίνεται χλευασμὸς νὰ μὲ φωνάζουν Σερπετόν, ἐν ᾧ ἐγὼ ἀφῆκα τῆς σερπετιῆς, τόσον καιρὸν τώρα, καὶ ἄλλο τίποτε δὲν μοῦ ἀρέσει παρὰ νὰ ῥωθωνίζω εἰς τὴν ἄκραν τῆς γωνίας...

Β'.

Ἐγεννήθην μίαν νύκτα τοῦ φθινοπώρου, εἰς τὸν ἀχυρῶνα μιᾶς παλαιᾶς οἰκίας χωρίου τινος κειμένου ὀπίσω ἀπὸ ἕν βουνόν, μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἐθυμοῦμαι ὅτι εἶχα τέσσαρς ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς καὶ ὅτι ἡ καλή μας μήτηρ μᾶς ἡγάπα καὶ μᾶς ἐπεριποιεῖτο, ἀλλ' οἱμοὶ ἀνωφελῶς, διότι ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὴν εἰκίαν τοῦ ὁποῖου εἴχαμεν τὴν τύχην νὰ γεννηθῶμεν, μὲ ἀφῆκε μόνον εἰς τὴν κατοικίαν του μὲ τὴν μητέρα μου, τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι ἡγάπα πολὺ.

Οἱ ἀδελφοί μου καὶ αἱ ἀδελφαί μου εἶχον ἡλικίαν μόλις ἑξ ἡμερῶν ὅτε ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοὺς ἀφῆρπασε ἀπὸ τὴν ἀγκάλην τῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν τόσοι εὐτυχεῖς καὶ τοὺς ἔρριπεν εἰς τὸ βάθος ἐνὸς φοβεροῦ σάκκου ἀπὸ χονδρόπανον. Ἐπειτα μὲ ἐλαφρὰν καρδίαν ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἂν νὰ ἐπῆγαινε νὰ κάμῃ καμμίαν καλὴν πράξιν, μὲ τὸ βαδίδι του εἰς τὸ χέρι, τὸν σάκκον εἰς τὸν ὠμόν του, διηθύνθη πρὸς τὸν ποταμόν...

Ἐγὼ ἐσώθην ἀπὸ τὸ πνίξιμον διατὶ νομίζετε; διότι τὸ τρίχωμά μου εἶνε κίτρινον. Καὶ ἔπειτα μὴν εἰπῆτε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐλαφρόμυαλος! Ἀκούτε· ἐκεῖ ὅλην τὴν ἀξίαν ἐνὸς προσώπου νὰ τὴν ἐξαρτοῦν ἀπὸ τὸ φόρεμά του!...

Τέλος πάντων ἐγὼ εἶχα τὴν καλὴν τύχην νὰ μείνω πλησίον τῆς μητρός μου, ἡ ὁποία συνεκέντρωσεν εἰς ἐμὲ ὅλην τὴν ἀγάπην τῆς. Μ' ἐγλυκανάθρεψε, μ' ἐχαίδευσε καὶ ὁσάκις τὴν ἐνθυμοῦμαι μὲ πιάνει συγκίνησις. Ὅταν ἦλθεν ὁ χειμὼν μὲ ἔδωκε νὰ καθήσω πλησίον τῆς ἐστίας, καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι μίαν ἡμέραν ἐμάλωσε εἰς τὰ γερά μὲ τὸν Φοῖβον, τὸν σκύλον, ὅστις ἐπρόφθασε καὶ ἐκάθητε εἰς τὴν θέσιν μου καὶ δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὸ κουνήσῃ ἀπ' ἐκεῖ...

Νομίζω ὅτι θὰ τοῦ ἔδωκα τὰ μάτια του, ἂν δὲν μοῦ ἐπαρᾶχῃ τὴν θέσιν, ἀλλ' ὁ σκύλος ἐφοβήθη καὶ ὑπῆγε νὰ ἐξαπλωθῇ ὀλίγον παραπέρα. Ἀπὸ τότε πρὶν στρωθῇ ἐμπρός εἰς τὴν ἐστίαν παρετήρει

πάντοτε μήπως ἡ μήτηρ μου τὸν κατεσκόπευε ἀπὸ κανὲν μέρος... Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἄνδρες οἱ σκύλοι. Τὰ μισῶ αὐτὰ τὰ ζῷα. καὶ ὅλοι οἱ γάτοι συμφωνοῦν μαζί μου. Καὶ ἔπειτα εἶνε τὸ σον κουτοὶ οἱ σκύλοι!... Πρῶτα ἀφίουν καὶ τοὺς κτυποῦν κ' ἔπειτα φιλοῦν τὸ χέρι τὸ ὁποῖον τοὺς κτυπᾷ· ἐγὼ ὅταν ἤμουν μικρὸς ἐτσουγκράνιζα ὅταν μ' ἐπείραζε κανεὶς καὶ ἔκαμνα πολὺ καλὰ, διότι δὲν ἐτολμοῦσαν πλέον νὰ μὲ πειράξουν.

Καὶ μολαταῦτα μὲ ἡγάπων. Μὲ ἡγάπων διὰ τὸ ὠραῖόν μου τρίχωμα, τοῦ ὁποῖου αἱ μακραὶ τρίχες ἐφθάνον ἕως τὸ ἔδαφος· ἐπίσης δὲ καὶ διὰ τὰ μεγάλα ἄσπρα μουστάκια μου, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐπήγαιναν πολὺ εὐμορφα καὶ μ' ἔκαμναν νὰ φαίνομαι λεδέντης καὶ νὰ καμαρώνω διὰ τὴν παληκαριά μου.

ΜΕ ΤΟΝ ΣΑΚΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΩΜΟΝ ΔΙΗΘΥΝΘΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ

Φαίνεται δὲ ὅτι ἤμην καὶ κομψότατος καὶ ὅτι εἶχα χάριν καὶ εἰς τὰς μικροτέρας μου κινήσεις· ἐπαίξα μὲ τὸ τίποτε, μὲ ἕνα χαρτάκι παραπεταμένον, μὲ ἕνα ξυλάρaki μὲ μίαν μυῖαν ποῦ ἐπέτα εἰς τὸν ἥλιον.

Κάποτε ἡ μικρά μου κυρία, ἕνα κορίτσι ἕως δώδεκα χρόνων, τὸ ὁποῖον πάντα ἐτραγῶδει καὶ ἐγέλα καὶ ἦτο εὐθυμον καὶ ζωηρόν, ἕνα κορίτσι μὲ μαῦρα κατσαρὰ μαλλιά ἀνυπότακτα εἰς τὸ κτένι, μ' ἐπαίρνε, μ' ἔβαζε εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ποδιᾶς τῆς καὶ ἐπαίξε μαζί μου.

Ὡ, αὐταὶ εἶνε αἱ ὠραϊότεραι ἡμέραι τῆς ζωῆς μου! Ποτέ, ποτέ δὲν μ' ἐπείραζεν ἡ κόρη ἐκείνη μ' ἐχαίδευε σχεδὸν ὅσον καὶ ἡ μητέρα μου, καὶ μοῦ ἔκαμε περισσότερας φιλοφρονήσεις καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη.

— Τί εὐμορφος ποῦ εἶσαι, Σερπετούλη μου! Αἱ τρίχες σου εἶνε σὰν μετάξι· τὰ μάτια σου λάμπουν σὰν τοπάζι! εἶσαι εὐμορφος, εὐμορφος γάτος καὶ σ' ἀγαπῶ! Φαντάζεσθε πόσον ἐκαμάρωνα, πόσον ἐρουθούνιζα ὅταν ἤκουα τοιαῦτα λόγια...

Γ'.

“Ολίγον κατ’ ολίγον ή μήτηρ μου ήρχισε νά με διδάσκη όσα έχρειάζοντο διά τήν τελείαν ανατροφήν ενός γάτου.

“ΜΕ ΕΒΑΖΕ ΕΙΣ ΤΟ ΘΥΛΑ-
ΚΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΔΙΑΣ ΤΗΣ”

περιμένωμεν τήν τροφήν μας από τους ανθρώπους, πρέπει νά δεικνύωμεν ευγνωμοσύνην εις αυτούς, και νά είμεθα πρόθυμοι και πιστοί, διότι με τον καλόν μας τρόπον έλκύομεν τήν αγάπην των κυρίων μας.

Αυτά μοι έλεγεν ή μήτηρ μου. Οί κύριοί μας δέν εκαταλάμβαναν γρ ού εξ όσων έλεγε, έγω όμως έφύλαττα εις τήν μνήμην μου πᾶσαν λέξιν της με τον σκοπόν νά χρησιμοποιήσω τας συμβουλάς της.

Μετ’ ολίγον παρουσιάσθη ευκαιρία διά νά δείξω ότι τὰ μαθήματα της μητρός μου δέν επήγαν εις τὰ χαμένα.

“Ο γεωργός, εις τοῦ όποίου τήν οίκίαν ήμεθα, έφερε ένα μικρόν μελισσοργόν, ο όποιος είχε πέση από τήν φωλεάν του. Δέν ήτο διόλου ευμορφος κατ’ αρχάς και δέν έδωκε καμμίαν προσοχήν εις αυτόν, αλλ’ ολίγον κατ’ ολίγον έμεγάλωνε, ευμόρφαине, και ή ‘Αναστασία (σᾶς είπα ότι ή κόρη τοῦ γεωργού ώνομάζετο ‘Αναστασία;) τόν ήγάπα όλονέν περισσότερο.

Τόν έβαλεν εις έν κλωδάκι και κατεσκευάσε μίαν μαλακήν φωλεάν. Δυσηρεστήθην τόσο πολύ διότι

τόν ήγάπα, ώστε από τήν ζήλειαν μου απέφασσα νά τόν σκοτώσω.

Πολύν καιρόν έσκέφθην πῶς νά κατωρθώσω τόν σκοπόν μου χωρίς νά προδοθῶ, αλλὰ όσον και άν έσπασα τό κεφάλι μου ο μόνος τρόπος τόν όποιον εύρον ήτο νά όρμήσω εις τό κλωδίον και νά πνίξω τόν μελισσοργόν. “Ητο βίνασος αύτός ο τρόπος, θαύμου είπήτε, αλλὰ τί νά κάμω; δέν εύρηκα άλλον. Είχα ήδη περάση τόν πόδα μου μέσθ από τό σύρμα τοῦ κλωδίου, είχα έμπήξη τά δονύχιά μου εις τό έν πτερόν του, ότε έξαγνα ήνοιξεν ή θύρα...

“Η ‘Αναστασία άμα με είδεν εις τοιαύτην θέσιν ήρπασε τό μπαστούνι τοῦ πατρός της και τό έξεσφενδότισεν επάνω μου.

Δέν ήξεύρω ποίον αίσθημα με κατέλαβε τήν στιγμήν εκείνην, ήμην όμως έξω φρενών από τόν θυμόν μου. Έκαμα έν φοβερόν πήδημα από τό κλωδίον εις τό παράθυρον, και χωρίς νά συλλογισθῶ τόν κίνδυνον ώρμησα εις τό κενόν...

Δ'.

Φεῦ! ποτέ πλέον δέν επανείδα ούτε τήν μητέρα μου ούτε τήν ‘Αναστασίαν.

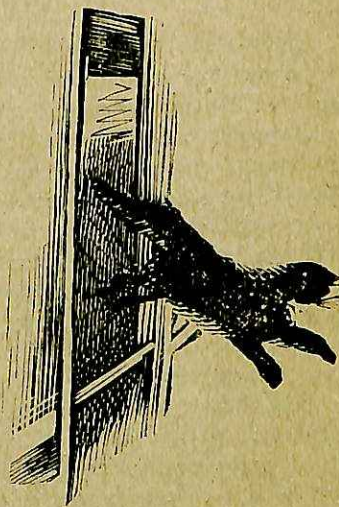
“Όταν έπεσα εις τό πεζοδρόμιον, κατόπιν από τό έναέριόν μου τρεξείδιον, ήμουν παραχαλισμένος ολίγον, αλλὰ δέν έπαθα τίποτε, ήρχισα νά τρέχω εις τούς δρόμους τοῦ χωρίου.

“Εκτοτε ήρχισαν δι’ έμέ αί ήμέραι τής δυστυχίας.

Τόσον πολύ είχα τρέξη και τόσον πολύ είχα άπομακρυνθῆ ώστε έστάθη άδύνατον νά επανεύρω τόν δρόμον όταν μοῦ ήλθεν ή ιδέα νά γυρίσω όπισω...

διότι πρέπει νά τό όμολογήσω, μοῦ ήλθεν αύτή ή ιδέα. “Ελεγα με τόν νοῦν μου ότι ή ‘Αναστασία θα με συγχωρήση άμα με ιδῇ νά επιστρέψω εις τόσον έλεινήν κατάστασιν. Καί εκτός τούτου έφύλαττα τό πάθος μου κατὰ τοῦ μελισσοργού και ελογάριαζα νά εκδικηθῶ μίαν ήμέραν...

(“Επεται συνέχεια)

“ΩΡΜΗΣΑ ΕΙΣ
ΤΟ ΚΕΝΟΝ”

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΜΑΥΡΟΣ ΓΑΤΟΣ, έτών 14,
Βραβευθείς εις τόν πρός σύνθεσιν διηγήματος 13ον Διαγωνισμόν
της «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

“Ως γνωστόν ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τήν σύνταξιν των «παιδικών πνευμάτων» ως και των «πνευματικών άσκήσεων» έχει άνιθέση πρό πολλού εις τούς μικρούς αύτης αναγνώστας και τας μικράς άναγνώστριάς. “Εκτός τής τέρψεως, τήν όποιαν τοίς παρέχει διά τής δημοσιεύσεως μικρών παιδικών συνδιαλέξεων ή εύφυών ή άστείων, παρέχει εις αυτούς και τήν μεγαλύτεραν ακόμη ευχάριστήσιν νά συντάσσωσι τοιούτους μικρούς παιδικούς διαλογίσκους, και νά τούς δημοσιεύη με τό όνομα ή τό ψευδώνυμον τοῦ αποστέλλοντος αυτούς.

Πόσον ωφέλιμον είνε τοῦτο (διότι ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ έν παντί και πάντοτε έπιδώκει πρός τή τέρψην και τήν ωφέλειαν των αγαπητῶν άναγνώστων της) εύκόλως έννοείται. Διά των παιδικῶν πνευμάτων άληθώς όξύνεται τό πνεῦμα των μικρῶν της φίλων, ο δυνάμενος νά έννοήση μίαν εύφυολογίαν, ο εύρίσκων τέρψην έν αύτῇ είνε ήδη εύφυός, και έν παρόδῳ, και έν τῇ μέσῳ συνδιαλέξεως άν τήν άκούσῃ θα τῇ κάμῃ έντύπωσιν. έν ᾧ διά τόν άσυνήθιστον περᾶ άπαράτηρητος ως ώραῖον θέαμα πρό των όθαλμῶν μύωπος. Έννοείται λοιπόν μεθ’ όποιās εύχαριστήσεως δημοσιεύει τὰ παιδικά πνεύματα τῶν συνδρομητῶν της και πόσον εκτιμᾷ τούς αποστέλλοντας τοιαῦτα.

“Ηδη, θέλousα ν’ έμείψῃ τούς ένασχολουμένους εις τό δύσκολον τοῦτο και αρκετᾶ προσόντα απαιτοῦν είδος, προτείνει διαγωνισμόν πρός σύνταξιν παιδικῶν πνευμάτων, υπό τούς κατωτέρω όρους, προς οὓς πρέπει νά συμμορφωθῶσιν όσοι εκ των συνδρομητῶν αύτης επιθυμοῦσι νά λάβωσι μέρος εις τόν διαγωνισμόν. Δύνανται δέ νά μετάσχωσι τούτου πάντες άνεξαιρέτως οί συνδρομηταί πελαγοί και νέοι.

“Όροι τοῦ διαγωνισμοῦ.

Α'. — “Ο όριθμός των σταλησομένων παιδικῶν πνευμάτων δέν όρίζεται, αλλ’ όσῳ περισσότερα τοιαῦτα στείλῃ τις τόσῳ πιθανωτέραν θα έχῃ τήν επιτυχίαν.

Β'. — Τα παιδικά πνεύματα θα είνε κατὰ τό είδος όμοια πρός τὰ δημοσιευόμενα έν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ τοιούτεσιν ή εύφυολογίαί θα είνε, ή άφέλεια, ή παρηννοήσεις, ή νόστιμοι άνοηταί Κουριοκεφαλάκη τινος, ή τέλος οίονδήποτε άλλο είδος παρομοίων παιδικῶν διαλογίσκων ένίστε όλη ή αξία αὐτῶν δύναται νά στηρίζεται εις έν λογοπαίγνιον, ως τό πρό τιος έν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ δημοσιευθέν; Πέστη (πές τη).

Γ'. — “Επειδή τό είδος τοῦτο τοῦ διαγωνισμοῦ είνε δύσκολον, ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ δέν άπαιτεῖ από τούς άναγνώστας της νά τῇ στείλωσι πρωτότυπα παι-

δικὰ πνεύματα, τὰ ὅποια νὰ δημιουργήσωσιν οὗτοι διὰ τοῦ νοῦ των· μετὰ χαρᾶς βεβαίως θὰ δημιουργήσωσιν τὰ πρωτότυπα, καὶ τὰ φαινόμενα ὡς ἔχον· ἐντόπιον χαρακτῆρα θὰ τὰ προτιμήσῃ· ἀλλὰ δέχεται καὶ ἐκ μεταρράσεως ἢ ἄλλοθεν ποθεν προερχόμενα παιδικὰ πνεύματα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν οὐσιώδη καὶ ἀπαράβητον ὅρον: ταῦτα ΝΑ ΜΗ ΕΧΩΣΙ ΠΟΤΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ.

Δ'.—Τὰ εἰς τὸν Διαγωνισμὸν ἀποσταλησόμενα παιδικὰ πνεύματα πρέπει: 1^{ον}) Νὰ εἴναι γεγραμμένα εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου.—2^{ον}) Νὰ φαῖνται ἐπιγραφήν: Διαγωνισμὸς Παιδικῶν πνεύματων.—3^{ον}) Κάτωθεν δὲ τῆς ἐπιγραφῆς τὸ τὸ ὄνομα τοῦ στέλλοντος αὐτὰ καὶ τὸ ψευδώνυμόν του—ἂν ἔχῃ ψευδώνυμον—καὶ τὴν ἡλικίαν του.

Ἀπονομὴ τῶν βραβείων.

Τὰ βραβεῖα θὰ διανεμηθῶσιν ὡς ἑξῆς:

Α'.—Τὸ πρῶτον βραβεῖον θὰ λάβῃ ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου εἴκοσι (20) τοῦλάχιστον παιδικὰ πνεύματα θὰ κριθῶσιν οὐχὶ μόνον ἄξια δημοσιεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχέστερον ἐκπληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ μετὰ περισσοτέρας χάριτος καὶ τέχνης συντεταγμένα. Εἰς τὴν κριθομένην ἀξίαν τοῦ πρῶτου βραβεῖου θὰ δωρηθῶσι τρεῖς διάφοροι τόμοι κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδεδωμένων βιβλίων, ὧν κατάλογος πλήρης εὐρίσκεται ἐν τῇ τετάρτῃ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ παρόντος φυλλαδίου.—Προσέτι δὲ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν

ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Τὴν τιμὴν ταύτην ἀπονέμει ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς κερδίζοντας τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς τοὺς Διαγωνισμούς της.

Β'.—Τοῦ δευτέρου βραβεῖου, θὰ κριθῇ ἄξιος ὁ ἔχων δεκαπέντε (15) τοῦλάχιστον παιδικὰ πνεύματα ἐκπληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ ἐπιτυχέστερον τῶν ἄλλων. Ὁ δὲ λάβῃ δὲ δωρεὰν τρεῖς οἰοῦσδήποτε προτιμᾷ τόμους ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδεδωμένων βιβλίων.

Γ'.—Τὸ τρίτον βραβεῖον θὰ λάβῃ πᾶν τις οἱ ἔχοντες ἀνὰ δέκα (10) τοῦλάχιστον παιδικὰ πνεύματα ἐκπληροῦντα ἐπιτυχῶς τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ. Ὁ δὲ δωρηθῇ δὲ εἰς ἕκαστον ἀνὰ εἰς τόμος κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδεδωμένων βιβλίων.

Δ'.—Πάντες οἱ ἔχοντες ἀνὰ πέντε (5) τοῦλάχιστον παιδικὰ πνεύματα ἄξια δημοσιεύσεως θὰ τύχῃσιν ἐπαίνου.

Ε'.—Πάντες δὲ οἱ ἔχοντες ἀνὰ τρία (3) τοῦλάχιστον παιδικὰ πνεύματα ἄξια δημοσιεύσεως θὰ τύχῃσιν εὐφήμου μνείας.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ παρόντος Διαγωνισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ φύλλον τῆς 30^{ης} τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου συγχρόνως δὲ θὰ ἀρχίσῃ διὰ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ ἡ δημοσίευσίς τῶν βραβευθησομένων, ἐπαινεθησομένων καὶ εὐφήμου μνείας κριθησομένων παιδικῶν πνευμάτων, μετὰ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ ἀποστείλαντος ἕκαστον αὐτῶν.

ΤΟ ΚΗΠΑΡΑΚΙ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ο γνωρίζετε τὸ κηπαράκι τοῦ Λεωνίδα;

Εἶνε μικρόν· ἀλλ' εἶνε τὸσον εὐμορφον, τὸσον περιποιημένον!

Ὁ Λεωνίδας εἶνε πολὺ ἐπιμελής· τὸσον πολὺ μελετᾷ ὥστε κάποτε ἀσθενεῖ· ἡ μητέρα του ἅμα βλέπει πῶς εἶνε ὡχρὸν τὸ ὠραῖον προσωπάκι του λυπεῖται.

Ἡξεύρει ὁμως ὅτι ὁ Λεωνίδας ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ἄνθη· ὅταν πηγαίνουν εἰς τὴν ἐξοχὴν εἶνε εὐχαριστημένος, τρέχει καὶ πηδᾷ με ζωηρότητα.

—Θὰ τοῦ δώσω νὰ καλλιεργῇ ἄνθη, νὰ ἀφήσῃ μιὰ σταλιά τὸ βιβλίον ἀπὸ τὰ χέρια του, εἶπε μετὰ τὸν νοῦν της ἡ μήτηρ του.

Ἐφώναξε λοιπὸν τὸν Λεωνίδα καὶ τοῦ εἶπε:

—Λεωνίδα, τὸ κηπαράκι ποῦ ἔχομε πίσω ἀπὸ τὸ σπίτι...

Ὁ Λεωνίδας παρετήρει τὴν μητέρα του χωρὶς νὰ ἡξεύρει τί τρέχει.

—Σοῦ τὸ δίδω ἐσένα· νὰ τὸ καλλιεργῇς, νὰ τὸ ποτίζῃς, νὰ περιποιῇσαι τ' ἄνθη ποῦ ἔχει· θὰ παραγγείλω κ' ἕνα περιβολάρη νὰ ληθῇ νὰ φυτεύσῃ ὠραῖα ἄνθη· ὁπότε ἔρχεσαι ἀπὸ τὸ σχολεῖον νὰ πηγαίνῃς ἐκεῖ καὶ νὰ περνᾷς λίγην ὥρα.

Ὁ Λεωνίδας ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν χαράν του!

Τί εὐτυχία! νὰ ἔχῃ ἰδικόν του κηπαράκι!

Ἀμα σχολάζῃ λοιπὸν φορεῖ μιάν μπλουζάν ποῦ τοῦ ἔκαμεν ἡ μητέρα του, καταβαίνει εἰς τὸ κηπαράκι του, σκαπτεῖ, ξεριζώνει ἀγριόχορτα, ποτίζει.

Ἀναπνέει τὴν ὠραίαν εὐωδίαν τῶν ἁνθῶν.

Ἡ γυμναστικὴ τὴν ὁποίαν κάμνει μετὰ τὰς κηπουρικὰς ἐργασίας τὸν κάμνει δυνατὸν, καὶ τὰ μαγουλάκια του ἤρχισαν νὰ κοκκινίζουν.

Ἐννοεῖτε ὅτι δὲν ἀφίνει καὶ τὰ μαθήματά του· ἴσα ἴσα μάλιστα μελετᾷ μετὰ περισσοτέραν ὁρεξιν καὶ εἶνε πάντα ὁ πρῶτος μαθητὴς τῆς ταξείως του εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ ὁ τελευταῖος εἰς τὴν ὑγείαν.

Ὡ! τί ὠραῖον ποῦ εἶνε τὸ κηπαράκι, καὶ τί νόστιμος ποῦ εἶνε ὁ μικρὸς κηπουρὸς του!...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

ΧΕΙΜΩΝΑΝΘΟΙ

ὑπὸ τὸν εὐώδη τίτλον ΧΕΙΜΩΝΑΝΘΟΙ, ὁ συνεργάτης τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ, τοῦ ὁποίου τὰ τρυφερά ποιήματα μετὰ τόσης εὐχαριστήσεως ἀναγινώσκουσιν οἱ συνδρομηταί της, δημοσιεύει προσεχῶς συλλογὴν λυρικῶν ποιημάτων καὶ ἐμμέτρων διηγημάτων. Ἡ συλλογὴ αὕτη δὲν περιέχει ποιήματα διὰ τοὺς μικροὺς μας ἀναγνώστες· ἀλλ' ἂς φροντίσωσι νὰ συστήσωσι τοὺς ΧΕΙΜΩΝΑΝΘΟΥΣ εἰς τοὺς γονεῖς τῶν ἢ τοὺς μεγάλους ἀδελφοὺς των μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ γίνωσιν αἰτίαι νὰ ἀναγνώσωσιν οὗτοι ὠραῖους καὶ τρυφεροὺς στίχους, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ οἱ ἴδιοι θὰ ἐντυφώσωσιν ὅταν γίνωσιν ὀλίγον μεγαλειότεροι.

Ἡ ἔκδοσις θὰ γίνῃ καλλιτεχνικωτάτῃ ἐπὶ ἐκλεκτοῦ χάρτου· θὰ ἀποτελεσθῇ δὲ ὁ τόμος ἐκ 200 περίπου σελίδων, τιμώμενος πρ. 2, 25 διὰ τοὺς συνδρομητάς.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖο τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἐπὶ τῇ προκαταβολῇ τοῦ ἀντιτίμου.

Καλῶς ὥρισε, πιστὸ συνδρομητὰ μου Ἀσπρὴ Ἀράπη· τὸ ψευδώνυμόν σου εἶνε παράτενον, διότι τὸ πρῶτον μέρος τοῦ διαψεύδει τὸ δεύτερον, ἀλλὰ μου ἀρέσκει· κύττα λοιπὸν νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά.

Πολὺ ὀρθὴ εἶνε ἡ παρατήρησίς σου, Ὁκύπου Ἀχιλλεῦ, καὶ τὴν συμμερίζομαι. Διότι ἦτο μέγαλον τὸ διήγημά σου, ἐν ἑπταί: ἦτο καὶ διὰ τοῦτο μόνον ἄξιον βραβεῖου· ἡ εἰλικρινεία σου, δὲ μετὰ τὴν ὁποίαν ὁμολογεῖς ὅτι τὸ ἰδικόν σου ἂν καὶ μέγαλον ἦτο κοτώτερον ἀπὸ τὸ βραβευθὲν, εἶνε λίαν ἀξιεπαινος, χαίρω ὅτι ἐνόησες ὅτι τὸ διήγημα τοῦ Μαύρου Γάτου ἐβραβεύθη ὅχι διότι ἦτο μέγαλον, ἀλλὰ διότι ἦτο καλὸν καὶ ἀσυγκρίτως καλλίτερον ἔξ ὅσων εἶχον σταλῇ.

Βέβαια, μικροῦλῃ μου Πολεμιστὰ τῶν θερμοπυλῶν, δὲν πρέπει νὰ σοῦ ἀρέσουν οἱ ἀκαμάδες... προσπάθησε νὰ μάθῃς νὰ γράψῃς γρήγορα μετὰ μελάνην· διὰ νὰ ἡμπορῇς νὰ λέγῃς: Λαμβάνω τὴν γραφίδα... ἐνῷ τώρα εἶσαι ἡναγασμένος νὰ λέγῃς: Λαμβάνω τὸ μολύβι...

Μετὰ πολλὴν ἀτέλειαν καὶ πολὺ χαρτωμένα περιγράφεις, Ἀσπρὸ Λαγυδάκι, τὸ ταξιδί σου, τὸ δάσος μετὰ τὰ ὑψηλὰ δένδρα, τὰς ὠραίας τοποθεσίας, τὸν παλαιὸν πύργον καὶ τὸν καταρράκτην. Τὸ καίμενο τὸ γασάκι σας! Τώρα ποῦ ἔγεινε ὁρραίνον νὰ τ' ἀγαπᾷς πολὺ περισσότερον.

Σὲ συγχαίρω διὰ τὰ δῶρα τὰ ὅποια ἔλαβες, Ἀκτίς

Ἄλλου· ἀπ' οὗ ἔχεις τόσον κλοῦς γονεῖς νὰ τοὺς ἀγαπᾷς. Πολὺ θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ μοῖ γράψῃς, Πολυκὰ Ἀστὴρ.

Πολὺ συνεκινήθην ἐξ ὅσων μοῦ γράφεις, Ὁραία Γαλάτεια. Ὡ, καὶ εἶνε μέγα δυστύχημα διὰ μιάν κόρην ὡς σὺ νὰ μὴ ἔχῃ μητέρα, ὁ δὲ πατὴρ της νὰ πάσχῃ ἀπὸ τοιαύτην ἀσθένειαν... ἀλλὰ ὑπομονὴ καὶ καρτερία· ἡ γενναίότης της ψυχῆς εἰς τοιαύτας περιστάσεις φαίνεται.

Βεβαίως, καθημέραν καλλίτερά γίνεται ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ἀγαπητέ μου Σταύρε Ζέλλη, τοῦτο φροντίζω καὶ ὅλοι οἱ φίλοι μου καὶ εἰς τοῦτο τείνουσιν ὅλοι μου αἱ προσπάθειαι.

Τὸ ὅτι σοῦ ἤρσαν τόσον πολὺ «ὁ Μικρὸς σκοπὸς» καὶ ὁ «Ραφαήλ» ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις καλαισθησίαν, Ἀνδρέε· Ἑλληνη· πράγματι· ἄξια θαυμασμοῦ εἶνε ἡ φιλοπατρία τοῦ μικροῦ ἐκείνου παιδιοῦ.

Καὶ ἄλλους διαγωνισμοὺς θὰ προτείνω, ἀγαπητή μου Ἀριάδνη Μισοῦλη· ἀλλὰ θέλω νὰ λαμβάνῃς μέρος, ν' ἀναπτύσσῃς, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι καλοὶ φίλοι μου.

Ὡ σίλη μου Χαρίεσσα Χελιδὼν, διατὶ δὲν ἔγραψες καὶ τὸ ὄνομά σου εἰς τὴν ἐπιστολήν σου; Τώρα ποῦ νὰ ἡξεύρω ποῖα εἶνε ἡ φίλη μου ἢ ὁποία μοῦ ἐστειλῇ τὴν συνδρομήν της; Γράψε μοι γρήγορα τὸ ἀληθὲς ὄνομά σου διὰ νὰ μὴ συμβῇ κανὲν λάθος ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου καὶ λυπηθῶ πολὺ.

Σοῦ εὐχομαι περαστικά, Μαύρε Κυνηγέ. Εὐχαρίστως, εὐχαρίστως, ἀγαπητή μου Κόρη τοῦ Γεροθωμά, νὰ λάβῃς μέρος εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμοὺς· τὸ ψευδώνυμόν σου εἶνε ὠραῖον καὶ ὁροσερὸν ὡς ἀπριλιάτικον τριαντάφυλλον.

Οἱ φίλοι μου, Μέλαν Ἀστὴρ, εἶνε ἐπίσης ἐνθουσιασμένοι μετὰ τὴν ΜΑΡΟΥΣΙΑΝ ὅπως καὶ μετὰ τὴν ΑΝΘΟΥΔΑΝ.

Μάλιστα, μοῖ ἀρέσκει τὸ ψευδώνυμόν σου, Γαλιναῖα Θύλασσα.

Νὰ ἐνσυχολῇσαι, φίλε μου Ἀνκοῦργε Λακεδαιμόνιε, νὰ ἐνσυχολῇσαι εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἀπ' οὗ ἔχεις κλισιν· νὰ μὴ ζωγραφίζῃς ὅμοια σταμάχους καὶ πνεύμονας ἀλλὰ πρόσωπα ἢ τοποθεσίας· ἡ ζωγραφία σπλάγχων καὶ ἐντέρων δὲν εἶνε καλλιτεχνία... γράψε μοι περὶ τῶν προσδων σου.

Ἐρωτῶντες, πληροφορίαι, ἀσπασμοί, προσρήσεις.

Ἡ Μικρὰ Δούκισσα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἑσπερίαν Ἀφρὴν, τὴν Λερναίαν Ἰνδραν καὶ τὴν Ἑσπερίαν Ἀφρὴν.—Ὁ Διμήτριος Τρόμπλερ προσφέρει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Μαύρον Γάτον καὶ τὴν Ἑσπερίαν Ἀφρὴν.—Ὁ Ὁκύπου Ἀχιλλεῦ

εἰξεύρη τί κάμνει. Ὑπνον δὲν εἶχε. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν ἀντικρὺ τῆς τὸ βλέμμα τοῦ Γεροθωμᾶ, ὅτι τὴν ἔβλεπε μὲ λύπην καὶ μὲ ἀυστηρότητα, ὡς νὰ τῆς ἔλεγε: Τί ἔκαμες, Μαρίκα μου; Τί τρόπος ἦτο αὐτός; Αὐτὰ ἐπερίμενα ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη μου τὴν κόρη; » Ἐσυλλογίζετο ὅλα αὐτὰ καὶ ἔλυπετο καὶ τὴν ἔυπτειν ἢ συνειδησίς τῆς, διατὶ νὰ φανῇ τόσο ὑπερήφανος.

Ἡ θύρα τοῦ δωματίου τῆς δὲν ἦτο κλειστή, καὶ διὰ τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἀκούῃ εὐκόλως τί ἐγίνετο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γεροθωμᾶ. Ἦκουσε λοιπὸν στεναγμὸν καὶ ἐνόησεν ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς ἐστέναζε, « Τὸν καϊμένον τὸν Γεροθωμᾶν! » εἶπεν ἡ Μαρίκα καὶ ἔγινεν ἄνω κάτω. Ἦτο ἀπαρηγόρητος, διότι ἐσυλλογίζετο ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο ὠργισμένος ἐναντίον τῆς, καὶ ὅτι ὁ καλὸς τῆς πατὴρ ἔλυπετο καὶ ἔκλαιεν ἐξ αἰτίας τῆς, ἐξ αἰτίας τῆς ἡγαπημένης Μαρίκας τοῦ.

Τόσον πολὺ εἶχεν ἀπελπισθῇ ἡ Μαρίκα, καὶ τόσον ἐνοχὸν ἠσθάνετο τὸν ἑαυτὸν τῆς, ὥστε ἐν ᾧ κάτι τι ἔλεγεν εἰς αὐτὴν ὅτι πρέπει νὰ σηκωθῇ εὐθὺς καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, δὲν εἶχεν ὅμως τὴν τόλμην, καὶ σχεδὸν ἀπηλπισμένη ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν τῆς εἰς τὸ σκέπασμά τῆς καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα. Ἦρχετο εἰς τὸ νοῦν τῆς ἡ καλὸς τῆς πατὴρ, ὁ ὁποῖός τὴν εἶχε σώσει ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴν, καὶ εἶχε φροντίσῃ νὰ τὴν κάμῃ κόρην τοῦ καὶ νὰ τὴν ἀναθρέψῃ ὅπως ἀνατρέφουν τὰ τέκνα τῶν οἱ φιλόστοργοι γονεῖς. « Πῶς λοιπὸν νὰ τὸν πικράνω! ἔλεγε σιγὰ σιγὰ ἡ Μαρίκα καὶ οἱ λυγμοὶ ἔπνιγον τὴν φωνὴν τῆς, διατὶ νὰ τὸν πικράνω τὸν καλὸν μου τὸν πατέρα; Πταίει τώρα, ἂν θυμώσῃ καὶ με καταρασθῇ; καὶ τὸ χειρότερον ἀκόμα καὶ νὰ με διώξῃ, ἀφ' οὗ ἔδειξα τόσῃ ἀχαριστίαν εἰς τὸν εὐεργέτην μου! Ἀλλὰ πάλιν δὲν εἶμαι ἀχάριστος κορίτσι, μπάριμα Γεροθωμᾶ μου, ὅχι, δὲν εἶμαι ἀχάριστος, ὅχι, ὅχι! Δὲν εἰξεύρετε πόσον σὰς ἀγαπῶ, πατέρα μου! Ἀλλοτε δὲν τοῦ ξανακάμνω, ἡμαρτον! δὲν θὰ φανῶ ἄλλην φορὰν τόσο κακὸ κορίτσι! Ἡμαρτον, πατέρα μου, μὴ λυπᾶσθε, σὰς παρακαλῶ, μὴ καὶ μου σπαράσσεται ἡ καρδιά μου ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ἔγινα αἰτία νὰ λυπηθῇ ὁ πατέρας μου, ὁ εὐεργέτης μου! »

Ἐλεγεν αὐτὰ καὶ ἔκλαιε σκεπασμένη ἀπὸ κεφαλῆς. Ἦθελε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τρέξῃ νὰ πρῆσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Γεροθωμᾶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν τόλμην, διότι ἐσυλλογίζετο ὅτι τὸ πταίσμα τῆς ἦτο τόσο μέγα, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὴν συγχωρήσῃ ὁ Γεροθωμᾶς.

• ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ἘΚΕΙ-
ΝΗΝ ΕΚΛΑΥΕ
ΤΟΣΟΝ! •

Ὅλην τὴν νύκτα ἡ Μαρίκα ἐλαγοκοιμᾶτο μόλις ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς καὶ εὐθὺς ἔβλεπεν ὄνειρα ἄσχημα, καὶ ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς φοβισμένη. Τέλος πάντων ὁ Θεὸς ἐξημέρωσε τὴν ἡμέραν καὶ ἡ Μαρίκα ἐσηκώθη καὶ ἐπήδησε κάτω ἀπὸ τὴν κλίνην τῆς.

Ἦτο κατάκοπος καὶ ἀδιάθετος, καὶ ἐσυλλογίζετο μὲ τί πρόσωπον θὰ ἴδῃ τὸν Γεροθωμᾶν. Ἐνδύεται εὐθὺς χωρὶς νὰ κάμῃ θόρυβον, καὶ σιγὰ σιγὰ πηγαίνει εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γεροθωμᾶ.

Ὁ δυστύχης γέρον ἐκοιμᾶτο ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον τῆς ἐστίας καὶ ἦτο χλωμός. Ἐπλησίασεν ἡ Μαρίκα ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ, καὶ ἐστάθη ἐμπροσθέν του ἀκίνητος καὶ τὸν ἐκύτταξε. Ἐκεῖ δὲ ἀνοίγει ὁ Γεροθωμᾶς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ καὶ βλέπει τὴν Μαρίκαν. Τόσον ἦτο λυπημένη καὶ καταβεβλημένη, ὥστε τὴν ἔλυπῃ, καὶ δὲν τοῦ « ἐδάστηξεν ἡ καρδιά τοῦ » νὰ τὴν ἐπιπλήξῃ.

Ἐσηκώθη μόνον καὶ ἐτάνυσε τοὺς βραχίονάς τοῦ καὶ τοὺς πόδας τοῦ καὶ εἶπε:

« Κύτταξε! τόσο κουρασμένος ἦμουν χθὲς βράδυ, ὥστε ἀποκοιμήθηκα ἐδῶ εἰς τὸ μάρμαρο καὶ ἐξημερώθηκα. Εἶμαι κατακοιμένος! Σὺ, μικρούλα, πῶς ἐπέρασες ἀπόψε; »

Καὶ ἔσκυψε καὶ τὴν ἐρίλησεν εἰς τὸ μέτωπον, ὅπως ἐσυνήθιζε πάντοτε ἄλλὰ τώρα ὅμως ἐδίσταζεν ὀλίγον, διότι ἐφοβεῖτο μήπως τὰ χάσῃ ἡ Μαρίκα καὶ ἐντράπη.

Ἀλλὰ ἡ Μαρίκα δὲν ἐνόησε, τὴν αἰτίαν τοῦ δισταγμοῦ τοῦ Γεροθωμᾶ, καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἦτο σημεῖον θυμοῦ διὰ τοῦτο ἔσκυψε τὴν κεφαλὴν τῆς περίλυπος, καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τοῦ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ πταίσματος τῆς καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην.

« Ἐλα, Μαρίκα μου, κάμε γρήγορα νὰ πιῶμε τὸν καφέ μας, καὶ νὰ συγυρίσῃς καὶ νὰ σε πᾶγω εἰς τῆς κυρίας Φανῆς. Θὰ εὐχαριστηθῇς πολὺ νὰ εἴπῃς εἰς τὴν κυρίαν Φανὴν καὶ τὴν Αἰμυλίαν πῶς ἐπέρασες χθὲς τὴν ἡμέραν σου εἰς τοὺς γάμους. »

Ἡ Μαρίκα ἐστέναξε καὶ ἤρχισε νὰ συγυρίξῃ τὰ δωμάτια.

Ἐν ᾧ ἔπινον τὸν καφέ, ἡ κυρά Παύλαινα παρηγόρησεν ὅτι Μαρίκα δὲν εἶχεν ὄρεξιν καὶ ἦτο κατηρῆς. Εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν:

« Βλέπεις, Γεροθωμᾶ μου, ὅτι δὲν πρέπει τὰ παιδιά νὰ δισκειδάξουν πολὺ; Ἡ μικρούλα ἔχρευσσε, φαίνεται, πολὺ καὶ ἐκουράστηκε. Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν εἶνε καλὰ. Τὰ παιδιά δὲν πρέπει νὰ κάμνουν ὅτι κάμνουν οἱ μεγάλοι. Δὲν τὴν βλέπεις πῶς ἔγινε; »

Ποῦ νὰ εἰξεύρην ἡ κυρά Παύλαινα ὅτι ἄλλη ἦτο ἡ αἰτία, καὶ ὅχι ὁ πολὺς χορὸς καὶ ἡ πολλὴ διασκεδάσις!

Ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐπῆρεν ὁ Γεροθωμᾶς τοὺς μύλους, ἐπῆρε καὶ τὴν Μαρίκαν καὶ ἐξῆλθεν.

Καθ' ὁδὸν ἡ μὲν Μαρίκα ἐδάδιζε χωρὶς ὄρεξιν, ὁ δὲ Γεροθωμᾶς δὲν ἔλεγε τίποτε, καὶ μάλιστα ἀπεμακρύνετο ὅσον ἠδύνατο ἀπὸ τὴν Μαρίκαν. Ἦτο δὲ κατηρῆς καὶ περίλυπος, ἡ δὲ Μαρίκα ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς ἀπομακρύνεται, διότι ἦτο ὠργισμένος ἐναντίον τῆς καὶ δὲν τὴν ἠγάπα πλέον ἐν ᾧ ὁ καϊμένος ὁ Γεροθωμᾶς τοῦ ἔκαμνε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ εἶνε πλησίον τῆς καὶ ἐντρέπεται. Δὲν ἦτο καθόλου ὠργισμένος ἀλλὰ μόνον ἔλυπετο, διότι ἐσυλλογίζετο ὅτι ἡ Μαρίκα δὲν τὸν κατεδέχετο.

« Ἡ Μαρίκα μου δὲν με καταδέχεται, ἐντρέπεται νὰ εἶμαι κοντὰ τῆς! »

Ἐφθασαν εἰς τῆς κυρίας Φανῆς καὶ ἡ μὲν Μαρίκα ἐκάθησε σιωπηλὴ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς, ὁ δὲ Γεροθωμᾶς ἐξεκίνησε περίλυπος νὰ κάμῃ τὸν συνηθισμένον γυρὸν τοῦ νὰ πωλήσῃ τοὺς μύλους τοῦ. Χωρὶς νὰ θέλῃ ἐσύριζε μὲ τὸν αὐλὸν τοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ὄρεξιν καὶ νὰ τραγώδῃ, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνη κανεῖς δὲν ἤκουσε τὸ ἄσμά τοῦ:

Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά,
γιὰ νὰ σας πάρῃ ἡ μαμὰ
μυ-ύ-λους τοῦ Γεροθωμᾶ!

Ἐν τούτοις ἡ Μαρίκα ἔρραπτε. Ἡ δὲ κυρία Φανὴ καὶ ἡ Αἰμυλία τὴν ἔβλεπον καὶ ἐθαύμαζον διατὶ νὰ εἶνε τόσο κατηρῆς καὶ νὰ μὴ ὁμιλῇ, ἐν ᾧ πάντοτε ἡ γλῶσσά τῆς « ἐπαίξε ψαλίδι ».

« Ἰσα ἴσα σήμερον ἔπρεπε νὰ κελαιδῇ ἡ γλῶσσά τῆς, ἔλεγεν ἡ Αἰμυλία, σήμερον ἔπρεπε νὰ μας διηγῇται πῶς ἐπέρασεν εἰς τὸν γάμον καὶ πῶς διεσκεδάσε. Τί νὰ ἔχῃ; »

Ἡ Αἰμυλία ἦτο κοράσιον πολὺ περίεργον καὶ δὲν εἰμπόρεσε νὰ κρατηθῇ νὰ μὴ τὴν ἐρωτήσῃ. Εἶπε λοιπὸν εἰς τὴν Μαρίκαν:

« Μὰ γιὰ νὰχῶμε καὶ καλὸ ρῶτημα, Μαρίκα μου, δὲν μας λές καὶ τίποτα; Τὴ γλῶσσά σου τὴν ἄφησες εἰς τὸ γάμο; Ἐχόρευσες καλὰ; Τὸ τραπέζι τοῦ γάμου ἦτο ὀρεκτικὸ; Εἶνε ὁμορφο τὸ χωριό; Ἡ νύφη ἦτο καλὰ στολισμένη; »

Ἡ Μαρίκα μόλις καὶ μετὰ βίας ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν τῆς καὶ ἠθέλησε νὰ ἀποκριθῇ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη. Ἦσθάνθη τὰ δάκρυα ὅτι ἐπλημμύρησαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ἐσηκώθη ἔρριψε μακρὰν τὸ ράψιμόν τῆς, καὶ ἔτρεξε καὶ ἔπασεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κυρίας Φανῆς, ὡς νὰ ἐξήτει παρηγορίαν,

καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ δυνατὰ χωρὶς νὰ δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς λυγμούς.

Ἦτο σπαρακτικὸν θέαμα νὰ τὴν ἐβλέπετε. Ἡ κυρία Φανὴ, ἡ ὁποία ἐνόησεν ὅτι ἡ Μαρίκα εἶχε κάτι τι τὸ ὁποῖόν τὴν ἐθασάνιζε καὶ ἐξέσπασε, τὴν ἐκράτησεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ δὲν τῆς εἶπε τίποτε, ἀλλὰ τὴν ἄφησε νὰ ξεθυμάνῃ, καὶ μόνον ἐθώπευεν ἐλαφρὰ τὸ μέτωπόν τῆς.

Τέλος ἀφ' οὗ ἐμετρίασε τὸ κακόν, ἡ κυρία Φανὴ εἶπεν εἰς τὴν Μαρίκαν:

« Τί ἔχεις, Μαρίκα μου; Πρέπει νὰ μου εἴπῃς τί ἔχεις, διὰ νὰ σε παρηγορήσω. »

— Ἡ λύπη μου δὲν ἔχει παρηγορίαν!, ἀνερῶνησεν ἡ Μαρίκα καὶ ἔκλαιε δυνατὰ, ἡ λύπη μου παρηγορία δὲν ἔχει! Ἡμαρτον, κυρία Φανὴ, ἡμαρτον! Ἄν εἰξεύρετε τί ἔκαμα, εἰς τὴν στιγμὴν θὰ με ἐδιώχνατε, θὰ μου ἐλέγετε: « Ὅξ' ἀπὸ 'δῶ, παλιόκοριτο! »

— Μάλιστα, εἰμποροῦσα νὰ το εἰπῶ, ἂν ἔβλεπα κανένα παιδί που δὲν ἤθελε νὰ μετανοήσῃ, ὡς ἦτο τὸ σφάλμα τοῦ καὶ πολὺ μικρόν ἀλλὰ ποτέ μου δὲν θὰ το εἶπω εἰς ἓνα κορίτσι που ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα τοῦ, καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἔπταισε: ἐγὼ θὰ το παρηγορήσω καὶ θὰ το βοηθήσω νὰ διορθώσῃ τὸ κακόν ὅπου ἔκαμε, ὅσον μεγάλον καὶ ἂν εἶνε τὸ σφάλμα τοῦ. Ἐλα, Μαρίκα μου, πέ μου τί ἔχεις, ὅσο νὰ πᾶγῃ ἡ Αἰμυλία νὰ φωνάξῃ τὰ ἀδελφάκια τῆς ὅπου παίζουν κάτω εἰς τὸν κήπον. »

Καὶ ἡ κυρία Φανὴ ἐνεύσεν εἰς τὴν Αἰμυλίαν νὰ ἀρχίσῃ, ἡ δὲ Αἰμυλία εὐθὺς ἐνόησε τί τρέχει καὶ εὐθὺς ἔγινεν ἀστραπή.

Τότε ἡ κυρία Φανὴ εἶπεν εἰς τὴν Μαρίκαν: « Τώρα που ἐμείναμεν οἱ δύο μας, λέγε, Μαρίκα μου. »

Ἡ Μαρίκα διηγῇται ὅλα ὅσα ἡμεῖς εἰξεύρομεν, καὶ ἀνεκούριζε τὴν καρδίαν τῆς. Ἡ κυρία Φανὴ δὲν ἠθέλησε νὰ μικρύνῃ τὸ σφάλμα τῆς Μαρίκας καὶ νὰ τῆς το παραστήσῃ ὅτι δὲν εἶνε μεγάλο πρᾶγμα ἂν ἐπεριφρόνησε τὸν Γεροθωμᾶν χωρὶς νὰ το θέλῃ καὶ χωρὶς νὰ το κάμῃ ἐπίτηδες. Μάλιστα εἶπεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἔκαμε πολὺ κακὰ νὰ περιφρονῇ τὸν Γεροθωμᾶν, ἄνθρωπον γέροντα καὶ εὐεργέτην τῆς, ὁ ὁποῖος τόσο πολὺ τὴν ἀγαπᾷ, καὶ ὑπέφερε τόσα καὶ τόσα ἐξ αἰτίας τῆς.

Ἡ Μαρίκα ἤκουε προσεκτικὴ καὶ ἐφαίνετο ὅτι μετενόησε. Τότε εἶπεν ἡ κυρία Φανὴ:

« Τώρα, παιδάκι μου, πρέπει νὰ συλλογισθῇς καὶ τὸ μέλλον. Τὸ κακόν ὅπου ἔκαμες εἶνε ἀσυγχώρητον ἀλλ' ὅμως εἰμπορεῖ νὰ διορθωθῇ ἂν ὅχι.

ΤΟΝ ΕΠΗΡΕ Ο ΥΠΝΟΣ

ὅπως διόλου, τοῦλάχιστον ἐν μέρει, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ προσπαθήσῃς. Ὁ Γεροθωμᾶς τὰ εἰξεύρει ὅλα ὅσα μου εἶπες;

— Ὅχι, ὅλα. Δὲν εἰξεύρει ὅτι εἶπα «ὄχι» ὅταν με ῥώτησαν ἂν τὸν γνωρίζω. Ὡ! θὰ τρέξω μόνη μου νὰ τοῦ τοῦ εἰπῶ καὶ νὰ τοῦ ζητήσω συγχώρησιν!

— Νὰ μὴ τοῦ εἰπῇς τίποτε, Μαρίκα μου. Ναί μὲν τοῦ εἰξεύρω ὅτι θὰ ἐλαφρύνῃς τὴν καρδίαν σου ἂν τοῦ τα εἰπῇς ὅλα, ἂν προσπέσῃς καὶ ταπεινωθῇς, ἂν κλαύσῃς καὶ τὸν παρακαλέσῃς καὶ τὸν καλοπιάσῃς νὰ σε συγχωρήσῃ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃς αὐτό· ἄλλο εἶνε ἐκεῖνό που πρέπει νὰ κάμῃς. Διότι ἂν τυχόν μάθῃ ὁ Γεροθωμᾶς ὅτι ἔκαμῃς πῶς δὲν τὸν γνωρίζεις, συλλογίσου πόσον θὰ λυπηθῇ! Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθῃ, ἀκούεις, Μαρίκα μου; Ποτὲ νὰ μὴ τὸ μάθῃ. Τὸ εἰξεύρω ὅτι τὸ μυστικὸν τοῦτο θὰ σε στενοχωρῇ, θὰ θέλῃς νὰ τὸ εἰπῇς καὶ νὰ ξεθυμάνῃς, ἀλλὰ δὲν πειράζει, αὐτὸ ἴσα ἴσα θὰ εἶνε ἡ τιμωρία σου καὶ αὐτὸ θὰ σε κρατήσῃ νὰ μὴ τὸ ξανακάμῃς. Μάλιστα θὰ αἰσθανθῇς καλλίτερα τὸ σφάλμα σου. Καὶ ἂν θέλῃς, θὰ κατορθώσῃς νὰ κάμῃς τὸν Γεροθωμᾶν νὰ λησμονήσῃ τὴν λύπην τὴν ὅποιαν ἔχει ἐξ αἰτίας σου, καὶ τότε θὰ κατορθώσῃς νὰ συγχωρήσῃς καὶ σὺ τὸν ἑαυτὸν σου. Τώρα ἡσύχασε καὶ πιᾶσε τὸ ράψιμόν σου. Πιστεύω ὅτι θὰ τὰ βάλῃς καλὰ εἰς τὸν νοῦν σου ὅσα σου εἶπα.

Ἡ Μαρίκα ὑπήκουσε, καὶ ὅτε ὁ Γεροθωμᾶς ἦλθε νὰ τὴν πάρῃ, τὴν ἤρπεν ἥσυχον καὶ πρόθυμον νὰ ὑποφέρῃ τὰ πάντα χάριν τοῦ Γεροθωμᾶ. Καὶ ἀνάποδα ἂν ἐφόρει ὁ Γεροθωμᾶς τὸ φόρεμά του, ἡ Μαρίκα δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ εἶνε πλησίον του καὶ νὰ τοῦ κρατῇ μάλιστα καὶ τὴν χεῖρα. Τόσον πολὺ εἶχεν αἰσθανθῇ τὸ σφάλμα τῆς καὶ τόσον εἶχε μετανοήσῃ.

Πρὶν ἐμβῇ ὁ Γεροθωμᾶς ἐκτύπησε τὸ παράθυρον καὶ ἐφώνησε: Μαρίκα, Μαρίκα, ἔλα νὰ πάμε.»

Εὐθὺς ἡ κυρία Φανὴ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔνευσεν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν νὰ εἰσέλθῃ.

Ἐλαβεν ἔπειτα τὴν Μαρίκαν καὶ τὴν ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν καὶ εἶπε:

«Γεροθωμᾶ, ἡ Μαρίκα αἰσθάνεται τὸ σφάλμα τῆς καὶ λυπεῖται κατὰναρδα καὶ μετανοεῖ δι' ὃ τι σου εἶπε χθὲς βράδυ. Σὲ παρακαλεῖ καὶ ἐγὼ σε παρακαλῶ νὰ τὴν συγχωρήσῃς, ἂν ὄχι τώρα εὐθὺς, ἀλλὰ ἀργότερα ὅποτε νομίσης ὅτι εἶνε ἀξία συγχωρήσεως.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἤθελε νὰ τὴν συγχωρήσῃ εὐθὺς ἐκείνην τὴν στιγμήν.

«Ἡμαρτον, πατέρα!» ἐψιθύρισεν ἡ Μαρίκα.

Ὁ Γεροθωμᾶς τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὴν ἐφίλησε καὶ εἶπε:

«Ἐγὼ ἐνόμιζα, Μαρίκα μου, ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾷς πλέον». Καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεψε.

.....

«Αὐριο! πάλιν! Μαρίκα!» εἶπε δυνατὰ ἡ κυρία Φανὴ ὅτε ἀπεμακρύνθη τὸ κοράσιον σφίγγον τρυφερῶς μὲ τὰς δύο χεῖράς του τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΓΕΝΝΑ ΚΑΛΟΝ

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅτε ἦλθεν ἡ Μαρίκα εἰς τῆς κυρίας Φανῆς, ἐθαύμασε, διότι εἶδεν ἐπὶ τοῦ τραπέζιου μικρὰ τεμάχια ὑφασμάτων διαφόρων χρωμάτων. Ἐντὸς θήκης χαρτίνης ἀνοικτῆς ἦσαν σωρὸς ξύλινα κοῦκλα. Ἡ δὲ κυρία Φανὴ εἶπε πρὸς αὐτήν;

«Ἐως τώρα, Μαρίκα μου, ὅλα σοῦ τα ἔφερνεν ὁ ψυχοπατέρας σου· τώρα ὁμως εἶνε πλέον καιρὸς νὰ ἀρχίσῃς νὰ τοῦ ἀποδώσῃς ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅσα σου ἔδωκε. Εἶδες ὅτι τὰ φορέματά του δὲν εἶνε καλὰ, θὰ παρητήρησες ὅτι εἶνε καὶ μισότριβα καὶ δὲν εἰμποροῦν πλέον νὰ τὸν ζεστάνουν. Πρέπει λοιπὸν ἀπὸ τώρα νὰ φροντίσῃς νὰ κερδίῃς χρήματα διὰ νὰ τοῦ ἀγοράσῃς ἐν καλὸν καλὸν ἐπανωφόρι νὰ τὸ ἔχῃ τὸν χειμῶνα.

— Ὡ! Τί χαρὰ μου! ἀνεφώ-

νησεν ἡ Μαρίκα. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ καταφέρω;

— Θὰ ἐνδύσῃς αὐτὲς ἐδῶ τῆς κοῦκλας, θὰ σου δείξω ἐγὼ νὰ τὰς ράψῃς φορεματάκια· δὲν εἶνε πρᾶγμα δύσκολον. Ἡ κοῦκλας στοιχίζου μισὴ δραχμὴ ἢ ὀδοντάκι· τὰ ὑφάσματα δὲν στοιχίζουν τίποτα, εἶνε ἀποκόμματα φορεμάτων ἄχρηστα. Ἐξήτησα ἀπὸ διάφορα μέρη καὶ θὰ μου δώσουν καὶ ἄλλα. Εὐρῆκα ἓνα ἔμπορον ὁ ὅποιος θὰ ἀγοράζῃ τῆς κοῦκλῆς σου δέκα ὡς δεκαπέντε λεπτά τὴν μίαν, ὅσον εὐμορφότερα εἶνε τὰ φορέματά των τόσον ἀκριβότερα θὰ τὰς ἀγοράζῃ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰμπορεῖς νὰ κερδίῃς μίαν δραχμὴν τὴν ἡμέραν.

Ἡ Μαρίκα ἦτο ὅλη χαρὰ. Εὐθὺς ἤρπασε μίαν κοῦκλαν καὶ ἐν τεμάχιον ὑφάσματος χρώματος κυανοῦ, καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἐνδύνη. Ἐπειδὴ αἱ κυρίαὶ αὐταὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκδυθῶν, εὐκολον εἶνε νὰ τὰς ἐνδύσῃ τις· μὲ ὀλίγας καρφίδας καὶ μὲ ὀλίγην κόλλαν κατασκευάζεται τὸ φόρεμά των περὶφημα καὶ τελειώνει ὁ στολισμὸς των. Ἀναλόγως τῶν ὑφασμάτων κατασκευάζεται εἰς ἐν λεπτὸν τῆς ὥρας μαγειρίσας, ὑπηρέτρια, θαλαμηπόλος, μι-

« ἩΜΑΡΤΟΝ, ΠΑΤΕΡΑ ! »

κρά μαθήτρια, μεγάλη κυρία στολισμένη διὰ ἐπισκέψεις ἢ διὰ τὸν χορόν.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἦσαν ἑτοιμαὶ δώδεκα κοῦκλαι, καὶ ἡ κυρία Φανὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίκαν καὶ τὴν ἐπῆγεν εἰς τὸν ἔμπορον, ὁ ὅποιος ἔμεινεν εὐχαριστημένος, διότι ἡ ἐργασία ἦτο στερεὰ καὶ κομψή, καὶ παρήγγειλεν εἰς τὴν μικρὰν ράπτριαν νὰ τοῦ ἐνδύσῃ ὅσας κοῦκλας εἰμπορεῖ.

Ἡ Μαρίκα ἦτο ὅλη χαρὰ, καὶ ἔδλεπεν ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐνδύσῃ καὶ τὸν Γεροθωμᾶν μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν ἰδίων τῆς χειρῶν. Καὶ ναί μὲν ἡ εὐχάριστος αὕτη ἡμέρα δὲν ἦτο πλησίον, ἀλλ' ὁμως ἡ κυρία Φανὴ ἔχαιρε, διότι κατώρθωσε νὰ εὕρῃ ἐργασίαν διὰ τὴν Μαρίκαν.

Οὕτω πῶς παρήλθεν ἡ ἡμέρα.

Ἦλθεν ἡ ἐσπέρα, ἤναψαν φῶς, ἀλλὰ ὁ Γερο-

κτα κλαίων διὰ τὴν ἀχαριστίαν τῆς Μαρίκας τοῦ; Τίς εἰξεύρει;

Τὸ βέβαιον ὁμως εἶνε ὅτι, ἐν ᾧ ἐγύριζεν εἰς τὰς ὁδοὺς νὰ πωλήσῃ τοὺς μύλους του, ἡσθάνθη ἀδιαθεσίαν καὶ βάρος, καὶ δι' αὐτὸ ἐπανῆλθεν ἐνωρίς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην του νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον, ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ ὑπάγῃ εἰς τῆς κυρίας Φανῆς νὰ παραλάβῃ τὴν Μαρίκαν.

Ἀλλὰ ἡ ὥρα ἦλθε, καὶ ὁμως ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ σηλωθῇ καὶ νὰ ἐξέλθῃ, διότι τὸν ἐδασάνιζεν ὁ πυρετὸς καὶ εἶχε παραληρήματα.

Ἦλθεν ἡ Μαρίκα μὲ τὸν ἱατρόν. Τὸν ἐξήτασεν ὁ ἱατρὸς καὶ εἶπεν ὅτι ὁ ἄρρωστος ἔχει δεινὴν περιπνευμονίαν. Πολλὰ ἐβδερμάδες παρήλθον καὶ ὁ δυστυχὴς Γεροθωμᾶς ὑπέφερε τὰ πάνδεινα καὶ ἦλθεν εἰς κίνδυνον ἡ ζωὴ του, ὥστε πολλάκις ἀπηλ-

« Ἡ ΜΑΡΙΚΑ ΕΥΘΥΣ ἤΡΠΑΣΕ ΜΙΑΝ ΚΟΥΚΛΑΝ. » (Σελ. 132)

θωμᾶς δὲν ἐφαίνετο νὰ ἔλθῃ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίκαν ὅπως πάντοτε ἐσυνήθειζε. Περιμένουν, περιμένουν, ἀλλὰ τίποτε· ὁ Γεροθωμᾶς δὲν φαίνεται. Ἠναγασθῇ λοιπὸν ἡ Μαρίκα νὰ ἐπιστρέψῃ μόνη τῆς εἰς τὴν κατοικίαν.

Ἀλλὰ διατί δὲν ἦλθεν ὁ Γεροθωμᾶς;

«Ὅταν ἐπῆγεν ἡ Μαρίκα εὐρῆκε τὸν πατέρα τῆς εἰς κακὴν κατάστασιν. Τὸν ἐδασάνιζε δεινὸς πυρετὸς καὶ δὲν τὴν ἐγνώρισε. Τὸ δύσμοιρον κοράσιον ἐφώνησε τὴν κυρὰ Παύλαιναν, ἡ ὅποια δὲν εἶχεν εἶδῃσιν, διότι δὲν τὸν εἶδε τὸν Γεροθωμᾶν πότε ἐπέστρεψε καὶ δὲν εἰξεύρεν ὅτι εἶνε μέσας. Ἐτρεξεν εὐθὺς ἡ κυρὰ Παύλαινα, τὸν ἀνεσήκωσε, τοῦ ἔδρασε ζεστόν, καὶ ἐπειδὴ εἶδεν ὅτι ὁ γέροντ δὲν εἶνε καλά, ἔστειλε τὴν Μαρίκαν νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἱατρόν.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο κρυωμένος. Ἀρὰ γε ἐκρύωσεν ὅτε ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸν γάμον, ἢ διότι ἐκοιμήθη ἐπάνω εἰς τὸ κρῦον μάρμαρον τῆς ἐστίας ὅλην νύ-

πίσθησαν ὅτι θὰ γίνῃ ποτὲ καλὰ. Τὸν καίμενον τὸν Γεροθωμᾶν!

Ἡ Μαρίκα ἦτο ἀπαρηγόρητος, διότι ἐσυλλογίζετο ὅτι αὕτη ἦτο ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας τοῦ Γεροθωμᾶ, διότι αὕτη τὸν ἐπείρανε μὲ τοὺς λόγους τῆς καὶ μὲ τὸν ἀσχημὸν τῆς τρόπον. Διὰ τοῦτο καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας τὸν ἐπεριποιεῖτο « μὲ ψυχὴν καὶ μὲ ζωὴν » καὶ τὸν ἐξενύκτιζε χωρὶς νὰ κοιμᾶται. Ὅλην τὴν νύκτα ἔμεινεν ὄρθη ἐμπροσθεν τῆς κλίνης του, μήπως καὶ θελήσῃ τίποτε νὰ τοῦ τὸ δώτῃ· κατὰ πᾶσαν δὲ στιγμὴν ἐδιώρωνα τὰ σκεπάσματα του, τὰ προσκεφάλαιά του, καὶ ἐφρόντιζε νὰ τοῦ δίδῃ εὐθὺς ὅτι ἐζήτει, εἴτε τὸ ἱατρικόν, εἴτε νερόν ἢ ἄλλο τίποτε.

Ἐκάμνε δὲ πάντα ταῦτα μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ ἀγάπης καὶ συχνὰ ἔλεγεν εἰς τὸν ἀσθενῆ γέροντα λόγους θωπευτικὰς καὶ περιποιητικὰς, ὥστε ἐκεῖνος ἐνόησεν ὅτι ἡ Μαρίκα εἶχε μετανοήσῃ

διὰ τὸ σφάλμα της· Εὐλόως φαντάζεσθε τὴν ἀγαλ-
λίαν τοῦ Γεροθωμᾶ, ὅστις ἦτο πολὺ εὐχαριστή-
μενος διότι ἔτυχε καὶ ἡσθένησε, διὰ νὰ δεῖξῃ ἡ Μα-
ρίκα ὅλην τὴν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν προκοπὴν. Ἐν
μόνον πρᾶγμα ἐφοδεῖτο ὁ Γεροθωμᾶς· μήπως ἡ
Μαρίκα ἀσθενήσῃ ἕνεκα τῶν πολλῶν κόπων καὶ

— Μεῖνε ἡσυχος, Γεροθωμᾶ μου, ἔλεγεν ἡ ἀ-
ξιολογώτατη γραῖα, τῆς Μαρίκας μας δὲν της λεί-
πει τὸ παραμικρόν. Ὅσο διὰ χρήματα μὴ ἔχεις
καμμίαν ἀνησυχίαν, διότι ἔχω ἀκόμη ἀπὸ τὰ χρή-
ματά σου.

Χρήματά του, ἴσως εἶχε· ἀλλὰ τὰ χρήματα ταῦτα

•Ο ΓΕΡΟΘΩΜΑΣ ΕΒΛΕΠΕ ΤΗΝ ΜΑΡΙΚΑΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΝ ΚΑΙ ΕΚΑΜΑΡΩΝΕ•

(Σελ. 135)

ἕνεκα τῆς ἀγρυπνίας. Ἐν ᾧ ἦτο τόσο ἀσθενής
καὶ ἐκινδύνευεν ἡ ζωὴ του, εἶχεν ὁμως τὸν νοῦν του
καὶ εἰς τὴν Μαρίκαν του, καὶ ἔλεγε συχνὰ εἰς τὴν
κυρὰ Παύλαινα:

« Κυρὰ Παύλαινά μου, δός της νὰ φάγῃ, σὲ πα-
ρακαλῶ. Καὶ ὅταν γίνω καλά καὶ συναξω χρή-
ματα θὰ σε πληρώσω.

δὲν τα εἶχε κερδίσει αὐτός· Ὅσα εἶχε δώσει εἰς
τὴν κυρὰ Παύλαινα νὰ τοῦ τα κρατῇ, αὐτὰ ὅλα
εἶχον ἐξοδευθῇ, πρὶν ἀκόμη γίνῃ καλά ὁ Γεροθω-
μᾶς.

Ποῦ λοιπὸν εὐρίσκοντο τὰ χρήματα; Πόθεν ἡ-
γοράζοντο τὰ φάρμακα καὶ ὅσα ἄλλα πράγματα
ἐχρειάζοντο εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ Γεροθωμᾶ;

Ἡ Κυρία Φανὴ ἔστειλε τακτικὰ εἰς τὴν Μαρί-
καν ὑφάσματα καὶ κούκλας, καὶ αὕτη ἐν ᾧ ἐκάθητο
καὶ ἐπρόσεχε τὸν γέροντα ἀσθενῆ, ἔρραπτε καὶ εἰρ-
γάζετο μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

Ἦλθε καὶ ἡ Πετρούλα νὰ ἴδῃ τὸν ἀσθενῆ, καὶ
ἡ Μαρίκα τὴν παρεκάλεσε ὅταν μαδᾷ τὰς ὀρνίθας
καὶ τὰ πουλερικά νὰ της φυλάττῃ εὐμορφα μικρὰ
περὰ διὰ νὰ στολίσῃ τὰς κούκλας της. Ἡ Πε-
τρούλα δὲν ἔλειψε νὰ της φέρῃ περὰ καὶ ἡ Μαρίκα
ἐπώλει τὰς κούκλας της ἀκριβότερα.

Ὅταν ἔγινε καλλίτερα ὁ Γεροθωμᾶς, ἡ Μαρίκα
ἐδιηγῆθη εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ διατρέξαντα, πῶς εἰρ-
γάζετο καὶ πῶς ἐκέρδιζε χρήματα καὶ ἔπειτα τὸν
ἐρίλησε καὶ του εἶπε:

« Βλέπετε τώρα πλέον, πατέρα μου, εἰμπορεῖτε
νὰ καθίσετε νὰ ξεκουρασθῇτε πλέον καὶ νὰ μὴ ἐργά-
ζεσθε, τώρα ἐγὼ ἐμεγάλωσα καὶ εἰμπορῶ νὰ ἐργά-
ζωμαι διὰ τοὺς δύο μας.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἔχαιρε πολὺ, ὅχι διότι δὲν θὰ εἶχε
πλέον ἀνάγκην νὰ ἐργάζεται, διότι αὐτὸς ἤθελε
νὰ ἐργάζεται, ἀλλὰ διότι ἔβλεπεν ὅτι ἡ μικρὰ του
κόρη δὲν θὰ ἐστερεῖτο τίποτε καὶ θὰ εἶχε τὸν ἐπι-
ούσιον ἄρτον, ἂν αὐτὸς ἤθελε κλείσῃ τοὺς ὀφθαλ-
μούς του, ὅπως καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ το πάθῃ.
Διότι ἂν ὅτου ἡσθένησεν ἤρχισε νὰ συλλογίζεται

τί θὰ γίνῃ ἡ Μαρίκα ἂν τύχῃ καὶ ἀποθάνῃ αὐτός.

Ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὴν κλινὴν του καὶ ἔβλεπε
τὴν Μαρίκαν ἐργαζομένην καὶ τὴν ἐκαμάρωνε καὶ
ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἐπιδεξιότητά της. Ἐπειτα δὲ
ὅσον ἐγίνετο καλλίτερα καὶ ἐδυνάμωνε ἤρχισε καὶ
αὐτὸς νὰ τὴν βοηθῇ διὰ νὰ διασκεδάσῃ. Κατεσκευ-
άζε λοιπὸν ἐπιπλά διὰ τὰς κούκλας, δῆλα δὲ μικρὰ
τραπέζια, μικρὰς κλίνας, μικρὰ καθίσματα, ὅχι ξύ-
λινα ἀλλὰ ἀπὸ χονδρόχαρτον κομψότατα καὶ στε-
ρεώτατα.

Ἡ Πετρούλα ἤρχετο καὶ ἐλάμβανε κούκλας
καὶ ἐπιπλά καὶ τα ἐπώλει εἰς τὸ χωρίον της μὲ
μεγάλην εὐκολίαν καὶ ὠφελεῖτο καὶ αὕτη καὶ ὁ
Γεροθωμᾶς.

Καὶ ὅταν ὁ Γεροθωμᾶς ἀνέλαβεν, ἐξήλθε πάλιν
μὲ τοὺς μύλους του καὶ μὲ τὴν Μαρίκαν, καὶ οἱ
δύο τῶν εἶχον τὴν καρδίαν τῶν ἐλαφρὰν καὶ τὴν
συνειδήσιν τῶν ἡσυχον. Καὶ ὁ μὲν Γεροθωμᾶς ἦτο
βέβαιος ὅτι ἂν αἰφνης ἀποθάνῃ, δὲν θὰ μείνῃ ἡ Μα-
ρίκα εἰς τοὺς πέντε δρόμους καὶ ὅτι δὲν θὰ πεινᾷ, ἂν
οὐ ἐργάζεται καὶ κερδίζει, ἡ δὲ Μαρίκα ἡσθάνετο
ὅτι ὁ πατὴρ της τὴν ἐσυγχώρησε.

Λοιπὸν καὶ οἱ δύο τῶν ἦσαν εὐτυχεῖς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

(Ἔπεται συνέχεια)

ΡΥΘΜΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Ἡ διευθύντρια τοῦ ἀρίστου «Ἑλληνικοῦ Παρθε-
ναγωγείου» κυρία Αἰκατερίνη Λασκαρίδου, εἰς ἣν
ὀφείλεται ἡ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγή τοῦ παιδα-
γωγικοῦ συστήματος τοῦ μεγάλου Φροέβελ, δημο-
σιεύει μετ' ὀλίγον ἔργον τοῦ ὁποίου τὴν ἐκδοσὶν
μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλει ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτείνεται εἰς τὴν παιδικὴν ἡλι-
κίαν, προορίζεται διὰ τοὺς μικροὺς μας φίλους καὶ
τὰς μικρὰς μας φίλας καὶ τὸ συνιστῶμεν θερμῶς
εἰς πάντας καὶ εἰς πάσας.

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε τὰ ΡΥΘΜΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ: παι-
γνίδια μετὰ μουσικῆς καὶ χοροῦ. Ὅλιγοι ἴσως ἐκ
τῶν μικρῶν ἀναγνυστῶν μας γνωρίζουσι ποῖαν ση-
μασίαν ἀπέδιδον οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας καὶ ἀπο-
δίδουσι μέχρι τῆς σήμερον οἱ μεγάλοι παιδαγωγοὶ
εἰς τὰ παιγνίδια· τὰ παιγνίδια μετὰ τὴν ἐργασίαν
γυμνάζουσι καὶ ἐδυναμώνουν τὸ σῶμα, ἀνακουφί-
ζουσι καὶ φαίδρύνουσι τὸ πνεῦμα.

Ἀλλ' ἂν οὐ ἔχουν τόσην σημασίαν τὰ παιγνίδια
— ἂν οὐ ἀνεπαισθήτως ἐξακολουθοῦν καὶ συμ-
πληροῦν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος καὶ τὴν
μόρφωσιν τοῦ πνεύματος, δὲν πρέπει ν' ἀφίνων-
ται τυφλῶς εἰς τὴν τύχην. Ὅπως φροντίζομεν
ὄχι μόνον ἡ τροφή μας νὰ εἶνε ὑγιεινὴ ἀλλὰ καὶ

τὸ ὀπωρικόν μας νὰ μὴν εἶνε ἐπιβλαβές, ἐπίσης
ὄχι μόνον περὶ τῆς διδασκαλίας πρέπει νὰ φροντι-
ζομεν νὰ εἶνε μορφωτικὴ ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν παι-
γνιδίων νὰ μὴ εἶνε ἐπιβλαβὴ.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνέλαβε καὶ ἐξεπλήρωσε μετὰ
πολλῆς ἐπιτυχίας ἡ διαπρεπὴς παιδαγωγὸς καὶ συγ-
γραφεὺς κυρία Λασκαρίδου. Εἰς τὰ ΡΥΘΜΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ
περιλαμβάνονται ποιήματα καὶ μουσικὴ, σχήματα
καὶ ὁδηγίαι. Πόσον ζηλεύομεν τὰ σημερινὰ παιδιά
ἡμεῖς οἱ ὅποιοι δὲν εἴμεθα πλέον παιδιά! Περί ἡμῶν
κανεὶς δὲν ἐφρόντιζε τότε!.. Φανταζόμεθα ἐκ
προτέρων τὴν χαρὰν, τὴν ζωηρότητα μὲ τὴν ὁποίαν
οἱ μικροὶ πόδες συμφώνως πρὸς τὸν ῥυθμὸν τοῦ
ᾠσματος θὰ κινῶνται γοργά, γοργά!..

Οἱ φίλοι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ
θὰ συναντήσωσι καὶ ἕνα παλαιὸν καὶ ἀγαπητὸν
φίλον, ὅστις καὶ τώρα κάποτε τοὺς ἐνθυμεῖται, τὸν
κ. Ἀλέξανδρον Κατακουζηνόν, ὅστις ἔγραψε καὶ τὰ
ᾠρὰ ποιήματα εἰς τὰ ὁποῖα εἶνε ἐφηρμοσμένη ἡ
μουσικὴ, καὶ τὴν ᾠραίαν μουσικὴν πολλῶν ἐξ αὐτῶν.

Τὰ ΡΥΘΜΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπαραίτητα
καὶ εἰς πᾶσαν μητέρα θέλουσαν ν' ἀναθρέψῃ καλῶς
τὰ τέκνα της, εἰς πᾶσαν διδασκάλισσαν θέλουσαν ν'
ἀπαλλάξῃ τὰς μαθητρίδας της ἀπὸ τὴν σχολαστικὴν

τητα, εἶναι ἔργον τὸ ὁποῖον τιμᾷ ὄχι μόνον τὴν δημοσιεύουσαν αὐτὸ ἀλλὰ καὶ τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, διότι ἀποδεικνύει ὅτι εἰσῆλθομεν εἰς χρόνους πολιτισμοῦ, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, τὰ ὁποῖα φροντίζουσι πράγματι περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδίων.

Τὰ ΡΥΘΜΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ συνιστῶμεν θερμότατα εἰς πάντας τοὺς συνδρομητάς μας, εἰς τοὺς ὁποίους συνιστῶμεν ἀκόμη νὰ διαδώσωσιν ὅσον δύνανται διὰ τῶν φίλων τῶν τὸ ἔργον.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, εἰς ὃ ἐπιστρέφεται τὸ « δελτίον παραγγελίας » συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἀγγελίας ἣτις θέλει κυκλοφορήσῃ διὰ τοῦ παρόντος φύλλου.

Ὡς δεῖγμα τῶν ΡΥΘΜΙΚΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐν ἑξ αὐτῶν: « Τὰ πουλάκια » μετὰ τοῦ ᾠσματος τῆς μουσικῆς, τῶν σχημάτων καὶ τῶν ὁδηγίων.

ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

[Ἐκ τῶν ἀπομιμητικῶν παιγνίων τοῦ Δ' τεύχους τῶν ΡΥΘΜΙΚΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ. Ἀριθ. 134]

Στίχοι καὶ Μουσικὴ ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ

Ἡ - μεῖς πουλάκια εὐ-θυ-μα στὸ δά-σος κατοί - κοῦ - μεν πολ - λὰ τρα γούδια

λέ-γο-μεν κ' ἐ-λεύ-θε-ρα πε - τοῦ - μεν' λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα.

1. Ἡμεῖς πουλάκια εὐθυμα
Στὸ δάσος κατοικοῦμεν,
Πολλὰ τραγούδια λέγομεν
Κ' ἐλεύθερα πετοῦμεν.

2. Χωρὶς φροντίδα ἔχομεν
Ζωὴν εὐτυχισμένην
Παντοῦ, παντοῦ εὐρίσκομεν
Τὴν τράπεζαν στρωμένην.

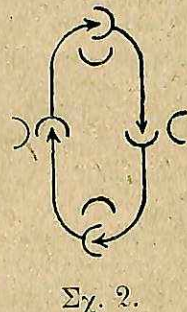
4. Τὴν νύκτα, ὅταν ἦσυχά
Κοιμῶνται τὰ παιδάκια,
Γλυκὰ κ' ἡμεῖς κοιμώμεθα
Στὰ πράσινα κλαδάκια.

4. Ἡμέρα πάλιν φαίνεται,
Κινῶμεν τὰ πτερά μας,
Τραγούδια νέ' ἀρχίζομεν
Καὶ πᾶμε 'στὴν δουλιὰ μας.

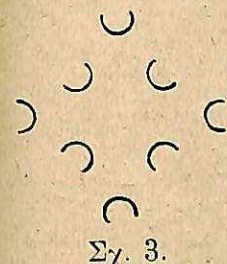
ΟΔΗΓΙΑ

Ὅκτὼ παιδία ἀπαρτίζουσι κύκλον, ἱστάμενα ἐν ἀποστάσει. Ἐκ τούτων τὰ τέσσαρα ἀπέναντι εὐρισκόμενα παριστῶσι δένδρα (δύνανται νὰ κρατῶσι κλάδους δένδρων εἰς τὴν χεῖρα)· τὰ δὲ μετὰ αὐτῶν ἱστάμενα ἄλλα παιδία εἶνε τὰ τέσσαρα πουλάκια. (Σχ. 1.)

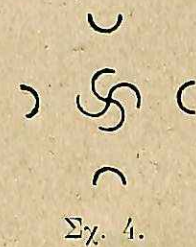
Ἐφ' ὅσον ἄδουσι τὴν πρώτην στροφὴν τὰ τε δένδρα καὶ τὰ πουλάκια, ταῦτα, ἔχοντα ἐκ τῶν πλαγίων ὀριζοντίως ἐκτεταμένους τὰς χεῖρας καὶ κινῶντα αὐτάς πρὸς ἀπομίμησιν πτερυγισμοῦ, διέρχονται ὅτε μὲν ἔμπροσθεν ὅτε δὲ ὀπίσθεν τῶν δένδρων, δηλ. τῶν ἄλλων παιδίων. (Σχ. 2.)

Κατὰ τὴν δευτέραν στροφὴν τοῦ ᾠσματος τὰ μὲν δένδρα μένουσιν εἰς τὰς θέσεις των, μεταφέροντα μόνον τοὺς κλάδους εἰς τὴν ἄλλην χεῖρα, διὰ νὰ μὴ κουρασθῶσι. Τὰ δὲ πουλάκια προχωροῦσι πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου (Σχ. 3.), συνάπτουσιν ἀνά δύο

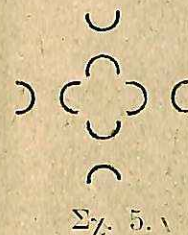
Σχ. 3.

Σχ. 4.

ἀπέναντι ἱστάμενα τὰς χεῖρας (ἐν σχήματι στροβίλου) καὶ περιστρέφονται δεξιόθεν καὶ πάλιν ἀριστερόθεν, ὅτε στρέφουσι τὸ μέτωπον πρὸς τὴν ἀντίθετον φερὰν καὶ συνάπτουσιν ἐκ νέου τὰς χεῖρας ἐν τῷ κέντρῳ, μέχρι τέλους τῆς δευτέρας στροφῆς (Σχ. 4).

Κατὰ τὴν τρίτην στροφὴν τὰ πουλάκια στρέφουσι,

Σχ. 5.

Σχ. 6.

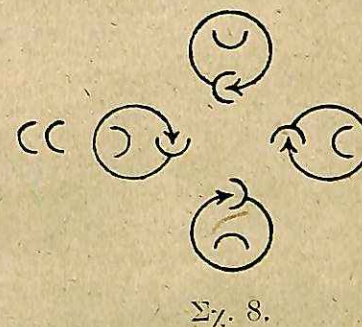
πρὸς τὰ ἔξω (Σχ. 5.) καὶ ἐπιστρέφουσι πρὸς τὰ δένδρα, πτερυγίζοντα πρῶτον ἔμπροσθεν αὐτῶν. (Σχ. 6.) εἶτα δὲ ἱστάμενα ὀπίσθεν αὐτῶν κοιμῶνται, δῆθεν, ἐκεῖ γονυπετῇ. (Σχ. 7.)

Κατὰ τὴν τετάρτην στροφὴν ἐξυπνοῦσι πάλιν καί, ζεύγη.

πτερυγίζοντα, ἵπτανται περὶ τὸ δένδρον (Σχ. 8), μεθ' οὗ ἀποτελοῦσι διάφορα σχήματα, ὡς ἀνερχόμενα εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦ, μέχρι τέλους τοῦ ᾠσματος. Κρατούμενα δηλ. ἐκ τῶν χερῶν, δύνανται νὰ κλίωσιν ἀμφοτέρω τὰ παιδία πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ πρὸς τὰ ἀριστερά ἢ καὶ διαδοχικῶς τὸ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ, τὸ δὲ ἀντιθέτως· νὰ ὑψώσωσι συνδεδεμένους τὰς χεῖρας, νὰ περιστραφῇ περὶ ἑαυτὸ τὸ παριστάνον τὸ πουλάκι παιδίον, πάντοτε οὕτω ὑψωμένους τὰς συνδεδεμένους χεῖρας ἔχον, καὶ τοῦτο δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, καὶ τέλος νὰ γονυπετῇ ἔμπροσθεν τοῦ δένδρου, πάλιν κρατούμενον ἐκ τῶν χερῶν τοῦ τὸ δένδρον παριστάνοντος παιδίου.

Σχ. 7.

Σχ. 8.

Ἐὰν τὰ παιδία εὐχαριστῶνται νὰ παίξωσιν ἐκ δευτέρου τὸ παίγνιον τοῦτο, μεταβάλλονται αἱ θέσεις· δηλ. τὰ πρότερον παραστήσαντα τὰ πουλάκια παιδία, λαμβάνοντα τοὺς κλάδους, γίνονται δένδρα, καὶ τὰ ἄλλα, πουλάκια.

Τὸ παίγνιον τοῦτο δύναται νὰ παιχθῇ ὑπὸ πλειοτέρων παιδίων, μέχρι 32 καὶ 40 ἀκόμη, ἐὰν ὁ χωρὸς τῆς αἰθούσης τὸ ἐπιτρέπη· πάντοτε ὅμως πρέπει νὰ εἶναι ἄρτιος ἀριθμὸς, ὥστε ν' ἀποτελῶνται ζεύγη.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Νά, ὁ Μάιος ἐφάνη,
Ὅλα θάλλουν τὰ φυτὰ
Καὶ ἡ πεταλοῦδα φθάνει
Κ' ἐλαφρόπτερη πετᾷ.

Βλέπω κόκκινα λουλούδια,
Βλέπω πράσινη τὴν γῆ.
Τὸν Θεὸν μὲ τὰ τραγούδια
Τὸ πουλάκι εὐλογεῖ

Νά, ὁ Μάιος ἐφάνη
Μὲ τὸν εὐμορφο καιρὸ.
Εἰς τὴν θύραν μας στεφάνι
Ἐκρεμάσθη ἀνθηρό.

Καλημέρα, καλημέρα!
Ἦλθα, βλέπεις, μὲ χαρά,
Καὶ σου ἔφερα, μητέρα,
Δύο ρόδα τρυφερά.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ἐστὴ μητέρα τῆς σιμᾶ.
Ἡ Ἑλένη πλησιάζει :
— Καλησπέρα σου, μαμά !
Ἀπὸ μακριὰ φωνάζει.

Ἐμαθα εἰς τὸ σχολεῖο
Σήμερα πρώτη φορὰ
Ἐπὶ καινούριου μου βιβλίου
Νὰ διαβάζω καθαρά.

Ἐμαθα γραμματικὴν
Πρώτη κλίσιν καὶ δευτέρα
Ἐμαθ' ἀριθμητικὴν,
Κι' ὅλ' αὐτὰ σὲ μίαν ἡμέραν.

Ἐμαθα τόσα καλά,
Δὲν μπορεῖς νὰ τὰ μετρήσεις,
Ἐμαθα κι' ἄλλα πολλὰ
Π' ἂν τ' ἀκούσης ὁ ἀπορήσης.

Κ' ἡ μητέρα τῆς Ἑλένης :
— Εἶν' αἱ γνώσεις σου πολλές,
Καλλιὸ λίγα νὰ μαθαίνεις
Κι' ὀλιγότερα νὰ λές.

Καὶ 'ς τὸ νοῦ σου μὴν περάσης
Πῶς δὲν ἔκανες καὶ λάθη,
Κι' ὅπ' ἀκούς πολὺ κεράσι
Βάστα καὶ μικρὸ καλαθί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

— Διατί, πατέρα, ἀγαπᾷς τόσον τὴν Ἑλλάδα;
ἠρώτησε μίαν ἡμέραν τὸν πατέρα του ὁ μικρὸς
Ἰωάννης.

— Διατί ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα; ἀπήντησεν ὁ πα-
τήρ.

— Τὴν ἀγαπῶ διότι ἡ γυνὴ ἡ ὁποία με ἐγέννη-
σεν εἶνε Ἑλληνίς, διότι τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ῥέει εἰς
τὰς φλέβας μου εἶνε Ἑλληνικόν, διότι εἶνε ἑλλη-
νικὴ ἡ γῆ ὅπου ἐτάφησαν οἱ νεκροὶ τοὺς ὁποῖους ἡ
μήτηρ μου κλαίει καὶ ὁ πατήρ μου σέβεται, διότι
ἡ πόλις ὅπου ἐγεννήθη, ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν ὁ-
μιλῶ, τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα με ἐδίδαξαν εἶνε ἑλλη-
νικά, διότι ὁ ἀδελφός μου, ἡ ἀδελφή μου, οἱ φίλοι
μου καὶ τὸ ἔθνος ἐν μέσῳ τῷ ὁποίῳ ζῶ, καὶ ἡ ὡ-
ραία φύσις ἡ ὁποία με περιστοιχεῖ, καὶ ὅλα ὅσα
βλέπω, καὶ ὅσα ἀγαπῶ, καὶ μελετῶ, καὶ θαυμάζω
εἶνε ἑλληνικά.

— ὦ παιδίον μου! ἀκόμη δὲν δύνασαι νὰ αἰ-
σθανθῇς ἐντελῶς τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος! Θὰ
τὴν αἰσθανθῇς ὅταν μεγαλώσης καὶ γίνῃς ἀνὴρ,
ὅταν, ἐπιστρέφων ἀπὸ μακρινὸν ταξίδιον, μετὰ μα-
κρὰν ἀπουσίαν, καὶ παρατηρῶν πρῶτα τινὰ ἀπὸ τὸ
πλοῖον θὰ ἴδῃς εἰς τὸν ὀρίζοντα τὰ κυανὰ ὄρη τῆς
Ἑλλάδος, τότε θὰ αἰσθανθῇς πόσον τὴν ἀγαπᾷς
καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου θὰ θαυμάσουσιν καὶ θὰ διαφύγῃ
ἐκ τῆς καρδίας σου φωνὴ χαρᾶς· θὰ αἰσθανθῇς τὴν
ἀγάπην τῆς πατρίδος ὅταν ὑπερήφανος ἀγανάκτησις
θ' ἀνάψῃ τὸ αἷμά σου διότι θὰ τύχῃ ν' ἀκούσης ἐκ
τοῦ στόματος ξένου τινὸς νὰ ὑβρίζῃ τὴν πατρίδα σου.
Θὰ τὴν αἰστανθῇς ἀκόμη σφοδρότερον τὴν ἡμέραν

καθ' ἣν ὁ ἀπειληθῇ ἡ πατρίς σου ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ,
καὶ θὰ ἴδῃς νὰ κροτοῦν τὰ ὅπλα πανταχόθεν, καὶ
θὰ ἴδῃς τοὺς νέους νὰ τρέχουν νὰ πολεμήσουν, καὶ
θὰ ἴδῃς τοὺς πατέρας νὰ καταφιλοῦν τοὺς υἱοὺς των,
λέγοντες πρὸς αὐτοὺς : — Καρδιά, παιδιά μου! —
καὶ τὰς μητέρας νὰ ἀποχαιρετοῦν τοὺς νέους φωνά-
ζουσαι : — Νὰ ἐπιστρέψῃτε νικηταί! — Θὰ τὴν αἰ-
σθανθῇς ὡς θεῖαν χαρὰν ἐὰν ἔχῃς τὴν τύχην νὰ ἴδῃς
νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πόλιν σου τὰ τάγματα με
ὅπλα στίλβοντα καὶ με σημαίας ξεσχισμένας ἀπὸ
τὰς ἐχθρικὰς σφαίρας, παρακολουθούμενα δὲ ὑπὸ
τῶν πληρωμένων οἵτινες θὰ σηκώνουν ὑψηλὰ μεθ'
ὑπερηφανείας τὰς δεδεμένους ἐκ τῶν πληγῶν κε-
φαλὰς των καὶ τὰς τετραυματισμένας χεῖρας των,
ἐνῶ τὸ πλῆθος ζητοκραυγάζει με ἐνθουσιασμόν κατὰ
τὴν διάβασίν των. Τότε θὰ ἐννοήσῃς τὴν ἀγάπην τῆς
πατρίδος, τότε θὰ αἰστανθῇς τί θὰ εἴπῃ πατρίς, παι-
δί μου Ἰωάννη. Ἡ πατρίς εἶνε τόσον μέγα καὶ ἱερὸν
πράγμα, ὥστε ἐὰν ἡμέραν τινὰ σὲ ἴδω νὰ ἐπιστρέ-
ψῃς ζωντανὸς ἐκ τῆς μάχης εἰς τὴν ὁποίαν θὰ πο-
λεμήσῃς ὑπὲρ πατρίδος, νὰ ἐπιστρέψῃς ζωντανὸς
σύ, ὁ ὁποῖος εἶσαι σὰρξ ἀπὸ τὴν σάρκα μου καὶ ψυχὴ
ἀπὸ τὴν ψυχὴν μου, καὶ μάθω ὅτι ἐσώθης διότι ἐ-
φυγες φοβηθεὶς τὸν θάνατον, ἐγὼ, ὁ ὁποῖος εἶμαι
πατήρ σου καὶ σὲ βλέπω με χαρὰν ὅταν ἐπιστρέψῃς
ἐκ τοῦ σχολείου, θὰ σὲ δεχθῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην
με πικρὰ δάκρυα καὶ δὲν θὰ εἰμπορέσω νὰ σὲ ἀγα-
πήσω ποτὲ πλέον καὶ θὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν θλί-
ψιν μου.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΕΡΠΕΤΟΥ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 122.)

Δ'.

Ἀλλὰ δὲν ἐπανεῦρον τὸν δρόμον μου, καὶ ὅτε
ἐνύκτωσε ἤμην μακρὰν, πολὺ μακρὰν εἰς τοὺς ἀ-
γρούς, κουρασμένος, καταλασπωμένος, πεινασμέ-
νος. Τὸ ὥρατόν μου κίτρινον τρίχωμα εἶχε γίνῃ
ρυπαρὸν καὶ ἡ κοιλία μου «ἐπαίξει ταμπουρά» ὅπως
λέγει ὁ λόγος.

Τότε ἤρχισα νὰ νιαουρίζω, ἐλπίζων ὅτι κάποιος
θ' ἀκούσῃ τὰς φωνάς μου καὶ θὰ τρέξῃ εἰς βοή-
θειάν μου· ἀλλ' εἰς μάτην. Ἐπὶ τέλους ἐδάρυν-
θην νὰ φωνάζω καὶ ἐξηκολούθουν νὰ περιπλανώμαι
χωρὶς ἐλπίδα, μέχρις ὅτου ἀπέκαμα πλέον καὶ
ἐξηπλώθην εἰς μίαν ἄκραν τοῦ δρόμου.

Πολὺ λυπηραὶ σκέψεις ἐπέρασαν τότε ἀπὸ τὸν
νοῦν μου, σὰς βεβαίῳ δὲ, ὅτι ἤμην ἐτοιμὸς τὴν
στιγμὴν ἐκείνην νὰ ζητήσω συγγνώμην ἀπὸ τὸν
μελισσοῦργόν, καὶ νὰ ὀρκισθῶ νὰ μὴ πειράξω
ποτὲ πλέον κανέναν πτηνόν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ
ἐπιστρέψω πλησίον τῆς ἀγαπητῆς μου μητρός.

Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ἀνθρωπὸς τις ἐπέρασεν
ἀπὸ σιμᾶ μου, με εἶδε, ἔκυψε, με ἔσεισε, καὶ με
ἐσκούντησε με τὸ πόδι τοῦ ἅμα ἐσηκώθη.

Χωρὶς ἄλλο εἶχε κατὰ νοῦν νὰ με παραιτήσῃ εἰς
τὴν τύχην μου· ἀλλ' ἐξέβαλα τόσον θρηνητικὸν
νιαούρισμα ὥστε ἔκυψεν ἐκ νέου.

— Αἶ, τί τρέχει; τί ἔχομε; με ἠρώτησε.

Δὲν εἶχον τὴν δύναμιν ν' ἀπαντήσω, ἀλλὰ τὸν
παρετήρουν με βλέμμα ἱκετευτικόν, καὶ ὁ ἄγνωστος
με ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του λέγων :

— Κύττα νὰ μὴ ἔχωμε τίποτε τσουγρανίσματα!

Ἐννοεῖτε ὅτι οὔτε ἀπὸ τὸν νοῦν μου ἐπενοῦσε νὰ
κάμω τοιοῦτό τι εἰς τὸν ἀνθρωπον, ὅστις μ' ἔσωσε.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς ἓν μικρὸν
καφενεῖον, πλησίον τῆς ἀκτῆς.

— Γιὰ ἰδέτε τί φέρνω! εἶπεν ὁ σωτὴρ μου πρὸς
ἄλλους τινὰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐνδεδυ-
μένοι ὡς αὐτός, ἐφόρουσαν δηλαδὴ ἐνδυμασίαν ναυτῶν.

— Ποῦ τὸν πέτυχες αὐτὸ τὸ γάτο! ἠρώτησαν
τινές.

— Ὡς τὸ δρόμο!

— Καὶ τί θὰ τὸν κάμωμε;

— Θὰ τὸν ἔχωμε μέσα 'ς τὸ καράβι, γιὰ νὰ
πιάνῃ τοὺς ποντικούς. Θὰ τὸν ἔχωμε συντροφία 'ς
τὸ ταξίδι, ὅταν θ' ἀρμενίζωμε 'ς τὸ πέλαγος...

— Καλὰ λές, ἀπήντησεν εἰς ἄλλον ναύτης· καὶ
σὰν δὲν κάθεται καλὰ, μιά πέτρα 'ς τὸ λαιμὸ καὶ
... μπλούμ!

— Κρύος ἰδρὼς με περιέχυσεν ἅμα ἤκουσα τὴν
τελευταίαν ταύτην φράσιν.

«Μίαν πέτραν εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ... μπλούμ!»
Νὰ με ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν!

Εἶχα τρομερὰν πεῖναν· ἀλλ' αἱ λέξεις αὗται ἐ-
κοψαν ὁλοσχερῶς τὴν πεῖνάν μου.

Τότε ἐσυλλογίσθην ὅτι ἂν δὲν μοῦ ἤρχετο ὄρε-
ξις νὰ φάγω τὸν μελισσοῦργόν, ἀντὶ νὰ εὕρισκω-
μαι ἐντὸς πλοίου ἐν μέσῳ τραχέων ἀνθρώπων, θὰ
ἤμην πλησίον τῆς ἀγαπητῆς μητρός μου, ἐξηπλω-
μένος εἰς τὸν ἥλιον, ρωθωνίζων, καὶ ὀνειρευόμενος
τὸ φλυζάνιον τοῦ γάλακτος τὸ ὁποῖον μοῦ ἔδιδε
πρῶτ' καὶ βράδυ.

Πολὺ σκληρὰ εἶχον τιμωρηθῇ διὰ τὴν ἀνοησίαν
μου!...

Ε'.

Πῶς νὰ σὰς περιγράψω τώρα τὰς ἐντυπώσεις μου;

Κατ' ἀρχὰς μοῦ ἐφάνη παράξενος ἡ μεγάλη ἐ-
κείνη καὶ μακρὰ οἰκία, τὴν ὁποίαν ἐτήκωνον τὰ κύ-
ματα· ἀλλ' ἔπειτα ἐφοβήθην ἅμα εἶδα τὴν θάλασ-
σαν· τότε μοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ φύγω· ἀλλ' ἡ ἰδέα
αὕτη ἦτο ἀνόητος ὡς αἱ περισσότεραι, ὅσαι διήρχον-
το ἀπὸ τὸν νοῦν μου. Διότι πῶς νὰ φύγω; ποῦ νὰ
ὑπάγω, ἀφ' οὗ τὸ πλοῖον ἦτο εἰς τὸ πέλαγος καὶ
διέσχισε τὰ κύματα;

Τέλος τὸ ἐπῆρα ἀπόφασιν ὅτι ἐκεῖ μέσα θὰ μεί-
νω. Τὸ καλὸν εἶνε νὰ μὴ μᾶς ἔρχεται ἡ δυστυχία,
ὅταν ὅμως μᾶς ἔλθῃ χρέος ἔχομεν νὰ τὴν ὑπομέ-
νωμεν με περισσοτέραν γενναϊότητα.

Τοῦτο δὲ ἀπεφάσισα νὰ κάμω κ' ἐγώ.

Ἐμείνα λοιπὸν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀφ' οὗ δὲν ἠδυνά-
μην νὰ πράξω διαφορετικὰ ἔκ α μ ν α τ ῆ ν ἄ ν α γ-
κ ῆ ν φί λ ο τ ι μ ῖ α ν, ὅπως λέγουσιν οἱ γραμματι-
σμένοι· ἤμην ὅμως διαρκῶς κρυμμένος ὀπίσω ἀπὸ
μερικτοὺς σάκκους, ὥς ὅτου οἱ δύο ναῦται, οἱ ὁποῖοι
με εἶχον φέρῃ ἤλθαν καὶ μ' ἐξέβαλαν ἀπὸ τὴν
κρύπτην μου.

— Ἐδῶ εἶσαι καὶ δὲν φαίνεσαι, καπετάνιε;
εἶπεν ὁ εἰς.

— Μπα! τί γάτος εἶνε αὐτός! ἀνεφώνησαν ναῦ-
ταί τινες.

Εἰς ἐξ αὐτῶν με ἤρπασεν ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ λαιμοῦ,
καὶ χωρὶς πολλὰ λόγια, μ' ἐξεσφενδόνισεν εἰς τὸ
μέσον πολλῶν ναυτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐμβάλωνον ἐν
ἰστίῳ.

Οἱ ναῦται ἐκεῖνοι με ὑπεδέχθησαν πολὺ ἀγενῶς,
ὁ δὲ νεώτερος ἐξ αὐτῶν ἐπρότεινεν ἀμέσως νὰ με
κοσκινίσουν.

Ποτέ μοῦ δὲν ἐφантаζόμην τί πράγμα ἦτο τὸ
κοσκίνισμα ἐκεῖνο.

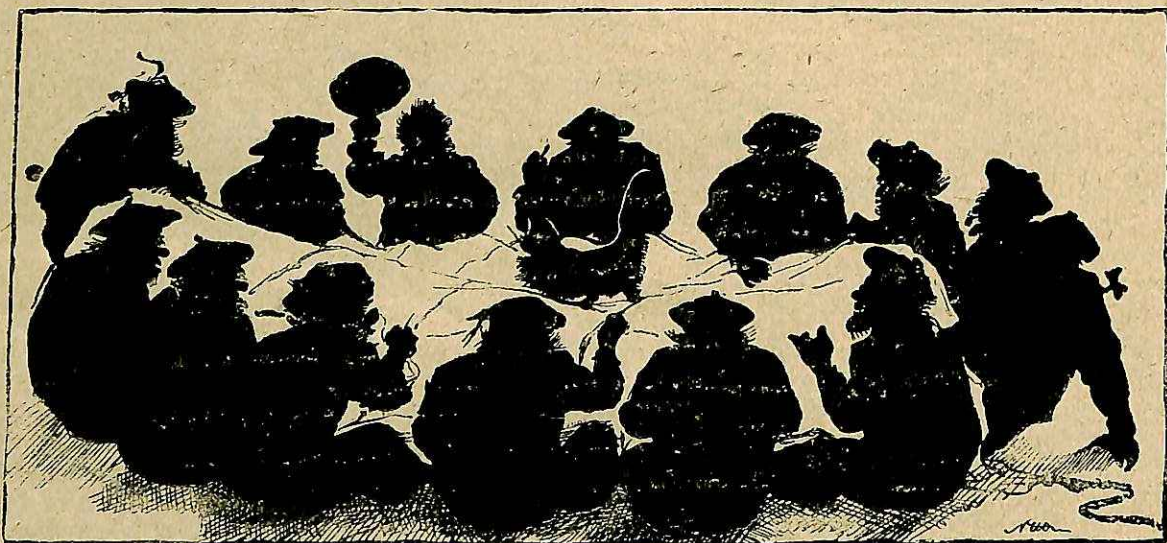
Ἐκαστος ναύτης ἐκράτει μίαν ἄκραν τοῦ ιστίου
καὶ με ἐτίναζον ὑψηλὰ ὅλοι μαζί ὡς ἐλαστικὴν

σφαίραν· ἐγὼ ὁ δυστυχὴς ἐχοροπήδων χωρὶς νὰ θέλω, ματαίως προσπαθὼν νὰ σκαλώσω εἰς τὸ ἱστίον·
 "Α! ἦτο φοβερὸν πρᾶγμα, σὰς βεβαιῶ· εἶχα ἀγριέψη· αἱ τρίχες μου εἶχον ἐρρωθῇ· ἡ οὐρά μου εἶχε σηλωθῇ...
 Τότε ἐσκέφθην νὰ μεταχειρισθῶ ἄλλο μέσον διὰ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο, καὶ εἰς τὸ ὀλίγον διάστημα κατὰ τὸ ὅποιον με ἀφῆκαν ἡσυχον, ἤρχισα νὰ κάμω παιγνίδια, νὰ σκιρτῶ με χάριν καὶ νὰ παίζω με τὸ ἱστίον.

— Σερπετὸς γάτος! εἶπεν εἰς γέροντα αὐτοῦ.
 Σε ρπε τὸς!.. Ἡ λέξις αὕτη, ἥτις ἐπανεφέρεν εἰς τὴν μνήμην μου ὅλον τὸ περελθόν, με συνεκίνησε βαθέως καὶ ὤρμησα πρὸς τὸν γέροντα ναύτην, τὸν ὅποιον τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἐθεώρησα ὡς φίλον.

— Σερπετὸς γάτος! εἶπεν εἰς γέροντα αὐτοῦ.
 Σε ρπε τὸς!.. Ἡ λέξις αὕτη, ἥτις ἐπανεφέρεν εἰς τὴν μνήμην μου ὅλον τὸ περελθόν, με συνεκίνησε βαθέως καὶ ὤρμησα πρὸς τὸν γέροντα ναύτην, τὸν ὅποιον τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἐθεώρησα ὡς φίλον.

• ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΟΙ ΝΑΥΤΑΙ ΜΕ ΕΤΙΝΑΖΟΝ ΥΨΗΛΑ ΩΣ ΕΛΑΣΤΙΚΗΝ ΣΦΑΙΡΑΝ •

Ἄλλ' οὗτος δυστυχῶς δὲν ἐνόησε τὰ αἰσθηματά μου, καὶ με ἐκτύπησε με τὸν ναυτικὸν σκούφον του.

Τότε με κατέλαβεν ἀπειλπισία· ὅλα μοῦ ἐφάνοντο μαῦρα· μὴ περιμένων πλέον τίποτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, μὴ ἔχων κανένα σύντροφον ἐκ τοῦ γένους μου ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀπεφάσισα ν' ἀποθάνω!...

Καὶ διὰ ν' ἀποθάνω παρεδόθην χωρὶς τὴν παρά μικρὰν ἀντίστασιν εἰς τὴν βάραν των τυράννων μου. Ἄλλ' ἤμην νέος, ἤμην εὐκίνητος, καὶ ὅσον ὕψηλὰ καὶ ἂν μ' ἐτίναζον ἐπιπτον κάτω χωρὶς νὰ σπάσῃ κανὲν μέλος τοῦ σώματός μου.

Τέλος ἐθαρσύνθησαν νὰ με κακομεταχειρίζωνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Εἰς ἐκ τῶν ναυτῶν μ' ἔρριψε κάτω ἀπὸ τὸ ἱστίον, καὶ μ' ἔδωκεν ἐν λάκτισμα εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σώματός μου· ἐγὼ ὤρμησα ἐμπρὸς, τρέχων, χωρὶς νὰ εἰξεύρω ποῦ, ἀποφασισμένος ν' ἀποθάνω, ἕως ὅτου προσέχρυσά ἐπὶ ἐνὸς ἱστοῦ.

Τότε ἀνερριχθῆν ὕψηλὰ, ὕψηλὰ, ὅσῳ περισσότερον ἠδυνήθην· ἔλεγα με τὸν νοῦν μου: θὰ πέσω εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ θὰ με σκεπάζουν τὰ κύματα. μ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τελειώσουν τὰ βάσανά μου...

Παρατήρησα ἐπὶ στιγμὴν τὸ ἀπέραντον πέλαγος, τὴν θάλασσαν ἐκεῖνην, ἡ ὁποία ἐδρυχέτο ἀγρίως ὡς θηρίον καὶ ἐκτύπη μανιωδῶς τὸ πλοῖον· ὅσον ἐφθάνε τὸ βλέμμα μου ἄλλο τι δὲν διέκρινα, εἰμὴ τὰ λευκὰ πτερὰ γλάρων τινων, οἱ ὅποιοι ἐπέτων εἰς τὸν ἄερα. Ἐπειδὴ δὲ τρομερὰ ἐπείνων με ὅλην τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν εἶχα λάβῃ νὰ πέσω νὰ πνιγῶ, ἐσυλλογιζόμην ὅτι οἱ γλάροι ἐκεῖνοι θὰ ἦσαν ὀρεκτικώτατοι φαγητόν.

— Ἐ, σὺ, ἐκεῖ πάνω! ἀνέκραξεν εἰς ναύτης ἄμικ με εἶδε. Σερπετὸς! τί διάβολο θέλεις ἐκεῖ

πάνω εἰς τὸν μπαμπαφίγκο! ἔλα κάτω γρήγορα! Ἐγὼ ἐξάρωσα ὡς νὰ ἤθελα νὰ κρυφθῶ ἀπὸ τὰ βλέμματά του.

— Θὰ καταβῇ εἰς τὴν στιγμὴν ἢ ὄχι! γρήγορα κάτω, γιατί ἔρχομαι καὶ σοῦ βγάλω τ' αὐτιά σου!

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἀπεχαιρέτισα με τὸν νοῦν μου τὴν ἀγαπητὴν μου μητέρα, τὴν μικρὰν μου κυρίαν Ἀναστασίαν καὶ ἠτοιμάσθην νὰ κρημνισθῶ εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτε ἔξαφν ὁ ἄφρος τῶν κυμάτων ἀνετινάχθη ἕως εἰς τὴν θέσιν ὅπου ἤμην καὶ ὥπισθοδρόμησα με φρίκην.

Ὁ ναύτης ἐξετέλεσε τὴν ἀπειλήν του. Ἀνέβη καὶ με συνέλαβε, χωρὶς νὰ προφθάσῃ — ἦ, διὰ νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν γενναίότητα — νὰ πέσω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκτελέσω κ' ἐγὼ τὴν ἀπόφασίν μου.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ο ΚΑΚΟΣ ΠΑΥΛΟΣ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Μίαν ἡμέραν ὁ Παῦλος ἐκάθητο εἰς ἐν κάθισμα εἰς τὸν κῆπον. Ἦτο μόνος καὶ ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται.

Ἡ Ἐξυπνη, ἡ γάτα των ἐκυνήγει μερικὰς πεταλούδας αἱ ὁποῖαι ἐπετοῦσαν ἀπὸ ἄνθος εἰς ἄνθος.

— Ἐξυπνη, Ἐξυπνη, εἶπεν ὁ Παῦλος, ἔρχεσαι νὰ παίξῃς μαζί μου;

— Ναί, ἔρχομαι, εἶπεν ἡ Ἐξυπνη, με τὴν γλῶσσάν της, δηλαδή με τὸ ρουθούνισμά της, ἔρχομαι νὰ παίζω μαζί σου.

Καὶ ἀφίνει τὰς πεταλούδας καὶ τρέχει πλησίον τοῦ φίλου της.

Ὁ Παῦλος ἐχάρη πολὺ καὶ ἤρχισε νὰ παίζῃ με τὴν Ἐξυπνην.

Ἡ καλὴ γάτα τὸν διεσκέδαζε ὅσον ἡμπόρει καλλίτερα.

Ἄλλ' ἔξαφν ὁ Παῦλος τραβᾷ τὴν οὐρὰν της Ἐξυπνης. Τοῦ ἀρέσει φαίνεται αὐτὸ τοῦ Παύλου, ἀλλ' ἡ δυστυχὴς Ἐξυπνη δὲν εἶνε διόλου σύμφωνος μαζί του.

Ὁ Παῦλος διασκεδάζει, ἀλλ' ἡ Ἐξυπνη πονεῖ.

Θυμώνει λοιπὸν ἡ Ἐξυπνη, ἀπλόνει τὸ πόδι της, κάμνει Π φ φ φ! Π φ φ φ! καὶ τσουγρανίζει τὸν Παῦλον εἰς τὸ χέρι.

Καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖ σιγὰ σιγὰ.

Καὶ εἰξεύρετε τί λέγει με τὸν νοῦν της ἐνῶ περιπατεῖ;

— Ποτέ μου πλέον δὲν θὰ παίζω με τὸν Παῦλον, δὲν μοῦ ἀρέσκει νὰ παίζω με τὰ κακὰ παιδία.

Καὶ νὰ σὰς εἰπῶ, ἔχει δίκαιον· κ' ἐγὼ ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν της τὸ ἴδιον θὰ ἔλεγα.

Κανεὶς δὲν ἀγαπᾷ τοὺς κακοὺς.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν δέκατον τέταρτον διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τὸν προτεθέντα ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31ης παρελθόντος Ἰανουαρίου, καὶ οὗ τινος θέμα ἦτο ἡ σύνθεσις πνευματικῶν ἀσκήσεων, ἐκρίθησαν ἄξιοι:

Τοῦ πρώτου βραβείου: Ἑσπερία Ἀδρα.—Μέλας Ἀετός.

Τοῦ δευτέρου βραβείου: Ὠκύπους Ἀχιλλεύς.—Φλωρεντία Ν. Δ. Ἀρσένη.

Τοῦ τρίτου βραβείου: Ἀμφιτρίτη.—Ἀτρώπητος Μπουμπουλίνα.—Ἀθῶς.—Ἀδριπέταλον Ἀνθος.

Ἐπαίνου: Γαληνία Θάλασσα.—Ἀνδρεῖος Ἑλλην.—Θ. Θεοδοσιάδης.—Κατίνα Ἥσυχία.—Πολικός Ἀστήρ.—Γεώργιος Κλεάνθου Δεοντίδης.—Ἑλένη Γ. Φλωρη.—Ἰωνικός Ἀστήρ.—Δεινόμαχος.—Ἡρωική Πάργα.

Ἐυφύμμου μνείας: Εὐτέρπη.—Σταῦρος Δ. Ζέλλης.—Ἀριόδνη Μιαούλη.—Ἀνατέλλουσα Σελήνη.—Τηλέμαχος.

—Ἑργατική Μέλισσα.—Σιγή τοῦ Δάσους.—Τόμυρις.—Λυκούργος ὁ Λακεδαιμόνιος.—Νικόλαος Ι. Μπητίσιος.—

Πρώτος ἀνώνυμος.—Δεύτερος ἀνώνυμος.—Κόκκινος Ζαμπάκι.—Βελλερεφόντης.—Τρίτος ἀνώνυμος.—Ἀνδοστερής

Ἀμυγδαλή.—Κυριακὸς Ἀστήρ.—Μιχαήλ Παλαιολόγος.—Ρόδον τῆς Αἰγύπτου.—Νίκη.

Παρακαλοῦνται οἱ λαβόντες ἐν ῥιόνῃ ποτε βραβεῖον νὰ μὴ ὀρίσωσι ποῖα ἐκ τῶν βιβλίων μας ἐπιθυμοῦσι νὰ λάβωσι καὶ νὰ μᾶς δώσωσιν ἀκριβῆ τὴν διεύθυνσίν των ἵνα τοῖς τὰ πέμψωμεν. Οἱ δὲ τυχόντες τοῦ πρώτου βραβείου παρακαλοῦνται νὰ μᾶς πέμψωσι καὶ τὴν φωτογραφίαν των πρὸς δημοσίευσιν.]

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Δύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθεσμένων ἐν τοῖς ὀκτὼ φυλλαδίοις τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐ. ἔ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θέλουσα νὰ ἀμείψῃ τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς οἱ ἀναγνώσται αὐτῆς ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἴσιν τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τὰς ὁποίας προτείνει, πλὴν τῶν ἄλλων διαγωνισμῶν τῆς ἰδρύει ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου καὶ διαγωνισμόν καθ' ὃν θὰ βραβεύωνται ἢ ἐπαινῶνται οἱ τὰς περισσοτέρας λύσεις πνευματικῶν ἀσκήσεων στέλλοντες. Ὁ διαγωνισμός οὗτος, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι διαγωνισμοὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, σκοπὸν ἔχει τὴν ὠφέλειαν τῶν συνδρομητῶν τῆς διότι αὐτοῦ ἡ ἐνασχόλησις περὶ τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις ὁμολογουμένως ὀφείλει τὸ πνεῦμα ἢ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ παρ' ἑαυτὴν ἀφορμὴν διὰ τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου εἰς συστηματικωτέραν ἐνασχόλησιν περὶ τὰς λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, συντελεῖ εἰς ἐκπαίδευσιν τοῦ πνεύματος τῶν συνδρομητῶν καὶ συνδρομητριῶν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐλπίζει ὅτι ἔτι μόνον ὅσοι συνήθως ἐστέλλον μέχρι τοῦδε λύσεις ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ ἀναγνώσται τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ θὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν τούτον. Ὁ ἀγὼν ὑπεκκαλεῖ τὴν φιλοτιμίαν, καὶ τὸ βραβεῖον γεννᾷ τὴν ἀμιλλαν ἢ δὲ ἀμιλλα εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐλληνικὸν προτέρημα.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ.

Οἱ μέλλοντες νὰ συμμετάσχωσι τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου τῶν λύσεων, τῶν ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου μέχρι τοῦ τῆς 30ης προσεχοῦς Αὐγούστου δημοσιευθεσμένων, πνευματικῶν ἀσκήσεων, θὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς τάξεις ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των: ἥτοι εἰς τὴν μικρὰν τάξιν, τὴν μεσαίαν καὶ τὴν ἀνωτέραν.

Εἰς τὴν μικρὰν τάξιν ὑπάγονται οἱ πολὺ μικροὶ φίλοι καὶ φίλαι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ὅσοι δηλαδὴ ἔχουσιν ἡλικίαν μικροτέραν τῶν ὀκτὼ ἐτῶν.

Ἡ μεσαία τάξις περιλαμβάνει τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν ὀκτὼ ἕως δώδεκα ἐτῶν.

Ἡ ἀνωτέρα τάξις περιλαμβάνει τοὺς ἄγοντας ἡλικίαν δώδεκα ἕως δεκαπέντε ἐτῶν, συμπεπληρωμένων.

Χάρις εἰς τὴν ὑποδιάρθρωσιν ταύτην, ἕκαστος συνδρομητῆς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ θὰ διαγωνίζεται μετὰ συνομιλήκων του.

Αἱ λύσεις πρέπει νὰ στέλλωνται ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέρας ἡμέρας μετὰ τὴν διανομὴν ἑκάστου φυλλαδίου αἱ δὲ λύσεις αἱ στέλλονται μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἐπομένου φυλλαδίου, τοῦ περιέχοντος ἤδη αὐτάς, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομηταὶ ἔχουσι βεβαίως μεγαλειτέραν προθεσίαν ἀναλόγως τῆς χωρικοῦς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἀποστάσεως.

(*) Ὅρα! λύσεις θεωροῦνται αἱ συμφωνοῦσαι καθ' ὅσον ἡλικίαν πρὸς τὰς ἐπὶ τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ δημοσιευμένας.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Κατίνα εὐρήκεν ἀνοικτὸν τὸ ἐρμάριον εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο φυλαχμένη φιάλη ῥαχῆς. Ἐχυσε ὀλίγην εἰς τὴν παλάμην τῆς καὶ ἔτριβε δι' αὐτῆς τὰς παρειάς τῆς. Ἡ μαμά τῆς ἰδοῦσα αὐτὴν τὴν ἔρωτᾷ:

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Κατίνα;

— Τρίβω τὰ μίγουλά μου με' ῥαχῆ.

— Διατί;

— Γιὰ νὰ ῥιχοκκινίσουν ἡ δὲν βλέπεις τὴν μύτη τοῦ Γερωθανάση πὺς ἐκοκκίνησε ἀπὸ τὴ ῥαχὴ!

Ἐστᾷ ὑπὸ τῆς Ἀνθούλας.

Ὁ Παυλάκης ἔλαβε τὰς εἰκόνας καὶ ἐτήρησε τὴν ὑπόθεσιν του, ἔπαυσε νὰ κλαίῃ.

Μετ' ὀλίγον ἡ ἀδελφὴ τοῦ Χριστίνα τοῦ ἐζήτησε τὴν μίαν ἀπὸ τὰς δύο εἰκόνας, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τὴν ἔδωκε.

— Χάρισέ την, παιδί μου, τὴν μίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν σου. τῷ λέγει ὁ θεὸς τοῦ.

— Ναί, μὰ τότε: θ' ἀρχίσω πάλιν νὰ κλαίω.

Ἐστᾷ ὑπὸ τῆς Λευκῆς Ἀντιμόνης.

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης εἰς τὸν ῥάπτην του:

— Χθὲς μοῦ ἐπῆρες μέτρο δι' ἓνα σταχτὶ παντελόνι, ἀλλὰ μετενόησα καὶ θὰ τὸ κάμω μαῦρο, ὥστε παρὲ μου τὴν μέτρο διὰ μαῦρου παντελόνι.

Ἐστᾷ ὑπὸ τῆς Γλυκοῦς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Πολὺ πολὺ ὥρτια εἶνε ἀγαπητὴ μου, Ἀτρώπητος Μπουμπουλίνα ἡ περιγραφή σου τῶν Πατρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐστολίσθησαν καὶ ἐφωταγωγῆθησαν διὰ τῆς ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Διαδόχου. Ὁ ἔργον σου ὑπερήρκεν εἰς ὅλους τοὺς ἀνιχνώστας μου καὶ πολλοὶ ὀφθαλμοὶ με' δάκρυα συγκινήσεως ἐρράντισαν τὰς σελίδας τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ὅπως καὶ σύ.

Δουλειά, δουλειά, παιδί μου Λαβύρινθε τῆς Κρήτης, διὰ νὰ πάρῃς ἀρίστα, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ φιλοτιμία σου: εἰς τὰς παύσεις μοῦ γράφεις ἐν ἀνέσει ἴσως μάλιστα τότε θὰ εὐρίσκῃς καὶ θέματα καὶ δὲν θὰ δυσκολεύεσαι τόσον πολὺ.

Ὁ συνεργάτης μου κ. Α. Π. Κ. με' παρακαλεῖ νὰ εἴπω εἰς τὸν Ἰωνικὸν Ἀστέρα καὶ τὸ Τόξον τοῦ Φοίβου ὅτι εἰς τὸν συμπτώσεως ἔγραψαν τὰ αὐτὰ πράγματα περὶ αὐτοῦ (ἂν καὶ ὁ εἰς διαμνην ἐν Σμύρῃ καὶ ὁ ἄλλος ἐν Ἀθῇ) «ὅτι τοὺς εὐχαρίστησεν πολὺ, πολὺ διὰ τὰ χρυσὰ λόγια τὰ ὁποῖα ἔγραψαν περὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἑκφράσεις αὐτῆς τῆς ἀγάπης τὸν συνεκίνησε βαθέως».

Ἐξεδόθησαν, Μικρὰ Λευκὴ Ἀντιμόνη, τὰ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΙΑ, τὰ ὁποῖα περιμένεις με' τόσην ἀνυπομονήαν: ἐξεδόθησαν εἰς κομψότατον τόμον με' εἰκόνας καὶ θὰ σὺ ἀρέσων πολὺ. Ἀντίτυπα εὐρίσκονται καὶ εἰς τὸ Γραφεῖόν μου ἄφ' οὗ τόσον ἀνυπομονῆς τὰ ἐπρόσμενα ἐλπίζω θὰ θὰ σπεύσῃς νὰ στολίσῃς τὴν βιβλιοθήκην σου με' τόσον ὠραῖον ἔργον.

Τὴν γνώμην τῆς φίλης σου, ἀγαπητὴ μου Γαληνία Θάλασσα, τὴν ἔχουν ἐνίοτε καὶ μερικαὶ ἄλλαι. Κίχουν τὸς σοβάραι! πῶς; οὐτοὶ δεκατριῶν καὶ δεκατεσσάρων ἐτῶν κοπελοῦθαι νὰ διαβίζουν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, ἡ ὁποία εἶνε διὰ τὰ παιδιὰ!.. Αὐτὰ λέγουν: ἀλλ' ἅμα λάβουν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ εἰς τὰς χεῖρας των εὐθύς, ἀμέσως μεταβάλλουν ἰδέαν: τότε ἀρχίζουν καὶ γράφουν ἐνθουσιαστικὰς ἐπιστολάς καὶ ἐκφράζουν τὴν ἀγάπην των με' θαυμαστικὰς ὥστε δὲν μ' ἐκπλήττει διόλου ἡ γνώμη τῆς φίλης σου.

Τὸ ψευδώνυμον περὶ τοῦ ὁποῖου μ' ἐρωτᾷς, καλὴ μου Τόμυρις, δὲν τὸ ἔχει κανεὶς ὥστε δύνασαι νὰ το λάβῃς.

Ὅποταν σοῦ περισσεύῃ καιρὸς ἀπὸ τὰ μαθήματα καὶ τὸν περίπατόν σου νὰ μοῦ γράψῃς, φίλε μου Γ. Παῦλ, δὲν ἐννοῶ οὕτε τὰ μὲν νὰ παραμελήσῃς, οὕτε τὸν δὲ νὰ στερηθῇς.

Τὸ δνομά σου θὰ ἴδῃς εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων, φίλε Νικόλαε Μπητίσιε, καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃς τὴν περὶ αὐτῶν γνώμην μου.

Τὰ παιδικὰ πνεύματα θὰ εἶνε ὥσαν τὰ δημοσιευόμενα εἰς ἕκαστον φύλλον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ οἱ διηγήματα.

Ἀκούς, Ἐροφῶν Ἀθηναῖς;

Μοὶ ἀρέσκει τὸ ψευδώνυμόν σου, Μαριχὲ Βόσπορε.

Με' πολὺν ἐνθουσιασμόν εἶνε γραμμένη ἡ ἐπιστολή σου,

Ἀδριπέταλον Ἀνθος καὶ θέλω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά.

Ἀπαντῶ εἰς τὰς τρεῖς ἐρωτήσεις σου, Βελλερεφόντα: Α'. Ὅτι προτείνω καὶ ἄλλους διαγωνισμοὺς παντὸς εἶδους.

Β'. δύνασαι νὰ στέλλῃς καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις μετὰ τῶν ἐπιστολῶν σου. Γ'. εἰς πᾶσαν ἐπιστολήν σου πρέπει νὰ θέτῃς καὶ τὸ ψευδώνυμόν σου καὶ τὸ ἀληθές σου ὄνομα. Καὶ οἱ μόνον εἰς πᾶσαν ἐπιστολήν σου ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ μετὰ τῆς ἐπιστολῆς σου συναποστελλόμενα χειρόγραφα, ἥτοι τὰς λύσεις, τὸ παιδικὸν πνεῦμα, τὰς πνευμ. ἀσκήσεις.

Πονηρόν καὶ σερεπτόν εἶνε τὸ νέον σου ψευδώνυμον, Ποιητὰ Μάτια: δὲν ἐδάστατε ἡ καρδιά σου νὰ με' παραιτήσῃς, ἂν καὶ ἐμεγάλωσες μοῦ εἰσι πιστὴ φίλη σ' εὐχαριστῶ. Γράφε μοῦ ὅπως συχνά.

Ναί, μακρὰ ἦτο ἡ ἐπιστολή σου. Βυσσινία Παπαρούνα, διὰ τῆς ὁποίας μοὶ περιέγραψες τὴν ἔλευσιν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας εἰς Καλάμας καὶ τὴν ὑποδοχὴν τὴν ὁποῖαν ἐκάματε εἰς οὐτὴν εἶνε μακρὰ, ἀλλ' ὠραία: καὶ ἀντὶ πάσης ἄλλης κρίσεως σοῦ λέγω ὅτι ἦτο ἀξία νὰ δημοσιευθῇ εἰς ἐφημερίδα τινὴ ὡς ἀνταπόκρισις.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσρήσεις.

Ἡ Γαληνία Θάλασσα ἀσπάζεται τὴν Τοποκόμεσαν τῆς Βραζελόνης καὶ τὴν Ἑσπερίαν Ἀδραν.—Ἡ Τόμυρις ἐκφράζει τὰς προσρήσεις τῆς εἰς τὸν Δίκατον Ἀριστείδην καὶ τὴν Κυριακὴν Σημαίαν.—Ἡ Ἀμφιτρίτη ἀσπάζεται τὴν Ἑσπερίαν Ἀδραν, τὴν Ὀδρανίαν Ἀδραν, τὸν Ἀστρον Ἀράπην, τὸν Πολυμήχανον Ὀδυσσεά, τὸν Βάρθακα καὶ τὸν Καπετὰν Κοπιὰ.—Ἡ Τοποκόμεσα τῆς Βραζελόνης προσφέρει τοῦς ἀσπασμούς τῆς εἰς τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, εἰς τὴν Νίκη, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σημαίαν.—Ἡ Ἑσπερία Ἀδρα ἀσπάζεται τὴν Ἀνατέλλουσαν Σελήνην καὶ τὴν Μικρὰν Δούκισσαν καὶ εὐχαριστεῖ θερμῶς τὴν Ἀμφιτρίτην, τὸν Αἰθρίον Ἀττικὸν Ὀδρανόν, τὸ Τόξον τοῦ Φοίβου, τὸν Μαχητὴν τοῦ Γκριτζόβαλι καὶ τὸν Δημήτριον Τόμπερ διὰ τὰ συγχαρητήριά των.—Ὁ Ἐροφῶν ὁ Ἀθηναῖος ἀσπάζεται τὸν Παροδῶρον Ὀδυσσεά καὶ τὸν Μαχητὴν τοῦ Γκριτζόβαλι.—Ἡ Ἀτρώπητος Μπουμπουλίνα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς τῆς εἰς τὴν Ροδοδάφνην καὶ εἰς τὸν Μαῦρον Κυνητόν, τοῦ ὁποῖου ἐπιθυεῖ νὰ μίθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα.—Ὁ Λαβύρινθος τῆς Κρήτης ἀσπάζεται τὸν Σαφοκλὴν Ι. Λιβανόν.

Ὁ Ἀστρον Ἀράπης ἐκφράζει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Μαῦρον Γάτον.—Ὁ Μαχητὴς τοῦ Γκριτζόβαλι προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Δίκατον Ἀριστείδην, τὸν Ἀτρώπητον Ἀχιλλέα τὸν Δ. Ἀρσένην τὸν Φοβερόν Κεραυνόν, τὴν Ροδοδάφνην καὶ τὴν Μικροδάφνην.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου ἄρχεται διαγωνισμὸς τῶν λύσεων τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων περὶ οὗ ἴδε ἐν σελίδι 113]

59. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε διφθόγγος· τὸ δεύτερον μητέρα.
Κοινὴ εἰς πάντας τοὺς θνητοὺς ἐπλάσθη ἀπ' τὸν Πατέρα.
Τὸ σύνολόν μου, φίλτατε, ἂν θέλῃς νὰ μαντεύσῃς.
Πολὺ πρῶτ' νὰ σηκωθῇς κ' εὐθὺς θὰ μ' ἀγναντεύσῃς.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἡρωικῆς Πάργας.

60. Λεξιγρίφος.

Τὸ πρῶτόν μου ὀμνύει, τὸ ἄλλο ἀφανίζει.
Τὸ ὅλον ὅταν ἔλθῃ, κήπους κι' ἄγρους στολίζει.
Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Μικυποδοῦ Ἀχιλλεύς.

61. Λεξιγρίφος.

Μόριον εἶν' τὸ πρῶτόν μου, δένδρον τὸ δεύτερόν μου.
Καὶ ὄνομά τι σύνηθες εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Γαλιναίας Θαλάσσης.

62. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαι ὅλος ἀγριότης, πλὴν, ἂν ἐν μου γράμμα χάσω,
Ἡμερώτατος θὰ γίνω καὶ τὰ πρῶτα θὰ ξεχάσω.
Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀβροπετάλου Ἀνίους.

63. Στοιχειόγριφος.

Κρούνεις ὅσον διαρκῶ.
Δυὸ γράμματα ἂν χάσω μόλις,
Τότε στὰ ὄρη κατοικῶ,
Κάποτε ὅμως καὶ στὰς πόλεις.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἀτρομήτου Μπουμπουλίας.

64. Ἀναγραμματισμός.

Μέρος στενὸν ἀποτελῶ, ὡς εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Ἀργοπορίας πρόξενον, ἐξόδων καὶ βασάνων
Ἀνυπερβλήτων. Πλὴν, ἂν με ἀναγραμματίσῃς,
Εἰς πλείστον χεῖρας θὰ μ' εὕρῃς, τοῦ Κράτους δὲ ὀργάνων.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Δεινομάχου.

65. Λένιγμα.

Βάρη ἀμέτρητα κρατῶ, χωρὶς ποτὲ νὰ κουρασθῶ
Στὴ ράχη τὴν πλατειά μου.
Πλὴν νὰ σηκώσω δὲν μπορῶ ἓνα βελόνι ἐλαφρὸ
Οὐδ' ἓνα κόκκον ἄμμου.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἑσπερίδας Λύρας.

66. Λένιγμα.

Δραμίων ἔχω βάρος· ἀλλ' ὅμως, ἂν ἀρπάξω,
Ὁκάδων ὅλων δύναμαι τὸ βάρος νὰ βαστάξω.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀθῶ.

67. Λένιγμα.

Κατοικῶ ἐν τῇ οἰκίᾳ,
Κατοικῶ ἐν τῇ Συρίᾳ.
Τί ἀκόμη χαρτερεῖς;
Νὰ μ' εὕρῃς δὲν εἰμφορεῖς;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρείου Ἑλλήνος.

68. Τρίγωνον.

1. Χησιμεύω, ἀναγνώστα, εἰς τὰ ροῦχά σου πολὺ.
2. Δένε πῶς τὸ δεύτερόν μου τὸ στομάχι ὠφελεῖ.
3. Τοὺς θεοὺς ἔαν μετρήσῃς, θὰ μ' εὕρῃς κ' ἐμένα 'κεῖ.
4. Ἄν ἐμὲ νὰ εὕρῃς θέλῃς, ψάξε στὴ γραμματικὴ.
5. Μένει τέλος νὰ μὲ εὕρῃς στὸ ἀλφάβητο μπορεῖς.
Σκέψου ἄλλο νὰ με λύσῃς. Ἄν με λύσῃς, θὰ χαρῇς.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Μιλωνίου Ἀλκυονίδου.

69. Κυβόλεξον.

1. Εἶμαι μέσα εἰς τὰς πόλεις, ὅπως καὶ εἰς τὰ χωρία.
2. Ἄν σοὶ κάμω ὅ τι λέγω, δὲν θὰ εὐχαριστηθῇς.
3. Ἐμὲ πάλιν θὰ μὲ ἴδῃς ὅταν κάμῃς συμφωνία.
4. Κόρης ὄνομα ἂν ζητήσῃς, θὰ με εὕρῃς παρευθὺς.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωνικοῦ Ἀστέρου.

70. Σταυρός.

Διὰ τῶν γρῆμμάτων αεθελήλων σχηματίσων σταυρὸν μὲ κοινὸν γράμμα τὸ τρίτον, οὕτως ὥστε καθεὶς νὰ ἀναγινώσκῃται τὸ ὄνομα κράτους τινός, ὀριζοντίως δὲ τὸ ὄνομα τοῦ καταγομένου ἐκ τοῦ κράτους τούτου.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Σταυροῦ Δ. Ζιλλή.

71. Κεκρυμμένα ὀνόματα κορασίων.

1. Πόσον εὐχαριστοῦμαι ἀναγινώσκοντα τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ!
2. Τοῦ οὐρανοῦ τὸ χρῶμα ἀνεφύλου κυανοῦν εἶνε.
3. Μεθὺν ἀναπολοῦσα ἐν τῇ μνήμῃ μου ὄραϊναι τινὰ ἐκδομήν.
4. Ὅταν βρέχῃ ἀναγκαζόμεθα νὰ κλειώμεθα εἰς τὴν οἰκίαν.
5. Ἡ καθέκλα εἶνε ἀπαρτίτητον ἐπιπλον.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἀμφοτρίτης.

72. Ἑρώτησις.

Ἑρωτηθεὶς ποτε κύριός τις, ποίαν συγγένειαν εἶχε μετὰ τῆς συζύγου τοῦ κυρίου Μ. ἀπεκρίθη: «Ἡ μήτηρ μου ἦτο πένθερ' τῆς μητρὸς της.» Ποίαν συγγένειαν εἶχε;

Ἑστάλη ὑπὸ Ἑλένης Γ. Φλώρη.

73. Πρόβλημα.

Πότος εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἂν ἀφαιρέσωμεν 25 καὶ τὸ ὑπόλοιπον διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 9 εὐρίσκομεν τὸν ἀριθμὸν 25;

Ἑστάλη ὑπὸ Γεωργίου Κλ. Αἰωντίδου.

74. Λογοπαίγνιον.

Πότε κόπτεται τὴν πρόθεσιν πρό;

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Εὐτέρπης.

75. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα πρωτεύουσας κράτους τινός.

1. Ἀρχαῖος στρατηγός.
2. Νῆσος τῆς Θράκης.
3. Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης.
4. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.
5. Ποιητὴς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.
6. Στενὸν μέρος γῆς.
7. Ζῶον φορτηγόν.
8. Ἄνθος.

Ἑστάλη ὑπὸ Ἀριάνης Μικουλῆ.

76. Αἰσπλή ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσιν ἐπίρρημα, τὰ δὲ τελικά τὸ ὄνομα ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης.

1. Στρατηγὸς τῆς Τρωάδος.
2. Ἐπιπλον.
3. Ἀκρωτήριο.
4. Ἀρβρον.
5. Νῆσος τῆς Τουρκίας.

Ἑστάλη ὑπὸ Θ. Θεοδοσιάδου.

77. Φωνηεντόλιπον.

—μ'—ν'—γν'—σ'—τ'—ν'—ΝΘ'—Δ'—Ν'—ς—σπ'—σ'—ν'—
τ'—ν'—ν'—γν'—σ'—δ'—τ'—τ'—μ'—γ'—στ'—ζ'—μ'—τ'—

Ἑστάλη ὑπὸ Κωνσταντίνου Μουλά.

78. Ἑλιποσύμφωνον.

Ἡ—τ'—α'—υ'—λα—εἴ'—ε'—ε'—α'—ε'—α'—ω'—α'—εἴ'—δ'—α'—α'—
ω'—ο'.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Πολυκάρπου Ἀστέρου.

79. Γρίφος.

κίς κίς κίς ΦΜ ἀπατηλὴ τὸ ἄρχον διαλαλεῖ.
κίς κίς κίς
κίς κίς κίς

Ἑστάλη ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Δ. Ἀρσίνης.

ΛΥΣΕΙΣ

52. Γραμμάριον, Ρίον.—53. Τάλας, ἄλας.—54. Ψαρά, ψάρι.—55. Ἡ λύπη, τὸ λῆπος.—56. Τῆς πρώτης τραπέζης ἡ τιμὴ εἶνε δραχμαὶ 24, τῆς δευτέρας δὲ δραχμαὶ 18· διότι 24:4=6 καὶ 18:3=6.—57. ΔΡΑΚΩΝ (1. Δῆμιτρα. 2. Ρόδος. 3. Ἀθῆναι, 4. Κύκνος. 5. Ὠρίων.—6. Νάρκισσος.)—58. Καὶ οἱ ἥρωες καὶ τὰ μαρούλια ἔχουν καρδιά.

« ΑΚΟΥΣΕ, ΚΥΡΙΕ ΓΕΡΟΘΩΜΑ. . . »

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας ΚΟΛΟΜΒΟΥ: «La fille de Carilès»
Ἡραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

(Συνέχεια ἴδε σελ. 129)

Παρήλθον ὀλίγα ἔτη, καὶ ἡ Μαρίκα ἐμεγάλωνε καὶ ἐγίνετο κόρη ἀξιόλογος καὶ φιλόπονος. Καρμύραν φερόν ὅμως τὴν ἐκυρίευσεν μεγάλη λύπη, διότι ἐσυλλογιζέτο τὴν ἐρημίαν τῆς καὶ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς τῆς, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὸν τάφον κἀν ἐγνώριζε.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐδίδεκεν ὅτι ἡ Μαρίκα ἐμαγαίρετο καὶ τὴν ἐλυπήθη· ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τῆς διασκεδάσῃ τὴν λύπην, καὶ νὰ στρέψῃ τὸν νοῦν τῆς εἰς ἄλλο πρᾶγμα. Διὰ νὰ μὴ κάθεται λοιπὸν καὶ συλλογιζέται πόσον δυστυχὴς εἶνε αὐτὴ, καὶ πόσον εὐτυχὴς εἶνε τὰ ἄλλα παιδιά τὰ ὁποῖα ἔχουν γονεῖς, τὴν ἐπήρξε μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Φανὴ καὶ τῆς ὠμίλησε πολλὴν ὥραν καὶ τῆς εἶπεν:

« Ἀκούσε, Μαρίκα μου· ὁ Γεροθωμᾶς τώρα πλέον εἶνε γεροντάκι, καὶ ἔχει ἀνάγκην περιποιησεως καὶ προσοχῆς μεγάλῃς· σὺ λοιπὸν, Μαρίκα μου, πρέπει νὰ τον προσέχῃς πολὺ περισσότερον παρὰ ἄλλοτε, νὰ τον ἀγαπᾷς καὶ νὰ τον περιποιῇσαι. Ὡς τώρα σε ἐπροστάτευεν αὐτός, ἀλλὰ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς σὺ θὰ εἶσαι, Μαρίκα μου, ὁ προστάτης του. »

Ἡ Μαρίκα καθὼς ἤκουσε τοὺς λόγους τῆς κυρίας Φανῆς, ἠσθάνθη πολλὴν χαράν, διότι ἐδίδεκεν ὅτι δὲν εἶνε πλέον μικρὸν κοράσιον ἀδύνατον, ἀλλὰ κόρη μεγάλῃ, καὶ ὅτι εἶνε ἱκανὴ νὰ κάμῃ εἰς τὸν Γεροθωμᾶν ὅ τι ἔαμυνεν ἐκεῖνος εἰς αὐτήν, νὰ τον τρέφῃ μετὰ τὴν ἐργασίαν τῆς, νὰ τον περιποιηθῇ καὶ νὰ τον προσέχῃ ὡς μικρὸν παιδίον. Οὗτος ἦτο ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ του ἀποδείξῃ τὴν ἀγάπην τῆς καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην.

Καὶ ἀληθῶς ἤρχισεν εὐθὺς τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ περιποιηθῇ καὶ νὰ θωπεύῃ τὸν Γεροθωμᾶν. Οἱ κόποι τῆς δὲν ἔμενον χωρὶς ἀνταμοιβήν, διότι καὶ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ κυρία Παῦλαινα δὲν εὕρισκον λόγους νὰ τὴν ἐπαινούν καὶ νὰ τὴν ἐγκωμιάζουν, μάλιστα ὅτε ἔφερον εἰς τὴν τράπεζαν τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον ἐμαγαίρευσεν αὐτὴ. Καὶ τί εὐμορφὰ ὅπου το ἐμαγαίρευσεν!

Ἡ κυρία Παῦλαινα ἐκαρτέρωνε τὴν Μαρίκαν καὶ ἔλεγε συχνά εἰς τὸν Γεροθωμᾶν.

« Καλέ, Γεροθωμᾶ μου, εἶδες ἐκεῖ τί νόστιμά που μαγειρεύει ἡ Μαρίκα μας; ἐγὼ πιστεύω ὅτι οὐδὲ ἡ καλλίτερη μαγείρισσα δὲν μαγειρεύει τόσο νόστιμα! »

Ἡ κυρία Παῦλαινα ἡγάπα τώρα πλέον τὴν Μαρίκαν ὡς τέκνον τῆς, καὶ ἀκόμη περισσότερον τὴν ἡγάπησεν, ὅφ' ὅτου Μαρίκα ἤρχισε νὰ τῆς πλύνῃ τὰ ἀσπρόρουχα τῆς καὶ νὰ τῆς ἐπιδιορθώῃ τὰς περικνημίδας τῆς.

Βλέπετε ὅτι οἱ κόποι τῆς καλῆς κυρίας Φανῆς δὲν ἐπῆγγαν χαμένοι. Μετὰ τὸν καλὸν τῆς τρόπον καὶ μετὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν τῆς, ἐδίδεκεν τὴν Μαρίκαν νὰ εἶνε καλὴ οἰκοκυρά, νὰ μαγειρεύῃ, νὰ ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ λογαριάζῃ, καὶ νὰ μὴ βαρύνεται· διότι ἴσα ἴσα τὸ δυσκολώτατον εἶνε νὰ μάθῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴ βαρύνεται τὴν ζωὴν του καὶ νὰ μὴ στενοχωρεῖται.

Ἡ Μαρίκα εἶχε γίνῃ δεκαπέντε ἐτῶν.

Ἡ κυρία Παῦλαινα ἦτο πολὺ γαίᾳ, καὶ τὴν εἶχε κυριεύσῃ μεγάλη ἀδυναμία. Ἡσθάνθησεν ὀλίγας ἡ-

μέρας και την έπεριποιήθη ή Μαρίκα με τόσην αγάπην και έπιμέλειαν, ώστε ότε ένόησε τον θάνατόν της, την έκαμε κληρονόμον της και της έχάρισε την οίκίαν με όλα τὰ έπιπλα.

Βέβαια ό Γεροθωμάς την νύκτα κατά την όποιαν ηύρε την Μαρίκαν έξω εις τον δρόμον, και την έπηρε και την έπροστάτευσε, ποϋ ήδύνατο να φαντασθί ότι τὸ κοράσιον εκείνο, ή μικρά εκείνη σχοινοβάτισ, ή όποία « δέν είχεν εις τον ήλιον μοῖραν », ότι θα έλθη ή μέρα να γίνη και ιδιοκτήτης να έχη οίκίαν ιδικήν της!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

ΚΗΛΕΜΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

« Αφ' οϋ απέθανεν ή κυρά Παύλαινα και έκαμε κληρονόμον της την Μαρίκαν, έπειδή ή Μαρίκα ήτο ανήλικος, έγινε κηδεμών της ό Γεροθωμάς. Έπήγαν και οι δύο εις τὸ συμβολαιογραφείον, και ό συμβολαιογράφος αφ' οϋ έκαμε τὰ έγγραφα, είπεν εις τον Γεροθωμάν.

« Άκουσε, κύριε Γεροθωμά. Άπό τώρα και εις τὸ εξής έχεις άλλα καθήκοντα: πρέπει να φροντίσης δια την περιουσίαν της Μαρίκας, και να μεταχειρίζεσαι τὰ έσοδα με πολλήν φειδώ, και ποτέ να μη έγγίξης τὸ κεφάλαιον». «Ότε έπανήλθον εις την οίκίαν, ό Γεροθωμάς ήτο πολύ συλλογισμένος. Είχεν εις τον νοϋν του τους λόγους του συμβολαιογράφου, και δέν ήδύνατο να καταλάβη τὸ νόημά των.

« Δέν μ'πορῶ να καταλάβω τί 'πᾶ να 'πῇ ό λόγος όπου μου είπεν ό συμβολαιογράφος. Τάχα ότι πρέπει να είμαι σαν πατέρας της και να την έχω σαν παιδί μου; Άμ' αυτό δά το κάμνω από την ήμέραν όπου το εύρηκα τὸ κορίτσι μου έξω από την θύρα μου, και μάλιστα χωρίς να μου εἴπῃ κανείς. Μήπως ήτο τὸ νόημά του ότι έχω χρέος να οίκονομῶ τὰ χρήματα της Μαρίκας και να μη τα σπαταλῶ, να μη τα κλέπτω; άμ' και αυτό δά ήτο περιττόν να το μάθω από τον σοφολογιώτατον κϋρ συμβολαιογράφον με τὰ πράσινα ματογυάλια του! Έγώ να κλέψω την Μαρίκαν μου! Ός φαίνεται άλλο ήθελε να μου 'πῇ, άλλο θα ήτο τὸ νόημά του: αλλά τότε έπρεπε να μιλῆση σαν άνθρωπος, όπως μιλῶν ὅλοι οι άνθρωποι όταν μιλῶν εις ανθρώπους που δέν εἶνε συμβολαιογράφοι! Έγώ, ὁμολογῶ την ἁμαρτίαν μου ότι δέν εκατάλαβα κουκκοϋτσι. Έτσι μοῦρχεται να την ρωτήσω τη Μαρίκα, αυτή εἶνε έξυπνο κορίτσι και μου έμαθε τὸσα πράγματά που δέν τα εἴξευρα: θα την έρωτήσω να μου λύση την άπορίαν! »

Η Μαρίκα ήτο εις τὸ μαγειρεῖον και ήτοίμαζε τὸ

φαγητόν. Ό Γεροθωμάς λοιπόν έπῆγε και την ηύρεν εις τὸ μαγειρεῖον και της είπε:

« Δέ μου λές, Μαρίκα μου, εκατάλαβες τί μου είπεν ό συμβολαιογράφος; Τί πρέπει να κάμω; Άν εκατάλαβες, κύτταξε να τα 'θυμηθῆς να μου τα 'πῆς με 'δικά σου λόγια, και εϋθὺς θα τα καταλάβω και έγώ, εν ᾧ τώρα δέν εκατάλαβα κουκκοϋτσι! »

Η Μαρίκα έμειδίασε και είπεν εις τον Γεροθωμάν.

« Καλέ, ήσυχάσετε, πατέρα μου! Δέν έχετε να κάμετε περισσότερα από ό τι εκάματε έως τώρα. Τους λογαριασμούς του σπιτιοϋ μας θα τους κρατῶ έγώ, τὸσον καιρόν την έδοθηούσα την μακαρίτισσα την κυρά Παύλαινα και είμαι γυμνασμένη.

— Μα τότε λοιπόν τί πρέπει να κάμωμεν; Έξέρεις τί έσυλλογίσθηκα; Να πάρης συ τὸ δωμάτιον της μακαρίτισσας, εἶνε μεγαλύτερο και έχει και περισσότερο φῶς. Εκεί δά θα εἶσαι πολύ καλλίτερα παρά 'ς τὸ μικρὸν σου καμαράκι.

— Καλά λές, πατέρα μου! αλλά αν το κάμωμεν αυτό, δέν θα έχωμεν ὄφελος...

— Έτσι εἰ;... Καλά λές, Μαρίκα μου, πραγματικῶς! Βέβαια, βέβαια, καλά λές! τὰ δωμάτια μ'πορεῖ κανείς να τα 'νοιιάζῃ!... Κύτταξε! και έγώ δέν το έσυλλογίσθηκα! Άμὲ και τὸ πλαγινόν δωμάτιον, και εκείνο να το 'νοιιάσωμε;

— Βεβαίωτατα! Θα κολλήσω ένοικιαστήριον εις τὸ παράθυρον και εις την θύραν να βλέπουν οι διαβάται ότι εἰδῶ ένοικιάζονται δωμάτια. Μείνετε ήσυχοι, πατέρα μου, και ὅλα μας θα 'πᾶνε περίφημα, με την βοήθειαν του Θεοϋ. »

Και αληθῶς ὅλα έπῆγαν καλά. Πρὶν παρέλθῃ ή εἰδομάς, ήλθε κυρία τις και εζήτησε να ἴδῃ τὰ δωμάτια. «Ητο ως πεντηκοντά ετών, είχε μικρόν τὸ ανάστημα και ήτο εϋτραφής. Άπό τὰ φορέματά της εφάνετο ότι ήτο χήρα.

Έν ᾧ ή Μαρίκα έτρεξε να λάβῃ τὰ κλειδιά, ή χήρα, ή όποία ήγάπα τὰ λόγια, ήρχισε να λέγῃ εις τον Γεροθωμάν την ιστορίαν της, χωρίς να τον άφήσῃ να εἴπῃ και εκείνος μίαν καν λέξιν.

«Ητο χήρα δεκαπέντε ετη και είχε ένα μόνον υἱόν, εἴκοσιν ετών νέον.

« Έγώ 'ξέρω τί έτράβηξα, κύριέ μου, ως να το αναθρέψω τὸ παλληκάρι μου! Αὐτὰ τὰ χέρια και αὐτὰ τὰ μάτια εἰδούλευαν μέρα και νύκτα και εκέρδιζα τὸ ψωμάκι μας. Με τῇ δυνάμει του Θεοϋ ὅλα μου ήλθαν δεξιά. Τον έστειλα τον Ιωάννην μου εις τὸ σχολεῖον, δέν ήθελα να τον αφήσω άγράμματο και τυφλό! Έγώ 'ξέρω τί ὑπόφερα δια να τον διατηρήσω εις τὸ σχολεῖον! Μα αλήθεια τὸ παιδάκι μου πάντα

« ΕΦΕΡΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΟ ΦΑΓΗΤΟΝ »

έπαιρνε ἄριστα 'ς τὸ μάθημά του, και οι διδάσκαλοί του δέν εἰμπορῶ να σας παραστήσω πόσον τον αγαποϋσαν, διότι ήτο και έπιμελής και εϋτακτος.

« Αφ' οϋ έτελείωσε τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, τον έβαλα 'ς την τέχνη. Διότι μεῖς οι πτωχοὶ άνθρωποι πρέπει να μαθαίνωμε τέχνη να βγάζωμε τὸ ψωμί μας και να έχωμε ήσυχο τὸ κεφάλι μας. Δέν εἶν' έτσι, κύριε... Αλήθεια, κύριέ μου, χάρισέ μου τὸ ὄνομά σου... »

Ό Γεροθωμάς δέν ένόησε τί του είπεν ή χήρα, διότι ή πολυλογία της τον είχε ζαλίση. Εκείνη το ένόησεν εϋθὺς και τον ήρώτησε πάλιν:

« Χάρισέ μου τὸ ὄνομά σου, κύριέ μου,... Πῶς σε λένε;

— Α! μ' έρωτᾷς δια τὸ ὄνομά μου; Γεροθωμά με λένε.

— Να ζήσης! Έτσι λοιπόν, Γεροθωμά μου, τὸ έβαλα τὸ παιδί μου εις ένα λεπτουργὸ και 'λίγο 'λίγο έγινε καλὸς τεχνίτης, και τώρα τὸ σπίτι μας εἶνε Μισίρι, έχει ὅλα τὰ αγαθά του Αδράμ. Τώρα πλέον δέν αναγκάζομαι να 'ξενορράπτω και να ξενοπλέκω, ὡς εἶνε καλὰ ό Ιωάννης μου, τὸ έχει τὸ σπίτι μας φορτωμένο με ὅλα τὰ αγαθά. Καὶ τώρα πλέον ὅλος ό κόσμος με μακαρίζει που έκαμα τέτοιον υἱόν. Προχθές μάλιστα μούλεγε μία φίλη μου: « Δέν 'ξέρεις πόσο σε καμαρώνω, κυρία Λεβού, Λεβού ήτο τὸ επίθετον του μακαρίτου του άνδρός μου, μού έλεγε λοιπόν, δέν 'ξέρεις πόσο σε καμαρώνω με τὸ μονογενή σου... »

— Πραγματικῶς, κυρία Λεβού, είπεν ό Γεροθωμάς, εἶσαι πολύ εϋτυχισμένη. Καὶ ό υἱός σου κάμνει τὸ χρέος του να σε περιποιηται. Πῶς σύ τον ανέθρεψες με τόσα βάσανα; Έτσι και αὐτὸς έχει χρέος να σε κυτάξῃ.

— Μάλιστα, μάλιστα, κύριε Γεροθωμά μου, αὐτῆς της γνώμης εἶνε και ό Ιωάννης μου.

Την στιγμὴν εκείνην ήλθεν ή Μαρίκα και είπεν εις την κυρίαν Λεβού.

— Όρίστε, κυρία, ὀρίστε να ἴδῃτε τὰ δωμάτια. — Αμέσως, ματάκια μου.

Η Μαρίκα ήνοιξε τὰ παράθυρα και είπε:

— Κυττάξτε, κυρία τί ὡραία θεάν όπου θα έχετε. Τὸ δωμάτιον εἶνε θερμόν, τον χειμῶνα τὸ βλέπει ό ήλιος ὅλην την ήμέρα. Ηθέλαμε να το ένοικιάσωμεν με τὰ έπιπλα, «καθὼς εἶστι και εϋρίσκεται», τὰ έπιπλα εἶνε καλὰ διατηρημένα, παρατηρήσετε εἰδῶ πόσον εἶνε στερεὰ και καθαρά. Έπειτα, πρέπει να εἰξεύρετε ότι εἰδῶ έχωμεν μεγάλην ήσυχίαν και κατοικοῦν ὅλο και καλοὶ ἄνθρωποι.

— Με τὰ έπιπλα;... είπεν ή κυρία Λεβού: μὰ

θα εἶνε πολὺ ἀκριβά. Άλλά έχω και έγώ τὰ έπιπλά μου: ένα κρεβάτι, ένα νυκτικόν, ένα τραπέζι και τέσσερα καθίσματα, και πρέπει να έχω τόπον να τα βάλω. Μοϋ χρειάζεται ὅμως και ἄλλο δωμάτιον δια τον Ιωάννην μου. Τώρα, βλέπετε, κοιμάται 'ς τὸ σπίτι, και αναγκάζομαι να του στρώνω κατά γῆς μέσα 'ς τὸ μαγειρεῖο: ένα βάσανο εἶνε και αὐτὸ να απλώνῃς τὸ στρώμα και να το σηκώνῃς πρωὶ και βράδυ.

— Σταθῆτε κυρία, είπεν ή Μαρίκα, και έτρεξεν εϋθὺς και ήνοιξε την θύραν του ἄλλου δωματίου. Εἰδῶ έχωμεν ἄλλο εν δωμάτιον, χωρίς έπιπλα, και νομίζω ότι θα κάμνη περίφημα εις τον κύριον υἱόν σας. Εἰδῶ θα βάλετε τὰ έπιπλά σας: εἰδῶ εἶνε ό τόπος του κρεβατιοϋ, εἰδῶ εις την γωνίαν θα βάλετε τὸ νυκτικόν και τὸ τραπέζι θα το ἀφήσετε 'ς τῇ μέσῃ του δωματίου. Εἶνε και μία ἄλλη εϋκολία: εἰδῶ, βλέπετε, ήτο μίαν φορὰν θύρα και την εκλεισαν: αν ανοιχθῇ, τότε τὰ δύο δωμάτια θα συγκοινωνοῦν, και δέν θα εἴσθε αναγκασμένοι να κάμνετε γϋρον δια να πηγαίνετε από τὸ εν δωμάτιον εις τὸ ἄλλο. »

Ό Γεροθωμάς ήκουε τους λόγους της Μαρίκας και έχαιρε χαρὰν μεγάλην, και εθαύμαζε την εϋφυίαν και την εϋγλωττίαν της κόρης του και έλεγε μέσα του:

« Μα κύτταξέ το τὸ καλό μου τὸ κορίτσι, να το χαρῶ! κύτταξε με πόση 'ξυπνάδα μιλεῖ και πῶς τα βρίσκει τὰ λόγια που πρέπει να εἴπῃ! Και έπειτα έπῆγαν και μ' έβαλαν ἐμένα κηδεμόνα της! Τί νόστιμο! Αὐτὴν έπρεπε να κάμουν κηδεμόνα μου!

Η κυρία Λεβού εζήτηζε τὰ πάντα με προσοχήν, ήνοιγε τὰς θύρας, τὰ παράθυρα, έμέτρησε δύο και τρεῖς φορές τὸ πλάτος του τοίχου, εσκέπτετο ποῦ να τοποθετήσῃ καλλίτερον τὰ έπιπλά της. Έπειτα ήρώτησε.

« Καὶ πόσον ένοίκιον ζητεῖτε δια τὰ δύο δωμάτια;

— Έπειδή τὸ εν εἶνε τὸσον καλὰ στολισμένον, θα πληρώσετε εἴκοσι δραχμὰς τον μῆνα και δια τὰ δύο. Καὶ δέν σας ζητοῦμεν ἀκριβά, κυρία Λεβού, δια δύο δωμάτια πόσον περιποιημένα και πόσον ήσυχα: σας βεβαίῳ, δέν εἶνε καθόλου ἀκριβά.

— Όχι δά, κόρη μου, εἶνε ἀκριβά, εἶνε. Άλλά τί να κάμω όπου έχω ανάγκην εϋρυχωρίας: έβαρέθηκα να καθῶμαι στενόχωρα, θέλω πλέον να ἀπλωθῶ ὀλίγον, να ἀνασάνω. Τώρα μάλιστα όπου ό υἱός μου εργάζεται και, δόξα τῷ Θεῷ, έχωμε την δύναμιν να 'νοιιάσωμεν ἀκριβότερα δωμάτια. »

Καὶ όταν είπεν « έχωμε την δύναμιν » εκαιμάρωνε. « Άς εἶνε λοιπόν, τὰ δωμάτια εἶνε 'δικά μου.

« Η ΚΥΡΙΑ ΛΕΒΟΥ ΚΑΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ »

Νά σχίσετε τὸ ἐνοικιαστήριον, θά σας δώσω ἄρρα-
βῶνα πέντε δραχμᾶς, καὶ σήμερον ὁκτὼ θὰ μετακο-
μισθῶ. »

Ἡ κυρία Λεβοῦ ἀπῆλθε κατευχαριστημένη, καὶ
μετὰ ὁκτὼ ἡμέρας μετεκο-
μίσθη εἰς τὰ νέα της δω-
μάτια.

Ὁ υἱὸς της ἦτο νέος εἰκο-
σι ἐτῶν, ὑψηλός, στρογγυ-
λοπρόσωπος καὶ γελαστός,
εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς καστα-
νοὺς καὶ ζωρούς καὶ τὸ
 βλέμμα του φρόνιμον.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐπῆγε καὶ
ἐβοήθησε τὴν κυρίαν Λεβοῦ
εἰς τὴν μετακόμισιν καὶ ἐ-
γνώρισε πολὺ καλὰ τὸν Ἰω-
άννην. Ἐλεγε δὲ ἔπειτα εἰς
τὴν Μαρίαν :

« Δὲν εἰδεύρεις, Μαρίκα
μου, τί καλὸ παλληκάρει εἶ-
νε ὁ Ἰωάννης; εἶνε νέος χα-
ριτωμένος, εὐγενικός, φρό-
νιμος, εἶνε παιδί εἴκοσι χρόνων, τῶρα μόλις ἰδρῶ-
νει τὸ μoustάκι του. Νά ἰδῇς τί σέβας ἔχει ἔς τὴν
μητέρα του καὶ ἔς τοὺς μεγαλύτερους του! Νά τον
ἰδῇς ὅταν ἐργάζεται, θαρρεῖς ἡ δουλειὰ πετᾷ ἀπὸ τὰ
χέρια του. Εἶνε μιὰ χαρὰ νά τον βλέπῃς νά καρφῶ-
νῃ τὰ σανίδια μὲ μιὰ δύναμι, ὅπου ἐπῆγα νά χάσω
τὸν νοῦ μου. Εἶνε νέος ἀξιόλογος, νά τον χαίρεται
ἡ καϊμένη ἡ μητέρα του, ναί, Θεέ μου, νά της ζή-
σῃ, νά της ζήσῃ νά τον καμαρώνῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΧΕΙΜΩΝΟΣ ΚΑΙ ΘΕΡΟΥΣ

Ὅταν ἄνθρωποι κατοικοῦν εἰς τὸν αὐτὸν διάδρο-
μον καὶ συναντῶνται εἴκοσι φορές τὴν ἡμέραν, εἶνε
δύσκολον νά μὴ γίνουν μετὰ τινα χρόνον ἢ φίλοι ἢ
ἐχθροί.

Ἡ Μαρίκα ἦτο τὸσον περιποιητική, τὸσον χαρί-
εσσα, τὸσον φαιδρὰ καὶ εὐθυμς, ὥστε θὰ ἦτο τῶν
ἀδυνάτων νά μὴ τὴν ἀγαπήσῃ καὶ ὁ δυστροπώτατος
τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἡ κυρία Λεβοῦ, καθόλου
δὲν ἦτο δύστροπος, ἀλλ' ἦτο γυνὴ ἐξαίρετος, ἴσως
ὀλίγον τι φλύαρος, ἀλλὰ ἡ Μαρίκα, ἡ ὁποία ἡγάπα
περισσότερον νά ἀκούῃ παρὰ νά ὁμιλῇ, δὲν ἐθεώρει
ὡς ἐλάττωμα τὴν πολυλογίαν τῆς κυρίας Λεβοῦ.

Λοιπὸν αἱ δύο γειτόνισσαι, καὶ ἡ ἡλικιωμένη καὶ
ἡ νέα, τὸσον καλὰ ἐσυμφώνησαν, καὶ ἐβοήθηε ἡ μία
τὴν ἄλλην μετὰ πολλῆς ἀγάπης, ὥστε ἔγιναν στε-
ναὶ φίλαι καὶ ἡγαπῶντο. Καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ὁ ὁποῖος
ἦτο συνηθισμένος νά ὁμιλῇ μὲ τὴν μακαρίτισσαν τὴν
κυρά Παύλαιναν, ἐχάρη πολὺ, διότι εὗρηκε διάδοχον

αὐτῆς, καὶ του ἐφαίνετο ὅτι ἐγνώριζε τὴν κυρίαν
Λεβοῦ πολλὰ ἔτη.

Τὰ τρία δωμάτια τῆς Μαρίκας ἦσαν κατὰ σειρὰν
εἰς τὸν διάδρομον, καὶ ἀντικρὺ ἐκάστης θύρας ἦτο
καὶ ἓν παράθυρον. Ὡστε ἕκαστον τῶν τριῶν παρα-
θύρων ἀνήκειν εἰς τὸν ἐνοικιάτορα τοῦ ἀπέναντι δωμα-
τίου. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ
ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως τὰ παράθυρα ταῦτα ἐφωτί-
ζοντο καὶ ἐθερμαίνοντο, καὶ δι' αὐτὰ τὰ ἄνθη, τὰ
ὁποῖα ἐστόλιζον τὰ παράθυρα, ἦσαν ὁροσερὰ καὶ
θαυμάσια· διότι οἱ ἐνοικιάτορες εἶχον εἰς τὰ παράθυ-
ρά των γάστρες μὲ διάφορα ἄνθη, καὶ τα ἐπερι-
ποιῶντο μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν. Πρῶτ' πρῶτ' τα
ἐπότιζον, τὰ ἐσκάλιζον, τὰ ἐκαθάριζον, ἔκοπτον τὰ
μαραμμένα φύλλα καὶ τὰ ξηρὰ κλαδιά.

Με πόσην χαράν, ἀφ' οὗ ἐτελείωνον τὰς οἰκιακὰς
ἐργασίας, ἐκάθηντο εἰς τὸν διάδρομον ἔμπροσθεν τοῦ
παραθύρου των καὶ ἐπλεκον ἢ ἔρραπτον, ἐν ᾧ ταυ-
τοχρόνως ἀνέπνεον τὸν εὐώδη καὶ καθαρὸν ἀέρα καὶ
τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ ἤκουον τὸ γλυκύτατον
κελάδημα τοῦ καναρινίου. Πολλάκις ἡ Μαρίκα ἤρ-
χιζε νά τραγοῦδῃ ἐν ᾧ ἐκελάδει τὸ καναρίνιον, καὶ τότε
ὁ Γεροθωμᾶς ἔλεγεν εἰς τὴν κυρίαν Λεβοῦ « Σούτ! »
καὶ οἱ δύο των τότε ἠκροῶντο μὲ μεγάλην προσο-
χὴν τὸ ᾄσμα τῆς Μαρίκας καὶ τοῦ καναρινίου, χωρὶς
καὶ αὐτοὶ νά δύνανται νά εἰπουν τίς ἐκ τῶν δύο ἐκε-
λάδει καλλίτερα, τὸ καναρίνιον ἢ ἡ Μαρίκα!

Ὁ Ἰωάννης Λεβοῦ πρῶτ' πρῶτ' ἐπῆγγαιεν εἰς τὴν
ἐργασίαν του καὶ ἐπαυήρχετο τὴν ἐσπέραν. Καὶ ὅσον
ἦτο καλὸς καιρὸς, ἡ σχέσις περιωρίζετο μετὰ τοῦ
Γεροθωμᾶ, τῆς Μαρίκας καὶ τῆς κυρίας Λεβοῦ. Ἀλλ'
ὅτε ἦλθεν ὁ χειμὼν καὶ τὰ παράθυρα δὲν εἶχον
πλέον ἄνθη, καὶ δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νά κάθηνται
εἰς τὸν διάδρομον, διότι ἦτο
πολὺ ψυχρὸς, ἐκλείοντο ἐνωρίς
εἰς τὰ δωμάτια των, καὶ ἐκεῖ
πλέον ἐνυκτέρευον καὶ συνω-
μίζουν.

Ἐσπέραν τινὰ ἡ κυρία Λε-
βοῦ προσεκάλεσε τὸ Γεροθω-
μᾶ καὶ τὴν κόρην του νά ἔλ-
θουν εἰς τὸ δωμάτιόν της νά
νυχτερεύσουν μὲ ἐν φῶς καὶ
μὲ μιάν φωτίαν· ἐννοεῖται
δὲ ὅτι ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης.
Τὴν ἄλλην ἐσπέραν συνῆλ-
θον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γερο-
θωμᾶ, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρό-
πον ἐσυνήθισαν νά νυχτερεύουν

κατὰ σειρὰν πότε εἰς τῆς κυρίας Λεβοῦ καὶ πότε
εἰς τοῦ Γεροθωμᾶ. Συχνότερον ὁμοῦ συνήρχοντο εἰς
τοῦ Γεροθωμᾶ, διότι ἦτο δύσκολον νά μεταφέρῃ τὰ
ἐργαλεῖά του καὶ τὰ χαρτόνια του καὶ τὴν κόλλαν

« ΕΠΛΕΚΟΝ »

« Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΕΓΙΝΩΣΚΕ ΚΑΘΑΡΑ »

καὶ τὰ ξύλα μὲ τὰ ὁποῖα κατεσκευάζε τοὺς μύλους
του· ἐν ᾧ ἡ κυρία Λεβοῦ δὲν εἶχεν ἄλλο τίποτε πα-
ρὰ τὸ κάνιστρόν της, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εἶχε τὸ ἐρ-
γόχειρόν της.

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἠὐχαριστεῖτο νά κάθεται ἀργός·
λοιπὸν ἐβοήθει τὸν Γεροθωμᾶ, καὶ ὁσάκις ἠδύναν-
το νά προμηθευθοῦν ἡθικὸν βιβλίον, τὸν παρεκάλουν
νά τοὺς ἀναγινώσκῃ. Ὁ Ἰωάννης ἀνεγίνωσκε καθα-
ρὰ καὶ μὲ πολλὴν εὐκολίαν, ὥστε νά τον καταλαμ-
βάνουν ὅλοι. Καὶ ἡ μὲν κυρία Λεβοῦ ἤκουε μὲ πολ-
λὴν προσοχὴν, διότι ἀνεγίνωσκεν ὁ Ἰωάννης της, ὁ
δὲ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Μαρίκα, διότι ἠὐχαριστοῦντο νά
μανθάνουν. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἰωάννης ἀνεγίνωσκεν, ὁ
Γεροθωμᾶς ἔλεγεν εἰς τὴν Μαρίκαν « Σὺ, Μαρίκα
μου, τὸ εἴξουρες αὐτό; » Ὁ Γεροθωμᾶς ἐνόμιζεν
ὅτι ἡ Μαρίκα εἴξουρε τὰ πάντα.

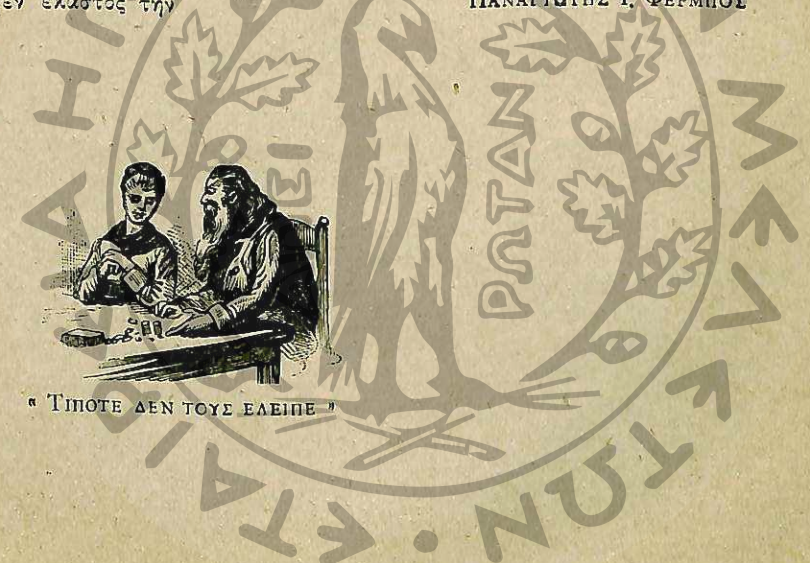
Ἀφ' οὗ ἐτελείωνεν ἡ ἀνάγνωσις, συνωμίζον περὶ
ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀνέγνωσαν, ἔλεγεν ἕκαστος τὴν

γνώμην του, καὶ οὕτω παρήρχετο ἡ ἐσπέρα εὐαρέστως.
Παρήλθεν ὁ χειμὼν καὶ ἦλθε τὸ ἔαρ. Αἱ δύο
οικογένειαι ἦσαν πλέον συνδεδεμέναι διὰ στενῆς φι-
λίας. Τὰς ἐορτὰς ἐξήρχοντο ὁμοῦ εἰς τὸν περίπατον,
ἐκαμνον συχνὰς ἐκδρομὰς καὶ δὲν ἄφινον οὐδὲ μίαν
πανήγγυριν. Ὅπου δὲ καὶ ἂν ἐπῆγγαιον, ὁ Γεροθω-
μᾶς δὲν ἐλησμώνει τοὺς μύλους του, διότι τόσον τοὺς
εἶχε συνηθίσῃ, ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι κατὰ τοῦ λείπει
ὅταν δὲν τοὺς εἶχε μαζί του. Ποτὲ δὲ δὲν ἐπανῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν του δυσηρεστημένος, διότι ἦτο
ἀδύνατον νά μὴ πωλήσῃ.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἔβλεπε τῶρα ὅτι ὁ βίος εἶνε κα-
λὸν πράγμα, ὅτι δὲν εἶνε βάρος ἐχληρόν. Καὶ εἶχε
δίκαιον· διότι καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Μαρίκα ἐργάζοντο
καὶ ἐκέρδαινον ἀρκετὰ, τίποτε δὲν τοὺς ἔλειπεν,
εἶχον ἀξιολόγους γείτονας. Τί ἄλλο ἤθελον;

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

« ΤΙΠΟΤΕ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΕΛΕΙΠΕ »

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΣ

Βροχεράν τινα πρωίαν τοῦ μηνὸς Μαρτίου, ἐν παιδίον ἐνδεδυμένον ὡς χωριατόπουλον, κρατοῦν ὑπὸ τὴν μασχάλην του ἐν δέμα, παρουσιάσθη εἰς τὸν θυρωρὸν τοῦ μεγάλου Νοσοκομείου τῆς Νεαπόλεως καὶ ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ πατρὸς του· ἔδειξε δὲ συγχρόνως εἰς αὐτὸν καὶ μίαν ἐπιστολήν.

Τὸ πρόσωπόν του ἦτο ωραῖον, ὠχρὸν καὶ ὠρειδές, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του μεγάλοι. Τὸ παιδίον αὐτὸ ἤρχετο ἐκ χωρίου τινος περικύρων τῆς Νεαπόλεως. Ὁ πατήρ του, ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ χωρίου των τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ ἐργασίαν εἰς Γαλλίαν, εἶχεν ἐπιστρέψῃ εἰς Ἰταλίαν καὶ ἐκεῖθεν μετέβῃ εἰς Νεάπολιν, ὅπου αἰφνης ἠσθένησε, καὶ μόλις ἔλαβε καιρὸν νὰ γράψῃ ὀλίγας λέξεις εἰς τὴν οἰκογένειάν του ὅπως τῇ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀφίξίν του καὶ τὴν εἰδοποίησιν ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Ἡ σύζυγός του ἐλυπήθη πολὺ ἀπὸ τὴν λυπηρὰν αὐτὴν εἰδήσιν, ἀλλὰ μὴ δυναμένη νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς οἰκίας, διότι εἶχε τὸ ἐν παιδίον τῆς ἀσθενέας, τὸ δὲ ἄλλο ἦτο μικρὸν ἀκόμη καὶ ἔπινε γάλα, ἔστειλε τὸν μεγαλειότερον υἱὸν τῆς μετ' ὀλίγα χρήματα διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα του· τὸ παιδίον εἶχε διατρέξῃ πεζῇ ὁκτὼ ὥρων δρόμον.

Ὁ θυρωρὸς, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἐπιστολῆς, ἐφώνησεν ἕνα νοσοκόμον καὶ τῷ εἶπε νὰ ὁδηγήσῃ τὸ παιδίον πρὸς τὸν πατέρα του.

— Σὲ ποῖον πατέρα; — ἠρώτησεν ὁ νοσοκόμος.

Τὸ παιδίον εἶπε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, τρέμων ἀπὸ ἀνησυχίαν μὴ ἀκούσῃ καμμίαν δυσάρεστον εἰδήσιν περὶ αὐτοῦ.

Ὁ νοσοκόμος δὲν ἐνθυμεῖτο τὸ ὄνομα ἐκεῖνο.

— Μὴν εἶνε ἕνας γέρον ἐργάτης ποῦ ἦλθεν ἀπ' ἐξω; — ἠρώτησεν ὁ νοσοκόμος.

— Ναί, ἐργάτης εἶνε, — ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, μετ' ἐπιποσσοτέραν ἀνησυχίαν, — ἀλλ' ὅχι πολὺ γέρον. Ναί, ἀπ' ἐξω εἶχε ἔλθῃ.

— Πότε ἦλθεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον; — ἠρώτησεν ὁ νοσοκόμος.

Τὸ παιδίον παρετήρησε τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐπιστολῆς.

— Εἶνε πέντε ἡμέραι θαρῶ ἀπὸ τότε ποῦ ἦλθε.

Ὁ νοσοκόμος ἐσκέφθη μερικὰς στιγμάς· ἔπειτα ὥσάν νὰ ἐνθυμήθη αἰφνης: — Ἀ! — λέγει, — εἰς τὸ τέταρτον δωμάτιον, ἡ κλίνη ποῦ εἶνε ἐς τὸ βάθος.

— Εἶνε βαρεῖα ἀσθενής; Πῶς εἶνε; — ἠρώτησε μετ' ἀγωνίαν τὸ παιδίον.

Ὁ νοσοκόμος παρετήρησε τὸ παιδίον, χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ. Ἐπειτα δὲ τῷ εἶπε: — Ἐλα μαζί μου.

Τὸ παιδίον ὑπήκουσεν. Ἀνέβησαν δύο βαθμίδας τῆς κλίμακος, ἐπροχώρησαν εἰς τὸ βάθος τοῦ δια-

δρόμου καὶ εὐρέθησαν ἐνώπιον ἀνοικτῆς θύρας ἐνδὲς δωματίου, ὅπου ἦσαν ἀραδιασμένοι δυο σειραὶ κλινῶν. — Ἐλα, — εἶπε πάλιν, καὶ τὸ παιδίον ἔλαβε θάρρος καὶ τὸν ἠκολούθησε, ῥίπτον δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ βλέμματα φοβισμένα, παρατηροῦν τὰς ὠχρὰς καὶ ἀδυνάτους μορφὰς τῶν ἀσθενῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μερικοὶ εἶχον τοὺς ὀφθαλμούς κεκλεισμένους καὶ ἐφαίνοντο ὡς νεκροί, ἄλλοι παρετήρουν ἀσκαρδαμυκτεῖ μετ' ὀρθάνοικτα τὰ μάτια ὡς νὰ ἦσαν ἐντρομοί. Πολλοὶ δὲ ἀσθενεῖς ἀνεστέναζον καὶ ἔκλαιον ὡς παιδιά.

Τὸ δωμάτιον ἦτο σκοτεινόν, ἡ ἀτμοσφαῖρα ἀνέδιδεν ὀξείαν ὀσμὴν ἱατρικῶν. Δύο καλογραῖαι ἐπεσκέπτοντο τοὺς ἀσθενεῖς κρατοῦσαι φιάλας εἰς τὰς χεῖρας.

Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ὁ νοσοκόμος ἐσταμάτησεν ἐνώπιον μιᾶς κλίνης, καὶ εἶπεν εἰς τὸ παιδίον. — Ἐδῶ εἶνε ὁ πατέρας σου.

Τὸ παιδίον ἐξερράγη εἰς δάκρυα, ἀφ' οὗ δὲ ἄφησε τὸ δέμα, ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ἔλαβε μετ' ἐκείνου τὸν βραχίονά του, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀκίνητον ἐξῶθεν τοῦ σκεπάσματός του. Ὁ ἀσθενὴς ὅμως δὲν ἐκινήθη.

Τὸ παιδίον ἀνηγέρθη καὶ παρετήρησε τὸν πατέρα του, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ κλαίῃ. Ὁ ἀσθενὴς τότε τὸν παρετήρησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισε τὸ παιδίον. Ἀλλὰ τὰ χεῖλη του δὲν ἐκινούντο. Ὁ δυστυχὴς πατήρ, πόσον εἶχε μεταβληθῇ! Ὁ υἱὸς του οὐδέποτε θὰ τὸν ἀνεγνώριζεν. Διότι εἶχον ἀσπρίσῃ τὰ μαλλιά του, εἶχαν μεγαλώσῃ τὰ γένειά του, τὸ πρόσωπόν του ἦτο φουσκωμένον καὶ κατακόκκινον, οἱ ὀφθαλμοὶ εἶχον μικρύνει καὶ τὰ χεῖλη ἐχόνδραιαν, ἐν γένει δὲ ὅλη ἡ φυσιογνωμία του εἶχε μεταβληθῇ: μόνον τὸ μέτωπον καὶ αἱ ὀφρεῖς του εἶχον διατηρηθῇ. Ἀνέπνεε δὲ μετ' ἐπιποσσοτέραν δυσκολίαν.

— Πατέρα, πατέρα μου! — εἶπε τὸ παιδίον. — Ἐγὼ εἶμαι, δὲν με γνωρίζεις; Εἶμαι ὁ Γεώργιος, ὁ Γεώργιος σου, ἦλθα ἀπ' τὸ χωριὸ μας, μ' ἔστειλεν ἡ μάνα. Γιά ἰδέ με καλά, δὲν με γνωρίζεις; Πές μου ἕνα λόγον.

Ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς, ἀφοῦ τὸν παρετήρησε μετὰ προσοχῆς, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Πατέρα, πατέρα μου! Τί ἔχεις; ἐγὼ εἶμαι, τὸ παιδί σου, ὁ Γεώργιος σου.

Ὁ ἀσθενὴς δὲν ἐκινήθη πλέον, καὶ ἐξηκολούθει ν' ἀναπνέῃ μετ' ἐπιποσσοτέραν δυσκολίαν.

Τότε τὸ παιδίον, κλαῖον, ἔλαβε μίαν καθέκλαν, ἐκάθησεν ἐπ' αὐτῆς καὶ περιέμενε χωρὶς ν' ἀνεγείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς

του. — Θάλλῃ κανεὶς ἱατρός νὰ ἰδῇ τὸν πατέρα μου, — ἔλεγε μετ' ἐκείνου τὸν νοῦν τοῦ τοῦ παιδίου — καὶ θὰ μοῦ εἴπῃ τίποτε. Καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὰς θλιβεράς του σκέψεις, ἐνθυμούμενον τόσα ὠραῖα πράγματα διὰ τὸν καλὸν πατέρα του, ἐνθυμούμενον τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του, ὅτε τὸν ἀπεχαιρέτησεν ἐπὶ τοῦ πλοίου, τὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας ἡ οἰκογένειά του εἶχε στηρίξῃ εἰς τὸ ταξείδιόν του, τὴν λύπην τῆς μητέρας του ὅτε ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν μετ' ἐκείνου εἰδήσιν τῆς ἀσθενείας του, καὶ ἐφαντάσθη τὸν πατέρα του νεκρὸν, τὴν μητέρα του ἐνδεδυμένην μαῦρα καὶ τὴν οἰκογένειαν πεινῶσαν καὶ καταφρονεμένην. Ἐμεινε δὲ τοιοῦτοτρόπως πολλὴν ὥραν συλλογιζόμενον. Ὅτε ἔξαφνα ἑλαφρά τις χεὶρ τὸ ἤγγισεν ἐπὶ τοῦ ὤμου. Ἦτο μία καλογραῖα. — Τί ἔχει ὁ πατέρας μου; — τὴν ἠρώτησεν ἀμέσως. — Εἶνε πατέρας σου ὁ ἄρρωστος αὗτός; — εἶπεν ἡ μοναχὴ σιγᾶ, σιγᾶ. — Ναί, εἶνε ὁ πατέρας μου, καὶ γι' αὐτὸν ἦλθα. Τί ἔχει; — Μὴ φοβάσαι, παιδί μου, δὲν ἔχει τίποτε, — ἀπεκρίθη ἡ μοναχὴ, — θὰ ἔλθῃ τώρα ὁ ἱατρός. — Καὶ ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε ἄλλο.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὸ παιδίον ἤκουσε τὸν ἦχον ἐνὸς μικροῦ κώδωνος, καὶ εἶδε τὸν ἱατρόν, ὅστις εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθυσαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ του· ἡ μοναχὴ καὶ εἰς νοσοκόμος ἤρχοντο κατόπιν των. Ἐπεσκέπτοντο τοὺς ἀσθενεῖς σταματῶντες εἰς κάθε κλίνην. Τὸ παιδίον ἐπερίμενε μετ' ἀγωνίαν. Ἡ προσδοκία ἐκείνη τῷ ἐφάνετο ἀτελείωτος, καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ἠξάνεν ἡ ἀνησυχία του. Τέλος ἔφθασεν εἰς τὴν κλίνην, ἥτις ἦτο πλησίον τῆς κλίνης τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου. Ὁ ἱατρός ἦτο γέρων, κυρτὸς μετ' ἐπιποσσοτέραν πρόσωπον. Πρὶν ὁ ἱατρός ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν κλίνην ἐκείνην, τὸ παιδίον ἐσηκώθη, καὶ ὅταν ὁ ἱατρός ἐπλησίασεν, ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὁ ἱατρός τὸν παρετήρησεν.

— Εἶνε τὸ παιδί τοῦ ἀσθενοῦς, — εἶπεν ἡ μοναχὴ, ἦλθε σήμερον τὸ πρῶν ἀπὸ τοῦ χωριοῦ του.

Ὁ ἱατρός ἐθώπευσεν ἐλαφρῶς τὸ παιδίον ἐπὶ τοῦ ὤμου, ἔπειτα ἔκυψεν εἰς τὸν ἀσθενῆ, εἶδε τὸν σφυγμὸν του, ἔψαυσε τὸ μέτωπόν του, καὶ ἔκαμε μερικὰς ἐρωτήσεις εἰς τὴν μοναχήν, ἡ ὁποία ἀπεκρίθη: — Τίποτε νεώτερον· ἡ κατὰστασίς του μένει ἡ ἰδία. — Ὁ ἱατρός ἐστάθη ὀλίγας στιγμάς σκεπτικὸς, καὶ ἔπειτα εἶπε: — Ἐξακολουθεῖτε τὰ ἴδια ἱατρικὰ ὅπως πρῶτα.

Τότε τὸ παιδίον ἔλαβε θάρρος καὶ ἠρώτησε μετ' ἐπιποσσοτέραν φωνήν: — Τί ἔχει ὁ πατέρας μου;

— Ὑπομονή, παιδί μου, — ἀπεκρίθη ὁ ἱατρός.

Ἐχει ἀνεμοπύρωμα. Εἶνε σοβαρὸν καὶ πῶς τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὑπάρχει ἐλπίς νὰ σωθῇ. Μείνε ἐδῶ σιμά του. Θὰ τοῦ κάμῃ καλὸν νὰ σε ἰδῇ.

— Μὰ δὲν με γνωρίζει! — ἀνεφώνησε τὸ παιδίον μετ' ἐπιποσσοτέραν φωνήν γερμαίνον λύπην.

— Θὰ σε ἀναγνωρίσῃ... αὐριον, ἴσως· ἄς ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Θεόν, παιδί μου· ἔχει θάρρος καὶ ὑπομονήν.

Τὸ παιδίον ἐπεθύμει νὰ ἐρωτήσῃ καὶ ἄλλα, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησεν. Ὁ ἱατρός ἐπροχώρησεν καὶ εἰς ἄλλας κλινὰς. Τότε τὸ παιδίον ἤρχισε τὸ ἔργον τοῦ νοσοκόμου. Μὴ δυνάμενον νὰ κάμῃ ἄλλο τίποτε, ἐτακτοποίησε τὰ σκεπάσματα τοῦ ἀσθενοῦς, ἐλάμβανε κάθε στιγμὴν τὴν χεῖρά του, ἐδίωκεν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του τὰς μυῖας, ἔκυπτεν ἐπ' αὐτοῦ ὁσάκις ἀνεστέναζε, καὶ ὅταν ἡ μοναχὴ ἔφερεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ἱατρικόν, ἐκράτει μετ' ἐκείνου τὸ ποτήριον ἢ τὸ κοχλιάριον, καὶ ἔπειτα τὸ ἔθετεν εἰς τὴν θέσιν του.

Ὁ ἀσθενὴς παρετήρει ἐνίοτε τὸ παιδίον, ἀλλὰ μετ' ἐπιποσσοτέραν φωνήν δὲν ἐδείκνυνε ὅτι τὸ ἀνεγνώριζεν. Ἐντούτοις τὸ βλέμμα του προσήλθοιτο περισσότερον ἐπ' αὐτοῦ, ἰδίως ὅταν αὐτὸ ἐσπόγγιζε μετ' ἐκείνου τὸ δάκρυά του. Τοιοῦτοτρόπως παρήλθεν ἡ πρώτη ἡμέρα. Τὴν νύκτα τὸ παιδίον ἐκοιμήθη ἐπάνω εἰς δύο καθίσματα, εἰς γωνίαν τινα τοῦ δωματίου, καὶ τὴν πρωίαν ἐπανελάβε πάλιν τὸν υἱὸν του καθήκον. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀσθενοῦς τὸν παρετήρησαν ὡς νὰ τὸ ἐγνώριζαν κάπως. Ἐνῶ ἤκουε τὴν θωπευτικὴν φωνὴν τοῦ παιδίου, ἔκφρασε εὐγνωμοσύνης ἑλαφρὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ μίαν φορὰν ἐκίνησεν ὀλίγον τὰ χεῖλη ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ κατι. Μετ' ὀλίγον ἔπεσεν εἰς νάρκην, καὶ ἔπειτα ἤνοιξε πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐφάνετο ὡς νὰ ἐζήτει τὸν μικρὸν τοῦ νοσοκόμου. Ὁ ἱατρός διελθὼν δύο φορές ἀπ' ἐκεῖ παρετήρησεν ὀλίγην βελτίωσιν. Πρὸς τὸ ἑσπέρας, ὅτε τὸ παιδίον ἐπλησίασεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἀσθενοῦς τὸ ποτήριον, ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἐπὶ τῶν ἐξηγωμένων χειλέων του ἐλαφρὸν μειδίσμα. Καὶ τότε ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ θάρρος. Καὶ ἐλπίζον ὅτι θὰ τὸ ἀκούσῃ ὁ πατήρ του, ἔστω καὶ χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ἐντελῶς τοὺς λόγους του, τῷ ὠμίλει πολλὴν ὥραν, διὰ τὴν μητέρα του, διὰ τὰ μικρά του ἀδελφάκια, διὰ τὴν ἐπιστολήν εἰς τὴν οἰκίαν των, καὶ τὸν παρεκίνησε, μετ' ἐπιποσσοτέραν φωνήν, νὰ ἔχῃ θάρρος. Ἀν καὶ πολλάκις τῷ ἤρχετο ἀμφιβολία ὅτι δὲν κατελάμβανεν ὅσα τῷ ἔλεγε, μολαταῦτα ὠμίλει, διότι τῷ ἐφάνετο, ὅτι ὁ ἀσθενὴς μετ' εὐχαριστήσεως ἤκουε τὴν φωνὴν του. Καὶ τοιοῦτοτρόπως παρήλθεν ἡ δευτέρα, ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη ἡμέρα καὶ πότε ἐγίνετο καλλίτερα ὁ ἀσθενὴς καὶ πότε ἐχειροτέρευε, τὸ δὲ παιδίον τόσο πολὺ ἀφωσιωμένον ἦτο εἰς τὴν περιποίησιν τοῦ ἀσθενοῦς, ὥστε μόλις ἔτρωγε δύο φορές τὴν ἡμέραν ὀλίγον ψωμί καὶ τυρί, τὸ ὅποιον τῷ ἔφερνεν ἡ μοναχὴ. Σχεδὸν δὲν ἔ-

βλεπε τί συνέβαινε τριγύρω του· δεν έβλεπεν ούτε τους ψυχραγοώντας ασθενείς, ούτε τὰς άγρυπνούσας πλησίον αὐτῶν καλογραφίας, ούτε τὰ δάκρυα καὶ τὴν σπαρακτικὴν λύπην τῶν ἐχόντων ἐκεῖ προσφιλεῖς ὑπάρξεις καὶ ἀναχωρούντων χωρὶς ἐλπίδα, τέλος δεν ἔβλεπε καμμίαν ἐκ τῶν θλιβερῶν καὶ πενθίμων ἐκείνων σκηνῶν τοῦ νοσοκομείου, αἱ ὁποῖαι εἰς ἄλλην τινα περίστασιν θὰ ἐξέπληττον καὶ θὰ ἐρόδιζον

αὐτό. Δι' ὧραι, αἱ ἡμέραι παρήρχοντο καὶ τὸ παιδίον ἔμεινε πάντοτε πλησίον τοῦ πατρὸς του, ὅλον προσοχὴν καὶ περιποίησιν, ἀκούον μὲ λαχτάραν κάθ' ἀναστεναγμόν του, παρατηροῦν μὲ καρδιοχτύπι κάθ' ἐλπίδα του! . .

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ δὲ Ἄμλτισι.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Ξυπνάει μὲ τὸν πρῶτο πατεινὸ
Καὶ τὸ ραβδί 'ς τὸ χέρι του ἀρπάζει,
Φέρνει τ' ἀρνάκια ὅλα 'ς τὸ βουνὸ
Κ' ἐκεῖνος ἀπὸ κάτω τὰ κυτάζει

Βόσκουν τ' ἀρνάκια, τρέχουν σὰν τρελλὰ
Μέσ' 'ς τοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ θυμάρια,
Σ τὸ θάμνο ποῦ κρυφὰ μωσχοβολᾷ,
Καὶ μέσ' 'ς τὰ καταπράσινα χορτάρια.

Καὶ ὁ βοσκὸς μονάχος τραγουδεῖ,
Μὰ δεν ξεχνᾷ τ' ἀρνάκια ποῦ βοσκοῦνε . .
Εἶν' ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
Καὶ ὅλοι 'ς τὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

Κί' ἀφοῦ περᾶς ἡ ἡμέρα μιὰ φορὰ
Μαζεῦει ὅλα τὰ ρανία του τὸ βράδυ
Γυρίζει 'ς τὸ χωριὸ του μὲ χαρὰ
Καὶ κλείνει μέσ' 'ς τὴ μάνδρα τὸ κοπάδι.

Καὶ πάλι μοναχὸς του τραγουδεῖ.
Κί' ὅσοι περνοῦν ἀπ' ἐξω τὸν ἀκούνε . . .
Εἶν' ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
Καὶ ὅλοι 'ς τὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

ΓΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Η ΛΙΡΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ: Σταῦρος, Θαλασσινός, Μανώλης, Σοφούλα.

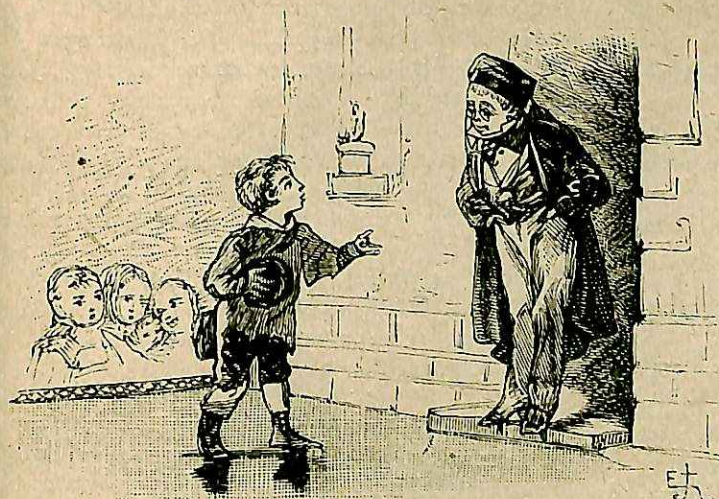
Αἰθούσα ἔχουσα θύραν καὶ παράθυρον ἀνοῖγον εἰς ὁδὸν τράπεζα, ἀνάκλητρον, ἔδρα, ὄνη.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Καθήμενος εἰς τὸ ἀνάκλιτρον). Τί ἔχω σήμερα; διατὶ εἶμαι τόσο λυπημένος; Αὐτὸ μού συμβαίνει καὶ ἄλλοτε. Ἀπόψε εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου τοὺς συγγενεῖς μου, τὸν ἀδελφόν μου, καὶ ἅμα ἐξύπνησα ἐσκέφθην ὅτι δεν ζοῦν πλέον καὶ ὅτι εἶμαι μόνος. Τί φρικτὸν πράγμα νὰ μὴ ἔχῃ κανεὶς οἰκογένειαν! ὦ, ἔκαμα πολὺ ἄσχημα νὰ μὴ ὑπανδρευθῶ, θὰ εἶχα παιδιά τώρα, θὰ μ' ἀγαποῦσαν καὶ θὰ τὰ ἀγαποῦσα! Τώρα εἶνε πολὺ ἀργὰ πλέον· τώρα εἰς τὰ γεροντάματα νὰ ζητήσω νὰ ὑπανδρευθῶ θὰ μού εἶπουν πῶς ἐξανχωράθηκα.

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἔμαθα, τυχαίως, ὅτι ὁ δυστυχὴς ἀδελφός μου ἀπέθανε· ἤμεθα πρὸ πολλοῦ δυσχεστημένοι καὶ δεν εἴξευρα ποῦ εὑρίσκετο. (Ἐγείρεται καὶ βαδίζει). Μοῦ εἶπαν ὅτι ἀφοῦ ὑπανδρεύθη

κατεστράφη καὶ ὁλοκληρίαν καὶ ὅτι ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ ν' ἀποκτήσῃ καὶ πάλιν περιουσίαν. Ἐζήτησα πολλάκις ἕως τώρα διὰ νὰ μάθω ἂν ζῇ ἡ γυναῖκά του καὶ ἂν ἀφῆκε παιδιά· τίποτε δεν κατώρθωσα νὰ μάθω. Ὅχι, δεν θάφιναν ἀπροστάτευτα τὰ ὄρφανὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου! Τότε θὰ μού ἔχρησιμευεν ἐπὶ τέλους εἰς κάτι τι ὁ πλοῦτός μου. Ἀλλ' εἰς ἐμὲ μόνον, καὶ ὅπως ἐγὼ συνειθισα νὰ ζῶ, τί μού χρησιμεύει; Ναί, κάμνω κάπου κάπου καμμιὰ καλὸσύνη, ἀλλὰ πόσας φορὰς ἡ ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους εὐεργετῶ, καταστρέφει τὴν χαρὰν τὴν ὁποῖαν αἰσθάνομαι διότι κάμνω τὸ καλόν! ὦ! ἕως ἐδῶ καὶ μὴ παρέκει· φθάνουν πλέον αὐτὰ αἱ μελαγχολικαὶ ἰδέαι· δεν ἔπρεπε νὰ μείνω γεροντοπαλήκαρον· δεν ἔπρεπε νὰ δυσχεστηθῶ μὲ τὸν καίμειον τὸν ἀδελφόν μου καὶ νὰ τὸν ἀφήσω νὰ φύγῃ . . Ἐγὼ πταίω.

ΠΑΡΕΤΕ ΤΗΝ ΛΙΡΑΝ ΣΑΣ, ΑΦΕΝΤΙΚΟ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ, ΣΤΑΥΡΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Ἐξωθεν τοῦ παραθύρου). Ἀφεντικό, δώσε μου ἴλιγο ψωμάκι, ἀφεντικό.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Βυθισμένος ἀκόμη εἰς τὰς σκέψεις του καὶ μὴ ἀκούσας τὴν φωνὴν τοῦ παιδίου). Ἄν ἦτο ἐδῶ, θὰ ἦμην εὐτυχὴς ἀντὶ νὰ εἶμαι μόνος καὶ λυπημένος! . .

ΣΤΑΥΡΟΣ (Ἐξωθεν). Ἀφεντικό, λυπήσου με, πεινῶ πολὺ, πολὺ, δεν ἔμπορῶ νὰ σταθῶ 'ς τὰ πόδια σου, ἀφεντικό! .

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Θέτει τὴν χεὶρά του εἰς τὸ θυλάκιόν του ἀφηρημένος, προχωρεῖ εἰς τὸ παράθυρον, ρίπτει τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τὸ παιδίον καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν σκηνήν). Ὅχι, εἴχα κάποιον νὰ μ' ἀγαπᾷ . .

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἀφεντικό! ἀφεντικό!

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Τί θέλεις; δεν σοῦ ἔδωκα; . .

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἀφεντικό· ἀλλὰ θερρῶ πῶς ἐλάνατε λάθος.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Πηγαίνων εἰς τὸ παράθυρον). Πῶς λάθος;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἡθέλατε νὰ μού δώσητε μιὰ πεντάρα χωρὶς ἄλλο, καὶ μού ἔδωσατε μιὰ λίρα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ἡξεύρεις πῶς εἶσαι τίμιος παιδάκι, καὶ εἶνε πολὺ καλὴ αὐτὴ ἡ πράξις ποῦ κάμνεις; Πλησίασε, μικρὸ μου· δεν φαίνεσαι γὰ ἦσαι ἀπ' ἐδῶ ἔλα, ἔμβα μέσα. (Τῇ δεικνύει τὴν θύραν). Δεν σε γνωρίζω, ἂν καὶ γνωρίζω ὅλους τοὺς πτωχοὺς τῆς συνοικίας μας. (Ὁ Σταῦρος εἰσέρχεται). Ἐλα ἐδῶ . .

Πῶς σε λέγουν;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Σταῦρος, ἀφεντικό. Πάρετε τὴν λίρα σας.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Σταῦρος τί; τὸ ἐπίθετον τοῦ πατρὸς σου;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Θαλασσινός. Σταῦρος Θαλασσινός.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Θαλασσινός! (Καὶ ἰδιαν). Τὸ ὄνομά μου· τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ μου! (Δυνατά). Καὶ εἶσαι ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη, παιδί μου;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ὅχι, ἀφεντικό. Πάρετε τὴν λίρα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Θέτει αὐτὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης). Οἱ γονεῖς σου εἶνε ἀποκαταστημένοι ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν μας;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Δεν ἔχω γονεῖς, ἀφεντικό, οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καὶ με ποῖον ἤλθες;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Μονάχος μου.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Μονάχος σου; τόσο μικρός;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἀφεντικό.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καὶ διακονεῖς;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τί νὰ κάνω, ἀφεντικό; πρέπει νὰ φάγω. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καλὰ, ἀλλὰ πρέπει νὰ δουλεύης καὶ νὰ κερδίξης μὲ τὸν κόπον σου τὸ ψωμί ποῦ τρώγεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Καὶ ἐγὼ αὐτὸ θέλω, νὰ δουλεύω.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καὶ τί δουλειὰ ἤμπορεῖς νὰ κάμης;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ξεύρω καὶ ἐγὼ; εἰς τοὺς κάρπους ποῦ ἤρχομαι εἶδα πολλὰ πρόβατα· ἤμπορῶ νὰ γίνω βοσκός. Ἐχετε τοῦ λόγου σας πρόβατα;

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ὅχι· ἀλλὰ σ' ἐσυμπάθησα διότι εἶσαι τίμιος παιδί. Δεν σοῦ πάγει νὰ διακονεῖς

ΠΑΗΣΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙ (Σελ. 156)

ἀπὸ θύρα εἰς θύρα· εἶνε ἐντροπή· δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ τρέχῃς ἔτσι εἰς τοὺς δρόμους.

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Περὶφοβός). Μὰ νὰ μὴ μὲ κλείσετε σὲ κανένα ὀρφανοτροφεῖο! . . .

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Τὸ φοβάσαι, τὸ ὀρφανοτροφεῖον;

ΣΤΑΥΡΟΣ. "ὦ, ναί, τὸ φοβοῦμαι· καὶ γιὰ νὰ μὴ μὲ κλείσουν μέσα εἰς αὐτὸ ἔφυγα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. "Θέλησε κανεὶς νὰ σὲ κλείσῃ εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖον;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἀφεντικό.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Γιὰ πὲς μου τὴν ἱστορίαν σου· ἀλλὰ κύτταξε νὰ μὴ μοῦ εἴπῃς ψεύματα.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἐγὼ δὲν λέγω ποτέ μου ψεύματα· μὰ πέτε μου πρῶτα πῶς δὲν θὰ μὲ βάλετε ἐκεῖ μέσα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Δὲν ἐννοῶ νὰ μοῦ ἐπιβάλῃς ὅρους· λέγε πρῶτα καὶ βλέπομεν . . . Δὲν ὑπόσχουμαι τίποτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τὸ λοιπὸν κ' ἐγώ . . . ('Ετοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ).

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Κρατῶν αὐτόν). "Ἐλα δά, μείνε. Εἶπέ μου τὴν ἀλήθειαν. Πόθεν ἔρχεσαι; διατὶ διακονεῖς; ποῖος σ' ἔφερεν ἐδῶ;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Κανέναν. Ἀπὸ τότε ποῦ πέθανε ἡ μητέρα μου ἔμεινα εἰς τὸ σπητάκι τῆς κυρᾶς Ταρσῆς.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καὶ ὁ πατέρας σου;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ὁ πατέρας μου εἶχε πάγην εἰς τὴν ξενιτειά, μακρὰ, κ' ἐκεῖ ἀπέθανε. Ἡ μητέρα ἦτο πολὺ λυπημένη . . . Μίαν ἡμέραν εἶπε πῶς δὲν εἶχαμε πλεῖα νὰ φάμε, καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ πάμε νὰ εὐρῶμε ἕνα πλοῦσιον συγγενὴ ποῦ εἶχαμε. Τότε ἐμπήκαμε εἰς τὸ λεωφορεῖο· μὰ εἰς ἕνα κακὸ δρόμο ἐκρημνίσθηκε τὸ λεωφορεῖο καὶ ἡ μητέρα κτύπησε εἰς τὸ κεφάλι· ἀπὸ τότε πλεῖα δὲν ὤμιλῃσε, καὶ κανεὶς δὲν μᾶς ἐγνώριζε. Τὴν ἐπῆσαν εἰς τὸ νοσοκομεῖο· ἐμένα εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα μὲ εἶχε μιά γρηά, γιὰτὶ ἔμοιαζα μὲ ἕνα μικρὸ τῆς ἐγγονᾶς ποῦ τῆς εἶχε ἀποθάνῃ. "Ὅταν πέθανε ἡ μητέρα, μερικοὶ ἄνθρωποι 'θέλησαν νὰ μὲ βάλουν εἰς ἕνα σπητὶ ποῦ εἶνε τὰ παιδιὰ ποῦ δὲν ἔχουν πατέρα καὶ μητέρα· μὰ ἡ γρηά Ταρσῆ εἶπε πῶς φροντίζει γιὰ μένα καὶ μ' ἐκράτησε κοντά τῆς· ἐγὼ τὴν βοήθουσα νὰ ποτίσῃ τὸν κῆπον. Μὰ ὕστερα ἀπ' ὀλίγον ἀπέθανε καὶ αὕτη, καὶ τότε ἄκουσα πάλιν νὰ λέγουν πῶς θὰ μὲ κλείσουν εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖο· τότε κ' ἐγὼ ἔφυγα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Πόσος καιρὸς εἶνε;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τρεῖς ἡμέρες· καλὰ ποῦ ἔκανε ζέστη! κρύφθηκα μέσα εἰς τὰ στάχυα . . . ἔτρεχα μέσα ἀπ' τὰ χωράφια, ἐπλάγιαζα ὅπου ἤμπορῶσα. Μιά βραδύα εἰς ἕνα λάκκον, μιά ἄλλη εἰς ἕνα ἀχυρῶνα καὶ χθὲς σὲ μιά ρεμματαριά· εἰς τὸ δρόμον ἐζητοῦσα ψωμὶ καὶ μοῦδινα· σὰν μοῦ δώσετε νὰ φυλάγω τὰ πρόβατά σας θὰ εἶμαι ἡσυχος, γιὰτὶ βαρύνθηκα νὰ περπατῶ ὅλην ἡμέραν καὶ νὰ μὴ φθάνω πουθενά, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τελειωμὸ ὁ δρόμος μου.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Μὴ φοβάσαι, παιδί μου· δὲν θὰ σὲ στείλω εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖο ποῦ τὸ θαρρεῖς γιὰ φυλακή. Δὲν ἤξεύρω ποῖος σου ἔβαλε αὐτὴν τὴν στραβὴν ἰδέαν εἰς τὸ κεφάλι σου· τὸ ὀρφανοτροφεῖον εἶνε ἕνα εὐσπλαγχνικὸ κατάστημα ποῦ μαζεύει τὰ ὀρφανὰ καὶ ἔρρημα παιδιὰ, τὰ κἀμνει νὰ μὴν εἶνε μόνον, τὰ μαθαίνει γράμματα καὶ τέχνη· ἄλλ' ἄς εἶνε. Βλέπω πῶς σ' ἀρέσει ἡ ἐλευθερία καὶ ὁ ἐλεύθερος ἀέρας, καὶ θὰ σοῦ εὐρῶ μίαν θέσιν ἢ θὰ σὲ κρατήσω σιμά μου. Θέλεις νὰ μείνῃς μαζί μου;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Θέλω, ἀφεντικό, φαίσεθε καλὸς ἄνθρωπος· ἄχ, τί καλὰ νάμαι μαζί σας!

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Τὸ πιστεύω! . . . Ἀλήθεια, μὴν πεινᾷς;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἀφεντικό, πεινῶ πολὺ.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καλὰ, θὰ φάγῃς, σὲ ὀλίγον. (Φωνάζει). Γαρυφαλί! Σοφούλα!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ αὐτοὶ, ΣΟΦΟΥΛΑ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ἐδῶ εἶνε ἡ μητέρα σου;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ναί, εἶνε κάτω εἰς τὸ μαγειρεῖο.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Πήγαινε αὐτὸ τὸ παιδί εἰς τὸ μαγειρεῖο καὶ πὲς τῆς μητέρας σου νὰ τοῦ δώσῃ νὰ φάγῃ ἀμέσως . . . Στάσου . . . Πὲς τῆς ἀκόμῃ νὰ τὸ λούσῃ ἀπὸ τὴν κορυφή ἕως τὰ νύχια, καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κηπουρὸν τὰ φορέματα ἑνὸς παιδιοῦ τοῦ, νὰ τοῦ τὰ φορέσῃ καὶ νὰ μοῦ τὸ φέρῃς ἐδῶ πλυμμένο καὶ καθαρό. Θὰ ἰδοῦμε τί δουλειὰ εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ μέσα εἰς τὸ σπητὶ.

(Ὁ Σταῦρος καὶ ἡ Σοφούλα ἐτέρχονται. — Ὁ Σταῦρος λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν μικρὸν τοῦ πῖλον).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. ἔπειτα δὲ ΜΑΝΩΛΗΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Αὐτὸ τὸ παιδάκι μοῦ ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον μου· καὶ θὰ κάμω καλὴν πράξιν νὰ τὸ προστατεύσω. Εἶνε τίμιον, εἰλικρινές, τίμιον παιδάκι. (Εἰσέρχεται ὁ Μανώλης). Τί θέλεις σύ;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Κύριε δήμαρχε, ὁ πατέρας μου μ' ἔστειλε νὰ σᾶς πῶ πῶς τὸ ἔγγραφο ποῦ θὰ στείλετε εἰς τὸν ἐπαρχὸν εἶνε ἔτοιμον καὶ μονάχον ἢ ὑπογραφή σας λείπει.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καλὰ· θὰ ἔλθω νὰ τὸ υπογράψω.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἡμπορῶ νὰ ἰδῶ;

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Τὴν φίλην σου τὴν Σοφούλα; Ναί· σὲ ὀλίγον θάρθῃ μ' ἕνα μικρὸ παιδί ποῦ προστατεύω. Παίξατε μαζί του καὶ οἱ δύο σας. (Ἐτέρχεται).

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ποῖο νὰ εἶνε αὐτὸ τὸ παιδί; Ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν τὰ καινούργια πρόσωπα. Μὴν εἶνε

συγγενὴς τῆς κυρᾶς Γαρυφαλίας; Ἄν ἡ Σοφούλα τὸν κάμῃ καλλίτερον φίλον ἀπὸ μένα; "Ὁχι· δὲν πρέπει αὐτὸ τὸ παιδί νὰ μείνῃ ἐδῶ! . . .

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΜΑΝΩΛΗΣ καὶ ΣΟΦΟΥΛΑ

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ποῦ εἶνε τὸ παιδί ποῦ προστατεύει ὁ κύρ δήμαρχος;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Τὸ λούζει κάτω ἡ μητέρα μου, γιὰτὶ ἦταν καταλερωμένο καὶ καταλασπωμένο.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἐξάδελφός σου εἶνε;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Αὐτὸ ἐξάδελφός μου! . . . αὐτὸ εἶνε διακονιάρης!

ΜΑΝΩΛΗΣ. Διακονιάρης! . . . διακονιάρης! καὶ ὁ κύρ δήμαρχος τὸ προστατεύει; Τί θὰ τὸ κάμῃ; . . . Ἡμπορεῖ νὰ εἶνε καὶ κανένα κλεφτόπουλο.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ποῖος ξεῦρει;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Θὰ παίξῃς μαζί του, Σοφούλα;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ἄ μπᾶ, μπᾶ! Ἐγὼ νὰ παίξω μ' ἕνα διακονιάρη! Καὶ γιὰ ποῖαν μὲ παίρνεις;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Νόμιζα πῶς ἦταν συγγενὴς τῆς μητέρας σου, καί, νὰ σοῦ πῶ, δὲν ἦμουν διόλου εὐχαριστημένος.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ξεῦρεις πῶς εἶσαι νόστιμος; ἐφοβόσουν μὴν τοῦ δίνω ἀπὸ τὰ γλυκὰ ποῦ κἀμνει ἡ μητέρα γιὰ τὸν ἀφέντη, ἀντὶ νὰ τὰ μοιράζωμαι μαζί σου;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναί . . . καὶ μὴν τὸν ἔχῃς περὶ φίλον ἀπὸ μένα.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΣΟΦΟΥΛΑ ΜΑΝΩΛΗΣ, ΣΤΑΥΡΟΣ, κρατῶν τὸ πῖλον τοῦ.

ΣΟΦΟΥΛΑ. "ὦ, νάτος!

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τί μεγάλο ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ σπῖτι! Ποῦ εἶνε τὸ ἀφεντικό;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ἐβγήκε ἔξω.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Πῶς τὸ λέγουν τὸ ὄνομά του;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ποῖος σου ἔδωκε τὸ θάρρος νὰ μιλήσῃς ἔτσι; τί σὲ νοιάζει; λησμονεῖς πῶς εἶσαι ζητιανόπουλο;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τὸ ἀφεντικό μοῦ εἶπε πῶς δὲν θὰ εἶμαι πλεῖα.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μπᾶ! ὅλο θὰ διακονεῖς, γιὰτὶ εἶσαι ὄγκος καὶ δὲν σ' ἀρέσει ἡ δουλειά.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἐμένα μ' ἀρέσει ἡ δουλειά. Ξεῦρετε τί δουλειὰ θὰ μοῦ δώσῃ νὰ κάνω;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Θὰ σὲ στείλῃ εἰς τὸν κῆπον νὰ βγάλῃς τ' ἀγριόχορτα, ἢ εἰς τὸ σταῦλον νὰ περιποιῇσαι τ' ἄλογα.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Εἶμαι πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ περιποιῶμαι τ' ἄλογα, μὰ τ' ἀγριόχορτα ἡμπορῶ νὰ τὰ ξεριζώνω· κ' ἔξω ἀπ' αὐτὸ θὰ παίξω μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ καὶ θὰ τὰ διασκεδάζω.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Σὺ! Πρῶτα πρῶτα ὁ κύρ δήμαρχος δὲν ἔχει παιδιὰ· μὰ καὶ σὰν εἶχε, θαρρεῖς πῶς θὰ καταδέχονταν αὐτὰ νὰ παίξουν μὲ σέ, μὲ ἕνα διακονιάρη;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Μὰ σὰν ἐδιακόνευσαν ἡλικίαν δὲν τὸ ἔκαναν ἀπὸ τεμπελιά, ἐδιακόνευσαν τρεῖς ἡμέρες μονάχα χωρὶς νὰ τὸ θέλω . . . τώρα ὅμως δὲν εἶμαι ζητιανόπουλο . . . Τώρα θὰ δουλεύω . . . Σεῖς δουλεύετε;

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖο κα μαθαίνω νὰ διαβάζω καὶ νὰ γράφω.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἐμένα ὁ πατέρας μου εἶνε διδάσκαλος καὶ δημογραμματοεὺς.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ὁ Μανώλης ξεῦρει καὶ λογαριάζει ἴσα μὲ τὰ χίλια.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Κ' ἐγὼ ξεῦρω καὶ διαβάζω τὰ τυπωμένα γράμματα μὰ ὅχι καὶ τὸ γράψιμο· μόνον ἕνα γράμμα τοῦ πατέρα μου ξεῦρω καὶ διαβάζω, γιὰτὶ τὸ ξεῦρω ἀπ' ἔξω.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Τότε τὸ λὲς ἀπ' ἔξω δὲν τὸ διαβάσεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Εἶνε τὸ μόνο γράμμα ποῦ ἐπῆρα ἀπὸ τότε ποῦ ἐγεννήθηκα· τὸ ἔβανα εἰς ἕνα κουτάκι καὶ ὅταν ἔφυγα μὲ τὴν μητέρα τὸ ἐτόλιξα μέσα εἰς ἕνα χαρτὶ καὶ τὸ ἐπῆρα μαζί μου.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ γράμμα;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Εἶνε . . . εἶνε . . . κάπου!

ΣΟΦΟΥΛΑ. Νὰ τὸ ἰδοῦμεν.

ΣΤΑΥΡΟΣ. "Ὁχι, δὲν τ' ἀνοιξα ἀπὸ τότε ποῦ ἀπέθανε ἡ μητέρα μου· πρῶτα πρῶτα δὲν θέλω νὰ τὸ ξεσχίσω καὶ ὕστερα φοβοῦμαι μὴ μοῦ τὸ πάρῃ κανεὶς.

ΜΑΝΩΛΗΣ. (Περὶφρονητικῶς). Αὐτὰ τὰ λέγει γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ἔχει τάχα πατέρα καὶ μητέρα.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου λὲν ψεύματα.

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Θυμωμένος). Νὰ σοῦ πῶ, μὴ με ὑβρίζῃς ἔτσι, γιὰτὶ θὰ τὸ πῶ τοῦ ἀφεντικοῦ. Εἶνε κακὸ πράγμα νὰ λέγῃ κανεὶς ψεύματα, γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ δὲν λέγω ποτέ μου, τ' ἀκούτε; Δὲν θέλω πλεῖα νὰ μιλήσω μαζί σας, ἔχετε καὶ οἱ δύο κακὴ καρδιά.

(Κάθηται ἐπὶ ἔδρας τινὸς κρατῶν σπικτὰ τὸν πῖλον τοῦ μεταξὺ τῶν χειρῶν του).

ΣΟΦΟΥΛΑ. Κύττα ἐκεῖ ἀδιακρίσια! ἐξαπλώνεται εἰς τὰς πολυθρόνας σὰν ἀφέντης, ἡ εὐγενεία του.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἀφῆσέ τον· ὁ κύρ δήμαρχος θὰ τὸν βρῇ αὐτοῦ σὲ ἄλλο, καὶ θὰ ἰδῇ τί ἀθόαδεια ἔχει τὸ ζητιανόπουλο ποῦ συμμαζώξε εἰς τὸ σπῖτι τοῦ καὶ θὰ τὸ διώξῃ.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Μοῦ φαίνεται ὅτι κοιμάται. Ἐστὶ ποῦ σφίγγει τὸ καπέλλο τοῦ θαρρῶ πῶς αὐτοῦ μέσα ἔχει τὸ μονάκριβό του γράμμα.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Τί λὲς, τὸ παίρνομε; . . .

ΣΟΦΟΥΛΑ. Μὰ δὲν κάνει.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Στ' ἀλήθεια λές νά κοιμάται ; τόσο κακός. Μανώλη.
(Πλησιάζει καί τόν παρατηρεῖ). Ἀλήθεια κοιμάται. ΜΑΝΩΛΗΣ. (Εἰρωνικῶς). Τί λόγος ! δέν πρέπει νά
ἔτρεχε ὅλην τήν νύκτα καί ἦτο κουρασμένο . . . δυσανεστήσωμε τόν κύρ διακονιάρη ! . . .
καί τώρα δέν ἡμπόρεσε νά βαστάξῃ . . . Ὁχι, ὅχι ! τέτοια παιδιά δέν ταιριάζουν ἐδῶ μέσα.
[Ἐπετε τὸ τέλος].

ΣΟΦΟΥΛΑ. (Συγκεκινημένη). Τὸ κακόμοιρο ! ἀπό-
στασε πλεία. Ἀρχίσα νά τὸ λυποῦμαι. Μὴν εἶσαι

Ἐκ τῶν ἄρτι ἐκδοθέντων
ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΟΥ

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΕΡΠΕΤΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 139.)

Πολὺν καιρὸν ἔμεινα μέσα εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλ' οὔτε μίαν ἡμέραν εὐτυχίας δέν εἶδα. Εἶχα βαρυνθῇ κύματά της φοβερά καὶ ἀφρισμένα ἐσήκονον τὸ πλεόν τὰ πειράγματα τῶν μου τσιων, τὰ χονδρά ἀστειὰ τῶν ναυτῶν, τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ πλοιάρχου, καὶ τὸ πλοῖον κατέβαιναν εἰς θαλάσσιον βάραθρον, καὶ βαθεῖα μελαγχολία μὲ κατέλαβε· δέν ἐφρόντιζα διὰ τίποτε· ἔξω ἀδιαφορῶν δι' ὅλα, καὶ τὴν ἀπάθειάν μου ἄφινον μόνον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν μ' ἐβασάνιζεν ἡ πείνα.

Τότε μόνον ἐκινούμην ἐκ τῆς θέσεώς μου, καὶ ἔτρεχα εἰς ὅλας τὰς γωνίας τοῦ πλοίου διὰ νὰ εὔρω τροφήν· ἦτο δὲ αὕτη ἡ τροφή μου ὅχι ἄλλο τι, εἰμὴ μεγάλοι ποντικοί, τοὺς ὁποίους παρεμόνευα μὲ τὴν ὑπομονήν, τὴν ὁποίαν μ' ἔμαθεν ἡ μήτηρ μου. Κανείς δέν ἐφρόντιζε περὶ ἐμοῦ· ὅταν ὅλοι ἔτρωγον κανείς δέν ἔλεγε ποτὲ μὲ τὸν νοῦν του :

— Ἐχει ἀρά-γε νὰ φάγῃ τίποτε καὶ αὐτὸς ὁ δυστυχὴς Σερπετός ;

Κάποτε, εἶνε ἀληθές, ἔτρωγα τίποτε περισσεύμα, ἀλλὰ μὲ τί δόλον, μὲ τί πονηρίαν ἔπρεπε νὰ τὸ βάλω εἰς τὸ χέρι, ὅπως λέγετε σῆς οἱ ἄνθρωποι ! Τέλος πάντων ἤμην δυστυχὴς, ἀπροστάτευτον ὄν ! . . .

Ἀλλά, φαίνεται, δέν ἦσαν ἀρκετὰ ὅσα ὑπέφερα. Ἐν ᾧ ἐταξιδεύαμεν, ἐξέσπασεν αἰφνίς τρομερὰ καταιγίς.

Τί φοβερόν ναυάγιον ! Ὁ οὐρανὸς ἦτο μαῦρος ὡς πίσσα· ἀστραπαὶ ἄγριαι κατεξέσχίζον αὐτόν.

ΤΙ ΩΡΑΙΑ ΕΠΑΙΖΑΜΕΝ ΜΑΖΙ ! (Σελ. 157)

Ἡ θάλασσα ἐδρυχάτο ὡς ἄγριον θηρίον, καὶ τὰ κύματά της φοβερά καὶ ἀφρισμένα ἐσήκονον τὸ πλοῖον ὡς καρυδότσιφλον, ἔπειτα ἤνοιγον διὰ μιᾶς εἰς θαλάσσιον βάραθρον, βάραθρον κατάμαυρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀνετινάσσετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἐξηγριωμένων κυμάτων. Ὁ ἄνεμος ὥρετο, μὲ τόσην μανίαν, ὥστε ἔξὶ διαταγαὶ τοῦ πλοιάρχου δέν ἠκούοντο, καὶ ἡ νύξ ἦτο τόσο σκοτεινὴ, ὥστε μόνος ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ βλέπω, διότι γνωρίζετε βεβαίως ὅτι αἱ γάται βλέπουν τὴν νύκτα ὅπως καὶ τὴν ἡμέραν.

Ἐξαφνα τὸ πλοῖον ἐτράνταξε· φοβερὸς κρότος ἠκούσθη· κραυγαὶ ἀπελπισίας ἀνemίχθησαν μὲ τὸν κρότον τῶν κεραυνῶν· δέν ἠξεύρω πῶς εὗρέθην μὲ τὸ ναυτόπουλον, ἐπάνω εἰς ἓνα ἰστόν, ὅστις ἔπλεεν ἐπὶ τῶν κυμάτων.

Ἀπὸ ὅλον τὸ πλήρωμα μόνοι ἡμεῖς οἱ δύο εἴχομεν σωθῇ· οἱ ἄλλοι εὕρισκοντο εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης.

Τίποτε δέν ἐφαίνετο πλέον, οὔτε πλοῖον, οὔτε ἄνθρωπος· ἐρημία τριγύρω μας. Τὸ σκότος ἦτο πυκνόν, καὶ αἱ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ διέσχίζον τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ κύματα ! . . .

Εἶνε θαῦμα ὅτι ἐσώθην. Τὴν αὐγὴν ἐφάνη ἐν πλοῖον μακρόθεν. Θὰ μᾶς ἐβλεπεν ἀρά γε ἡ ὄχι ; Τὸ ναυτόπουλον ἔσειε μὲ ἀπελπισίαν ἐν τεμάχιον πανίου· ἐγὼ ἐναιούριζα ὅσον δυνατὰ ἡμπόρουν . . .

ἀλλὰ ποῖος νὰ μᾶς ἴδῃ, ποῖος νὰ μᾶς ἀκούσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου πελάγους ! . . .

Ὡ, τέλος πάντων μᾶς διέκριναν, μίαν λέμβον ἦλθε καὶ μᾶς παρέλαβε . . . Ἐσώθην !

Τοιοῦτοτρόπως, καλὰ μου παιδιά, ἐπέστρεψα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐγείνα πολλὸς λόγος διὰ τὸ ναυάγιον ἐκεῖνο εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅπως μοῦ εἶπεν ἔπειτα τὸ ναυτόπουλον. Τὸ παιδίον ἐκεῖνο ἐθεωρήθη ὡς ἥρωας, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ δέν μ' ἐπεριφρόνησαν.

Καὶ βέβαια δέν ἦτο σύνηθες πρᾶγμα νὰ εὑρεθῇ εἰς γάτος εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, δέν συμβαίνει καθημέραν τοιοῦτο πρᾶγμα καὶ περὶ ἐμοῦ ἔγινε πολλὸς λόγος εἰς τὰς ἐφημερίδας· ὅταν δ' ἐπέστρεψα εἰς τὸν Πειραιᾶ πολλοὶ περιέρχοντο ἦλθον καὶ μὲ εἶδον, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πλοιάρχου.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς μὲ ἔλαβεν εἰς τὴν εὐνοίαν του ὁ πλοίαρχος τὰ βάσανά μου ἐτελείωσαν. Ἠρξαν νὰ μὲ θωπεύουν, νὰ μὲ περιποιῶνται, νὰ μοῦ λέγουν κολακευτικὰ λόγια, καὶ νὰ θαυμάζουν ὅλοι τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν ωραιότητά μου.

Τέλος πάντων, εἶδα καὶ πάλιν καλὰς ἡμέρας, ἡμέρας ἡσυχίας καὶ εὐτυχίας.

Σ.

Παρήλθε πολλὸς καιρὸς· ἐγὼ ἐξηκολούθουν νὰ ζῶ ἡσυχῶς τρώγων καλὰ, ζεσταίνόμενος τὸν χειμῶνα πλησίον τῆς ἐστίας, ἡ ἐξαπλωνόμενος ἐν ἀνέσει ὅπου μοῦ ἤρρεσκε· ἐξηκολούθουν νὰ μὲ ὀνομάζουν Σερπετόν, διότι τὸ ναυτόπουλον ἐφανέρωσεν ὅτι οὕτω μὲ ὀνομάζον εἰς τὸ πλοῖον· πραγματικῶς δὲ ἤρχισα νὰ γίνωμαι Σερπετός· ἡ εὐτυχία μετέβαλε τὸν χαρακτήρα μου· μὲ κατέστησεν εὐκίνητον καὶ ζωηρόν· μοῦ ἤρρεσκε νὰ τρέχω καὶ νὰ πηρῶ.

Ἐν μόνον πρᾶγμα μὲ ἐλύπει· ἡ ἀνάμνησις τῆς μητρὸς μου. Ἦθελον νὰ τὴν ἴδω, ὅπως καὶ τὴν κυρίαν μου Ἀναστασίαν, ἀλλὰ τί νὰ κάμω ; κάποτε ἐμεμφόμην τὸν ἑαυτὸν μου διατὶ νὰ μὴν εἶμαι εὐχарιστημένος· ναι, ἦτο ἀχαριστία νὰ μὴν εἶμαι εὐτυχής· μὲ ἠγάπων, μ' ἐπεριποιῶντο, τί μοῦ ἔλειπε διὰ νὰ εἶμαι εὐτυχής ;

Εἰς τὴν οἰκίαν ἐκεῖνην εὕρισκτο μία κόρη, ἡ ἀνεψία τοῦ πλοιάρχου, ἡ ὁποία δισκέδαζε πολὺ μὰς ! Ἦτο ἀκόμη ζωηρότερα ἀπὸ τὴν Ἀναστασίαν καὶ μὲ ἠγάπα πολὺ.

Τί ὦραϊα ἐπαίζαμεν μαζί. Ἐκαμνα ὅλα τὰ θε-

λήματά της καὶ εἰς τίποτε δέν ἐχαλοῦσα τὸ χατῆρ της. Τὸ τρελλοκόριτσο τοῦ κατέδῃ νὰ μὲ μάθῃ χορὸν . . . Ἐγὼ ἔσσεκα καὶ ἐκύτταζα μὲ προσοχήν, ἀλλὰ τίποτε δέν κατελάμβανα ἀπὸ τὰς κινήσεις της, καὶ τοῦτο τὴν ἐλύπει, ἐλύπει δὲ καὶ ἐμὲ, διότι ἤθελα νὰ τὴν βλέπω πάντοτε εὐχарιστημένην· ἀλλὰ τί ἠδυνάμην νὰ κάμω ; ἔβαλα ὅλα μου τὰ δυνατὰ, ἀλλὰ ματαίως . . .

Τώρα δέν εἶνε πλέον κοράσιον ἡ ἀνεψία τοῦ πλοιάρχου. Εἶνε νεᾶνις δεκαοκτὼ ἐτῶν. Δέν προσπαθεῖ πλέον νὰ μὲ μάθῃ χορὸν, ἀλλὰ δέν δυσανεστεῖται νὰ θωπεύῃ τὸ κίτρινόν μου τρίχωμα μὲ τὴν λεπτὴν καὶ μιλκκὴν της χεῖρα.

Με ἀγαποῦν πολὺ ὅλοι. Μία γεροντοκόρη μάλιστα συγγενῆς τοῦ πλοιάρχου μὲ ἀγαπᾷ περισσότερο πικρὸς ἄλλου ὄντος εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔρχεται συχνὰ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πλοιάρχου, ἐλπίζουσα ὅτι μὲ τὰς πολλὰς παρακλήσεις θὰ πείσῃ τὴν κυρίαν μου νὰ μὲ παραχωρήσῃ εἰς αὐτήν.

Ἦκουσα νὰ λέγουν ὅτι αἱ γάται περνοῦν πολὺ καλὰ μὲ τὰς γεροντοκόρας, καὶ εἰς γέρον γάτος μὲ τὸν ὁποῖον συναντῶμεθα κάποτε, ὅταν πηγαίνωμεν περίπατον, ἐπάνω εἰς τὰς στέγας, πολλάκις μ' ἐσυμβούλευσε νὰ τὴν ἀκολουθῶ καὶ νὰ μὴν ἐπιστρέψω ὀπίσω. Ἀλλ' ἐγὼ εἶ-

πα ὅχι. Δέν θέλω ν' ἀφήσω τὴν φιλόξενον κατοικίαν εἰς τὴν ὁποίαν κατοικῶ πέντε ἔτη τώρα . . . Ναι, ἀγαπῶ τὰ ἀγαθὰ ταῦτα ὄντα, τὰ ὁποῖα μὲ προσέλκον καὶ μ' ἐπεριποιήθησαν, μ' ἔκαμαν, οὕτως εἶπεῖν, μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν. Ὁ κύριός μου δέν κάμνει πλέον ταξείδια, ἀλλὰ μένει εἰς τὴν οἰκίαν του· δεικνύει πρὸς ἐμὲ τόσην εὐνοίαν, μὲ ἀγαπᾷ τόσο πολὺ ὥστε δέν ἠρνήθη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γραμματεὺς ὅταν τῷ εἶπα ὅτι ἐπεθύμουν νὰ γράψω τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τοῦ βίου μου.

Τῷ ὑπηγόρευα λοιπὸν τὰ ἀπομνημονεύματά μου καὶ ἐκεῖνος ἔγραφε. Ἐγὼ καθημέρος ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἐπεθεώρου ἐκάστην γραμμὴν.

Αὗται εἶνε, μικροὶ μου ἀναγνώσται, αἱ περιπέτειαι τοῦ Σερπετοῦ· ἂν δέν σᾶς φανοῦν πολὺ καλά, τὸ σφάλμα δέν εἶνε τοῦ γέροντος πλοιάρχου, ἀλλ' ἐμοῦ ὁ ὁποῖος ὑπηγόρευα.

ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΩΜΟΥ ΤΟΥ ΕΠΕΘΕΩΡΟΥΝ
ΕΚΑΣΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ σχολεῖον ἐρωτᾷ ὁ διδάσκαλος τὸν μικρὸν Πέτρον:
— Εἰς τί μᾶς χρησιμεύουν τὰ ὦτα;
— Διὰ νὰ ἀκούωμεν.
— Καὶ οἱ πόδες; ἐρωτᾷ πάλιν ὁ διδάσκαλος.
— Οἱ πόδες; ἀπαντᾷ ὁ Πέτρος μετὰ μικρὰν σκέψιν — οἱ πόδες μᾶς χρησιμεύουν νὰ τοὺς κτυπῶμεν εἰς τὸ πάτωμα ὅταν θυμῶμεν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Κυρακουμπάρας.

Πολὺ σὲ ἀγαπῶ, παιδάκι μου! ζήτησέ μου ὅτι χάριν θέλεις καὶ θὰ σοὺ τὴν κάμω, λέγει ἡ μήτηρ εἰς τὸν λαίμαργον Κωστᾶκην της.

Καὶ ὁ Κωστᾶκης:

— Καλὰ, μητέρα. Σὲ παρακαλῶ πολὺ, ὅταν ἔλθῃ ὁ πατέρας νὰ τοῦ εἰπῇ νὰ κάμῃ ἓνα ζαχαροπλαστεῖον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ρόδου τῆς Αἰγυπτίου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

«Οχι, Ριχάρδε, Δεοντόκαρδε, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐγγράψῃς ἄλλην μίαν φορὰν συνδρομητῆς: τὸ φύλλον θὰ σοὺ στέλλεται κατὰ τὴν νέαν σου διεύθυνσιν, ἀφοῦ πρῶτον δηλώσῃς διὰ τίνας τὸ ἐλάμβανες μέχρι τοῦδε. Ὡς πρὸς τὰς ἐξετάσεις σου σοὶ εὐχόμαι καλὴν ἐπιτυχίαν»

Ποτέ, ποτέ, *Ξενητευμένο Τρυποκάρδον*, δὲν ὑποθέτω ὅτι μ' ἐλησμόνησες: διότι τότε θὰ εἶνε ὡς νὰ ὑποθέσω ὅτι δὲν μ' ἀγάπῃς πλέον. Πραγματικῶς τὰ διηγήματα τοῦ Δὲ Ἀμίτσης εἶνε πολὺ ὠραία.

Ἡ ἐπιστολή σου εἶχε μερικά στίγματα ἐπὶ τῶν γραμμάτων, *Ὁραία Γαλάτεια* μὴ ᾔσων τὰ σημεῖα τῶν δακτύλων, τὰ ὅποια ἔχυσες διὰ τὸν ἔγγονον;

Πολὺ νόστιμον εἶνε τὸ δελτάριόν σου, *Διὰβολάκι*.

Τί παριστάνει ἡ ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου εἰκὼν, ἀγαπητὴ μου *Ἀμφιτρίτη*, φανταστικὴν εἶνα θέσιν ἢ τοποθεσίαν τῆς Μασσαλίας;

Ἀφ' οὗ ἔχεις τοιοῦτον πόθον νὰ βραβευθῇς, *Εργατικὴ Μέλισσα*, ὁ πόθος σου θὰ ἐκπληρωθῇ. Τὸ ψευδώνυμόν σου μοὶ ἀρέσκει πολὺ. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς σου ἐννοῶ πόσον μὲ ἀγαπᾷς.

Ἡ ἐπιθυμία σου θὰ ἐκπληρωθῇ μὲ τὸ παραπόνω, *Μικρὸ Δεμοῦρχε*, καὶ ἐλπίζω ὅτι ὅλοι οἱ φίλοι μου θὰ κατευχαριστηθῶσι. Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ δημοσιεύω τακτικώτερα ἀσμάτια μετὰ μουσικῆς, διότι τὸ τυπογραφεῖον τοῦ κ. Κωνσταντινίδου εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτυποῦται ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐπλουτίσθη μὲ στοιχεῖα μουσικῆς ὥστε συχνὰ θὰ εὕρισκῃς εὐκαιρίαν νὰ τραγουδῇς ἢ νὰ παίξῃς εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον ἀσμάτια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Πολὺ καλὰ, φίλε μου Γ. Ἀρχαυλάκη, θὰ λάβω ὑπ' ὄψιν ὅσα μοὶ γράφεις ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου.

Ἐκτιμῶ τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν εἰλικρινειάν σου, *Βασιλεῦ τῶν Ἀνθέων*: ἡ κρίσις μου θὰ εἶνε ἐπιεικής, ἀλλὰ δίκαια.

Νὰ μοὶ γράψῃς τακτικώτερα, ἀγαπητὴ μου *Τόδρα*, διότι μοὶ ἀρέσουν αἱ ἐπιστολαὶ σου.

Πολὺ μὲ συνεκίνησεν ἡ ἐπιστολή σου, *Ἰνδὸ Ἰερεῦ*: ἔσως ἔκαμες λάθος: καὶ δὲν εἶνε ἐκεῖνος δὲν ὑποθέτει τὴν κακὸν παιδίον τὸ ὁποῖον παρεξέτρεψεν ὅταν πρόκειται νὰ ἐκφράσωμεν καταδικαστικὴν γνώμην διὰ τινά πρέπει νὰ εἰμὲθα πολὺ ἐπιφαλκτικοί. Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἄκραν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου.

Νὰ ἐκφράσῃς τὰς εὐχαριστήσεις μου πρὸς τοὺς γονεῖς σου, *Βασιλεῦ τῶν Ἀνθέων*, οἵτινες ἅμα ἀνέγνωσαν ἐν

Ὁ πατήρ τοῦ Κουφιοκεφαλᾶκος ἐτοιμάζεται: διὰ ταξίδι, πρόκειται νὰ μεταβῇ εἰς Θήβας καὶ ἀπεράσσει νὰ πᾶρῃ μαζί του καὶ τὸν υἱόν του.

Ἀφ' ἧς ὁ Κουφιοκεφαλᾶκος εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον δρομαίως:

— Μπαμπά, ἀναφωνεῖ, νὰ μὴ πᾶμε στὰς Θήβας!

— Γιατί, παιδί μου;

— Γιατί εἶνε ἐπιζωστία.

— Μόνον γι' αὐτὸ νὰ μὴ πᾶμε; δὲν εἶνε φόθος, παιδί μου, ἡ ἐπιζωστία δὲν προσβάλλει τοὺς ἀνθρώπους.

— Ἀς μὴ τοὺς προσβάλλῃ! ἐγὼ τούλάχιστον δὲν ἔρχομαι: τώρα ἐδίδεθα τὴν ἐφημερίδα: ἔλεγε ὅτι πεθαίνουν κάθε μέρα ἑξήντα ββδία. Δὲν ἔχω σκοπὸ ἐγὼ νὰ ψοφήσω γιὰ ἓνα ταξίδι.

(Πολὺ μετριοφρων αὐτὸς ὁ Κουφιοκεφαλᾶκος!)

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαῦρου Γάτου.

φυλλάδιον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἀμέσως σὲ ἐνέγραψαν συνδρομητρίαν. Ἡ τοιαύτη ἐκτίμησις μὲ ἀποζημιώνει διὰ τοὺς πολλοὺς κόπους μου.

Παλαιὰς ἀναμνήσεις μοὶ ἔφερες εἰς τὸν νοῦν μου, ἀρχαία συνδρομητρία μου *Παλαιὰ Δόξα*. Εἶσαι ἀληθῶς πιστὴ φίλη.

Τώρα ὁμῶς ποῦ ἔχεις διακοπὰς; μικρὰ μου *Παπαροῦνα*, ἐννοῶ νὰ μοὶ γράψῃς τακτικά: εἰ δὲ μὴ σοὺ κακίονω καὶ ἐξυρῶ το, μικρούλα μου.

Πολὺ εὐτυχὲς εἶσαι, *Ἰον τοῦ Ἀγροῦ*, ἀφ' οὗ ἔχεις πλησίον σου τὴν νουνάν σου καὶ τὰς δύο μικρὰς φίλεις σου καὶ φίλας μου. Πολὺ μοὶ ἀρέσκει ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν αἰσθάνεσαι πρὸς τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως. Εἶσαι κόρη μὲ καλαισθησίαν: θὰ σοὺ κάμω μόνον μικρὰν παρατήρησιν. Ἀπὸ τὴν βίαν σου βεβλῶς ἔστειλες ἀπλήρωτον τὴν ἐπιστολήν σου: μολοντοὶ δὲ ἔχω σύστημα νὰ μὴ δέχομαι ἀπλήρωτους ἐπιστολὰς ὁ νέος μου ὑπάλληλος μὴ γνωρίζων τοῦτο τὴν ἔλαβε ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον πληρώσας 50 λεπτά: τώρα τὸ ποσὸν βεβαίως εἶνε πολὺ μικρόν: ἀλλὰ πρῶτον μοὶ ἀρέσκει ἡ τῆς καὶ δευτέρου φαντασίωσιν ἂν καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν πολλῶν συνδρομητῶν κάμωσιν τοιαῦτα λάθη: Ὡστε, σὲ παρακαλῶ, στείλῃ μοὺ τὸ ἀνωτέρω μικρὸν ποσόν.

Τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὴν *Ξενητευμένην* διὰ τὰ ὠρεῖα περιοδικὰ τὰ ὅποια μοὶ ἔστειλεν ἐξ Ἀγγλίας. Ἀληθῶς, εἶνε πολὺ εὐγενής.

Καλῶς ἤλθε, καλὴ μου καὶ παλαιὰ φίλη *Ὀλυμπία* καὶ *Καλογεροπούλου*. Πολὺ θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ μοὶ γράψῃς τακτικά. Σὲ συγχαίρω διὰ τὴν φιλοπαιρίαν σου, ἀγαπητὴ μου Θεοδόσιε Θεοδοσιάδην. Καὶ αὐταὶ αἱ γριφίδες τὰς ὁποίας ἔφερον ἐξ Ἀθηνῶν ὁ φίλος σου σοὺ φαίνεται ὡς ἱεραὶ καὶ γράφει μὲ περισσοτέραν εὐχαριστήριον.

Συνιστῶ τὸν νέον μου φίλον *Καλλικρατίδαν* εἰς ὅλους τοὺς φίλους μου: ἐπιθυμεῖ νὰ μοὶ γράφῃ τακτικά καὶ νὰ εἶνε πιστὸς φίλος μου.

Ὁ *Μαῦρος Γάτος* δι' ὠραίας ἐπιστολῆς τοῦ εὐφυοῦς συγχρόνως καὶ συγκινητικῆς, τὴν ὁποίαν λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ δημοσιεύσω, διότι δὲν ἔχω χῶρον, ἐκφράζει τὰς θερμὰς εὐχαριστήσεις του εἰς ὅλους οἵτινες τὸν συνεχάρησαν καὶ ἔδειξαν τόσον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του εἰς τὸν διαγωνισμόν: εὐχεται δὲ ἐκ καρδίας νὰ λάβῃ εὐκαιρίαν ν' ἀνταποδώσῃ τὰ συγχαρητήρια εἰς ὅσους καὶ ὅσας τὸν συνεχάρησαν. Πολὺ καθὼς πρέπει αὐτὸς ὁ *Μαῦρος Γάτος*.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοί, προσρήσεις: Ἡ *Ὁραία Γαλάτεια* προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς

τὴν *Ἀνατέλλουσαν Σελήνην*, εἰς τὴν *Μικρὰν Δούκισσαν*, τὸν *Ἰποκόμητα τῆς Βραζιλόνης* καὶ τὴν *Ἀμαρυλλίδα*. — Ἡ *Εργατικὴ Μέλισσα* προσφέρει τὰ συγχαρητήρια της εἰς τὸν *Μαῦρον Γάτον* καὶ τὴν *Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν*, καὶ τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν *Ξαροπούλαν*, τὴν *Ἑλληνικὴν Σημαίαν*, τὴν *Ἀνατέλλουσαν Σελήνην* καὶ τὴν *Ὁραίαν Γαλάτειαν*. — Ἡ *Λευκὴ Ἀρεμῶν* ἀσπάζεται τὴν *Εργατικὴν Μέλισσαν* καὶ τὴν συγχαίρει πολὺ πολὺ δι' ὅσα καλὰ ἔμαθε περὶ αὐτῆς. — Ὁ *Πολικός Ἀστὴρ* ἀσπάζεται τὸν *Μαῦρον Γάτον*, τὴν *Ἀμφιτρίτην* καὶ τὴν *Ξαροπούλαν*. — Ἡ *Τόδρα* ἀσπάζεται τὴν *Ἀρίαν Σοφίαν*, τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν* καὶ τὴν *Κυματίζουσαν Σημαίαν*. — Ὁ *Ἰνδὸς Ἰερεὺς* ἀσπάζεται τὸν *Λαμπαδιαν*, τὴν *Φιλέρημον Τριγόνα* καὶ τὸν *Ἀρην*, τὸν ὁποῖον παρακαλεῖ νὰ τῷ εἰπῇ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός του. — Ἡ *Βασιλεῖς τῶν Ἀνθέων* ἀσπάζεται τὸν *Ψεφύκον*, τὴν *Ἀνατέλλουσαν Σελήνην* καὶ τὸν *Μαῦρον Γάτον*. — Ὁ *Κατεστὸν Κουπιᾶς* ἀσπάζεται τὸν *Μαῦρον Γάτον*, τὸν *Διμένα* τῆς *Ζέας*, τοῦ ὁποῖου ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα. — Τὸ *Ἰον τοῦ Ἀγροῦ* ἀσπάζεται τὴν *Λευκόπεπλον Νύμφην* τῶν *Δασῶν* καὶ τὴν *Ἀμοστιάουσαν Καρδίαν*, τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα. — Ὁ *Ἡ τὰν ἡ ἐπὶ τὰς στείλει τὰς προσρήσεις του εἰς τὸ Μήλον* τῆς *Ἐριδος*, τὸν *Σωσίαν*, τὸν *Πρίγκιπα Ζιλλάχ*, τὸν *Ἀρην* καὶ τὸν *Μαῦρον Γάτον*.

— Ὁ *Μαγικός Βόσπορος* προσφέρει τὰς προσρήσεις του εἰς τὴν *Λευκόπεπλον Νύμφην* τῶν *Δασῶν*, τὴν *Ἀνατέλλουσαν Σελήνην*, τὸν *Ἀρην* καὶ τὸν *Κεραυνόν*. — Ὁ *Ἰωνικός Ἀστὴρ* ἀσπάζεται τὸν *Δίκαιον Ἀριστείδην*, τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν* καὶ τὴν *Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν*. — Τὸ *Τόδρον τοῦ Φαίβου* ἀνταποδίδει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὴν *Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν* καὶ τὰς προσρήσεις του εἰς τὸν *Μέλαρον Ἀετὸν*, τὸν *Ἀρην*, τὸν *Ἀἰθριον Ἀττικὸν Ὀυρανὸν* καὶ τὸν *Φοβερόν Κεραυνόν*. — Ἡ *Κυματίζουσα Σημαία* ἤλλαξε ψευδώνυμον. — Ἡ *Μασσαγέτις Βασίλισσα* προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν *Μικρὰν Δούκισσαν*, τὴν *Ἰφιγένειαν ἐν Ταύροις*, τὴν *Ἀπτερον Νίκη*, τὴν *Χρυσήν*, τὴν *Ξαροπούλαν*. — Ἡ *Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις* προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν *Νίκη*, τὴν *Λευκὴν Περιστεράν*, τὴν *Λεονταίαν Τόδραν*, τὴν *Κυματίζουσαν Σημαίαν*. — Ἡ *Ἀπτερον Νίκη* (τέως *Λεονταία Τόδρα*) ἀσπάζεται τὴν *Κυματίζουσαν Σημαίαν*, τὴν *Χαλκίαιον Ἀθηνᾶν*, τὴν *Μικρὰν Δούκισσαν*, τὴν *Κροκόπεπλον Ἡὼ* καὶ τὴν *Λευκόπεπλον Νύμφην* τῶν *Δασῶν*. — Ὁ *Πανοῦργος Ὀδυσσεὺς* ἀσπάζεται τὸν *Μαῦρον Γάτον*, τὸν *Ἀρην*, τὸν *Ὀδυσσεῆ Ἀνδροῦστον*. — Ἡ *Χαλκίαιος Ἀθηνᾶ* μετονομάσθη *Χρυσή*, καὶ ἔστω πρὸς γνώσιν τῶν φίλων της, ἀσπάζεται δὲ τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν*, τὴν *Λευκόπεπλον Νύμφην* τῶν *Δασῶν*, τὴν *Ροδοδάφνην*, τὴν *Πικροδάφνην*.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΑΙ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

Κοιμήτορος τόμος μετὰ εἰκοσι καὶ μιᾶς εἰκόνων.

Τιμᾶται Φρ. 2 — Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλόμενος Φρ. 2,25.

[Πωλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ]

Ἡ μεγάλη, προθυμία μεθ' ἧς ἐζήτησαν ν' ἀποκτήσωσι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολλὰ οἰκογένεια, ἀποδεικνύει πόσον χρήσιμον εἶνε καὶ πόσον ἐπαισθητὴ ἡ τοῦ ἑλλενισμοῦ. Τὰ ἐπὶ ταυτικὰ καὶ ὠρεῖα ἔργα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸν τόμον τοῦτον θὰ καταγοητεύωσι βεβαίως ὅσους τὸν προμηθεύωσι: οἱ ἀναγνώσται αὐτοῦ ὅταν φθάσωσιν εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα θὰ λυπῶνται διότι ἐτελείωσε τὸ βιβλίον καὶ δὲν ἔχουσιν ἄλλα τόσα ἔργα ἀκόμη ν' ἀναγνώσωσι, νὰ συγκινηθῶσι καὶ πάλιν, νὰ δακρύσωσι, νὰ γελάσωσι, νὰ παραδειγματισθῶσι, νὰ ἠθικοποιηθῶσι νὰ εὕρωσι μετὰ τοῦ τερπνοῦ τὸ ὠφέλιμον.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΙΑ καὶ Αἱ ΚΩΜΩΔΙΑΙ πρέπει νὰ στολίσωσι τὴν βιβλιοθήκην παντός συνδρομητοῦ καὶ πάσης συνδρομητρίας τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ: εἰς πᾶσαν σχολικὴν ἐορτήν, εἰς πᾶσαν οἰκογενειακὴν ἐορτήν, θὰ χρησιμεύωσιν εἰς παράστασιν ἢ ἐν τῷ σχολείῳ ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ. Πόσα παιδία θὰ καταστήσωσιν εὐτυχῆ τὰ ΔΡΑΜΑΤΙΑ καὶ Αἱ ΚΩΜΩΔΙΑΙ! Πόσαι συγκινήσεις, πόσαι προσδοκίαι, πόσα καρδιοκτύπια κρύπτονται μέσα εἰς τὰς σελίδας των! Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπλὴ ἀναγνώσις των εἶνε τόσον ἐπαγωγὸς, ὥστε καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι μερικοὶ ποτε δὲν θὰ λάβωσι εὐκαιρίαν νὰ τὰ παραστήσωσι πρέπει νὰ τ' ἀποκτήσωσι διὰ νὰ τ' ἀναγνώσωσι, θὰ ἴδωσι δὲ τί θελκτικόν, τί ἠθικόν, τί ἀμύμητον ἀνάγνωσμα εἶνε τὰ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΙΑ καὶ Αἱ ΚΩΜΩΔΙΑΙ.

Ὡς δεῖγμα τοῦ βιβλίου ἀναδημοσιεύομεν ἐν τῷ παρόντι φυλλάδιῳ, ἐν σελ. 152 τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον **Η ΔΙΡΑ** δραμῆτιον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμετέσχωσι τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν λύσεων τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων παρακαλοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ τοὺς δημοσιευθέντας ἐν σελ. 142 τοῦ φυλλαδίου τῆς 15 Μαΐου]

80. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον πάντα βεβαιῶ, φέγγει τὸ δευτέρον μου.
Περίεργον! χωρὶς πτερὰ, πετᾷ τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλανος, Ἀετοῦ.

81. Λεξιόγριφος.

Μὲ ἔχεις εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ ἀπλήστως μὲ διαβάξεις.
Σὲ θέλω, σὲ εὐχαριστῶ καὶ σὺ δὲ μὲ θαυμάζεις.
Νὰ σοὶ εἰπῶ τὰ μέρη μου; διόλου μὴ θαυμάσης.
Τὸ πρῶτον εἶνε πρόθεσις, τὸ ἄλλο δὲ ἡ πλᾶσις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀδριανέλου Ἀλβου.

82. Λεξιόγριφος.

Κάτοικος εἶνε τὸ πρῶτον ἐνὸς μέρους τῆς Τουρκίας,
Ἄνθος δὲ τὸ δευτέρον μου γλυκὰς χύνον εὐωδίας.
Ὅσον γὰρ τὸ σύνολόν μου νὰ τὸ μάθῃς ἂν θελήσῃς,
Ρίψ' ἐν βλέμματι εἰς τὸν χάρτην καὶ ἐκεῖ θὰ τ' ἀπαντήσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀρμενίου Μπουπουλίνης.

83. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαι εἰς τὸ πρόσωπόν σου, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς.
Ἄν μοῦ βγάλῃς ἓνα γράμμα, ἐρπετὸν θὰ ἀπαντήσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνατολίου Σελήνης.

84. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαι κρῖτος τῆς Εὐρώπης ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Καὶ δυσκόλως θὰ μὲ εὕρῃς, ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑρκετιῆς Μελίσσης.

85. Στοιχειόγριφος.

Κοιμοῦμαι δίχως ὄνειρον ποτὲ νὰ μ' ἐνοχλήσῃ,
Καὶ δὲν φοβοῦμαι πώποτε θνητὸς νὰ μ' ἐξυπνήσῃ.
Ἐὰν τὰ δύο ἐκλείψωσι μεσαῖά μου στοιχεῖα,
Ἐν ἀνθρῶ ἑγείρομαι ὁμέσως ἡλικία.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λουκούργου τοῦ Λακεδαιμονίου.

86. Στοιχειόγριφος.

Τέκνον τοῦ ὕδατος καλὸν καὶ ἄγριον πολλάκις.
Πολλὰ κακὰ σὰς προξενῶ καὶ εὐχάριστα συχνάκις.
Οἱ ῥήτορες μ' ἐπιζητοῦν δὴ γράμματα ἂν μ' ἀλλάξῃς,
Κ' εὐθὺς λαμβάνω ὑπαρξίν τὸν πόδα ἂν ταράξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἡρωῆς Πάργας.

87. Ἀναγραμματισμός.

Ἄν μ' ἀφήσῃς ὅπως εἶμαι, παραστέκω 'ς τὰς γεννήσεις.
Εἰς τὸ σῶμά σου θὰ ἔμβω ἂν με ἀναγρῃματίσης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ἀστέροι.

88. Ἀναγραμματισμός.

Καὶ ἄνευ σκέψεως πολλῆς καὶ δι' ὀλίγον κόπων
Τὸ ὄνομά μου σύγκεται ἐκ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀναγρῃματισμοῦ θὰ φέρῃς λέξιν ἄλλην
Ἥτις καὶ ἐκείνη θὰ δηλῇ πολλοὺς στρατιώτας πάλιν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χαρίσης Χελιδνός.

89. Τονόγριφος.

Ὅπως ἔχω ἂν μ' ἀφήσῃς εἰμ' ἐπίρρημα τοῦ χρόνου.
Δι' ἀπλῆς ὁμῶς καὶ μόνης μεσθεσῶς τοῦ τόπου.
Πόλιν εἰς τὴν Ἀθωνίαν ἐν τῷ ἅμα θ' ἀπαντήσῃς.
Σκέψου ἴλγον, ἀναγνώστα, καὶ εὐκόλως θὰ μὲ λύσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑσπερίας Αὔρας.

90. Αἵνεγμα.

Ἵς ἅπαντα σχεδὸν τὰ ζῶα εἶμαι ὡς συστατικόν,
Εἰς τὸν λέοντα 'ς τὴν τίγριν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ποντικόν.
Μ' ἔχει ὁ οὐραγοστάγος, μάλιστα εἰς δύο θέσεις,
Καὶ 'ς τὸν οὐρνὸν ἀκόμη νὰ μὲ εὕρῃς θὰ μ' ἐμπόρῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐκκοποδῆς Ἀχιλλεύς.

91. Αἵνεγμα.

Ἀπὸ νερὸ δὲν γίνομαι καὶ ὁμῶς κυματίζω,
Δὲν εἶμαι τίποτε σχεδόν, ἀλλ' ὁμῶς τί ἀξίζω!

Μὲ ἀτενίζει, εὐελπίς μ' ἐνθουσιῶδε; ὄμμα
Καὶ ἀψηφᾷς ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τὴν ζωὴν ἀκόμα.

Ἐστάλη ὑπὸ Κατίνης Ἡσαίου.

92. Αἵνεγμα.

Κινοῦμαι ἀκατίπαυστα, πλὴν ἴλγον δρόμον κίνω.
Ἄν ἡσυχάσω μὴ ῥοιμὴν, ἀμέτῳ θ' ἀποθάνω.
Οἱ ἄνθρωποι μὲ ἔχουσι παντοῖνι καλεισμένον
Εἰς ἐν μικρὸν δωμάτιον πολὺ σκοτεινισμένον.
Ποτὲ δὲν μ' ἐπιτρέπουν νὰ κοιμηθῶ μὴ ψίχῃ
Καὶ ἡ ζωὴ μου κρέμεται μόνον ἀπὸ μιᾶ τρίχα.

Ἐστάλη ὑπὸ Μαρίας 1. Μέρη.

93. Τρίγωνον.

1. Ἦμην, εἶμαι καὶ θὰ εἶμαι, καὶ τὰ πάντα ἐποπτεύω.
2. Εἶμ' ἐπίρρημα τοῦ χρόνου καὶ θὰ μ' εὕρετε, πιστεύω.
3. Καὶ ἐγὼ ἀντωνυμία εἶμαι ἀναφορική.
4. Γράμμα εἶμαι τ' ἀπαριθμοῦ καὶ ζητήσατέ μ' ἐκεῖ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γαλιναίας Θαλάσσης.

94. Κυδόλεξον.

1. Εἶμαι πόλις ἀλωθεῖσθαι ὑπ' ἐνδόξου στρατηγοῦ.
2. Ἐγὼ πάλιν ἐφορεύθην ἀπὸ χειρὸς ἀδελφοῦ.
3. Πρώτιστο; ἐκ τῶν θῶν τῶν ἀρχαίων, φίλε, εἶμαι.
4. Εἶμ' εὐχάριστός τις τόποι, στοὺς ἀγροὺς πλησίον κεῖμαι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀθω.

95. Ἐρώτησις.

Ποῖαι εἶνε ἐκεῖναι αἱ τρεῖς λέξεις αἱ ὅποια γράφονται
μὲ χίλια γράμματα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου.

96. Πρόβλημα.

Τὸ ἐν τρίτον καὶ τὸ ἐν τέταρτον τῶν μῆλων τῆς Μαρίας
ἀποτελοῦσι τὸ διπλάσιον τῶν 7 μύλων τῆς μικρᾶς ἀδελφῆς
τῆς. — Πόσα μῆλα εἶχεν ἡ Μαρία;

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου 1. Μπή-ζιου.

97. Παίγνιον.

Διὰ τῶν ἐπομένων 46 γραμμάτων σχηματίσων γνωμικὸν
τι γνωστὸν, ἀποτελούμενον ἐκ δέκα λέξεων, ὧν ἡ δευτέρα
ἀρχεῖται ἀπὸ α, ἡ πέμπτη ἀπὸ α, ἡ ὀγδόη ἀπὸ κ, ἡ δὲ τε-
λευταία εἶνε ἡ λέξις ἀπόλεσας.

αααααα, γγ, δ, εεε, ηη, ιι, κκκ, λλλ, μ, νν,
οοο, ππ, ρ, σσσσ, τ, υυυ, ωωωω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀκτινίτης.

98. Λογοπαίγνιον.

Ποῖον ὄρος ἔχει κέρατα;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Εὐτέρπης.

99. Ἀπροσδόκητον.

Διὰ τί ὁ σκύλος χαιρετᾷ μὲ τὴν οὐραν;

Ἐστάλη ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Δ. Ἀρσίνης.

100. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦ-
σι γνωμικὸν τι.

1. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 2. Πόλις τῆς Ἰταλίας. 3. Ἡ-
πειρος. 4. Ἀρχαῖος στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος. 5. Θυγάτηρ
ἀρχαίου βασιλέως. 6. Ποταμὸς τῆς Γαλλίας. 7. Τροφὴ τῶν
θεῶν τῆς Μυθολογίας. 8. Ἀρχὸν τῆς Ρώμης. 9. Ποταμὸς
τῆς Ἀγγλίας. 10. Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. 11. Νῆσος τῆς
Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Τομύριδος.

102. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι
πόλιν τῆς Ἑλλάδος, τὰ δὲ τελικὰ ἀρχηγὸν ἀρχαῖας ἐκ-
στρατείας.

1. Στενὸν πέρασμα. 2. Θεὰ τῆς Μυθολογίας. 3. Στρα-
τηγὸς τῆς Σπάρτης. 4. Πολεμικὸν πλοῖον. 5. Πέλαγος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σιγῆς τοῦ Δάσους.

« ΕΚΕΙΝΟΣ ΕΙΝΕ! ΕΚΕΙΝΟΣ ΕΙΝΕ! »

(Σελ. 163)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας ΚΟΛΟΜΒΟΥ: « La fille de Carilès »
Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

(Συνέχεια ἴδε σελ. 145)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣΤ'

ΠΟΙΑΝ ΓΝΩΜΗΝ ΕΧΕΙ Ο ΓΕΡΟΘΩΜΑΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

« Ἦλθαν πάλιν καὶ σ' ἐζητοῦσαν ἐκεῖνα τὰ
πτωχὰ παιδιά, εἶπεν ἡ κυρία Λεβὺ εἰς τὴν Μαρί-
σαν φρούγαν. Τί τοὺς βλέπετε καὶ σ' ἀρέσει νὰ ἀ-

καν, ἐν ᾧ ἤρχετο ἀπὸ τὴν ἀγορὰν μίαν ἡμέραν καὶ
ἐκράτει μικρὸν πανέριον εἰς τὴν χεῖρά της. Μὰ νὰ
σου πῶ, κόρη μου, δὲν ἔξέρω τί τα θέλεις καὶ τα
μαζεύεις ἐδῶ ὅλη μέρα αὐτὰ τὰ κουρελλιάρινα καὶ
καταλερωμένα σκυλόπουλα, τὰ μαλλιά τους εἶνε
σὰν φρούγαν. Τί τοὺς βλέπετε καὶ σ' ἀρέσει νὰ ἀ-

ΕΤΟΣ Θ' — ΤΕΥΧΟΣ 11^{ον}.

ΤΟΜΟΣ ΙΑ' — 11

νακατεύσαι μαζί τους. "Ας τα νά 'πᾶ νά χαθούν. Ἀπορῶ μάλιστα καὶ μὲ τὸν Γεροθωμᾶ πῶς δὲν σου κάμνει παρατήρησιν!

— Εἶνε πολὺ πτωχὰ, κυρία Λεβοῦ μου, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίκα, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ κακὰ παιδιὰ. Ὁ Γεροθωμᾶς μ' ἀφίνει καὶ πηγαίνω νά τα βλέπω, διότι εἰμ.πορῶ νά τους φανῶ χρήσιμος. Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά βοηθῇ τὸν ὁμοῖόν του, εἰ δὲ μὴ, τότε τί θὰ ἐγίνοντο οἱ πτωχοί; "Οταν εἶναι τις πλούσιος δίδει χρήματα, καὶ ὅταν δὲν εἶνε, δίδει τὸν κόπον του. Καὶ ἐπειτα δὲν ἔχετε νά εἰπῆτε τίποτε, διότι χθὲς ἀκόμη σὰς συνέλαβαν νά δίδετε σούπαν εἰς τὰ δύο τὰ μικρότερα, καὶ μάλιστα εἴχετε χαρὰν μεγάλην, διότι ἐδίδεπετε ὅτι ἔτρωγον μὲ τὴν ὄρεξιν.

— Αἶ! εἶπεν ἡ κυρία Λεβοῦ, δὲν ἔχει πάλι κανεὶς καρδιά πέτρα. Ἀλλὰ τί τα θέλεις, κόρη μου, εἶνε πολὺ ὀχληρὰ νά μας κουβαλοῦνται ἐδῶ.

— Τί νά κάμω, κυρία Λεβοῦ μου; ἐξηκολούθησεν ἡ Μαρίκα, τέτοια μὲ ἐπλάσεν ὁ Θεός. Βλέπετε δὲν ὁμοιάζω τὴν κυρίαν Χονδρῶ, ἡ ὁποία σας δίδει τῆς κάλτσας τῆς νά τῆς διορθώνετε; τί ἦτο πρῶτα ἡ κυρία αὐτή; ἦτο μία μαγεύρισα καὶ τώρα μεταχειρίζεται τοὺς ὑπηρετάς τῆς σὰν σκυλιά, καὶ δὲν ἐνθυμεῖται ὅτι καὶ αὐτὴ ἦτο μίαν φορὰν ὑπηρετρία. Ἐγώ, κυρία Λεβοῦ μου, ὅταν βλέπω μικρὰ παιδάκια νά πεινοῦν καὶ νά κρυώνουν, συλλογίζομαι ὅτι καὶ ἐγὼ ἤμην μίαν φορὰν ὡσὰν αὐτὰ, ὅταν ὁ Γεροθωμᾶς μ' ἐσυμμάζωξε καὶ προτιμῶ νά βγάλω τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα μου νά τοὺς τὸ δώσω.»

Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ἡ Μαρίκα ἔλαβε μέγα τεμάχιον ἄρτου καὶ κρέας καὶ κατέβη τὴν κλίμακα νά τα δώσῃ εἰς τὰ πτωχὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα ἐπερίμενον κάτω εἰς τὴν αὐλήν.

«Τί ἀκούω, Γεροθωμᾶ μου; εἶπεν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν ἡ κυρία Λεβοῦ θαυμάζουσα. Τὴν ἔχεις ψυχοκόρην σου τὴν Μαρίκαν; Δὲν εἶνε δίκη σου;

— Δίκη μου εἶνε βέβαια, ἀφ' οὗ τὴν υἱοθέτησα, εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς ἀλλὰ δὲν εἶνε παιδί μου. Τὴν εὗρηκα ἔξ' ἀπὸ τὴν θύραν μου, μίαν νύκτα τὸν χειμῶνα.»

Καὶ ὁ ἄκακος γέρον ἐδιηγῆθη μὲ τὸ νῦ καὶ μὲ τὸ σῆμα ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς Μαρίκας.

Ἡ κυρία Λεβοῦ διέκοπτε συχνὰ τὸν γέροντα μὲ τὰ θαυμαστικά της ἀναφωνήματα «ὦ! Ἀ! Θεέ μου! Χριστὸς καὶ Παναγία!» καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖνος ἐτελείωσε τὴν ἱστορίαν, εἶπε πρὸς αὐτὸν:

«Α! μά, Γεροθωμᾶ μου, ἐγὼ δὲν σε εἴξευρα, εἶσαι ἀξιόλογος ἄνθρωπος καὶ δι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς σου τα ἔφερε δεξιὰ. Σὲ συγχαίρω διότι ἐπέτυχες, καὶ ἡ Μαρίκα ἐβγήκε καλὴ κοπέλλα. Μά, εὐλογημένε, πῶς δὲν μοῦ το εἶπες τόσον καιρὸν;

— Ἀμ' δὲν μ' ἐρώτησες ποτέ, ἀπεκρίθη ὁ Γεροθωμᾶς.

— Καὶ ἔχεις δίκαιον, Γεροθωμᾶ μου, νά μὴ το λέγεις; εἰμ.πορεῖ νά τῆς κακοφανῇ τῆς Μαρίκας.

— Νά τῆς κακοφανῇ τῆς Μαρίκας! εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς μὲ ἀπορίαν τί κάθεσαι καὶ λές, κυρία Λεβοῦ μου! Καὶ διατί τάχα νά τῆς κακοφανῇ; Τί πταίει αὐτὴ ἂν τα πρῶτα ἔξ' ἔτη τῆς ζωῆς τῆς τὰ ἔζησε δυστυχισμένα; Δὲν πιστεύω νά εὐρεθῇ ἄνθρωπος νά τὴν κατηγορήσῃ δι' αὐτὸ! Μόνον μίαν φορὰν τὴν ἐπείραξαν μερικὰ παλιοκόριτσα, καὶ τὴν ὕβρισαν, τὴν εἶπαν ζητιάνη, τὴν εἶπαν, καὶ ἐγὼ δὲν ὀχυροῦμαι, τώρα πλέον τί τῆς εἶπαν; ἀλλὰ ἂν τα ἔδλεπες ὅταν τα ἐμάλωσα καὶ τοὺς ἔκαμα τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὁ τρόπος τους δὲν ἦτο καθόλου καλός, εὐθὺς ἐκοκκάλωσαν, δὲν ἤνοιξαν τὸ στόμα τους νά εἰποῦν γρῦ. "Ετσι εἶνε, κυρία Λεβοῦ μου, ἔς τὸν κόσμον τοῦτον ὅταν κανεὶς φωνάζει δυνατὰ τὸ δίκαιόν του, οἱ κακοὶ βουβαίνονται καὶ ζαρώνουν, διότι αἰσθάνονται τὴν ἀδυναμίαν των. Νά κατηγορήσῃ τὴν Μαρίκαν μου ἕνας που δὲν τὴν ἔξερει, ἀλλὰ ὅσοι τὴν ἔξερουν τί θησαυρὸς εἶνε, ποῦ θαῦρουν κοπέλλα τόσο φιλότιμη, τόσο ψυχρόπονη διὰ τὸν καίμενον τὸν ψυχοπατέρα τῆς, τόσο προκομμένη, τόσο χαριτωμένη, τόσο καλὴ ἔς ὅλο τὸν κόσμον. "Α! ὅσον δι' αὐτὸ, κυρία Λεβοῦ μου, εἶμαι ἡσυχότατος καὶ μὴ κάθεσαι καὶ μου λές τέτοια λόγια, ὅτι τάχα ἔμ.πορεῖ νά τῆς κακοφανῇ.»

Ὁ Ἰωάννης ἦτο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἤκουσε τὴν ὁμιλίαν τῆς μητρὸς του καὶ τοῦ Γεροθωμᾶ. Καὶ ἀφ' οὗ ὁ Γεροθωμᾶς ἐσιώπησεν, ὁ Ἰωάννης ἐξηλθεν ἐκ τοῦ δωματίου μετὰ σπουδῆς, καὶ ἤρπασε τὰς δύο ξηρὰς χεῖρας τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ τὰς ἔσφιγγε δυνατὰ καὶ πολλὴν ὥραν, χωρὶς νά εἰπῇ τίποτε.

Ἀφ' οὗ ἡ Μαρίκα ἔδωκεν εἰς τὰ πτωχὰ παιδιὰ τὸν ἄρτον καὶ τὸ κρέας καὶ ἀνέβη ἐπάνω, εὐθὺς ὁ Ἰωάννης κατέβη καὶ ἠκολούθησε τὰ παιδιὰ ἕως εἰς τὴν πτωχικὴν κατοικίαν των. Ἐκεῖ πραγματικῶς εἶδεν ὅτι ἡ οἰκογένεια ἐκεῖνη ἦτο πτωχὴ, ὅχι διότι ἦτο ὀκνηρὰ καὶ φυγόπονος, ἀλλὰ διότι ἦτο ασθενὴς καὶ εἶχε πάθῃ πολλὰ δυστυχήματα. Τὸ μικρὸν δωμάτιον ἦτο γυμνόν, ἦσαν μόνον οἱ τέσσαρες τοῖχοι, ἔπιπλα δὲν εἶχε. Τὰ ἔπιπλα εἶχον πωλήσῃ διὰ νά θρέψουν τὰ τέκνα, διότι ὁ πατήρ ἦτο πολὺν χρόνον ἀσθενὴς καὶ δὲν ἠδύνατο νά ἐργάζεται νά κερδαίνει τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Τὰ ἄμοιρα παιδιὰ ἦσαν ἀκτένιστα καὶ κακῶς ἐνδεδυμένα ὅχι διότι δὲν ἐφρόντιζεν ἡ μήτηρ των νά τα κτενίσῃ καὶ νά τα καθαρίσῃ, ἀλλὰ διότι δὲν εἶχε καιρὸν ἢ δυστυχῆς, διότι πρῶτ' πρῶτ' ἐπήγαινε καὶ ἐξενοδοῦλε, διὰ νά πληρώσῃ τὰ χρέη, καὶ νά φέρῃ ὀλίγον ἄρτον εἰς τὰ πειναλέα τέκνα τῆς.

Ὁ Ἰωάννης συνεκινήθη πολὺ ὅτε εἶδε τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας ἐκεῖνης καὶ ἄ-

κόμη περισσότερον συνεκινήθη ὅτε ἔμαθεν ὅτι ἡ Μαρίκα ἤρχετο καθ' ἡμέραν τακτικὰ καὶ ἔφερεν ἄρτον καὶ φαγητὸν καὶ τὰ ἐπεριποιεῖτο ὅσον ἠδύνατο.

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο πλούσιος, ἀλλ' εἶχε καρδιὰν ἀγαθὴν. Λοιπὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐεργάσθη δύο ὥρας περισσότερον, καὶ ἐπαγγέλθη νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν φέρων πέντε μικρὰ σκαμνάκια ξύλινα. Τὰ δυστυχῇ παιδιὰ τὰ ὁποῖα ἐκάθηντο ἕως τώρα κατὰ γῆς, διότι δὲν εἶχον καθίσματα, ἐχάρησαν πολὺ ὅτε εἶδον τὰ σκαμνάκια τὰ ὁποῖα ἐχάρισεν εἰς αὐτὰ ὁ Ἰωάννης. Καὶ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐκάθισαν περὶ τῆς πυρᾶς καὶ ἔφαγον τὸν ζωμὸν τὸν ὁποῖον τοὺς ἔφερεν ἡ Μαρίκα. Καὶ τὸ φαγητὸν τοὺς ἐφάνη πολὺ νοστιμώτερον τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ

ΠΑΛΑΙΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Ὁ Ἰωάννης Λεβοῦς ἐγίνεν ὁ ἐπιπλοποιὸς τῆς πτωχῆς οἰκογενείας. Μετὰ τὰ μικρὰ ξύλινα καθίσματα κατεσκευάσε δύο τρία μεγαλύτερα, δύο τρία ράφια καὶ ἐν τραπέzion. Ἡ δὲ κυρία Λεβοῦ ἔρραψεν ἐνδύματα διὰ τὰ παιδιὰ ἀπὸ μεταχειρισμένα φορέματά της καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς.

Αἱ δύο καλαὶ οἰκογένειαι ἔζων ἡγαπημέναι καὶ αἱ ἡμέραι των διήρχοντο ἐν χαρᾷ καὶ εὐτυχίᾳ.

Τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἀπεφάσισαν νά κόψουν τὴν βασιλόπητταν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γεροθωμᾶ. Ἀλλὰ ὁ Γεροθωμᾶς εἶπεν ὅτι δὲν εἶνε καλὸν νά τὴν φάγουν μόνον οἱ τέσσαρες, δηλαδὴ αὐτὸς ἡ Μαρίκα, ἡ κυρία Λεβοῦ καὶ ὁ υἱὸς τῆς.

«Ἡ γνώμη μου εἶνε νά προσκαλέσωμεν καὶ τὰ καίμενα τὰ παιδάκια, νά χαροῦν καὶ αὐτὰ ὀλίγον. Καὶ νά ἰδῇτε ὅτι καὶ ἡμεῖς θὰ εὐχαριστηθῶμεν περισσότερον, παρὰ ἂν καθίσωμεν μόνοι οἱ τέσσαρες νά τὴν φάγωμεν.»

Ἡ γνώμη τοῦ Γεροθωμᾶ ἐγίνεν εὐθὺς δεκτὴ, καὶ ἡ Μαρίκα ἔτρεξε καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας ἦλθον καὶ τὰ πέντε παιδιὰ καὶ ἐκάθισαν περὶ τῆς τραπέζης. Καὶ πέντε ζεῦγῃ λαμπρῶν ὀφθαλμῶν παρετήρουν μὲ πολλὴν ὄρεξιν τὸ μαχαίριον τὸ ὁποῖον ἐκράτει ἡ κυρία Λεβοῦ, καὶ μετὰ πολλῆς σοβαρότητος ἐκοπτε τὴν βασιλόπητταν.

Βασιλόπηττα! ἂ! καὶ τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν χαρὰν ταύτην τῆς παιδικῆς του ἡλικίας! Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν συγκίνησιν τὴν ὁποῖαν ἠσθάνετο ὅτε ἐλάμβανε τὸ τεμάχιόν του καὶ ἔφαγε νά εὖρῃ ἐν τῷ αὐτοῦ τὸ εἰκοσιπενταράκι ἢ τὴν δραχμὴν! καὶ

τί χαρὰ ὅτε το εὗρισκε καὶ τί λύπη ὅτε ἔδλεπεν ὅτι ἄλλος τὸ ἤρρε!

Ἐν ᾧ ἔτρωγον καὶ ἦσαν εὐθυμοὶ, ἐκρούσθη ἡ θύρα. Ἡ Μαρίκα λαμβάνει φῶς, τρέχει καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν. Ἦτο ἐπαίτης ζητῶν ἐλεημοσύνην, ἦτο ἀνάπηρος, δηλαδὴ δὴ χωλὸς καὶ μονόχειρ, δὲν εἶχεν ἀριστερὰν χεῖρα καὶ ἔλεγεν:

«Ἐλεημοσύνη, Χριστιανοί, ὁ Θεὸς νά σας ἔχη καλά.»

Ἡ Μαρίκα καθὼς ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἐπαίτου, ἐφοβήθη πολὺ καὶ ὕψωσε τὸ φῶς νά τον παρατηρήσῃ. Ἀλλ' εὐθὺς καθὼς εἶδε τὸ πρόσωπόν του, ἐξεφώνησε καὶ τὰ γόνατά της ἐλύγισαν.

Ἀκούει τὴν φωνὴν ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ τρέχουν ὡς ἀστραπὴ νά ἴδουν τί ἐπαθεν ἡ Μαρίκα.

Καταβαίνουν καὶ τὴν βλέπουν καὶ ἔτρεμε τὸ πρόσωπόν της ἦτο κατκτετρίνον.

«Τί ἔχεις, Μαρίκα μου;» ἀνεφώνησεν ὁ Γεροθωμᾶς.

Ἐκεῖνη ἤρπασε τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος καὶ μετὰ φωνῆς πνιγομένης εἶπεν.

«Ἐκεῖνος εἶνε! ἐκεῖνος εἶνε!

Καὶ ἔδειξε τὸν ἐπαίτην.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐσκυψε νά τον ἰδῇ τίς εἶνε, καὶ παρעυθὺς τον ἀνεγνώρισε.

Τότε σας ἤθελα νά τον ἐδλέπετε τὸν Γεροθωμᾶν πῶς ἀγρίευσεν, ἀπαράλλακτα ὅπως τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅπου ἔσωσε τὴν Μαρίκαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κακῶν ἐκείνων μαθητῶν, αἱ ὁποῖαι τὴν ἐπείραζον καὶ τὴν ἐθασάνιζον.

«Τί τοῦ ἔκαμες τοῦ κοριτικοῦ μου; παλιάνθρωπε! Πέ μου τί τοῦ ἔκαμες, εἰ δὲ μὴ, σὲ ἔφαγα!

Καὶ τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὸν ὦμον καὶ τὸν ἔσεισε δυνατὰ.

«Δέν τοῦ ἔκαμα τίποτα, Χριστιανέ μου, ἀνεφώνησεν ὁ ἐπαίτης. Νά, δέν το 'ρωτᾷς τοῦ λόγου σου ἂν τοῦ ἔκαμα τίποτα; Τοῦ 'ζήτησα ἐλεημοσύνην, καὶ τὴν στιγμὴν ὅπου ἤθελε νά μ' ἐλεήσῃ ἐξεφώνησε... μὰ ἐγὼ δέν τοῦ ἔκαμα τίποτα! Ἀφῆσέ με τὸ λοιπὸν καὶ μὴ με σφίγγεις τόσο δυνατὰ, γιατί πονῶ.»

— Καὶ δέν το 'γνώρισες τὸ κορίτσι; Αὐτὸ ὅμως σ' ἐγνώρισε, ἀθεόφοβε! Ἐπαύεις ὅτι ἐλησμώνησε τὸ μούτρώ σου καὶ τὰ μαρτύρια ὅπου τοῦ ἔκαμες; Καὶ ἐγὼ μιά φορὰ μόνο σὲ εἶχα ἰδῇ, καὶ εὐθὺς σὲ ἐγνώρισα τώρα. Ἐλα δρόμο! καὶ κακομοίρη μου, ἂν εὐρεθῇς ἄλλη μιά φορὰ ἔμ.προστά ἔς τὴ Μαρίκα μου!

— Μαρίκα! ἀνεφώνησεν ὁ ἐπαίτης, καὶ ἠθέλησε νά φύγῃ.

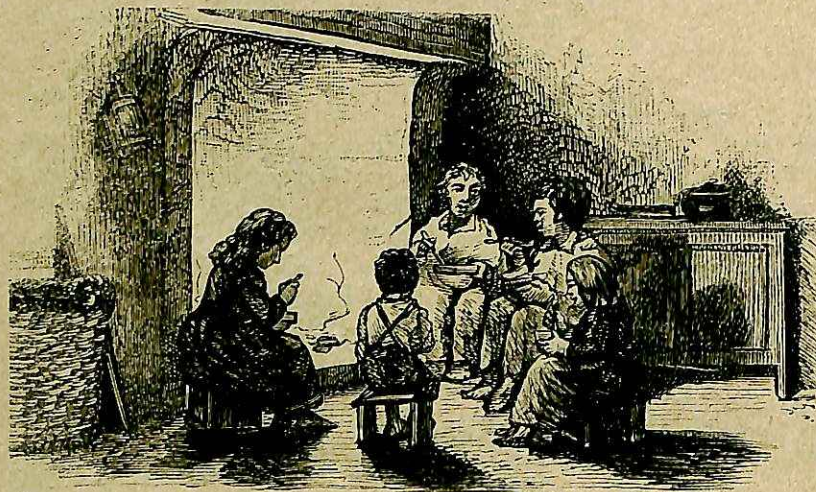
Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΙΡΓΑΣΘΗ ΔΥΟ ΩΡΑΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΝ

Ἄλλ' ἡ Μαρίνα, ἡ ὁποία εἶχε συνέλθῃ καὶ ἐβλεπεν ὅτι ἦτο ἡσφαλισμένη καὶ δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ τίποτε, διότι ἦσαν πλησίον τῆς ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ὁ Ἰωάννης, ἐσηκώθη καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἐπαίτου καὶ τον ἐσταμάτησε, καὶ διὰ τῆς γλυκυτάτης φωνῆς τῆς εἶπε πρὸς αὐτόν;

«Ψαλιδόγλωσσε! ἐτρόμαξα καθὼς σε εἶδα, διότι μ' ἐφάνη ὅτι ἦτο ἐκείνη ἡ ὥρα ὅπου ἐγλύτωσα ἀπὸ τὰ χεῖρα σου. Ἀλλὰ δὲν ἔχω δίκαιον νὰ σε φοβώμαι πλέον, διότι τώρα εἶσαι δυστυχῆς καὶ δὲν θὰ εἶσαι πλέον ἄνθρωπος κακὸς ὅπως πρῶτα. Ἐλα ἐπάνω νὰ καθίσουμε νὰ χαρῆς καὶ σὺ σήμερον ὅπου ὅλοι οἱ εὐτυχισμένοι ἄνθρωποι χαίρουσι καὶ ἀγάλλονται.

— Καλέ, τί πράγματα εἰν' αὐτά; εἶπεν εἰς τὸν

«ΕΚΑΘΗΣΑΝ ΠΕΡΙΕ ΤΗΣ ΠΥΡΑΣ»

(Σελ. 163)

υἱὸν τῆς ἡ κυρία Λεβοῦ, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ εἶχε καταβῇ ἐκ περιεργίας νὰ ἴδῃ τί τρέχει. Καλέ, τί πράγματα εἰν' αὐτά; Τί τον φωνάζει αὐτὸν τὸν ληστή; Αὐτὸς δὲν το ἔχει τίποτε νὰ μας σκοτώσῃ ἐδῶ μέσα ὅλους μας!

— Δὲν εἶνε τίποτε, μητέρα μου, μὴ φοβῆσαι, εἶπεν ὁ Ἰωάννης. Αὐτὸς ὁ καίμενος εἶνε χωλὸς καὶ κουλός· τί εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ; Καὶ ἔπειτα διατί τάχα εἴμεθα ἐδῶ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἐγώ;

Ὁ δυστυχῆς Ψαλιδόγλωσσος ἦτο ἀλαλόφωνος καὶ τα εἶχε χάσῃ. Ἐβλεπεν ἐνώπιόν του τὸ κοράσιον τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐβασάνιζε καὶ του εἶχε κλέψῃ τὴν κληρονομίαν, τὸ κοράσιον τὸ ὁποῖον ἀνέζηται ὅλην νύκτα νὰ το ἐκδικηθῇ διότι του εἶχε φύγῃ, καὶ τοῦ ὁποίου ἤθελε νὰ συντρίψῃ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας χάριν κερδοσκοπίας. Τὸ παντέρημον ἐκείνο κοράσιον, τὸ ἐβλεπε τώρα νέαν ὡραίαν καὶ κομψὴν καὶ μὲ προστάτας. Ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ ἄλλοτε ζωηρὸς καὶ ἀκμαῖος, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ εὐφύεστατος

τῶν συντρόφων του καὶ ἐθριάμβευεν ἄλλοτε, τώρα ἴστατο πτωχὸς καὶ ἀνάπηρος καὶ ἐπαίτης ἐνώπιον τῆς Μαρίνας! Ὅποια μεταβολή! Ὁ δυστυχῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ, ἐστέναζε δυνάτὰ καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τοίχου, διότι ἡσθάνθη ὅτι λιποθυμεῖ.

Ἡ Μαρίνα προσθᾶσασα, τὸν ἐκράτησε νὰ μὴ πέσῃ καὶ εἶπε πρὸς τὸν Γεροθωμᾶν:

«Βοηθήστε με, πατέρα μου, ὁ καίμενος εἶνε κακός.»

Ὁ Γεροθωμᾶς καθόλου δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ βοηθήσῃ τὸν ἐχθρὸν τῆς Μαρίνας, ἀλλ' ὅσον οὐ τοῦ εἶπεν αὐτὴ, εὐθὺς ὑπήκουσεν. Ἀλλὰ πρὶν προσθᾶσῃ ὁ Γεροθωμᾶς νὰ σαλεύσῃ, ὁ Ἰωάννης ἐπῆρεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν ἐπαίτην, καὶ τον ἐκάθισεν εἰς τὴν κάτω βαθμίδαν τῆς κλίμακος, ἡ δὲ Μαρίνα ἀνέβη καὶ ἔφερε κάτω ποτήριον οἴνου, καὶ το ἤγγισεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ παλαιοῦ ἐχθροῦ τῆς.

Δὲν τον ἐφοβεῖτο πλέον. Ἐν μόνον πρᾶγμα εἶχε κατὰ νοῦν, πῶς νὰ τον ζωογονήσῃ, πῶς νὰ διαχύσῃ εἰς τὴν καρδίαν του ὀλίγην ἡσυχίαν καὶ ἀγάπην.

Καὶ ἡ καλὴ νέα το κατώρθωσεν.

Ὁ ἀτυχῆς συνῆλθε μετ' ὀλίγον καὶ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ καθὼς εἶδεν ἐνώπιόν του τὸ γλυκὺ καὶ συμπαιθητικὸν πρόσωπον τῆς νέας, ἡ ὁποία ἦτο αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἔρημον κοράσιον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐβασάνιζεν ἄλλοτε τόσο πολύ, ἡσθάνθη μεγάλην ἐντροπὴν καὶ μετάνοιαν, ἐκ

κλινε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ στῆθος του καὶ ἔκλαυσε... Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ παλαιὸς ἐχθρὸς τῆς Μαρίνας ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Γεροθωμᾶ, μεταξὺ τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ τῆς Μαρίνας, ἔφαγε τὸν ἄρτον των καὶ διηγείτο εἰς αὐτοὺς τὴν ἱστορίαν του. Ἐν ᾧ ἡ Μαρίνα καὶ ὁ θετός πατήρ τῆς ἀνυσοῦντο βαθμὴδὸν εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν χαράν, αὐτὸς ὁ δυστυχῆς κατέπιπτε βαθμὴδὸν καὶ κατήνησεν εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τον βλέπομεν σήμερον.

Μὲ τὰ ὀλίγα χρήματα τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὸν ἀπέμειναν ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῆς μητρὸς τῆς Μαρίνας, τὴν ὁποίαν αὐτὸς εἶχε κλέψῃ, ὡς ἐνθυμείσθε, ἐπῆγεν εἰς διαφόρους πόλεις, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν ἐπέτυχεν. Πάντοτε ἐζημιούτο. Τέλος πάντων κατετάχθη εἰς τινὰ ἱπποδρομικὴν ἐταιρείαν, καὶ ἐκεῖ ἡμέραν τινὰ τον ἐλάκτισεν ἄγριος ἵππος καὶ τον ἀφῆκεν ἡμιθανή. Τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ μετὰ πολλοὺς πόνους καὶ βάσανα ἐξῆλθεν ὑγιὲς μὲν

ἀλλὰ ἀνάπηρος, χωλὸς καὶ μονόχειρ. Ἄνθρωπος ἔχων ἓνα πόδα καὶ μίαν χεῖρα δύναται νὰ ἐργασθῇ; Λοιπὸν ἡναγκάσθη ὁ δυστυχῆς νὰ γίνῃ ἐπαίτης, νὰ περιέρχεται πόλεις καὶ χωριά, ἄλλοι νὰ τον εὐσπλαγχνίζονται καὶ νὰ τον ἐλεοῦν καὶ ἄλλοι νὰ τον διώκουν καὶ νὰ τον περιφρονοῦν, ἕως ὅτου ὁ Θεὸς τον λυπηθῇ καὶ τον ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰ βάσανα. Τίς εἰξεύρει ποῦ ἤθελε ψοφῆσθαι ὁ σκύλος χωρὶς νὰ εὐρεθῇ ψυχὴ νὰ τον κλάσῃ!

Ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ἀπέλθῃ, ἀπεχαίρετις τοὺς εὐεργέτας του καὶ κατέβη τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας βοηθούμενος ὑπὸ τῆς Μαρίνας. Καὶ ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ ἡ Μαρίνα ἐμελλε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, αὐτὸς ἐστράφη πρὸς τὴν νέαν καὶ μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης εἶπε πρὸς αὐτὴν δακρύων:

«Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ το πληρώσῃ!»

Επανῆλθε δύο ἢ τρεῖς φορές ἀκόμη καὶ ἔφαγεν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Γεροθωμᾶ. Ἐπειτα ἡμέραν τινὰ ἤλθῃ τις καὶ εἶπε:

«Σας παρακαλῶ, κυρία Μαρίνα, νὰ ἔλθετε εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅπου σας ζητεῖ ἓνας ἄρρωστος».

Ἐπῆγεν ἡ Μαρίνα καὶ μόλις ἐπρόσθασε ζωντανὸν τὸν παλαιὸν ἐχθρὸν τῆς τὸν γέροντα σχολοδότῃν. Ὁ δυστυχῆς ὡς τὴν εἶδεν ἔκλαυσε, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐξεψύχησεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ὅχι ἔρημος καὶ ἀπηλπισμένος, καὶ βλασφημῶν καὶ καταρώμενος, ἀλλὰ παρηγορημένος καὶ συγχωρημένος καὶ μετανοημένος καὶ φιλιωμένος μὲ τὸν ἐαυτὸν του καὶ μὲ τὸν Θεόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΑΜΟΥ

Παρήλθον ὀλίγα ἔτη.

Εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου τοῦ Γεροθωμᾶ κάθηται νέα εὐμορφότατη ὡς εἰκοσι ἔτην, δροσερά καὶ εὐρωστος.

Ἡ νέα αὐτὴ εἶνε ἡ Μαρίνα.

Δὲν ὁμοιάζει καθόλου τὴν μικρὰν ἐκείνην Μαρίναν, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἐγνωρίσαμεν, δὲν ὁμοιάζει καθόλου τὸ κοράσιον ἐκεῖνο τὸ ἰσχνὸν καὶ φιλάσθενον, τὸ ὁποῖον ἐπῆρε μέσ' ἀπὸ τοὺς πέντε δρόμους ὁ γέρον μωλὲμπορος.

Ἡ Μαρίνα ἔρραπτε γρήγορα γρήγορα, καὶ εἰς τὰς χρυσὰς χεῖράς τῆς τὸ βελούδον, τὸ μετάξιον, τὰ τρίχαπτα ἐλάβανον διάφορα κομψὰ καὶ φιλόκαλα σχήματα. Ἐμπροσθέν τῆς εἶχε τραπέζιον, καὶ ἐπὶ

τοῦ τραπέζιου ἦσαν σωρὸς κομψὸν βελούδιον ἐπανωφόριον, φόρεμα μετάξιον ἐξάφυλλον, μαντίλλια, καπέλλον ἀπὸ σιέπην κυανὴν καὶ στολισμένον μὲ ἄνθη, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ τραπέζιου ἦσαν κομμένα διάφορα ἀσπρόρουχα νυμφικὰ καὶ ἐν φόρεμα λευκὸν ἀπὸ τὸ ὕφασμα τὸ λεγόμενον φάιγι καὶ πέπλον ἀπὸ τούλλιον. Ἡ Μαρίνα ἔρραπτε νυμφικὰ, καὶ ἡ μελλόνυμφος ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ τραπέζιου πλησίον τῆς ἀκίνητος ὡς νὰ ἐκαμάρωνε. Ἡ ὡραία μελλόνυμφος ἦτο κοῦκλα.

Τοῦτο ἦτο τὸ ἐπάγγελμα τῆς Μαρίνας: Ράπτρια κοῦκλα φορεμάτων.

Πρέπει δὲ νὰ εἰξεύρετε ὅτι ἡ Μαρίνα ἐκέρδαινε τὸν ἄρτον τῆς καὶ τὸν ἄρτον τοῦ Γεροθωμᾶ. Καὶ οἱ δύο ἔζων λαμπρότατα.

Καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ἐξηκολούθει νὰ κατασκευάζῃ μύλους καὶ νὰ τοὺς πωλῇ, καὶ εἶχε τὴν ιδέαν ὅτι

• Η ΚΥΡΙΑ ΛΕΒΟΥ ΕΚΟΠΤΕ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΑΝ • (Σελ. 163)

μὲ τὴν βιομηχανίαν του αὐτὴν ἠδύνατο νὰ ζοῦν καὶ οἱ δύο τῶν δὲν βαρύνεσθε; ἡ πώλησίς του ἦτο ἀσημαντος, ἀλλὰ ἡ ἀξιόλογος κέρη, διὰ νὰ μὴ τον λυπηθῇ, δὲν του ἔλεγε τίποτε καὶ τον ἄφινε νὰ φαντάζεται ὅτι καὶ αὐτὸς βγάξει τὸ ψωμί τοῦ ἐν ᾧ πράγματι δὲν θὰ εἶχε τί νὰ φάγῃ ἂν ἔλειπεν ἡ ὀρφανή, ἡ ὁποία δὲν ἐσῆκωνε τὴν κεφαλὴν τῆς ἀπὸ τὸ ράψιμον.

Ἡ Μαρίνα εἶχεν ἐμπορικὸν κατάστημα τὸ ὁποῖον παρήγγελλεν εἰς αὐτὴν ἐνδυμασίας κοικλῶν, διότι πολλὰ κοράσια πλουσίων οἰκογενειῶν, ἀλλὰ ὀνηρὰ καὶ φυγόπονα, τὰ ὁποῖα ἤθελον νὰ ἔχουν κούκλας ἐστολισμένας χωρὶς νὰ κοπιᾶσιν νὰ ράψουν τὰ φορέματα, παρήγγελλον τὰ φορέματα τῆς κούκλας των εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα, καὶ αὐτὸ ἔστελλε τὴν παραγγελίαν εἰς τὴν Μαρίναν, ἡ ὁποία τα κατεσκευάζε μετὰ πολλῆς κομψότητος καὶ χάριτος.

Ἡ Μαρίνα ἦτο ἐπιδεξιωτάτη καὶ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ράπτῃ γυναικεῖα ἐνδύματα· ἀλλὰ τότε ἔπρεπε νὰ παραιτήσῃ τὸν ψυχασ-

τέρα της. Δι' αὐτὸ ἐπρότιμῃσε τὴν ἐργασίαν τῶν κουκλῶν, διὰ νὰ δύναται νὰ μένῃ ὅλην τὴν ἡμέραν πλησίον τοῦ καὶ νὰ τον προσέχῃ, διότι ὁ γέρονς δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐξέρχεται μόνος του. Ἡ ὄρασις τοῦ εἶχεν ἐλαττωθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ τέλος κατήντησε νὰ σβεσθῇ διὰ παντός. Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἔβλεπε πλέον, ἦτο θεότυφος.

Ἦτο θεότυφος, ἀλλὰ δὲν ἐλυπεῖτο, διότι εἰ-
ξευρεν ὅτι ἡ Μαρίκα ἔβλεπε δι' αὐτόν.

Ἡ καλὴ κόρη, ἐν ᾗ ὁ Γεροθωμᾶς ἐκοιμᾶτο, αὐ-
τὴ ἐνυκτέρευε καὶ κατεσκεύαζε μύλους χωρὶς νὰ
ἔχῃ εἰδῇσιν ἐκεῖνος. Καὶ ὅτε ἦτο ἡμέρα ἡλιακὴ
ὠδήγει τὸν τυφλὸν γέροντα εἰς τοὺς περιπάτους,
τὸν ἐκάθισεν εἰς τι μέρος καὶ ἐπῶλει τοὺς μύλους.

Ὅτε ἦσαν ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἡ Μαρίκα ἐφρόντι-
ζε νὰ τον ἐνδύῃ μόνῃ της, νὰ του δίδῃ νὰ τρώγῃ,
νὰ τον περιποιῇται, νὰ τον διασκεδάσῃ εἴτε διὰ
τῶν τραγῳδιῶν της εἴτε διὰ τῶν περι-
έργων παραμυθιῶν καὶ ἄλλων διηγῆ-
σεων· καὶ ὡσάκις δὲν εἶχεν ἐργασίαν
βιαστικὴν, ἐκάθητο καὶ ἀνεγίνωσκε βι-
βλίον τι ὠφέλιμον καὶ ὁ γέρονς ἤκουε
καὶ ἔδιδεν ὁ νοῦς του. Καὶ ἂν ὑποθέσω-
μεν ὅτι ἄνθρωπος τυφλὸς εἶνε δυνατόν
νὰ εἶνε εὐτυχής, ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο εὐ-
τυχέστατος.

Ἀφ' οὗτου εἶχεν υἱοθετήσῃ τὴν Μα-
ρίκαν εἶχε μεταβληθῇ πολὺ. Καὶ ναὶ
μὲν ἦτο ὁ αὐτὸς πάντοτε, ὁ Γεροθωμᾶς
μὲ τὸ μακρὸν ἐπανωτόριον καὶ τὸ με-
γάλον κασκέττον του, ἀλλ' ὅμως ἦτο,
οὕτως εἰπεῖν, ὁ Γεροθωμᾶς μεταμορ-
φωμένος. Τὸ σημερινὸν ἐπανωτόριον ἦτο καθαρὸν
καὶ θερμὸν καθὼς καὶ τὸ κασκέττον. Ἡ τραχηλιὰ
τοῦ ὑποκαμίσου τοῦ καὶ τὸ στήθος ἦσαν πάντοτε
σιδερωμένα, καὶ ὁ λαιμοδέτης τοῦ ἦτο καθαρὸς καὶ
τεχνικὰ δεμένος. Ἡ κόμη ἡ λευκοτάτη ἦτο πάν-
τοτε κτενισμένη, τὰ ὑποδήματά του πάντοτε στιλ-
λωμένα, καὶ διὰ νὰ μὴ τα πολυλογῶ, ὅλος ὁ σημε-
ρινὸς Γεροθωμᾶς τόσον εἶχε μεταβληθῇ, τόσον ἦτο
σεβάσμιος καὶ μία χαρά, ὥστε ἂν τον ἔβλεπεν ὁ
παλαιὸς Γεροθωμᾶς δὲν θὰ τον ἀνεγνώριζε.

Καθ' ὁδὸν ἐκράτει τὸν βραχιόνα τῆς Μαρίκας, ἡ
ὁποία καὶ αὐτὴ ἦτο ἐνδεδυμένη μετὰ πολλὴν φιλοκα-
λίαν, μετὰ τὸ καθαρὸν καὶ κομψὸν φόρεμά της καὶ τὴν
μαύρην ποδιάν της. Καὶ ὡσάκις περιεπάτει εἰς τὴν
δενδροστοιχίαν, οἱ ἄνθρωποι ἐστρέφοντο καὶ τὴν ἔ-
βλεπον καὶ αὐτὴ ἐκαμάρωνεν ὅτε τοὺς ἤκουε λέ-
γοντας: «Νὰ τον ὁ Γεροθωμᾶς μετὰ τὴν ὠραίαν
ψυχολόγῃν του».

Εὐθὺς καθὼς ἐπανήρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ Μα-
ρίκα ἐκάθητο εἰς τὸ ἔργον της· ἐνθυμίσθη ὅτι εἶχε
νὰ βάρῃ τὰ νυμφικὰ τῆς κουκλάς, διότι οἱ γάμοι

ἐμελλον νὰ γίνον μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἡ κόρη ἡ
ὁποία εἶχε νὰ στεφανώσῃ τὴν κουκλάν της ἔστειλλε
καὶ ἡρώτα ἂν εἶνε ἑτοιμα τὰ νυμφικὰ. Τὴν ἡμέραν
μάλιστα ἐκεῖνην ἡ Μαρίκα ἦτο τόσον βιαστικὴ, ὥ-
στε ἀνέθη εὐθὺς ἐπάνω εἰς τὸ δωματιὸν της νὰ
ἀποτελειώσῃ τὴν ἐργασίαν, καὶ ἄφησε τὸν Γεροθω-
μᾶν εἰς τὴν γειτόνισσαν, ἥτις ἐκάθητο εἰς τὸ κάτω
πάτωμα, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον, διότι δὲν ἠδύνατο
νὰ ἀναθῇ εὐθὺς τὴν κλίμακα. Ἀλλοτε ἔμνευε μαζί
του καὶ ἡ Μαρίκα, ἀλλὰ σήμερον ἐδιάζετο πολὺ
καὶ δὲν ἐκάθισε. Ἦτο δὲ εὐκολὸν νὰ ἀναθῇ μόνος
τοῦ ὅποτε ἤθελε, διότι εἰξευρε τὰ κατατόπια.

Ὡστε ἡ Μαρίκα ἦτο ἡσυχος.

Ἐν ᾗ ἔρραπτε μόνῃ εἰς τὸ δωματιὸν της, ἤκου-
σεν ἐλαφρὸν κτύπον εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου.

«Ἐμπρός!» εἶπεν ἡ Μαρίκα.

Ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ ἐμβαίνει ὁ Ἰωάννης, ὁ υἱὸς
τῆς κυρίας Λεβοῦ.

Ἡ Μαρίκα τὸν ἐκύτταξε μετὰ ἀπο-
ρίαν, διότι ποτὲ ὁ Ἰωάννης δὲν εἶχεν
ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τόσον ἐνωρίς. Ἀλ-
λὰ καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐφαίνετο
χαρὰ καὶ ἀπορία ἀναμεμιγμένη.

«Ὅριστε, κύριε Ἰωάννη, κοπιάστε
μέσα».

— Δὲν εἶν' ἐδῶ ὁ Γεροθωμᾶς;

— Ὁχι, ἔμεινε κάτω ἔς τὴν γειτό-
νισσαν νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον. Θέλετε
νὰ του εἰπῇτε τίποτε;

— Μάλιστα... ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ
τόση βία. Νυμφικὰ εἶν' αὐτὰ ὅπου ρά-
πτετε, κυρία Μαρίκα; Τί εὐμορφον

πράγμα ὅπου εἶνε τὰ νυμφικὰ!

— Μάλιστα, ἀλλὰ τὸ ὕφασμα εἶνε πολὺ βαρὺ
διὰ νύμφην τόσον μικράν. Τὴν παρελθούσαν ἐδδο-
μάδα ἔρραψα ἄλλο νυμφικὸν ἀπλούστατον ἀπὸ μου-
σελίαν καὶ μετὰ πέπλον ἀπὸ τοῦλλι, καὶ νὰ σας
εἰπῶ μου ἤρρεσε πολὺ περισσότερον ἐκεῖνο τὸ φό-
ρεμα.

— Βέβαια, ἔχετε δίκαιον! Φόρεμα ἀπὸ μουσε-
λίαν μετὰ πέπλον ἀπὸ τοῦλλι καὶ στέφανα ἀπὸ ἄνθη
πορτοκαλλίδας, ἴσα ἴσα τεριάζει διὰ τὴν γυναῖκα νέου
ἀρχιεργάτου!

Ἡ Μαρίκα ἐκύτταξε τὸν Ἰωάννην καὶ ἐγέλασε
δυνατὰ.

«Καλέ, τί πράγματα εἶνε αὐτά, κύριε Ἰωάννη;
Μήπως σας ἔδωκαν παραγγελίαν νὰ διαλέξετε κα-
νὲν νυμφικὸν φόρεμα;

— Δὲν εἰξεύρετε πόσον το ἤθελα! Ἄν μάλιστα
καὶ σεῖς το ἤθελετε, τὸ πράγμα ἐτελείωνε γρήγορα
γρήγορα! Καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω πῶς νὰ σας το
εἰπῶ... Τέλος πάντων σὰς λέγω ὅτι ἀπὸ σήμερον
τὸ πρῶτ' εἶμαι ἀρχιεργάτης, δὲν εἶμαι ἀπλοῦς τε-

«ΚΟΥΚΛΑ ΜΕΛΛΟ-
ΝΥΜΦΟΣ»

χνίτης ἐργάτης, διότι ὁ διευθυντὴς τοῦ λεπτουργείου
μας ἀποσύρεται καὶ ἀφίνει ἐμὲ διευθυντήν.

Ἡ Μαρίκα ἔγινε σοδάρᾳ, ὁ δὲ Ἰωάννης χωρὶς
νὰ τὴν κυττάξῃ ἐξηκολούθησε καὶ εἶπε!

«Ὅταν εἶνέ τις διευθυντὴς, εἰμπορεῖ ἀξιόλογα
καὶ νὰ νυμφευθῇ, διότι κερδίζει ἀρχετὰ
καὶ εἰμπορεῖ νὰ δια-
τηρήσῃ οἰκογένειαν. Δι' αὐτὸ λοιπὸν ἤλθα
τώρα νὰ σας εἰπῶ,
κυρία Μαρίκα, ἂν
θέλετε νὰ γίνετε σύ-
ζυγός μου, καὶ νὰ
ἔχω τὸν Γεροθωμᾶν
ὡς πατέρα μου, νὰ

«Εἰς τὸ νοσοκομεῖον»

τον σέβωμαι καὶ νὰ τον ἀγαπῶ.

Ἡ Μαρίκα δὲν ἀπεκρίθη.

Ὁ Ἰωάννης ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τὴν
εἶδεν. Ἦτο ὡχρὰ καὶ τὰ χεῖλη της ἔτρεμον,

«Κυρία Μαρίκα, μήπως σας δυσηρέστησα; εἶπεν
ὁ Ἰωάννης.

— Ὁχι, κύριε, καθόλου δὲν με δυσηρέστησατε.

Ἀλλὰ πολὺ λυποῦμαι, διότι ἐγὼ ἴσα ἴσα εἶμαι ἡ-
ναγκασμένη νὰ σας δυσηρεστήσω. Ἐγὼ δὲν θέλω
ὑπανδρεῖν.

— Καὶ διατί;

— Σὰς παρακαλῶ νὰ με ἀκούσετε μίαν στιγ-
μὴν, κύριε Ἰωάννη.

Ὅταν ἔχασα τὴν μητέρα μου καὶ ἔμεινα ὀρφ-
νὴ εἰς τοὺς πέντε δρόμους, ὁ Γεροθωμᾶς με ἐλυ-
πήθη καὶ ἂν καὶ ἦτο πτωχὸς με ἐκράτησε καὶ με
ἀνέθρεψε καὶ με ἔχει σάν κόρην του. Αὐτὸς μοῦ
ἔσωσε τὴν ζωὴν. Πῶς λοιπὸν τώρα νὰ τον ἀφήσω
μόνον, τώρα ἴσα ἴσα ὅπου ἔχει ἀνάγκην τῆς βοή-
θείας μου. Χρέος μου εἶνε νὰ ἀφιερῶσω εἰς αὐτόν
ὅλην μου τὴν ζωὴν, ὅλην μου τὴν ἐργασίαν, ὅλην
μου τὴν ἀγάπην. Ὁχι, κύριε Ἰωάννη, δὲν γίνεται
αὐτό, δὲν ὑπαινδρεύομαι.

— Μὴ νομίζεις, κυρία Μαρίκα, ὅτι με αὐτά σου
τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν πόσον καλὴν καρ-
δίαν ἔχεις, μὴ νομίζεις ὅτι θὰ με κάμνῃς νὰ ἀλλάξω
σχέδιον. Ἰσα ἴσα αὐτὰ με κάμνουν νὰ σε ἀγαπήσω
περισσότερον, διότι βλέπω πόσον εἶσαι εὐγνώμων
καὶ ἀφωσιωμένη. Δὲν με ἐνόησες λοιπὸν; Ἐγὼ
σοῦ εἶπα ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς θὰ εἶνε πατὴρ μου καὶ
ἐγὼ θὰ τον τιμῶ ὅπως ὁ υἱὸς τὸν πατέρα του. Ἐ-
ρώτησε τὴν μητέρα μου νὰ ἰδῇς πόσον καλὰ ἤξεύρω
τί χρέη ἔχει ὁ υἱὸς πρὸς τοὺς γονεῖς του. Τὴν μη-
τέρα μου τὴν ἐγνώρισες τί γυναῖκα εἶνε. Μαὶ αἱ
δύο σας θὰ τὸν ἀγαπᾶτε, θὰ τὸν περιποιεῖσθε καὶ
ὅλοι μας θὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς.

Ἡ Μαρίκα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν της καὶ εἶπε:

«Τοῦ κάκου, κύριε Ἰωάννη, ὁ Γεροθωμᾶς εἶνε
τυφλὸς καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ πλησίον ἓνα ἄνθρωπον
νὰ τὸν προσέχῃ σάν μωρὸ παιδάκι καὶ περισσότε-
ρον ἀκόμη· ἂν ἦτο μόνος γέρονς, τὸ πρᾶγμα ὑπο-
φέρεται καὶ ἴσως ἀπεφάσιζα νὰ πεισθῶ εἰς τοὺς λό-
γους σας. Ἀλλὰ τώρα εἶνε ἀδύνατον. Εἰξεύρω ὅτι
ἡ σύζυγός ἔχει τόσα καὶ τόσα βάρη. Εἰμπορῶ λοι-
πὸν νὰ προσθῶ ὅλα χωρὶς νὰ ἀναγκασθῶ νὰ πα-
ραμελῇσω τὸν πατέρα μου; Εἶνε συνηθισμένος ὁ τι
ζητήσῃ νὰ τὸ ἔχῃ εὐθὺς, καὶ τότε θὰ ἀναγκάζεται
νὰ περιμένῃ. Καὶ ναὶ μὲν δὲν θὰ εἰπῇ τίποτε, δὲν θὰ
ἀνοίξῃ τὸ στόμα του νὰ παραπονεθῇ τὸ παραμικρόν.
ἀλλὰ θὰ εἰπῇ μετὰ τὸν νοῦν του: «τώρα ἡ Μαρίκα
μου ἔχει ἄλλας ἐργασίας καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ με
προσθῇ καὶ ἐμὲ» καὶ καθόλου δὲν θὰ τοῦ κακο-
φανῇ· ἀλλὰ ἐμὲ θὰ με τύπη ἡ συνειδήσις μου ὅταν
θὰ βλέπω νὰ ὑποφέρῃ ἐξ αἰτίας μου, ἀδιάφορον ἂν
δὲν το λέγῃ. Παρὰ νὰ ὑποφέρῃ λοιπὸν ἐκεῖνος,
καλλίτερα ὥς ὑποφέρω ἐγώ...»

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἠκούσθησαν πατήματα ἔξω
τῆς θύρας· ἀλλὰ οὔτε ἡ Μαρίκα οὔτε ὁ Ἰωάννης
ἤκουσαν τίποτε, διότι ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὴν ὁμι-
λίαν των.

Ἡ Μαρίκα ἐξηκολούθησε.

«Σὰς παρακαλῶ, κύριε Ἰωάννη, μὴ τοῦ εἰπῇτε
τίποτε, διότι ποτὲ δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν του ὅτι
ἐμεγάλωσα καὶ εἶμαι εἰς καιρὸν νὰ ὑπανδρευθῶ· αὐ-
τὸς με νομίζει ὅτι εἶμαι ἀκόμη ἡ μικρούλα Μαρί-
κα ὅπως με ἔλεγε καὶ με λέγει πάντοτε, καὶ εἶνε
εὐτυχὴς καὶ ξενοιασμένος. Ἄν ὅμως ἔξαφνα ἀκούσῃ
ὅτι τοῦ κάμνομεν πρότασιν περὶ γάμου, δὲν θὰ κα-
ταλάβῃ τίποτε καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ θὰ νομίσῃ ἴσως
ὅτι ἐγὼ μένω μαζί του παρὰ τὴν θέλησίν μου, στα-
νικῶς... καὶ ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχῃ περὶ ἐμοῦ
τοιαύτην ἰδέαν... Ὁχι, ὀχι, κύριε Ἰωάννη, νὰ
τὸ ἐγᾶλετε ἀπὸ τὸν νοῦν σας, δὲν γίνεται, δὲν γί-
νεται...»

Καὶ ἡ φωνὴ τῆς Μαρί-
κας ἐσβέσθη καὶ δάκρυα
ἐπλημμύρησαν τοὺς ὀ-
φθαλμούς της.

«Ἀχ! τί μοῦ κάμνεις!
εἶπεν ὁ Ἰωάννης πρὸς
τὴν Μαρίκαν. Δὲν εἰξεύ-
ρεις πόσον με πικραίνεις!
Καὶ ὅταν συλλογίζωμαι
ὅτι ἄλλος θὰ εἰμπορέσῃ
νὰ σε καταπείσῃ...»

— Ἄλλος! ὦ! μὴ το λέγετε... Ἐγὼ, κύριε
Ἰωάννη, ἂν ἦτο εἰς τὸ χέρι μου... ἂν ἤμην ἐλευ-
θερά... Πόσον θὰ ἤμην σήμερον εὐτυχής!
ἀλλὰ ἀφ' οὗ εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ σας εἰπῶ ὅχι,
νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ ποτέ μου.

«ΕΠΙΛΑΝΑΤΟ Εἰς τὸ
ΕΚΟΤΟΣ»

Τί νά κάμωμεν! ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά εἶνε γενναῖος καί νά μὴ εἶνε μικρόψυχος! Ἄν ἦτο νά κάμνη τις τὸ καθήκον του χωρὶς καμμίαν θυσίαν, τότε ἔλοι οἱ ἄνθρωποι θά το ἔκαμνον. Καί τώρα, κύριε Ἰωάννη, πρέπει νά πάγω κάτω νά πάρω τὸν πατέρα μου. Πολλήν ὥρην ἔμεινε κάτω.

Καί ἐσηκώθη καί ἤνοιξε τὴν θύραν. Ἀλλὰ αἰφνης ἀνεφώνησε:

«Ποῦ εὐρέθη ἐδῶ αὐτὸς ὁ μύλος! Μήπως ἀνέβη καί εἶνε καί τῆς μητέρας σας; Δὲν κυττάζετε; σὰς παρακαλῶ.»

Ἡ κυρία Λεβουῆ εἶπε καί ἡ θύρα τῆς ἦτο κλειδωμένη. Ὁ Ἰωάννης κατέβη τὴν κλίμακα δρομαῖος, καί εὐθὺς πάλιν ἀνέβη ἄσπρος σὰν τὸ κερί. «Ἐπαθε τίποτα ὁ πατέρας μου! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρίκα.»

— «Ὁχι, δά... ἐλπίζω... δὲν εἰξεύρω... φαίνεται ὅτι ἀνέβη ὀλίγον ἔπειτα ἀπὸ ἐμὲ καί ἔπειτα πάλιν τὸν εἶδαν καί κατέβη καί ἐξῆλθεν ὁλομόναχος.

Ἐπῆγγινε βιαστικὰ ὡς νά ἔδλεπε. Ἡ γειτόνισσα κάτω τὸν ἐφώνασε νά τὸν ἐρωτήσῃ ποῦ πηγαίνει, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη οὐδὲ κἀν ἐγύρισε νά ἰδῇ ὀπίσω του.

— Ἀνέβη ὡς ἐδῶ! καί ἐστάθη ἀπ' ἐξῶ ἀπὸ τὴν θύραν! εἶπεν ἡ Μαρίκα. «ὦ! Θεέ μου! μήπως ἤκουσε ὅσα ἐλέγαμεν! Καί τώρα πῶς νά κάμωμεν νά τὸν εὕρωμεν!»

Ἡ Μαρίκα ἤνοιξε τὸ παράθυρον καί ἐκύτταξεν ἔξω εἰς τὴν ὁδόν. Ἀλλὰ ἦτο σκοτεινὰ.

«Νά πᾶν νά τὸν εὕρωμεν, εἶπεν ἡ Μαρίκα. Πηγαίνετε σεῖς ἀπ' ἐδῶ καί ἐγὼ ἀπ' ἐκεῖ καί ἴσως ὁ Θεὸς μᾶς λυπηθῇ καί τὸν εὕρωμεν.

— «Ὁχι, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, σὺ πρέπει νά μείνης ἐδῶ, διότι ἂν τυχόν καί ἔλθῃ καί δέν σε εὕρῃ; Διότι ἴσως ἀδίκως ἀνησυχοῦμεν, ἴσως ἐπιστρέψῃ γρήγορα. Πηγαίνω ἐγὼ νά τὸν εὕρω καί σου ὑπόσχομαι νά σοῦ τὸν φέρω.

(Ἐπεται τὸ τέλος.) ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Η ΛΙΡΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 152.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ. Κύρ δήμαρχε, κύτταξε πῶς ἐξαπλώθηκε καί κοιμάται ἔς τὴν πολυθρόνα σας.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Πῶς κοιμάται τὸ καίμενο! Τί εὐμορφο ποῦ εἶνε! Ὁμιλήσατε μαζί του;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναί, κύρ δήμαρχε.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καί τί σὰς εἶπε;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Πῶς ἔχει γονεῖς, μὰ θαρρῶ πῶς λέγει ψεύματα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ὁχι, δὲν ἔχει γονεῖς, ἐκτὸς ἂν δὲν μοῦ εἶπε τὴν ἀλήθειαν.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Θαρρῶ πῶς εἶπε ψεύματα.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Μανώλη, δὲν μᾶς εἶπε, τὸ καίμενο, πῶς ἔχει γονεῖς!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναί, τὸ εἶπε.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Εἶπε πῶς ἀπέθαναν καί πῶς ἔχει ἓνα γράμμα τοῦ πατέρα του.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ἐχει γράμμα τοῦ πατέρα του; ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναί καί θαρρῶ πῶς τὸ ἔχει μέσα ἔς τὸ καπέλο του. Γιὰ ἰδέτε πῶς τὸ κρατεῖ ἔς τὴν ἀγκαλιά του.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ εἴμπορεῖ νά μὲ πληροφόρησῃ περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ παιδιοῦ... Θὰ τοῦ τὴν ζητήσω.

ΜΑΝΩΛΗΣ. Δὲν θέλει νά τὸ δείξῃ τὸ γράμμα του· μὰ εἴμπορεῖ νά τὸ πάρῃτε σὰν δήμαρχος ποῦ εἰσθε.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Βέβαια.

(Ἀπλύνει τὴν χεῖρά του εἰς τὸν πῖλον τοῦ Σταύρου, ὅστις ὁμῶς ἐξυπνήσας σφίγγει τὸν πῖλον του.)

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἀ! τὸ ἀφεντικό!... (Ἐγείρεται). Νά μὲ συγχωρήσετε... Ἀποκοιμήθηκα σὰν ἄλλη φορὰ ἔς τὴν πολυθρόνα τῆς μητέρας.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Εἶχε λοιπὸν πολυθρόνες ἡ μητέρα σου;

ΣΤΑΥΡΟΣ. ὦ, ναί, πολλές, ὅταν ὁ πατέρας ἦτο μαζί μας· ὅταν ἔφυγε εἴχαμε πάλι, μὰ εἰς τὸ τέλος ἀπόμεινε μιὰ μονάχα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ὁ πατέρας σου, ποῦ θὰ πῇ, ἀνέχωρησε μακριὰ ἀπὸ τὴν μητέρα σου.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἐπῆγε εἰς τὴν Βλαχίαν· εἶνε πολὺ μακριὰ, καθὼς φαίνεται, ἡ Βλαχία.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Ζωηρῶς). Ὁ πατέρας σου ἐπῆγε εἰς τὴν Βλαχίαν, λέγεις; Εἶσαι βέβαιος ὅτι ἐπῆγε εἰς τὴν Βλαχίαν;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, καί ἦταν πολὺ λυπημένος ὅπως καί ἡ μητέρα. Ἐπειτα ὅταν ἡ μητέρα μ' ἐφιλοῦσε μοῦ ἔλεγε νά μὴ τὸν λησμονήσω... καί ὅταν ἐμβήκαμε ἔς τὸ λεωφορεῖο κ' ἐπῆρα μαζί μου τὸ γράμμα τοῦ πατέρα...

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Τὸ ἔχεις ἀκόμη αὐτὸ τὸ γράμμα; (Ὁ Σταῦρος δὲν ἀποκρίνεται.)

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναί, τὸ ἔχει.

ΣΟΦΟΥΛΑ. Τὸ ξεῦρε ἀπ' ἐξῶ.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Δεῖξέ μου τὸ νά τὸ ἰδῶ, παιδί μου· ἔχει ὑπογραφήν;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναί, ἔχει.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Συγκεκινημένος πως.). Δόσέ μου τὸ γράμμα.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ὁχι, ἀφεντικό.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Διατί;

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἡ μητέρα μοῦ εἶπε νά τὸ φυλάγω δι' ἐνθύμησιν τοῦ πατέρα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Θέλω νά τὸ διαβάσω, παιδί μου, καί ὅχι νά σοῦ τὸ πάρω. Θα σοῦ τὸ δώσω πίσω ἀμέσως. Ἐννοῶ ποῖαν ἀξίαν ἔχει διὰ σέ αὐτὸ τὸ γράμμα, παιδί μου.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ἀλήθειαν θὰ μοῦ τὸ δώσετε πίσω;

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι· δόσε μου το.

(Ὁ Σταῦρος λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν πῖλον του, καί ἀφαιρεῖ τὸ περικαλύπτων αὐτὴν χαρτίον).

ΣΤΑΥΡΟΣ. Βλέπεις; Διὰ τὸν υἱόν μου, θὰ σοῦ τὸ διαβάσω μονάχος μου. (Ἀναγινώσκει.) «Ἀγαπητέ μου υἱέ. Πολὺ σ' ἐπεθύμησα καί ἤθελα νά σε ἰδῶ ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω πῶς καίρως θὰ περάσῃ ἀκόμη ἔως ὅτου νά τὸ κατορθώσω. Πρέπει, παιδάκι μου, νά ἐργασθῶ πολὺν καιρὸν ἀκόμη μακριὰ ἀπὸ σέ καί ἀπὸ τὴν μητέρα σου διὰ νά ἐξασφαλίσω τὸ μέλλον σας. Σὺ, παιδί μου, κύττα νά εἶσαι φρόνιμος καί βάλε τὰ δυνατά σου νά γίνῃς καλὸς ἄνθρωπος. Ἀγάπα τὴν μητέρα σου, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον. Κάμε ὅ,τι ἡμπορεῖς δι' αὐτήν... Εἶμαι βέβαιος ὅτι πλησίον τῆς δὲν θὰ λησμονήσῃς τὸν πατέρα σου... Σε φιλῶ καί σοῦ δίδω τὴν εὐχὴν μου, ἀγαπητό μου παιδί». (Ὁ Σταῦρος, τοῦ ὁποῖου ἡ φωνὴ ἔτρεμε βαθμῶν περισσότερον ἐφ' ὅσον ἀνεγίνωσκε, λέγει πρὸς τὴν Σοφούλαν κλαίων.) Βλέπεις; ξεῦρω καί διαβάζω.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ (Διὰν συγκεκινημένος). Δεῖξέ μου, παιδί μου, τὴν ὑπογραφήν αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Νά, ἰδέτε τὴν μόνος σας. (Ἀνοίγει τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποῖαν ἀρπάζει μετ' ἀνυπομονησίας ὁ Θαλασσίνοος.)

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Ἀθανάσιος Θαλασσίνος! ὁ ἴδιος! ὁ ἴδιος! ὁ ἀδελφός μου, δὲν μένει πλέον ἀμφιβολία!

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Ἀπλῶς τὴν χεῖρά του.) Τὸ γράμμα μοῦ! δώστε μου τὸ γράμμα μου!

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. (Ἐλκύνει πρὸς ἑαυτὸν τὸν Σταῦρον.) ὦ, καλὸ μου παιδί... (Τὸν σφίγγει εἰς τὴν ἀγκάλην του.) Σὺ! σὺ! ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου! ὦ, Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ! (Κλαίει.)

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Περίφοδος.) Κλαῖς;... Σ' ἔκαμα τίποτε κακὸν καί κλαῖς;

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Κάθε ἄλλο, παιδί μου... Δὲν ἐνοιώσας λοιπὸν ἀκόμη ὅτι αὐτὸς ὁ συγγενὴς ποῦ ἐζητούσατε τόσον καιρὸν ἡ μητέρα σου καί σὺ, εἶ-

μαι ἐγώ; Εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, μικρὲ μου Σταῦρε... Εἶσαι ἀνεψιός μου, εἶσαι περισσότερον ἀπὸ ἀνεψιός μου, εἶσαι ἀπὸ σήμερον παιδί μου ἀγαπητό, ἡ χαρὰ τῶν γεροντικῶν μου ἡμερῶν...

ΣΤΑΥΡΟΣ. (Σπογγίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Θαλασσίνου μετὰ τὰς χεῖράς του).

Μὴν κλαῖς, μὴν κλαῖς, σὲ ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ. σχεδὸν ὅσο ἀγαποῦσα τὸν πατέρα.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ. Καί ἐγὼ θὰ σε ἀγαπῶ ὅσο σὲ ἀγαποῦσε ὁ πατέρας σου. (Τὸν φιλεῖ).

ΜΑΝΩΛΗΣ. (Κατ' ἰδίαν). Εἶνε ἀνεψιός τοῦ κύρ δημάρχου! Σκυῦρα τὰ πράγματα!... ἀλλὰ τί νά γίνῃ! (Πρὸς τὸν Σταῦρον). Καλὸ μου παιδί, σοῦ ζήτῳ συγχώρησι γιὰ ὅσα σοῦ εἶπα.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Τώρα μοῦ ὁμιλεῖς μετὰ γλυκὸ τρόπο!... Ἀς εἶνε, ἐγὼ σε συγχωρῶ. Θὰ παῖζω μαζί σου καί μετὰ τὴν Σοφούλαν. Ἐκ τῶν ἄρτι ἐκδοθέντων

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μία φορά κ' έναν καιρό — περᾶσαν χρόνια τώρα — ἔξοῦσεν ἕνας βασιληᾶς σὲ μιὰ μεγάλη χώρα. Εἶχε χρυσάφι ἀμέτρητο, παλάτια μαρμαρένια, θρόνο διαμαντοκόλλητο, στολίδια διαμαντένια, εἶχε καὶ κόρη λιγερὴ πεντάμορφη ἑς τὰ κάλλη. Πού σὰν αὐτὴ εἴς τὴ χώρα του δὲν ἦταν κάμμιαν ἄλλη. Εἶχε . . . μὰ εἶχε κάθε τι, ἕνα δὲν εἶχε μόνο. Δὲν εἶχε ἕνα διάδοχο ν' ἀφήσῃ γιὰ τὸ θρόνο. Κ' ἦταν ἡ μόνη λύπη του κ' ἡ μόνη συλλογὴ του. Σὰν ἀποθάνῃ ποῖος θάρρῃ ἑς τὴ θέσι τῆ δικῆς του. Μιὰ μέρα τί νομίζετε ὅσοφιστῃς νὰ κάνῃ. Νὰ δῇ ποῖος εἶνε ἄξιος τὸ στέμμα του νὰ βάνῃ; Παίρνει κλειδώνει δύο κουτιά χωρίς κανεὶς νὰ ξέρῃ. Καὶ μέσα ἑς τὴ συνέλευσι μονάχος του τὰ φέρει. Τὸ ἕνα ἦτον ὡμορφο, διαμαντοστολισμένο, τὸ ἄλλο ἦταν ξύλινο, φτωχὸ καὶ λερωμένο. Καὶ λέγει: «Ὅποιος ἀπὸ σᾶς μ' ὑπομονὴ θὰ σκύψῃ. Νὰ ῥῆσ' σὲ ποῖο ἀπ' τὰ κουτιά τὸ στέμμα ἔχω κρύψῃ. Αὐτὸς θὰ γίνῃ βασιληᾶς καὶ μ' ἕνα λόγο μόνο. Ὅτ' πάρῃ καὶ τὴν κόρη μου, θὰ πάρῃ καὶ τὸ θρόνο. Μ' ἂν δὲν μπόρῃ νὰ τὸ ῥῆθ' θὰ παίξῃ μὲ τὸ χάρο. Κι' ἀμέσως τὸ κεφάλι του ἐγὼ θὲ νὰ τοῦ πάρω.

Πῆγε καθένας χωριστὰ κ' ἐπάθαιναν τὰ ἴδια. Κι' ὅλοι διαλέγαν τὸ κουτὶ μὲ τὰ πολλὰ στολίδια.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε σελ. 150.]

Τὴν πέμπτην ἡμέραν ὁ ἀσθενὴς ἐχειροτέρησε. Ὁ ἰατρὸς ἐρωτηθεὶς ἔσπευσε τὴν κεφαλὴν του ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ «Τετέλεστα! δὲν μένει καμμία ἐλπίς πλέον». Τὸ παιδίον ἔπεσεν εἰς τὴν καθέκλαν του πνιγόμενον ἀπὸ λυγμούς.

Ἐν τούτοις ἐν πρᾶγμα τὸ ἐπαρηγόρει: Ἄν καὶ ἐχειροτέρησεν, ὡς εἶπομεν, ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς, τὸ παιδίον ἐνόμιζεν ὅτι ὁ δυστυχὴς πατὴρ του ἐγίνετο καλλίτερος, καὶ ὅτι ἀνέκτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰς αἰσθήσεις του. Ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ ἀσκαρδαμυκεῖ καὶ μὲ ἔκφρασι πλὴρῃ γλυκύτητος, ἤθελε δὲ μόνον ἀπὸ τὸ παιδίον νὰ λαμβάνῃ τὸ ἱατρικόν· πολλὰκις ἐκίνει τὰ χεῖλη του ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ λέξιν τινά, ἐνῷ δὲ τὸν ζωνοῦν ἦτο ἡ κίνησις αὐτῇ, ὥστε τὸ παιδίον ἤρπαζε μὲ ὀρμὴν τὸν βραχιόνά του, στιγματίζον ἐλπίς εἰσέδουεν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ τῷ ἔλεγε σχεδὸν μὲ χαράν:

— Θάρρος! θάρρος! πατέρα μου, θὰ ἰατρευθῇς

Ἐπῆγαν δέκα, εἴκοσι, ἐπῆγαν τόσοι ἄλλοι. Καὶ τοῦ καθένα χωριστὰ ἐκόβαν τὸ κεφάλι. Μὰ τέλος ἦλθε κ' ἕνας νῆος κ' ὡμορφο παλλικάρη. Γιὰ νὰ διαλέξῃ καὶ αὐτὸς σὰν ποῖο κουτὶ θὰ πάρῃ. Στέκει μπροστά ἑς τὰ δύο κουτιά, τὰ μάτια του στηλνέει. Κ' εὐθὺς ἑς τὸ πρόστυχο κουτὶ τὸ χέρι του ἀπλώνει. Τ' ἀνοίγει καὶ μὲ προσοχὴ τὴν κεφαλὴν του γέρνει. Βρίσκει τὸ στέμμα τὸ χρυσοῦ καὶ μὲ χαρὰ τὸ παίρνει. — Ἐσ' εἶσαι (λέγει ὁ βασιληᾶς) ἐσ' εἶσαι ὁ γαμβρός μου. Καὶ θάσαι ἀπὸ σήμερα καὶ ὁ διάδοχός μου.

Γίνονται γάμοι καὶ χαраὶς κ' ἕνα σωρὸ καλοῦνε. Κ' οἱ καλεσμένοι τραγουδοῦν καὶ τᾶργανα λαλοῦνε. Κ' ἔχουν ἀμέτρητα φαγιά κ' ἔχουν κρασιὰ περίσσια. Κι' ὅλοι χορεύουν καὶ πηδοῦν μὲ γέλια καὶ μεθύσια. Μὰ μέσ' ἑς τὸ τόσο γλέντι των πού ἔκαναν αὐτοὶ. Ῥωτᾷ ἡ νύφη τὸ γαμβρὸ κρυφὰ-κρυφὰ ἑς ταῦτί: — Παρακαλῶ σε, ἄνδρα μου, νὰ μοῦ τὸ ἐξηγήσῃς. Τάχα γιὰ τὸ πρόστυχο κουτὶ νὰ προτιμήσῃς; — Γιατί (τῆς λέγει ὁ γαμβρός) εἶδα χιλιάδες τόπους. Κ' ἐγνώρισα καὶ πλούσιους μὰ καὶ φτωχοὺς ἀνθρώπους. Πόσαις φοαῖς ἡ ἀρχοντιά ἡ χρυσοφορεμένη. Κρύβει ψυχὴ ἀνέσπλαγχνη, κρύβει καρδιὰ στριμμένη! Ποτὲ μὴν ἐμπιστεύσαι ἑς τὸ ἔξω μοναχά. Κρύβουν καλλίτερας καρδιὰς τὰ ρούχα τὰ φτωχά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Τὸ παιδίον ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς του λιπόθυμον ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Αἱ μοναχαί, οἱ νοσοκόμοι, ὁ βοηθὸς ἔτρεξαν ἀμέσως καὶ ἔμειναν ἐκπληκτοί.

Τὸ παιδίον δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ.

— ὦ! Γιωργό μου! — ἀνεφώνησεν ὁ ἀληθὴς πατὴρ, φιλῶν καὶ ξαναφιλῶν τὸ παιδίον.

— Γιωργό, παιδί μου, πῶς γίνεται αὐτό; Σὲ ἔχουν φέρῃ ἑς τὸ κρεβάτι ἄλλου ἀρρώστου, παιδί μου. Καὶ ἐγὼ ἀπελπίσθηκα καὶ ἐνόμισα πῶς δὲν θάλθῃς, ἀφοῦ μοῦ ἔγραψεν ἡ μητέρα σου: «Ἐστειλα τὸ παιδί μου καὶ ἔρχεται. Καίμινε Γιωργάκη μου! Πόσες μέρες ἔχεις ἐδῶ; Πῶς ἐγίνεν αὐτὸ τὸ λάθος; Ἐγὼ εἶμαι καλὰ ξέρεις. Καὶ ἑς τὸ σπῖτι εἶνε ὅλοι καλὰ; Ἡ μητέρα, ἡ Κωνσταντούλα, καὶ τὸ μικρό ὅλοι καλὰ εἶνε; Ἐγὼ, ἐγὼ καλὰ καὶ φεύγω ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖο. Ἐλα λοιπόν, παιδί μου, νὰ φύγωμε. Χριστέ μου! Ποῖος νὰ μοῦ τῷλεγε ποτὲ πῶς θάσαι ἐδῶ καὶ δὲν θὰ τὸ ξέρω.

Τὸ παιδίον μόλις καὶ μετὰ βίας κατῴρθωσε νὰ ὁμιλήσῃ διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας τινὰς περὶ τῆς οἰκογενείας του. ὦ! τί εὐχαριστημένος ποῦ εἶμαι! — ἐπιθύρισε — Τί εὐχαριστημένος! Τί κακὲς μέρες ποῦ πέρασα! — Καὶ κατεφίλει τὸν πατέρα του.

Ἀλλὰ δὲν ἐκινεῖτο ἀπὸ τὴν θέσιν του. — Ἐλα λοιπόν — τῷ εἶπεν ὁ πατὴρ του. — Θὰ προσφάσωμεν νὰ πᾶμε ἀτόψε εἰς τὸ σπῖτι. Ἐλα πᾶμε. — Καὶ τὸ ἔσυρε πλησίον του.

Τὸ παιδίον ἐστράφη νὰ ἴδῃ τὸν ἀσθενῆ του. — Μὰ . . . ὁ ἄλλος ἦ δὲν θάλθῃς: τὸν ἠρώτησεν ὁ πατὴρ του ἐκπληκτός.

Τὸ παιδίον ἔρριψε πάλιν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ ὁποῖος τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τὸ παρατήρησεν ἀσκαρδαμυκεῖ.

Τότε ἐξεχείλισαν ἀπὸ τὴν καρδίαν του αἱ λέξεις. — Ὅχι, πατέρα, περιμένε με . . . νὰ . . . δὲν μπορῶ. Τὸν βλέπεις αὐτὸν τὸν γέρο; Ἐγὼ πέντε μέρες ποῦ εἶμαι ἐδῶ. Μὲ κυττάζει πάντοτε ἑς τὰ μάτια. Νομίζω πῶς εἶσαι σύ. Τὸν ἀγαπῶ πολύ. Μὲ κυττάζει ἑς τὰ μάτια, καὶ ἐγὼ τοῦ δίδω τὸ ἱατρικόν καὶ πίνει, μὲ θέλει πάντα πλησίον του, τώρα εἶνε πολὺ ἄσχημα, ἔχε ὑπομονή, δὲν μοῦ κάνει καρδιὰ νὰ τὸν ἀφήσω, δὲν εἰςεύρω, λυπᾶμαι πολὺ, θὰ ἔλθω αὐριο ἑς τὸ σπῖτι, ἀφῆσέ με νὰ μείνω ἀκόμῃ ἕως ἐδῶ: δὲν πάει νὰ τὸν ἀφήσω, γιὰ δὲς πῶς μὲ βλέπει, ἐγὼ δὲν τὸν γνωρίζω, ἀλλὰ μὲ θέλει σιμὰ του, θὰ ἀποθάνῃ μόνος του, ἀφῆσέ με νὰ καθήσω ἐδῶ, καλὲ μου πατέρα!

— Ἐῦγε, μικρέ! — ἀνεφώνησεν ὁ βοηθὸς τοῦ νοσοκομείου.

Ὁ πατὴρ του εὐρίσκειτο εἰς ἀπορίαν ἀφοῦ παρατήρησεν τὸ παιδίον, παρατήρησεν καὶ τὸν ἀσθενῆ, ἔπειτα ἠρώτησε — Ποῖος εἶνε αὐτός; — Χωρὶς ὁ-

πως καὶ σύ, ἀπεκρίθη ὁ βοηθός, ἦλθεν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐμῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τὴν ἰδίαν ἡμέραν ποῦ ἦλθες καὶ σύ. Ὅταν τὸν ἔφεραν ἐδῶ ἦτο ἀναίσθητος καὶ δὲν ἠμπόρσεν νὰ ὁμιλήσῃ. Ἰσως νομίζει πῶς τὸ παιδί σου εἶνε κανένα ἀπὸ τὰ ἰδικά του.

Ὁ ἀσθενὴς ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ τὸ παιδίον.

Ὁ πατὴρ εἶπεν εἰς τὸν Γεώργιον: — Μείνε. —

— Ὀλίγον μόνον ἀκόμῃ θὰ μείνῃ — ἐπιθύρισε ὁ βοηθός.

— Μείνε, — ἐπανελάθεν ὁ πατὴρ — εἶσαι παιδί μὲ καρδιά. Ἐγὼ θὰ ὑπάγω ἑς τὸ σπῖτι ἀμέσως διὰ νὰ ἡσυχάσω τὴν μητέρα σου. Νὰ καὶ ἴλιγα λεπτά, νὰ ἔχῃς γιὰ καμμιὰ ἀνάγκη. Καλὴν ἀντάμωσιν, καλὸ μου παιδί.

Τὸ ἐφίλησε, τὸ παρατήρησεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μὲ ἀγάπην, τὸ ἐξαναφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀνεχώρησεν.

Τὸ παιδίον ἐπέστρεψε πλησίον εἰς τὴν κλίνην, καὶ ὁ ἀσθενὴς ἐφαίνετο ὅτι παρηγορήθη. Ὁ δὲ Γεώργιος ἤρχισε πάλιν νὰ ἐκτελῇ καθήκοντα νοσοκόμου, δὲν ἔκλειε μὲν, ἀλλ' ἐδείκνυε τὸ ἴδιον ἐνδιαφέρον, τὴν ἰδίαν ὑπομονὴν καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ τῷ δίδῃ τὸ ἱατρικόν, νὰ διευθετῇ τὰ σκεπάσματά του, νὰ θωπεύῃ τὴν χεῖρά του, νὰ τῷ ὁμιλῇ γλυκά, γλυκά, νὰ τῷ δίδῃ θάρρος καὶ ὑπομονήν. Τὸν ἐπεριποιήθη ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸν ἐπεριποιήθη ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἔμεινεν ἀκόμῃ καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν. Ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς ἐχειροτέρησε, τὸ πρῶτον τοῦ ἐγίνετο μελανόν, ἡ ἀναπνοὴ του ἐγίνετο πλέον βιαστικὴ, ἡ ταραχὴ του ἠδῆσανεν, ἔλεγε λόγους ἀσυναρτήτους, καὶ τὸ πρίξιμον ἔγινε φανερόν. Τὸ ἑσπέρας ὁ ἰατρὸς εἶπεν ὅτι δὲν θὰ περάσῃ ὅλην τὴν νύκτα. Τότε ὁ Γεώργιος ἐδιπλασίασε τὰς περιποιήσεις του. Καὶ ὁ ἀσθενὴς τὸν παρατήρει, τὸν παρατήρει καὶ ἐκίνει ἀκόμῃ τὰ χεῖλη του, ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, μὲ πολλὴν προσπάθειαν ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ κάτι τι, καὶ κάποτε ἔκφρασις ἀπεριγράφτου γλυκύτητος διήρχετο ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του. Καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην τὸ παιδίον ἠγγύπησεν ὥς ὅτου εἶδεν ἀπὸ τὸ παράθυρον τὸ πρῶτον γλυκοχάραγμα. Τότε ἡ καλογραφα εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν, ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔρριψεν ἐν βλέμμα εἰς τὸν ἀσθενῆ καὶ ἀνεχώρησε ταχέως. Μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε πάλιν μὲ τὸν ἰατρὸν, τὸν βοηθὸν καὶ ἕνα νοσοκόμον ὁ ὁποῖος ἐκράτει ἕνα φανόν.

— Ἐεψυχά, — εἶπεν ὁ ἰατρὸς.

Τὸ παιδίον ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἀσθενοῦς. Οὗτος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ παρατήρησε καὶ τοὺς ἐκλείσε πάλιν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκριβῶς ἐφάνη εἰς τὸ παιδίον ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἔσφιγγε τὴν χεῖρά του. — Μοῦ σφίγγει τὸ χέρι! ἀνεφώνησεν.

Ὁ ἰατρὸς ἔκυψεν ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ

ἔπειτα ἀνηγέρθη. Ἡ καλογραία κατεβίβασεν ἐκ τοῦ τοίχου σταυρόν. — Ἀπέθανε! ἀνέκραξε τὸ παιδίον. — Πήγαινε τώρα, παιδί μου, — εἶπεν ὁ ἰατρός. — Τὸ ἔργον σου ἐτελείωσε. Πήγαινε, καὶ σοῦ εὐχομαι νὰ εἶσαι εὐτυχής, ὅπως σοῦ πρέπει. Ὁ Θεὸς νὰ εἶνε μαζί σου καὶ νὰ σὲ προστατεύῃ. Ὑγίαινε.

Ὁ καλογραία ἡ ὁποία εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἐπὶ στιγμὴν, ἐπέστρεψε κρατοῦσα μίαν ἀνθοδέσμη ἐξ ἴων, τὰ ὅποια ἐπῆρεν ἐκ τοῦ ποτηρίου τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς τὸ παράθυρον καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὸ παιδίον, λέγουσα: — Δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ σοῦ δώσω, παιδί μου. Πάρε αὐτὴν τὴν ἀνθοδέσμη διὰ νὰ ἐνθυμῇσαι τὸ νοσκομεῖόν μας.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, — λαβὼν τὴν ἀνθοδέσμη μὲ τὴν μίαν χεῖρα καὶ μὲ τὴν ἄλλην σπογγίσαν τοὺς ὀφθαλμούς του, — ἀλλ' ἔχω τὸν δρόμον νὰ κάμω . . . . θὰ τὴν χαλάσω. — Καὶ

ἔλυσε τὴν ἀνθοδέσμη καὶ ἐσκόπρισε τὰ ἴα ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς, λέγον συγχρόνως: — Τὰ ἀφίνω γιὰ ἐνθύμησι εἰς τὸν δυστυχῆ νεκρόν μου. Εὐχαριστῶ, καλὴ μου καλόγρησα. Εὐχαριστῶ, ἰατρέ. — Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τὸν νεκρόν. . . . Ἐνῶ δὲ ἐζήτηι ὄνομά τι νὰ τῷ δώσῃ τοῦ ἀνηλθε πάλιν ἐκ τῆς καρδιάς του ἐπὶ τῶν χειλέων του τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο ὄνομα μὲ τὸ ὁποῖον ὠνόμαζε τὸν ἀσθενῆ ἐπὶ πέντε ἡμέρας: — Καλὴν ἀντάμωσιν, καλὴν ἀντάμωσιν, καλέ μου πατέρα!

Ἐπειτα δὲ ἔβαλε κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην του τὸ δέμα του καὶ μὲ βῆμα ἀργόν, διότι ἦτο κατακουρασμένος ἀπὸ τὰς ἀγρυπνίας, ἀνεχώρησεν. Εἶχεν ἤδη ἐξημερώσῃ.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ τοῦ δὲ Ἀρίτσι)

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ὁ μικρὸς Κωστάκης ἔχει τὴν ἐορτὴν του. Ὁ ἀδελφός του Περικλῆς ποῦ τὸν ἀγαπᾷ πολὺ, τοῦ ἠγόρασε ἓνα δῶρον. Τὸ δῶρον αὐτὸ τὸ ἔβαλε ἐπάνω εἰς μίαν καθέκλαν, καὶ τὸ ἐσκέπασε μὲ ἓν πανί.

— Σ' ἔχω ἄξιο, τί εἶνε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ πανί;

— Ἐνα ἀλογάκι, εἶπεν ὁ Κωστάκης.

— Ὅχι, δὲν εἶνε ἀλογάκι.

— Ἐνας σκύλος;

— Ὅχι;

— Ἐνα πρόβατον; . . . Ἐνα τύμπανο;

— Ὅχι. Τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶνε, σκέψου, σκέψου νὰ τὸ εὕρῃς.

— Ὁ Κωστάκης λέγει ἀκόμη μερικὰ πράγματα, ἀλλὰ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶνε. Ἐπὶ τέλος ἐστενοχωρήθη καὶ λέγει: — Εἶνε ἓνας διὰ . . . βο . . . λος!

— Τὸ εὕρηκες, τοῦ λέγει ὁ Περικλῆς: τὸ εὕρηκες ἐγὼ τῷ λεγα πῶς θὰ τῷ δώρῃς; γιατί εἶσαι ἐξυπνος.

Καὶ ἐσήκωσε τὸ πανί καὶ ἐφάνη ὁ διάβολος.

Ἐνας νόστιμος διαβολάκος μ' ἓνα μυτερὸ σκούφο, μὲ μουστάκια στρημμένα, ποῦ τινάζεται μέσα ἀπὸ τὸ κουτί του.

Ὁ Κωστάκης εἶνε κατευχαριστημένος: ἀγκαλιάζει τὸν Περικλῆ καὶ τὸν φιλεῖ. Ὡ! εἶνε πολὺ εὐχαριστημένος!

Ἀλλ' ἐγὼ θαρρῶ ὅτι ὁ Περικλῆς εἶνε ἀκόμη περισσότερον εὐχαριστημένος, διότι περισσότερα αἰσθάνεται κανεὶς ὅταν δίδῃ παρά ὅταν λαμβάνῃ. Δοκιμάσατε καὶ θὰ ἰδῇτε.

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΡΙΛΛΟΥ

Πρὸ τριακοσίων περίπου ἐτῶν ἔζη εἰς τὴν Σεβίλ-λην εἰς ἓκ τῶν διασημοτέρων Ἰσπανῶν ζωγράφων, ὁ Βαρθολομαῖος Ἑστεβάν Μουρίλλος.

Πολλὰ ὥραϊα εἰκόνες αὐτοῦ στολίζουσι τὰ ἀνάκτορα τῆς Εὐρώπης, καὶ τὰς αἰθούσας πλουσίων ἐρασιτεχνῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Σεβίλλης ὑπάρχουσι τέσσαρες ὥραϊα εἰκόνες: μία παριστώσα τὸν Χριστὸν προσδε-δεμένον εἰς στύλον, πρὸ αὐτοῦ δὲ γονυπετὴ τὸν Ἅγιον Πέτρον, ὅστις φαίνεται ἐπικαλούμενος τὴν συγχώρησίν του, ἑτέρα ἑξοχος εἰκὼν παριστῶσα τὸν Ἅγιον Ἰωσήφ, ἄλλη τὴν Ἁγίαν Ἀνναν καὶ τετάρτη ἑξαισία εἰκὼν, τὴν Παρθένον, ἥτις κρατεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν Ἰησοῦν παιδίον.

Αἱ εἰκόνες αὗται εἶνε περιζήτηται καὶ ἐλκύουσι τὸν θαυμασμόν ὅλων τῶν ἐρασιτεχνῶν, οἵτινες ἐπισκέπτονται τὴν Ἰσπανίαν: οἱ καλλιτέχναι δὲ θαυμάζουσι ταύτας πρὸ πάντων διὰ τὸ πραγματικὸν κάλλος, καὶ τὸν φυσικὸν χρωματισμόν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἔργα τοῦ Μουρίλλου.

Αἱ λαμπραὶ αὗται εἰκόνες, τὸ καύχημα καὶ ἡ δόξα τῆς Σεβίλλης τὴν σήμερον, ἐξωγραφήθησαν ὑπὸ τινος μαύρου, τοῦ Σεβαστιανοῦ Γομεζ, ὅστις ἦτό ποτε δούλος, ὕστερον μαθητῆς, καὶ μετὰ καιρὸν ἔγινε συνέταιρος τοῦ ἐνδόξου καὶ μεγαλοφυοῦς κυρίου του.

Τὴν νεότητά του διηλθεν ὁ Σεβαστιανὸς Γομεζ ἐν τῇ δουλείᾳ. Ἀδιακόπως εἰργάζετο: ὥφειλε νὰ ἀναλύῃ καὶ ἀναμιγνύῃ τὰ χρώματα, τὰ ὅποια μετεχειρίζοντο οἱ μαθηταί, οἵτινες ἤρχοντο περὶ τὴν ἐκτὴν πρωΐνῃν ὥραν ἵνα διδαχθῶσι τὴν ἰκονογραφίαν καὶ ζωγραφικὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Μουρίλλου, νὰ τεντόνῃ καὶ νὰ ἐτοιμάζῃ τὰ παθία ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξωγράφουν, νὰ ἐξέρχεται πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων ὑπηρεσιῶν, καὶ νὰ εἶνε πάντοτε ἐτοιμὸς νὰ ἐκτελῇ τὰς ἰδιοτρόπους ἀπαιτήσεις τῶν εὐγενῶν καὶ ἀγερώχων νεανιῶν.

Ὁ δυστυχὴς μικρὸς μαῦρος εἶχεν ἐν τούτοις πλὴν τῆς γενναίας καρδίας καὶ χαρακτῆρα ἀξιαγάπητον, ὅξυ πνεῦμα, λαμπρὰν διάνοιαν καὶ μέγαν ζῆλον. Εἶχεν ἐπίσης ἐξαιρετὸν μνημονικὸν χωρὶς νὰ στερῇται καὶ κρίσεως, τὸ κάλλιστον δὲ πάντων ἦτο προικισμένος μὲ πολλὴν ἐπιμελείαν.

Νοῦς, εὐφυΐα, μνημονικόν, κρίσις, πάντα ταῦτα εἶνε ἀγαθὰ χαρίσματα, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν ἂνευ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐργασίαν, τῆς ἐπιμονῆς καὶ ἐπιμελείας.

Ὁ Σεβαστιανὸς Γομεζ εἰς ἡλικίαν δεκαπέντε ἐτῶν ἠσθάνετο ἤδη ἑαυτὸν ἱκανόν οὐχὶ μόνον νὰ θαυμάζῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὰ ἔργα τῶν μαθητῶν, οἵτινες εἰργάζοντο ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ αὐθέντου του. Κατὰ καιροὺς μάλιστα ἐφαντάζετο ὅτι ἠδύνατο νὰ

ἀνακαλύπτῃ τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἐλλείψεις, αἵτινες εἶχον διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν.

Ἐνίοτε συνέβαινε καὶ νὰ ἐκφράζῃ δειλῶς πῶς τὴν γνώμην του, ὅποταν ἐπλησίαζε μαθητὴν τινα διὰ νὰ τοῦ δώσῃ στήριγμά τι τῆς χειρὸς, ἢ κανένα ὀκρίβαντα.

— Πόσον αὐτὸς ὁ μαῦρος εἶνε ἀκριδὴς εἰς τὰς ἐπικρίσεις του, ἔλεγον οἱ μαθηταί, ἐὰν-τυχὸν ἤκουον τὴν παρατήρησιν τοῦ Γομεζ.

— Ὡ χωρὶς ἄλλο νοιώθει ἀπὸ ζωγραφικὴν.

— Πραγματικῶς, αὐτὸς μὲ συνεβούλευσε νὰ δι-ορθώσω τὸ χέρι τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου μου.

— Ὁ Γομεζ πρῶτος παρετήρησεν ὅτι ὁ χρωμα-τισμὸς μου εἶνε τραχὺς εἰς τὴν χεῖρα τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. Ὁ μαῦρος ἔχει πολὺ δευδερκέας μάτι διὰ νὰ ἐκτιμᾷ τὰ χρώματα καὶ νὰ νοιώθῃ τὰ καλλιτεχνικὰ σχήματα.

Οὕτως ὠμίλουν οἱ μαθηταί, ὅτε οὗτος ἐξήρχετο τοῦ ἐργαστηρίου καὶ ἐπέκρινον μὲ ἐλαφρότητα τὰς παρατηρήσεις του. Ἦλθεν ὅμως ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ μαῦρος ἤκουεν ἀπὸ τὰ ἀρχοντικά των χεῖλη ἄλλο ἢ ἐλαφρὰς ἐπικρίσεις.

Ἡμέραν τινα μαθητῆς τις, ὅστις ἐπὶ πολὺ εἰργά-ζετο εἰκόνα τινα παριστῶσαν τὴν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ἀποκαθλήωσιν καὶ ὅστις τὴν προτεραιὴν εἶχε σῶσθι μίαν ἀτεχον εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἐμεινεν ἄφωνος ἐξ ἐκπλήξεως εὐρὼν εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς ἑξοχὸν σχεδιάσμα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ προσώπου, τὰ ὅποια αὐτὸς εἰς μάτην εἶχε προσπαθῆσαι νὰ κάμῃ τέλεια.

Ἐγένετο ἐξέτασις διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο, διότι θαῦμα ἐφάνη κατ' ἀρχάς, καὶ ἡ ἐξέτασις ἀπέδειξεν ὅτι ἡ θαυμασία ἐκείνη κεφαλὴ, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ Μουρίλλος ὡμολόγει ὅτι θὰ ἦτο ὑπερήφανος νὰ εἶχε ζωγραφίσῃ, ἦτο τὸ ἔργον τοῦ μαύρου δούλου Σε-βαστιανοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχε κάμῃ κρυφίως. Μετὰ τέ-σης προσοχῆς εἶχεν ἀκούσῃ τὴν διδασκαλίαν τοῦ αὐθέντου του πρὸς τοὺς μαθητάς, μετὰ τόσου μνη-μονικοῦ ἐφύλαξε ταύτην εἰς τὸν νοῦν του, καὶ τό-σον ἐπιμελῶς εἰργάσθη σύμφωνα πρὸς αὐτήν, (διότι ὡς ἀρχὴν του εἶχε νὰ ἐξυπνᾷ εἰς τὰς τρεῖς καὶ νὰ ἐργάζεται μέχρι τῶν πέντε) ὥστε οὗτος ὁ ὑπὴ-ρέτης τῶν καλλιτεχνῶν ἐν ἀγνοίᾳ ἑαυτοῦ, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἄλλων, ἔγινεν ἐπίσης καλλιτέχνης.

Ὅταν ὁ Μουρίλλος ἀνεκάλυψε τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Γομεζ τοσοῦτον ἐνεθουσιάσθη, ὥστε ἐδῆλωσεν, ὅτι τοῦ λοιποῦ ὁ νέος μαῦρος ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκεί-νης δὲν ἦτο πλέον δούλος ἀλλὰ μαθητῆς του καὶ καλλιτέχνης.

— Ἄλλοι ζωγράφοι ἀφίουν εἰς τοὺς μεταγενε-στέρους τῶν εἰκόνας μόνον, ἀνεσώτησαν ὁ περιφανὴς ζωγράφος. Ἐγὼ θὰ κληροδοτήσω εἰς τὸν κόσμον

ένα ζωγράφο! Το όνομά σου, Σεβαστιανέ, θα περιέλθῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους συνηγμένον μετὰ τοῦ ἰδικοῦ μου, ἡ φήμη σου θὰ συμπληρώσῃ τὴν ἰδικήν μου· κατὰ τοὺς μετέπειτα καιροὺς ὅταν θὰ σὲ ὀνομάζουν θὰ σὲ καλοῦν μαῦρον τοῦ Μουρίλλου.

Ἔῃς δίκαιον. Ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἰσπανίαν τὴν σήμερον ὁ καλλιτέχνης ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ πάντα ἐξισώθη πρὸς τὸν μέγαν αὐτοῦ διδάσκαλον, εἶνε μᾶλλον γνωστός οὐχὶ ὡς Σεβαστιανὸς Γομέζ μόνον, ἀλλ’

ὡς «Σεβαστιανὸς Γομέζ ὁ μαῦρος τοῦ Μουρίλλου.» Ὁ Μουρίλλος κατέστησε τὸν Γομέζ ἐλεύθερον πολίτην τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸν μετεχειρίζετο ὡς υἱόν του, ὅταν δὲ ἀπέθανεν ἀφῆκεν εἰς αὐτὸν καὶ μέρος τῆς περιουσίας του. Ὁ Γομέζ δὲν ἐδράδυνε νὰ ἀκουλουθήσῃ τὸν ἐνδοξὸν διδάσκαλόν του καὶ φίλον του, καὶ ἀπέθανεν ὀλίγα ἔτη μετὰ ταῦτα τῷ 1509 περίπου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Τ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ μαθήματι τῶν ἱερῶν ὁ διδάσκαλος λέγει περὶ τοῦ Θεοῦ ὅτι εἶνε ἀναρχος, ἀτελείωτος...

—Τί θὰ πῇ ἀναρχος, ἀτελείωτος; τὸν ἐρωτᾷ εἰς μαθητής.

—Ὁ Θεὸς οὔτε ἀρχὴν ἔχει οὔτε τέλος...

—Τότε, λέγει ἄλλος τις μαθητής ὅστις εἶχεν εἰς κακὴν κατὰστασιν τὸ βιβλίον του, καὶ τὸ βιβλίον μου εἶνε Θεός, ἐπειδὴ οὔτε ἀρχὴν ἔχει οὔτε τέλος.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀβραελάου Ἀνθού.

Ὁ ἱατρὸς διώρισε κλύσμα εἰς τὸν μικρὸν Παντιᾶν, ὅστις ἦτον ὀλίγον ἀσθενής. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Παντιᾶ, μικρὸς καὶ αὐτός, βλέπων τὴν ἐτοιμασίαν, ἤρχισε νὰ κλιζή, ἡ δὲ μητέρα εἶπεν εἰς αὐτόν: «Μὴ φοβῆσαι διὰ τὸν Παντιᾶν, δὲν εἶνε τίποτε.» Ὁ δὲ κλαίων ἀπήντησεν: «Εἶνε, εἶνε. Ὁλέω καὶ ἐγὼ κλύσμα.»

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀθώ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Μοὶ ἀρέσκει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἀνθέμει. Βεβαίως δὴ μου ἡ φροντίς εἶναι εἰς τὸ νὰ δημοσιεύω ἔργα ὅχι μόνον ἡθικά καὶ ὠφέλιμα ἀλλὰ καὶ ἔχοντα φιλολογικὴν ἀτίαν. Διὰ τοῦτο ὡς ἡ μέλισσα, ἡ ὁποία συλλέγει ἀπὸ διάφορα ἄνθη τὸν χυμὸν τὸν ὁποῖον μεταβάλλει εἰς μέλι, καὶ ἐγὼ συλλέγω ἀπὸ ὅλας τὰς φιλολογίας τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ἅτινα καὶ τὴν καρδίαν ἐξευγανίζουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἀναπτύσσουσι, καὶ τὴν καλαισθησίαν μορφοῦσι.

Βεβαίως, φίλε μου Γ. Κλ. Διοντίδη, δὲν πρέπει νὰ λυπηθῇς διότι δὲν ἐβραβεύθης ἀλλὰ μόνον ἐπηνέβης, ἀλλὰ νὰ λάβῃς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως καὶ ἔκαμες, νὰ ἐργασθῇς μετὰ περισσοτέραν προσοχὴν ὥστε νὰ γίνῃς ἄξιος βραβεῖου. Μόνον μετὰ τὴν φιλοτιμίαν, μετὰ τὴν ἀμιλλαν, μετὰ τὴν φιλοπονίαν κατορθώνει τις ἄξια λόγου πράγματα καὶ ὅταν εἶνε μικρὸς καὶ ὅταν μεγαλώσῃ. Νὰ σὲ ἰδῶ λοιπὸν εἰς ἄλλον διαγωνισμόν!

Καὶ θέλει ἐρώτημα, ἀγαπητὴ μου Αἰκατερίνη Β. διὰ εἰμπορεῖς νὰ λυμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς; ἂν οὐ εἶσαι συνδρομητριά μου; Θέλω μάλιστα καὶ νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά, διότι καί τι μοῖ λέγει: εἶσαι καλὴ κόρη.

Περιμένω λοιπὸν τώρα ποῦ ἔχεις καιρὸν, καλὴ μου Νανουκίᾳ, νὰ λάβῃς ἐνεργὸν μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς.

Συνιστῶ καὶ μίαν ἄλλην φίλην εἰς τὰς φίλας μου: τὴν Αὐτοκράτειραν τῶν Ὁκεανῶν, ἡ ὁποία μετὰ ὅλον τὸ αὐτοκρατορικὸν της ψευδώνυμον δὲν πιστεύω νὰ εἶνε ἀλαζών.

Πάλιν μετὰ τὸ μολύβι μοῖ γράφεις, Μικρὰ Δευκὴ Ἀνεμώρη; Πότε θὰ μάθουν νὰ στέκουν ἔς τὰ πόδια τὸν τὰ γράμματά σου;

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀθώ.

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης πλησιάζει εἰς τὴν θυρίδα τῶν εἰσητηρίων τοῦ σιδηροδρόμου Πειριχίως-Πελοποννήσου:

—Δώσέ μου ἓνα εἰσητήριο, λέγει εἰς τὸν εἰσπράκτορα.

—Διὰ ποῦ;

—Τί σε μέλει; ἀνακατεύθηκα ἐγὼ ποτὲ στῆς ἰδικές σου δουλειάς;

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ζηλιάρη.

Ἡ μικρὰ Ἀλεξάνδρα ἐπῆγεν εἰς τοῦ θεοῦ της:

—Ποῖον ἀγοπᾷς, Ἀλεξάνδρα, περισσότερον, ἐμένα ἢ τὴν θεάν σου; τὴν ἐρωτᾷ ὁ θεός.

—Δὲν σοῦ τὸ λέγω

—Διατί;

—Διότι ἂν σοῦ τὸ πῶ, θὰ θυμώσῃ.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

Ὅλα τὰ ἐπιπλά σου ὁμιλοῦν περὶ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἴδῃς ποτέ, ποτὲ πλεόν. Ἡ ἐπιστολή σου με συνεκίνησε μέχρι δακρύων, διότι, σοῦ τὸ λέγω ἀποκαλύπτως, παιδί μου, γράφεις πολὺ ὥραϊα, με δύναιμι καὶ με αἰσθημα, καὶ ποῖος εἰδεύει; ἂν δὲν δημοσιεύσῃς μίαν ἡμέραν περιπαθὴ βιβλία, τὰ ὁποῖα νὰ συγκινήσουν καρδίαν. Ἐχε καὶ αὐτὴν τὴν παρηγορίαν, ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης θλίψεώς σου. «ὦ! ποῦ νὰ φαντασθῇ κανεὶς, ὅτι ὑπὸ τὸ πνευματικὸν ψευδώνυμόν σου Μαῦρος Γάτος θὰ ἤρχετο ὥρα καθ’ ἣν θὰ κρύπτεται καρδίαν μαύρην ἐκ τοῦ πένθους.

Μοὶ ἀρέσκει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἐργατικὴ Μύρμηξ.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀθώ.

Ἡ Δευκὴ Νύμφη τῶν Δασῶν διὰ συγκινητικῆς ἐπιστολῆς της διηγείται ὅλας τὰς ἀναμνήσεις τὰς ὁποίας ἔχει περὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ· ἦτο ἐπὶ τῶν κοριτσάκι δὲ τὴν ἐγνώρισε καὶ τώρα εἶνε δεκαπενταετής νεάνις. Τώρα ἀναγκάζεται νὰ μὴ λυμβάνῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς, μὴ θέλουν νὰ διαγωνίζεσθαι μετὰ μικροτέρους τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ διαβεβαιῶν ὅτι ἀγαπᾷ καὶ θ’ ἀγαπᾷ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ· καὶ θὰ τὴν ἀναγινώσκῃ πάντοτε μετὰ εὐχαρίστησιν. Μοὶ δίδει προσέτι τὴν ἐλευθερίαν νὰ φανερώσω ὅτι ἡ Δευκὴ Νύμφη τῶν Δασῶν ὀνομάζεται Ἐαυθίπη I. Καλοσύνη, ὅτι κατοικεῖ ἐν Ἀθῇναις καὶ ὅτι ἄλλοτε εἶχε τὸ ψευδώνυμον Ἀρθος τῶν Λειμῶνων. Ὑγίαινε καὶ ἔσο εὐτυχής, ἀγαπητὴ μου φίλη!

Χαίρω διὰ εὐρίσκεις ὁρβὴν τὴν ἀπονομήν τῶν βραβείων, Ἀβροπέταλον Ἀρθος, καὶ ὁμολογεῖς εὐκρινῶς ὅτι αἱ

ἰδικαί σου πνευματικαὶ ἀσκήσεις ἦσαν κατώτεραι ἐκείνων, αἵτινες ἐβραβεύθησαν.

Σ’ εὐχαριστῶ διὰ τὰ ὥραϊα Μασσαλιώτικα ἄνθη τὰ ὁποῖα μὴ ἔστειλες, ἀγαπητὴ μου Ἀμφιτρίτη· διὰ τὸ ποιηματάκι σου δὲν σοῦ κάμω λόγον· μαντεύεις τὸ διατί.

Εἰς τὴν ἐρώτησί σου, Μέλαρ Ἀετὶ, ἀπαντῶ ὅτι εἰς ὁμοειδῆ διαγωνισμὸν με ἐκείνον εἰς δὲ ἐβραβεύθης δὲν δύνασαι νὰ λάβῃς μέρος, εἰς τοὺς ἄλλους ὁμοῦ δύνασαι· ἀξιόλογα.

Ἡ ἐπιστολή σου ἦτο καὶ πάλιν χαριτωμένη, μετὰ τὴν περιγραφήν της φύσεως καὶ μου ἤρπεν ὡς πάντοτε, Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα.

Ἐπιθυμῶ ἡ ἐπιστολή σου αὕτη νὰ μὴ εἶνε ἡ μόνη, νέα μου φίλη Ἰουστίνη Λαγουδάκη.

Ἐλαβα τὸ μικρὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον ἔστειλες τόνον προθύμως, Ἰον τοῦ Ἀγροῦ, διότι ἠθέλησας νὰ διορθώσῃς τὸ λάθος τὸ ὁποῖον εἶχες κάμῃ. Καὶ ἡ Ἐργατικὴ Μέλισσα ἐπίσης ἐλησμόνησε νὰ κολλήσῃ γραμματόσημον καὶ ὁ ὑπάλληλός μου πάλιν κατὰ λάθος παρέλαβε τὴν ἐπιστολήν της πληρώσας 50 λεπτά, διπλάσια ταχυδρομικὰ τέλη ὅπως εἶνε κανονισμένον διὰ τὰς ἀπληρώτους ἐπιστολάς. Εἶπον καὶ ἄλλοτε πόσον κακὸν εἶνε τοῦτο· καὶ ἐκ Σύρου μοι εἶπον ὅτι μοι ἐστὶν ἐπιστολή τις, ἄνευ γραμματοσήμου, τὴν ὁποίαν δὲν παρέλαβα, καὶ ἡ ὁποία ἐπεστράφη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον Σύρου, ὅπου μένει διότι δὲν γνωρίζουν τὸν ἀποστέλλοντα αὐτήν. Τί ἀνησυχία διὰ μικρὰν ἀπροσεξίαν! Ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἐργατικὴ Μέλισσα θὰ στείλῃ τὸ διὰ λογαριασμὸν της δοθὲν μικρὸν ποσόν.

Με πολὺ ἐνδιαφέρων ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου, Ἰωνικὴ Ἀστὴρ, καὶ οὕτω νὰ μοι γράφῃς πάντοτε.

Ἄλλοτε λοιπὸν νὰ μοῦ γράφῃς περισσότερα, Χλοερὲ Παράδεισε.

Ἐκτιμῶ τὴν φιλομάθειάν σου, Καπετὰν Κουπιᾶ, ὁ ὁποῖος ὀλίγον κατ’ ὀλίγον ἐξοικονόμησας τὰ χρήματα καὶ ἔγινες συνδρομητὴς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, διότι, φάνεται, δὲν εὐποροῦσιν οἱ γονεῖς σου νὰ σὲ ἐγγράψωσι· καὶ τώρα πάλιν ἤρχισες νὰ οἰκονομῇς διὰ νὰ γίνῃς καὶ τῆς ΜΑΡΟΥΣΙΑΣ. Εὐγε, παιδί μου.

Δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ δελεῖς, Πύρρε Ἡπειρώτα, νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς· χωρὶς ἀγῶνα εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ βραβεύθῃ ποτέ; Κ’ ἔπειτα τὸ πολεμικὸν ὄνομά σου δεικνύει θάρρος. Θάρρος λοιπὸν καὶ ἐλπίς...

Νόστιμος εἶνε ἡ ἐπιστολή σου, Ἐσπερία Ἀῦρα. Βεβαίως περισσότερον εὐχαριστήμενη εἶσαι ἀπὸ τὸν Μέλαρ Ἀετὸν ὅστις ἀρῆκε καὶ διὰ σὲ θέσιν διὰ τὸ Ἀ’ βραβεῖον παρὰ ἀπὸ τὸν Μαῦρον Γάτον, ὅστις δὲν ἔδειξε τὴν ἀπαιτούμενην εὐγένειαν εἰς δεσποινίδα. Ἀλλὰ τὸ σφάλμα δὲν εἶνε τοῦ δυστυχοῦς Μαύρου Γάτου· τὸ σφάλμα—ἂν εἶναι σφάλμα—εἶνε τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἡ ὁποία ἔκαμε ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

Νὰ σὲ ἰδῶ λοιπὸν τώρα, Λαβύρινθε τῆς Κρήτης, ὅτε ἐτελείωσας τὰς ἐξετάσεις σου καὶ μοῦ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ γράφῃς συχνά. Φαίνεται, ἦσο πολὺ βιαστικὸς ὅτε μοῦ ἔγραψες διότι σοῦ διέφυγον μερικὰ φωνήεντα καὶ μερικὰ σύμφωνα.

Περαισιχά σου, περαιοχά σου, Ρόδον τοῦ Ἀπριλίου, σοῦ εὐχομαι πάντοτε νὰ ἔχῃς τὰ μαγουλάκια σου δροσερά καὶ τριανταφυλλὰ ὥσπὸν τὸ μωσοχουρισμένον ψευδώνυμόν σου.

Πολὺ καλὰ, φίλε μου Πιπῆ, παραδέχομαι ὅτι μόνον κατὰ τὴν καρδίαν ὁμοιάζει μετὰ τὸν δυσμορφὸν ἐκείνον σωτήρα τοῦ Στεφάνου καὶ ὅχι κατὰ τὸ σῶμα.

Ὁραῖον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Βασίλισσα τῆς Νυκτός.

Ὁ κ. Α. Π. Κουρτίδης με παρακαλεῖ νὰ εἰπω εἰς τὸν Μικρὸν Μέξην ὅτι καμία ἐπιστολήν αὐτοῦ δὲν ἔλαβον.

Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπηλήθευσαν αἱ ἐπιπέδες σου. Βασιλεῦ

τῶν Ἀνθῶν, καὶ ὅτι θὰ ἔλαβες τοὺς βαθμοὺς τοὺς ὁποῖους ἐπεθύμεις.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοί, προσρήσεις: Ἡ Ἀκαθόνη Ροδὴ στέλλει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Φλωρεντίαν Ἀρσένη, τὴν Ὁραίαν Γαλάτειαν τὸν Α. Ἀρσένη καὶ τὸ Ἰον τοῦ Ἀγροῦ. Ὁ Δῆρο-Μπίγκο προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὴν Πικροδάφνην, τὴν Μαχητὴν τοῦ Γκριτζόβαλι, ὃς ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα, τὴν Χρυσήδα, τὸν Ἀτρόμητον Ἀχιλλέα, Φοβερόν Κεραυνὸν καὶ τὸν Πολυμήχανον Ὀδυσσεά. Ὁ Καπετὰν Κουπιᾶς ἀσπάζεται τὸν Εὐφορον Νετίλον. Ἡ Ῥοδόδαφνη στέλλει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν καὶ τὰς προσρήσεις της εἰς τὸν Μαχητὴν τοῦ Γκριτζόβαλι. Ἡ Μασαγέτις Βασίλισσα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Κροκόπεπλον, τὴν Τόμυρην, τὴν Ὑποκόμισσαν τῆς Βραζελόνης, τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, τὴν Ἰριγένειαν ἐν Ταύροις καὶ τὴν Χρυσήδα. Ὁ Πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς συγκαίρει τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν καὶ τὸν Μέλαρ Ἀετὸν καὶ ἀσπάζεται τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν, τὴν Κυματίζουσαν Σημαίαν, τὸν Μαῦρον Γάτον καὶ τὸν Παροδύον Ὀδυσσεά. Ἡ Ἐσπερία Ἀῦρα προσφέρει τὰς προσρήσεις της εἰς τὴν Γαληνιῖαν Θάλασσαν, τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν Ἐργατικὴν Μέλισσαν καὶ τὸν Ἰωνικὸν Ἀστέρα. Ἡ Μικρὰ Ἀρθοπέδιλος προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ὑποκόμισσαν τῆς Βραζελόνης τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, τὴν Ροδόδαφνην καὶ τὴν Πικροδάφνην. Ὁ Λαβύρινθος τῆς Κρήτης ἀσπάζεται τὸν Ἀσπρον Ἀράπην καὶ Ξεροφῶντα τὸν Ἀθηναῖον. Ὁ Σοφοκλῆς Λιθαρός ἀντισπάζεται τὸν Λαβύρινθον τῆς Κρήτης καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του. Ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος συγκαίρει τὸν Μέλαρ Ἀετὸν, τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν καὶ τὸν Ἰωνικὸν Ἀστέρα. Ἡ Νίκη ἀσπάζεται τὴν Ἰριγένειαν ἐν Ταύροις, τὴν Ὑποκόμισσαν τῆς Βραζελόνης, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην, τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Συγκαίρει δὲ, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν καὶ τὸν Μέλαρ Ἀετὸν. Ὁ Ἀλέκτωρ τῆς Αὔρης στέλλει τὰς προσρήσεις του εἰς τὴν Τόμυρην, ἀσπάζεται δὲ τὸν Γόρδιον Δεσμόν. Τὸ Ρόδον τῆς Αἰγύπτου στέλλει τὰς προσρήσεις του εἰς τὸν Μαῦρον Γάτον, τὴν Ροδόδαφνην, τὸν Ἰωνικὸν Ἀστέρα. Ὁ Μαῦρος Γάτος συγκαίρει τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν καὶ τὸν Μέλαρ Ἀετὸν, στέλλει τὰς προσρήσεις του εἰς τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν καὶ τὴν Κροκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν. Ἡ Οὐρανία Ἀῦρα ἀσπάζεται τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν, τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν καὶ τὴν Ἐαυθίπην. Ὁ Χρυσόκομος Νάρκισσος προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὴν Βασίλειαν τῶν Ἀνθῶν, τὸν Βασίλειον τῆς Ἐρήμου καὶ τὸ Τόξον τοῦ Φοίβου. Ἡ Ἀμφιτρίτη συγκαίρει τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν καὶ τὸν Μέλαρ Ἀετὸν, τὸν Ἀθώ, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν καὶ τὸ Ἀβροπέταλον Ἀρθος. Ἡ Μικρὰ Δούκισσα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν, τὴν Ὑποκόμισσαν τῆς Βραζελόνης, εἰς τὴν Ὁραίαν Γαλάτειαν, τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν Νίκη καὶ τὴν Μασαγέτιδα Βασίλισσαν, τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Ὁ Πολικόδης Ἀστὴρ ἀσπάζεται τὸν Μέλαρ Ἀετὸν καὶ τὴν Ἐσπερίαν Ἀῦραν. Ἡ Ἐργατικὴ Μέλισσα ἀσπάζεται τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν τῆς ὁποίας γνωρίζει τὸ ἀληθὲς ὄνομα.

Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ ἀποτελειώσῃ τὸν λόγον τῆς διότι ἦλθον ἐπισκέψεις, καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ἐνόμισε πρέπον νὰ ἀναχωρήσῃ.

Λοιπὸν ἀνέβη σιγὰ σιγὰ τὴν κλίμακα, καὶ ὅτε ἔφθασεν ἔξω τῆς θύρας τοῦ δωματίου του, ἐστάθη ὀλίγον νὰ ἀναπνεύσῃ, διότι ἡσθάνετο μεγάλην κόπωσιν. Ἐκεῖ δὲ ἀκούει ὀμιλίαν ἐντὸς τοῦ δωματίου, ἀκούει ὀλίγας λέξεις καὶ ἐκ περιεργίας χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ το θέλῃ ἐστάθῃ νὰ ἀκροασθῇ.

Ἀφ' οὗ ἡκροάσθη ὀλίγον, ἀντὶ νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον, ἔκαμε μεταβολήν, κατέβη πάλιν τὴν κλίμακα τρέμων καὶ κλονούμενος, καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῆς γειτονίσσης, ἡ ὁποία τὸν ἐφώνασε: «Ποῦ πηγαίνεις, γείτονα!» καὶ εὗρεθῇ ἔξω εἰς τὴν ὁδόν.

Ποῦ πηγαίνει;

Οὐδὲ αὐτὸς εἰξεύρει ποῦ πηγαίνει.

Βαδίζει τυχαίως καὶ τρέμει. Τρέμει καὶ ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ὑγρασίας ἡ ὁποία εἶχε διαπεράσῃ τὰ φορέματά του καὶ τὸν εἶχε παγώσει.

Ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ἡ νύξ ἐπλησίαζεν. Οἱ ὀλίγοι διαβάται ἐθαύμαζον βλέποντες τὸν τυφλὸν γέροντα τοιαύτην ὥραν καθ' ὁδόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐδιόζοντο νὰ ὑπάγωσι μίαν ὥραν ἀρχήτερα εἰς τὴν οἰκίαν των, ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν ἡ οἰκογένειά των καὶ ἡ θερμότης τῆς ἐστίας των, διήρχοντο ταχέως πλησίον τοῦ Γεροθωμᾶ, ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ ποῦ ὑπάγει.

Ἡ κεφαλὴ του ἔκαίε καὶ ἡ καρδιά του ἔτρεμεν, ἦτο ἄνω κάτω καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ τί κάμνει.

Κατ' ὀλίγον συνήλθε καὶ ἤρχισε νὰ ἐνθυμῆται ὅσα ἤκουσεν ἔξω τοῦ δωματίου του· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ λύπη του, τούναντίον ἠΐξῃ.

Ὁ δυστυχὴς γέρον ἑβάδιζε καὶ ἐσκέπτετο ὅσα ἤκουσε καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν.

«Ἡ Μαρίκα μου δὲν εἶνε πλέον κοριτσάκι! Εἶνε κοπέλλα πλέον καὶ εἰμπορεῖ νὰ ἐπιθυμῇ καὶ αὐτὴ ὅπως ὅλαι αἱ νέαι νὰ ὑπανδρευθῇ, νὰ ἔχῃ ἰδικήν τῆς οἰκογένειαν, νὰ εἶνε οἰκοδέσποινα!» καὶ πράγματι ἐπεθύμει! Δὲν τὸ εἶπεν εἰς τὸν Ἰωάννην ὅτι θὰ ἦτο πολὺ εὐτυχὴς νὰ γίνῃ σύζυγός του, ἀν' ἂν δὲν ἔξῃ ὁ Γεροθωμᾶς!

Λοιπὸν τὸ μόνον ἐμπόδιον τῆς εὐτυχίας τῆς Μαρίκας ἦτο ὁ Γεροθωμᾶς, αὐτὸς ὁ ὁποῖος τόσο πολὺ τὴν ἠγάπα καὶ ἦτο πρόθυμος νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν του χάριν αὐτῆς! Διότι καθὼς εἶχεν εἶπῃ εἰς τὸν Ἰωάννην ποτὲ δὲν θὰ ὑπανδρευθῇ, ποτὲ δὲν θὰ εὐτυχίσῃ. Θὰ ἔμεινεν ἀνύπανδρος μαζί με τὸν Γεροθωμᾶν καὶ θὰ εἶχε διὰ βίου μεγάλην λύπην χωρὶς νὰ τὴν φανερώσῃ, διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσῃ. Θὰ ἐπρόσποιετο ὅτι εἶνε εὐθυμὸς, θὰ ἐτραγῶδει, θὰ ἐγέλα, καὶ ἐπειδὴ ὁ Γεροθωμᾶς ἦτο τυφλός, δὲν θὰ τὴν ἔ-

βλεπεν ὅτι κλαίει καὶ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶνε κόκκινοι. Καὶ ἐκείνη μὲν θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς δὲν τὴν καταλαμβάνει, ἀλλ' αὐτὸς θὰ τὰ καταλαμβάνῃ ὅλα, θὰ καταλαμβάνῃ τὴν λύπην τῆς ἐκ τῆς φωνῆς τῆς, ἐκ τῶν κινήσεων τῆς, καὶ θὰ ἦτο δυστυχὴς ὡς αὐτὴν καὶ μάλιστα δυστυχέστερος, διότι θὰ τὸν ἔτυπεν ἡ συνειδήσις του ὅτι αὐτὸς ἦτο ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας τῆς!

Ταῦτα σκεπτόμενος ὁ Γεροθωμᾶς ἀπεμακρύνθη πολὺ ἀπὸ τὴν οἰκίαν του.

Καὶ ἐν ᾧ ἐβάδιζεν ἀφηρημένος, ἐπέσεν ἐπάνω εἰς διαβάτην ὁ ὁποῖος ἤρχετο βιαστικώς. Ἐπρόμαξεν ὁ γέρον καὶ βεβαίως θὰ ἐπιπτεν, ἂν ὁ διαβάτης δὲν τὸν ἐλάμβανεν ἀπὸ τὴν μέσσην.

«Τὶ ὀργὴ Θεοῦ! δὲν βλέπεις ἔμπροστά σου! εἶπεν ὁ διαβάτης ὠργισμένος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς, δὲν το ἔκαμα ἐπίτηδες.»

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ὁ διαβάτης, ἀφ' οὗ παρήλθεν ὀλίγον ἡ ὀργή του, ἐστάθη καὶ παρετήρησε τὸν Γεροθωμᾶν, ὁ ὁποῖος ἐβάδιζε πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ οἱ πόδες του ἔτρεμον.

«Τὸ κακόμοιρο τὸ γεροντάκι δὲν εἰμπορεῖ νὰ βσταχθῇ ἔς τὰ πόδια του. Θὰ εἶνε πιωμένος χωρὶς ἄλλο... Μὰ ποῦ νὰ πηγαίνει! Καθὼς πηγαίνει ἴσια κατὰ τὸν ποταμὸν θὰ πέσῃ μέσα χωρὶς ἄλλο καὶ θὰ πνιγῇ...»

Καὶ πρὶν τελειώσῃ τὸν λόγον του ὁ διαβάτης τρέχει κατόπιν τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ μετὰ τρία πηδήματα, τὸν προφθάνει εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸν ἀρπάζει ἀπὸ τὴν μέσσην.

«Ἄ!» ἀνεφώνησεν ὁ Γεροθωμᾶς

— Μὰ δὲν μου λὲς τί ἔχεις, χριστιανέ μου; εἶπε πρὸς τὸν Γεροθωμᾶν ὁ διαβάτης. «Ἄν δὲν εὐρισκόμην ἐδῶ θὰ ἦσουν τώρα μέσα ἔς τὸ ποτάμι. Τί ὀρεξίς σου ἦλθε νὰ κάμῃς λουτρὸν τέτοιαν ὥραν;

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε, σὰς ζητῶ συγγνώμην... δὲν τὸ εἴξευρα ὅτι εἶμαι ἐδῶ κάτω. Εἶμαι τυφλός, κύριε, μὲ βλέπετε... τυφλός.

— Τυφλός! εἶπεν ὁ διαβάτης καὶ ἐκτύπησε τὸ μετώπν του, καὶ νὰ μὴ τὸ καταλάβω; Μὰ, χριστιανέ μου, πῶς σε ἀφίνουν καὶ γυρίζεις νύκτα ὥρα μέσα ἔς τοὺς δρόμους καταμόναχος! Μὰ δὲν ἔχεις παιδιὰ, δὲν ἔχεις συγγενεῖς, δὲν ἔχεις τίποτε, δὲν ἔχεις κανένα!»

Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἀνεστένεζε.

Ὁ διαβάτης συνεκινήθη καὶ εἶπε:

«Ἐλα δὲ καὶ σύ, γέροντά μου, μὴ κάμῃς ἔτσι!

Σὲ βλέπω ὅτι εἶσαι πολὺ λυπημένος. Ἐλα νὰ μου διηγηθῇς τί ἔχεις, νὰ μου εἰπῇς τὸν πόνον σου. Δός μου τὸ χεῖρ σου νὰ πᾶμε μαζί, διότι βέβαια δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ σε ἀφήσω ἐδῶ πέρα μέσα ἔς τὴν ἐρημιὰ καταμόναχον. Ἐλα πέ μου ποῦ κάθεται

νὰ σε πάγω ἔς τὸ σπιτάκι σου. Βέβαια κάπου θὰ κάθεται, κάποιος θὰ σε περιμένῃ καὶ θὰ ἀνησυχῇ διότι ἀργήσῃς τόσο πολὺ.

— Ἡ καλοσύνη σας, κύριε! εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἐπρόμαξε.

Ἐπρόμαξε διότι ἐσυλλογίσθη πόσῃ ἀνησυχίᾳ θὰ εἶχεν ἡ Μαρίκα.

«ὦ! πραγματικῶς, κύριε, πρέπει νὰ γυρίσω ἔς τὸ σπίτι, θὰ με περιμένῃ ἡ Μαρίκα μου. Θὰ εἶδε πού ἀργήσα καὶ θὰ εἶνε ἄνω κάτω, θὰ με γυρεύῃ τὸ καλὸ μου τὸ κορίτσι! Ἄχ! τί λύπη θὰ ἔχῃ! καὶ ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τῆς λύπης τῆς. Ἐφυγα σὰν τρελλὸς χωρὶς νὰ ἔξερω τί κάνω! μὰ ἤμουν πολὺ δυστυχὴς ἄνθρωπος! Μὰ τώρα θέλω νὰ γυρίσω καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ εἶμαι φαιδρός, νὰ εἶμαι χαρούμενος καὶ ἔπειτα... ἄχ! καὶ νὰ μ' ἐπαιρνε ὁ Θεὸς ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν!»

Καὶ ἐκ τῆς πολλῆς συγκινήσεως ὁ Γεροθωμᾶς ἔκλαιεν ὡς μωρὸν παιδίον καὶ ἠὲ χαρίζεται τὸν σωτήρᾶ του, ὁ ὁποῖος τὸν ὠδήγει μετὰ πολλῆς προσοχῆς ὡς μικρὸν παιδίον.

Ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ὁ σωτήρ του ἔφθασαν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀτυχὴς γέρον ἦτο κατάκοπος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ περιπατῇ, τὸν ἐκάθισεν εἰς ξύλινον κάθισμα τῆς πλατείας καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν του.

Καὶ ἀφ' οὗ ὁ Γεροθωμᾶς ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του, ὁ σωτήρ του ἤρχισε νὰ τὸν παρηγορῇ καὶ νὰ το λέγῃ νὰ ἔχῃ θάρρος εἰς τὸν πανάγαθον Θεόν, ὁ ὁποῖος κανένα δὲν ἀφίνει νὰ χαθῇ.

Ἐπειτὰ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν σταθμὸν τῶν ἀμαξῶν, τὸν ἀνέβασεν εἰς μίαν ἀμαξάν, ἀνέβη καὶ αὐτὸς καὶ εἶπε σιγὰ σιγὰ εἰς τὸν ἀμαξηλάτην ποῦ νὰ τοὺς φέρῃ, ὅχι βέβαια εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Γεροθωμᾶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΧΛΟΗ ΚΑΙ ΑΝΕΥΡΕΘΗ

Ἐν τούτοις ὁ Ἰωάννης ἔτρεχεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἐρωτῶν, ἀναζητῶν καὶ παρατηρῶν δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἶχεν ἴδῃ πούθεν τὸν Γεροθωμᾶν.

Ἐν ᾧ περιεφέρετο ἀπηλπισμένος ὁ Ἰωάννης αἰσθάνεται ὅπισθόν του δυνατὴν φωνήν.

«Ἐμπρός! βάρδα μπρός!»

Στρέφει διὰ μιᾶς καὶ βλέπει ὅτι ἐκινδύνευε νὰ τὸν καταπατήσουν οἱ ἵπποι ἀμάξης τῆς ὁποίας τοὺς ἵππους μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας εἶχε σταματήσῃ ὁ ἀμαξηλάτης.

Ὁ Ἰωάννης παραμερίζει καὶ βλέπει ἐντὸς τῆς ἀμάξης τὸν Γεροθωμᾶν.

«Γεροθωμᾶ, ἀναφωνεῖ, Γεροθωμᾶ!» καὶ τρέχει εἰς

τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης. Γεροθωμᾶ, ποῦ πηγαίνεις; Μὰ λοιπὸν θέλεις νὰ τὴν κάμῃς τὴν Μαρίκαν νὰ ποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην τῆς!

— Ὁ Ἰωάννης εἶνε, κύριε, εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς πρὸς τὸν σύντροφόν του. Δὲν λένε, παρακαλῶ, νὰ σταθῇ ἡ ἀμαξά διὰ νὰ τοὺς ὀμιλήσω;

— Ἐλᾶτε μαζί μας, κύριε Ἰωάννη, εἶπε πρὸς τὸν νέον ὁ σωτήρ τοῦ Γεροθωμᾶ. Θὰ σας ἐξηγήσωμεν τὰ πάντα καὶ ἔπειτα θὰ μας φέρῃ ἡ ἀμαξά καὶ εἰς τῆς κυρίως Μαρίκας, καὶ οὕτω πῶς θὰ ἡσυχάσῃ ταχύτερον.»

Ὁ Ἰωάννης ἐπήδησε παρעυθὺς εἰς τὴν ἀμαξάν καὶ ἡ ἀμαξά ἐγένετο ἀστραπή.

Ἀλλὰ τί ἔκαμνεν ἡ δυστυχὴς Μαρίκα μόνη τὸς ὥρας; Προσεπάθησε νὰ ἐργασθῇ, ἀλλ' οἱ δάκτυλοί τῆς ἔτρεμον καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσουν τὴν βελόνην. Εἶχεν ἀνάψῃ τὸ πῦρ τῆς ἐστίας, ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν τὴν ἀχυρίνην καθέδραν εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο ὁ Γεροθωμᾶς, ἔθεσε τὴν καπνοσύριγγά του ἐπὶ τοῦ τραπέζιου διὰ νὰ τὴν εὕρῃ ὅταν ἔλθῃ, ἔθεσεν εἰς τὴν διωρισμένην θέσιν τὸ παλαιὸν τοῦ ἐπανωφόριον τὸ ὁποῖον ἐφόρει ὅτε ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ μὴ χαλᾷ τὸ καλόν, ἡτοίμασε τὰς ἐμβάδας του, καὶ ἔπειτα ἤρχισε νὰ κλαίῃ συλλογίζομένη ὅτι ἴσως ὅλαι αὗται αἱ ἐτοιμασίαι ἦσαν περιτταὶ διότι τίς εἰξεύρει ἂν θὰ εὗρεθῇ πούθεν ὁ Γεροθωμᾶς.

Αἱ γειτόνισσαι προσεπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσουν, ἀλλ' ἡ Μαρίκα ἦτο ἀπαρηγόρητος.

Ἐν τούτοις ἐνύκτωσε καὶ ἡ Μαρίκα ἐσηκώθη νὰ ἀνάψῃ τὸν λύχνον καὶ ἐσυλλογίζετο λυπημένη πόσας ἐσπέρας χαρμολύνους εἶχε φωτίσῃ αὐτὸς ὁ λύχνος, ἐν ᾧ τώρα ἐμελλε νὰ φωτίσῃ θλιβεράν καὶ μαύρην ἐσπέραν.

Μόλις εἶχεν ἀνάψῃ τὸν λύχνον καὶ εὐθὺς ἀκούει βήματα βιαστικὰ εἰς τὴν κλίμακα.

Ἀνοίγει τὴν θύραν τρέμουσα καὶ βλέπει τὸν Ἰωάννην ἀναβαίνοντα τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ἀνὰ τέσσαρας.

«Τὸν ἤρατε! ἀναφωνεῖ.

— Μάλιστα! ἀποκρίνεται ὁ Ἰωάννης, ζῇ, εἶνε πολὺ καλὰ καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ τὸν ἴδῃτε.»

Ἡ Μαρίκα κατὰ πρῶτον δὲν ἠδυνήθη νὰ λαλήσῃ ἡ γλῶσσά τῆς ἐδόθη, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ ἐκλαυσε.

Τέλος μετ' ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας, ἀφ' οὗ ἀνεκουφίσθη, εἶπεν εἰς τὸν Ἰωάννην:

«Σὲ εὐχαριστῶ, κύριε Ἰωάννη! Μὰ εἶνε βέβαιον; τίς σας εἶπεν ὅτι ζῇ; Ποῦ εἶνε; Διὰ τί δὲν ἦλθε μαζί σας;

— Καλέ, τὸν εἶδον, τοῦ ὠμίλησα καὶ μοῦ ὠμίλησε τόσο ὥραν ὥς πρὸς αὐτὸ δὲ νὰ μείνετε ἡσυχῇ. Σὰς παραγγέλλω νὰ εἰσθε ἡσυχῇ καὶ νὰ μὴ ἔχετε τὴν παραμικρὰν ἀνησυχίαν.

— 'Αλλά διατί δὲν μοῦ τὸν ἐφέρατε; Κάτι δυσχερὲς θὰ μοῦ κρύπτεται: εἶνε ἄρρωστος, πληγωμένος, τίς εἰσέβρει τί ἔχει πάθῃ!

— Οὐτε ἄρρωστος εἶνε, οὐτε πληγωμένος: ἀλλὰ δὲν εἰσπορεῖ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ οὔτε σήμερον οὔτε αὔριον. Θὰ τὸν ἐπανίδῃτε μετὰ δεκαπέντε τὸ πολὺ ἡμέρας.

— Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας! . . . Καὶ δὲν ἔμπορὼ νὰ ὑπάγω νὰ τὸν ἴδω;

— "Ὅχι, εἶνε ἀπηγορευμένον . . . 'Αλλά μὴ κλαιέτε! Κυττάξετέ με, φαίνομαι ὅτι φέρω κακὰς εἰδήσεις;

Ἡ Μαρίκα παρετήρησε τὸν Ἰωάννην καὶ πράγματι τὸ πρόσωπόν του ἐφαίνετο τόσο φαιδρὸν, ὥστε ἡσθάνθη ὀλίγη ἀνακούφισιν.

«'Αλλά δεκαπέντε ἡμέρας νὰ μὴ τὸν ἴδω! εἶπε περίλυπος. Πρέπει νὰ ἀλλάξῃ πολὺ ὁ πατέρας μου διὰ νὰ ἀποφασίσῃ νὰ μὲ κάμῃ νὰ λυπηθῶ τόσο ἡμέρας.

— "Α! μπᾶ! μικρὸν καλὸν χάριν μεγάλου καλοῦ. Ἐγὼ ὅμως ἔχω τὴν ἄδειαν νὰ πηγαίνω νὰ τὸν βλέπω, καὶ καθ' ἑσπέραν θὰ σᾶς φέρω εἰδήσεις του. Εἶπα εἰς τὴν μητέρα μου τί τρέχει, καὶ θὰ μὲνῃ μαζί σας διὰ νὰ μὴ εἰσθε μόνη, καὶ . . . θάρρος, σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι τὰ πάντα θὰ τελειώσουν κατ' εὐχὴν. Δὲν ἔχετε πεποιθῆσιν εἰς ἐμέ;»

Ἡ Μαρίκα ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἰωάννην διὰ ἐλαφροῦ μειδιάματος. Οὗτος δὲ τὴν ἐκαληνύκτισε καὶ ἀνεχώρησεν, ἡ δὲ Μαρίκα ἔμεινε μόνη καὶ «ἐσκαψεν τὸν νοῦν της» νὰ εὕρῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἤθελον νὰ τῆς εἴπουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'

ΜΕΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΗΜΕΡΑΣ

Δὲν εἶνε πρᾶγμα μικρὸν νὰ περιμένῃ τις δεκαπέντε ἡμέρας, δηλαδὴ δύο ἐβδομάδας! Αἱ δύο αὗται ἐβδομάδες ἐφάνησαν δύο αἰῶνες εἰς τὴν Μαρίκαν, ἃν καὶ ὁ Ἰωάννης καθ' ἑσπέραν ἔλεγεν εἰς αὐτὴν ὅτι: «πηγαίνει περίφημα». Ναί, μὰ τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ ὅποιον πηγαίνει περίφημα, δὲν τῆς ἔλεγεν ὁ Ἰωάννης. Ἡ Μαρίκα τὸν ἠρώτα, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤνοιγε τὸ στόμα του. Τὴν τρίτην ἑσπέραν ὁ Ἰωάννης ἦλθε τόσον χαρούμενος, ὥστε ἡ Μαρίκα ἐνόμισεν ὅτι ἐσάλευσεν ὁ νοῦς του. Δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἔτρεχεν ἐπάνω κάτω εἰς τὸ δωμάτιον, ἐτραχώδει, ἐσύριζε, ἐγέλα, ἐκάγχαζε καὶ ἔλεγε λόγια ἀσυνάρτητα, τὰ ὅποια ἡ Μαρίκα δὲν ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ. «Τί καλὰ . . . Λαμπρὸς ἄνθρωπος! . . . Τί εὐτυχία! . . . Χωρὶς ἄλλο ὁ Θεὸς ἔβαλε τὸ χέρι του! . . . Ζήτω! ζήτω!! ζήτω!!!» Ποῦ νὰ καταλάβῃ ἡ Μαρίκα τοιαῦτα λόγια!

'Αλλά καὶ ἡ κυρία Λεβου ἐφαίνετο φαιδρὰ καὶ εὐθυμοτάτη. "Ὅστε ἡ Μαρίκα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡσύχασεν ἀφ' οὗ οἱ σύνοικοί της δὲν ἐφαίνοντο ἀνήσυχαι.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε γίνῃ διευθυντὴς τοῦ λεπτοουργικοῦ καταστήματος, εἶχεν ἐνοικίασῃ ἐκεῖ πλησίον κατοικίαν καὶ ἐμελλε νὰ μετακομισθῇ. Λοιπὸν ἡ κυρία Λεβου παρεκάλεσε τὴν Μαρίκαν νὰ τὴν βοηθήσῃ εἰς τὴν μετακόμισιν, καὶ ἐγνωσθῇ ὅτι ἡ Μαρίκα ἐφάνη προθυμοτάτη.

Ἡ νέα κατοικία ἦτο πολὺ καλλιτέρα καὶ τὴν ἐστόλισαν λαμπρότατα. Τὸ δωμάτιον μάλιστα τοῦ Ἰωάννου ἦτο κατὰ τι εὐμορφὸν καὶ κομψόν.

Αἱ δεκαπέντε ἡμέραι παρήλθον καὶ ἡ μετακόμισις εἶχε γίνῃ. Τῆς νέας κατοικίας δὲν τῆς ἔλειπε τίποτε, καὶ ὁ Ἰωάννης ἔδλεπε κατευχαριστημένος καὶ ἔχαίρει. "Ἐτρίβε τὰς χεῖράς του καὶ ἔλεγε:

«Οὐτε βασιλεὺς δὲν ἔχει τόσο εὐμορφὴν παλατάμιν!

"Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τὴν Μαρίκαν καὶ εἶπε:

«Καὶ τώρα, κυρία Μαρίκα, θὰ σᾶς πᾶμε εἰς τὸ σπῖτι σας μαζί με τὴν μητέρα καὶ ὅταν φθάσωμεν ἐκεῖ θὰ σᾶς εἴπω κατὰ τι εὐχάριστον.»

Ἡ Μαρίκα ἠθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τίνος πρόκειται. Καὶ περὶ τίνος ἄλλου ἦτο δυνατόν νὰ πρόκηται παρὰ περὶ τοῦ Γεροθωμά; Ἀλλὰ ὁ Ἰωάννης τὴν ἐσταμάτησε διὰ ταχείας κινήσεως τῆς χειρὸς:

«Μιλία! εἶπεν. "Ὅταν φθάσωμεν τὸ σπῖτι σας θὰ σᾶς τα εἴπω ὅλα. Τώρα δὲν ἔχει τίποτε. Λοιπὸν ἐμπρός, δρόμον!»

Καθ' ὅδον ἡ Μαρίκα ἡσθάνετο ὅτι ἔχει πτερά, τόσο ἔτρεχε.

Ἐρθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ Ἰωάννης ἐκάθισεν τὴν μητέρα του καὶ τὴν Μαρίκαν, ἔκλεισε τὴν θύραν, ἔπειτα ἔκυψεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐκύτταζε δεξιὰ καὶ ἀριστερά . . .

«Λοιπὸν! κύριε Ἰωάννη; σᾶς περιμένω . . . εἶπεν ἡ Μαρίκα.

— Μία στιγμὴ, παρακαλῶ . . . "Α! πολὺ καλὰ . . .»

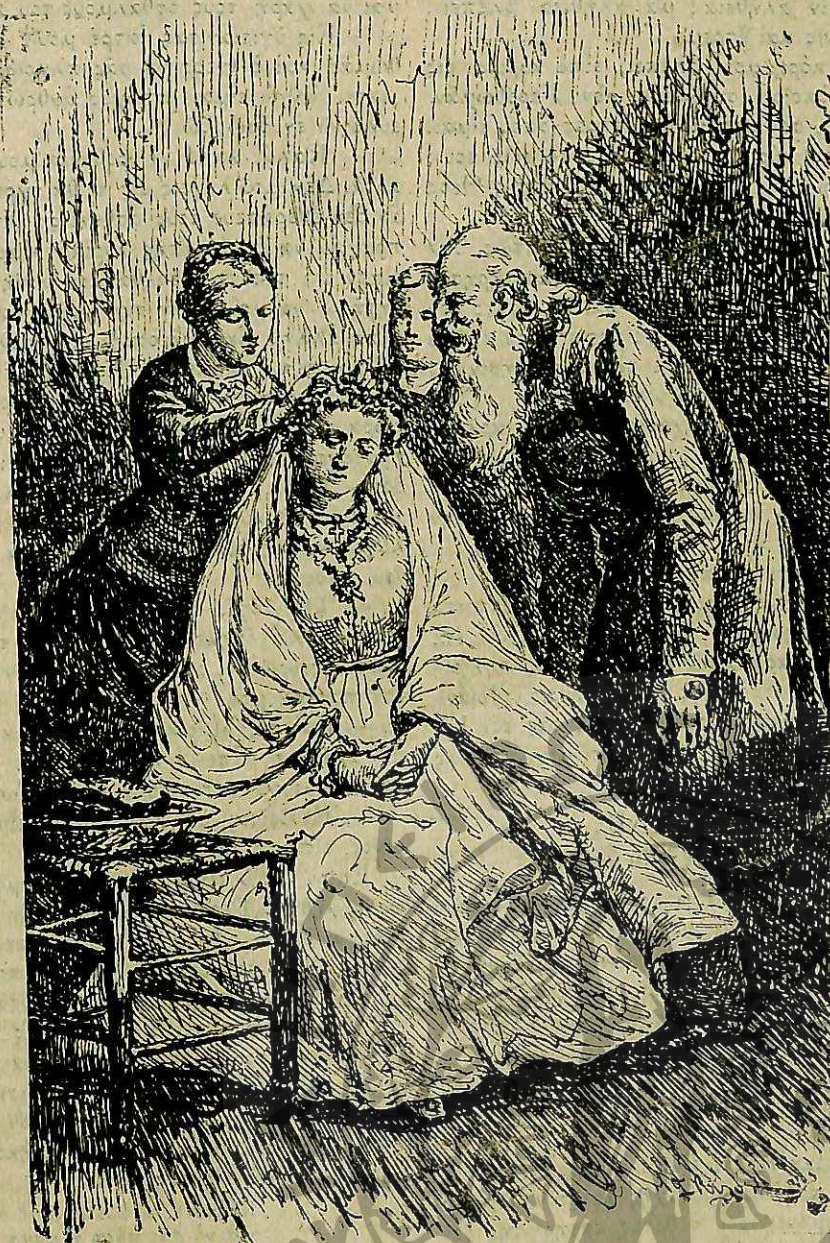
"Ἐκλείσεν εὐθὺς τὸ παράθυρον καὶ ἐκάθισεν ἀντικρὺ τῆς Μαρίκας, καὶ ἤρχισε τὴν διήγησίν του.

«Σᾶς εἶπα, κυρία Μαρίκα, ὅτι εὕρηκα τὸν Γεροθωμᾶν. Ὡς φαίνεται ὁ καίμενος ὀλίγον ἔλειψε νὰ πνιγῇ.

— Νὰ πνιγῇ! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρίκα . . .

— Ἀλλὰ δὲν ἐπνίγη, μὴ φοβῆσθε: διότι εὕρηθη ἐκεῖ κάποιος ὁ ὁποῖός τον ἐκράτησε, τὸν ἔβαλε ἔπειτα καὶ του εἶπε τὴν ἱστορίαν του καὶ ἔπειτα τοῦ ἦλθε μία ἰδέα, μὰ λαμπρὰ ἰδέα. Νὰ ἄνθρωπος μὴ φορᾷ! Τὸν ἔβαλεν εἰς μίαν ἀμάξαν καὶ τὸν ἔφερεν εἰς μίαν οἰκίαν. Ἐγὼ ἀπήντησα τὸν Γεροθωμᾶν ἴσα ἴσα τὴν ὥραν ὅπου τον ἐπήγαγεν εἰς αὐτὴν τὴν

οἰκίαν, καὶ μοῦ τα εἶπεν ὅλα τὰ διατρέχοντα. "Αν εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν ἐξῆλθε σήμερον καὶ . . . δὲν τοὺς εὕρισκα, θὰ ἤρχετο ὁ κύριος ὁ ὁποῖός τον ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΠΡΟΦΘΑΣῃ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙΩΣῃ Τὸν Λόγον του, ἔσωσε, ἀλλ' ἐπειδὴ εὕρεθην ἐγὼ, ἀνέθεσάν εἰς ἐμέ ἡ Μαρίκα ἐπετάχθη διὰ μίαν καὶ εὕρεθη ὁρθή, διότι τὸ πρᾶγμα. Σήμερον γίνονται δεκαπέντε ἡμέραι καὶ ἤκουσεν ἐλαφρὸν βῆμα ἔξω τῆς θύρας καὶ ἐνόμισεν

«Ἡ ΜΑΡΙΚΑ ΕΝΔΥΕΤΑΙ ΝΥΜΦΗ»

ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἔχει τίποτε πλέον νὰ κάμῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην καὶ διὰ τοῦτο . . . ὅτι ἔδωκε γέροντας, καὶ τον ἐγνώρισε τὸν βῆμα ἐκεῖνον . . .

— "Ε! λοιπὸν; εἶπεν ἡ Μαρίκα δυσκόλως ἄναπνέουσα . . . Ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Γεροθωμά.

— Λοιπὸν ἐπειδὴ δὲν ἔχει πλέον νὰ κάμῃ τίποτε «Ἀγάπη μου! κόρη μου! εὐμορφὴ μου κόρη!

ἀνεφώνει ὁ εὐτυχὴς γέρων καὶ τὴν κατεφίλει καὶ τὴν ἐθώπευε. Θεέ μου! πόσον εἶμαι εὐτυχὴς! Τί χαριτωμένη που εἶνε ἡ Μαρίκα μου. Πόσον ὠμόρφη ἀπὸ τότε που ἔχω νὰ τὴν ἰδῶ!

— Βλέπει! εἶν' ἀλήθεια; μὰ ἀλήθεια βλέπει; ἠρώτησεν ἡ νεάνις καὶ ἔτρεμε...

— Μάλιστα, κόρη μου, βλέπει, εἶπε κύριός τις ἡλικιωμένος ὁ ὁποῖος συνώδευε τὸν Γεροθωμᾶ. Βλέπει, κόρη μου, σὰς βεβαιῶ ὡς ἱατρός ὅπου εἶμαι.

— Σεῖς λοιπόν, κύριε, τοῦ ἐδώκατε τὸ φῶς του;

— Ἐγώ, κόρη μου, τὸν ἐπεριποιήθην καὶ ὁ Θεὸς του ἐδῶκε τὸ φῶς του.

Καὶ ὁ καλὸς γέρων ἐδιηγῆθη καταλεπτῶς ὅσα ἡμεῖς εἰσεύρομεν καὶ εἶπεν ἔπειτα ὅτι παρετήρησεν ὅτι ὁ Γεροθωμᾶς εἶχε καταράτην καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδλεπε, καὶ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐγγχείρησις. Τὸν ἐπῆρε λοιπὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔκαμε τὴν ἐγγχείρησιν...

«Καὶ τώρα σὰς τον φέρω ὑγιέστατον... Σὰς παρακαλῶ μὴ μου κάμετε εὐχαριστίας, διότι ἀρκετὴ εἶνε εἰς ἐμέ ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐχαρίστησις ὅτι ἔγινα αἰτία νὰ χαρῆτε τόσο πολύ.

Ἄλλ' ὅμως ἔχω νὰ σας ζητήσω μίαν μόνην χάριν...

— Ὡ! κύριε, ὅ,τι ἀγαπᾶτε...

— Πολὺ καλὰ, σὰς εὐχαριστῶ πολύ. Ἐπειτα ὅμως ἴσως σας ζητήσω καὶ ἄλλην μίαν. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος σὰς παρακαλῶ νὰ ἔλθετε εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τοῦ πατρὸς σας καὶ τοῦ κυρίου Ἰωάννου καὶ τῆς κυρίας μητρὸς του. Ἀπόψε τὰς ἑξ. Εἰμεθα σύμφωνοι. Χαίρετε λοιπόν, κύριοί μου, καὶ σας ἀφίνω, διότι ἔχετε πολλὰ νὰ εἰπῆτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ'.

ΠΑΝΤΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ

Καὶ πράγματι πόσα πράγματα εἶχον νὰ εἶπουν ἡ Μαρίκα καὶ ὁ Γεροθωμᾶς! Ἀφ' οὗ τὰ εἶπον ὅλα καὶ τὰς ἀγωνίας καὶ τὴν χαρὰν τῶν ἡτοιμάσθησαν διὰ τὸ δεῖπνον τοῦ ἱατροῦ. Καὶ το εἶχον κρυφὴν χαρὰν, διότι πρῶτην φοράν ἦσαν προσκεκλημένοι εἰς τοιοῦτον δεῖπνον.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ μήτηρ του ἔκρουσαν τὴν θύραν, ὁ δὲ Γεροθωμᾶς ἀπεκρίθη:

«Εἰμεθα ἔτοιμοι, παιδί μου».

Ἡ Μαρίκα ἐκοκκίνησεν, ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ Γεροθωμᾶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ τὸν ὠδήγει σιγὰ σιγὰ. Ἐλησμονεῖ ὅτι ὁ θετὸς πατήρ της δὲν ἦτο πλέον τυφλός. Ὁ Γεροθωμᾶς ἐνδοῖ τὸ λάθος της καὶ τὸ ἔλεγεν εἰς αὐτὴν, καὶ ὡς μικρὸν παιδίον ἔχαιρε διότι ἐπανέβλεπε τὰ πράγματα τὰ ὅποια τόσα ἔτη εἶχε στερηθῇ.

Περὶ τὸν εἶνε νὰ σας εἶπω ὅτι τὸ δεῖπνον ἦτο λαμπρότατον καὶ φαιδρότατον καὶ ὅτι ὁ ἱατρός ἦτο περιποιητικώτατος καὶ εὐγενέστατος.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δεῖπνου ὅτε ἔτρωγον τὰ ὀπωρικά ἔλαβεν ὁ ἱατρός φιάλην καὶ ἐγέμισεν ὁ ἴδιος τὰ ποτήρια καὶ προέπιεν εἰς ὑγίειαν τοῦ Γεροθωμᾶ.

«Προπίνω εἰς ὑγίειαν τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ εὐχομαι νὰ χαρῇ τοὺς ὀφθαλμούς του ἀκόμη εἴκοσι ἔτη!

— Εἰς ὑγίειαν σας, ἱατρε μου! ἀπεκρίθη ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ὁ Θεὸς νὰ σας πληρώσῃ ὅ,τι μοῦ ἐκάματε. Ἐγὼ εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ θὰ σας εὐλογῶ ἐν ὅσῳ ζῶ.

— Καλὰ, καλὰ, Γεροθωμᾶ μου, ἄς τὰφήσωμεν αὐτὰ. Δὲν μοῦ λέγεις εἰς τί θὰ ἐγχερίμμεν ὁ ἱατρός ἂν δὲν ἐθεράπευε τοὺς ἀσθενεῖς; Ἐχὼ ἀκόμη ἄλλο πρᾶγμα νὰ ζητήσω τῆς κυρίας Μαρίκας, ἀφ' οὗ μοῦ εἶπεν ὅτι τίποτε δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῇ... Θὰ τῆς ζητήσω νὰ μοῦ κάρῃ τὴν χάριν νὰ κατοικήσῃ εἰς μίαν ἄλλην οἰκίαν ἢ ὅποια εἶνε πολὺ καλὴ καὶ πολὺ καλὰ συγυρισμένη. Ἐχει καὶ ἐν δωματίον ὅπου ἴσα ἴσα χωροῦν τὰ ἐπιπλα τοῦ Γεροθωμᾶ, ὁ ὁποῖος τώρα πλέον, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τὸν προσέχουν καὶ νὰ τὸν περιποιῶνται ὡς μικρὸν παιδάκι. Τώρα βλέπει ὁ Γεροθωμᾶς μας καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ κυρία Μαρίκα δὲν ἔχει πλέον κανένα λόγον νὰ μὴ θέλῃ νὰ γίνῃ ἡ κυρία Μαρίκα Ἰωάννου Λεβοῦ.

— Ὅχι, ὄχι, δὲν ἔχω κανένα λόγον, εἶπεν ἡ Μαρίκα, καὶ ἔθηκε τὴν δεξιάν της εἰς τὸν Ἰωάννην. Διότι ἠξέυρω ὅτι ὁ Ἰωάννης θὰ φανῇ καλὸς υἱὸς εἰς τὸν πατέρα μου.

— Καὶ σύ, Μαρίκα μου, καλὴ κόρη εἰς ἐμέ, δὲν εἶν' ἀλήθεια; εἶπεν ἡ κυρία Λεβοῦ. Καὶ οἱ τέσσαρες εἰμεθα εὐτυχέστατοι ὅσον κανεὶς ἕως τώρα.

— Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι προσκεκλημένος, εἶπεν ὁ ἱατρός.

Ἐπιὸν εἰς ὑγίειαν τῶν μελλονύμφων, τοὺς ὁποῖους ἡχίθη ὁ Γεροθωμᾶς κλαίων ἐκ τῆς χαρᾶς, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνωσιν οἱ γάμοι μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἕως ὅτου ἐτοιμάσῃ ἡ Μαρίκα τὸ νυμφικὸν της, καὶ ὅσα ἄλλα πράγματα ἐχρειάζοντο.

Τόσην χαρὰν εἶχεν ὁ Γεροθωμᾶς διότι εἶδε πάλιν τὸ φῶς του, ὥστε ἠθέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ παλαιὸν του ἐπάγγελμα καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς παλαιούς του πελάτας. Ἐλαβε λοιπὸν τὸν μικρὸν αὐλὸν του καὶ τοὺς μύλους του καὶ ἠκούσθη πάλιν ἡ γεροντικὴ φωνὴ εἰς τὰς ὁδοὺς:

Κλάψετε, κλάψετε, παιδιὰ,
γιὰ νὰ σὰς πάρῃ ἡ μαμὰ
μου-ύλους τοῦ Γεροθωμᾶ!

Ἐπεσκέφθη καὶ τὴν κυρίαν Φανὴν, ἡ ὁποία πολὺ συνεκινήθη ὅτε ἤκουσε τὰ συμβάντα τοῦ Γεροθωμᾶ. Εἶχε γηράσῃ ὀλίγον, αἱ ξανθοὶ τρίχες της ἤρχισαν νὰ γίνωνται ψαφαί, ἀλλὰ ἡ καρδιά της ἐξηκολούθει νὰ εἶνε νέα, καὶ δὲν ἠξέυρετε πόσον ἐχάρη διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς Μαρίκας.

Τώρα ἦτο πλουσιωτέρα, τὰ τέκνα της εἶχον μεγαλώσῃ καὶ ἡ Αἰμιλία εἶχε γίνῃ νεάνις εὐμορφωτάτη, φιλόπονος καὶ καλὴ οἰκοκυρά, καὶ ἐβοήθει τὴν μητέρα της διὰ νὰ γυμνάζεται καὶ νὰ εἰδεύρῃ νὰ διοικήσῃ τὴν οἰκίαν ὅταν ἔλθῃ καιρὸς νὰ ὑπανδρευθῇ καὶ νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ οἰκοδέσποινα, ὅπως τὸ εἶπε πρὸς τὸν Γεροθωμᾶν ἡ μήτηρ της μειδιδῶσα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γεροθωμᾶς ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγοράν. Δὲν ἤλπιζε νὰ εὕρῃ τὴν Τριανταφυλλίαν ἢ ὅποια εἶχε γηράσῃ καὶ δὲν ἤρχετο πλέον εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ ἔμενεν εἰς τὸ χωρίον της καὶ ἐστελλε τὰ προϊόντά της μετὰ τὴν ἀνεψιάν της νὰ τα πωλῇ. Ἦρε λοιπὸν τὴν ἀνεψιάν ὁ Γεροθωμᾶς καὶ της ἐδωκεν ἐπιστολὴν ἀπὸ μέρους τῆς Μαρίκας.

Ἡ ἡμέρα τῶν γάμων τῆς Μαρίκας ἐφθασε καὶ ἦλθον προσκεκλημένοι πάντες οἱ φίλοι τῶν δύο οἰογενειῶν. Ἐλαβε δὲ καὶ πολλὰ δῶρα ἡ νύμφη.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐδῶκε τὸ νυμφικὸν φόρεμα, ἡ Τριανταφυλλία ἔστειλε διὰ τὸ συμπόσιον τοῦ γάμου τὸν παχύτατον Ἰνδιάνον τοῦ ὀρνιθῶνός της, καὶ ἐγέμισε ἐν ὀλόκληρον κάρρον γεώμηλα καὶ ἄλλα τρόφιμα. Ἐκάθισε δὲ πλησίον τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ ἐν ᾧ ἔτρωγον συνωμῶλουν περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς Μαρίκας.

«Ἀγαπητέ μου πατέρα, ἔλεγεν ἡ Μαρίκα, ὅταν συλλογίζωμαι πόσα καλὰ μοῦ ἔχετε κάμῃ ἕως τώρα, αἰσθάνομαι ὅτι ποτέ μου δὲν θὰ εἰμφορέσω νὰ σας ἀποδεῖξω τὴν ἀγάπην μου καὶ τώρα βλέπω πόσον εἶχα δίκαιον ὅπου ἤθελα νὰ μείνω μαζί σας διὰ παντός νὰ σας περιποιῶμαι καὶ νὰ σας προσέχω.

— Εὐτυχῶς δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκη, κόρη μου.

Ἀλλὰ ἐγὼ ὅσον ἐνθυμοῦμαι πόσον ὀθλιὸς καὶ πόσον ὀκνηρὸς ἦμουν ἄλλοτε, ἄνθρωπος ἄχρηστος καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν μου καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, καὶ εἰς ποῖον χαλὸν δρόμον μὲ ἔφερες σύ, κόρη μου, βλέπω ὅτι ἀπὸ τοὺς δύο μας ἐγὼ χρεωστῶ περισσότερο εἰς σὲ καὶ ἐγὼ πρέπει νὰ σε ἀγαπῶ περισσότερο. Φαντάσου τί ἤθελα γίνῃ εἰς τὰ γηρατειά μου, ἂν δὲν σε εἶχα. Θὰ εἶχα ἀποθάνῃ μόνος καὶ ἔρημος ἐπάνω 'ς τὴν ψάθαν σὰν σκύλος, χωρὶς νὰ εὕρεθῇ ψυχὴ νὰ με λυπηθῇ. Λοιπὸν, κόρη μου, μὴ το ξαναεἰπῇς ὅτι μου χρεωστεῖς τίποτε, ἀπεναντίας μάλιστα ἐγὼ σου χρεωστῶ. Ἀκούω πάντοτε νὰ λέγουν ὅτι τὰ τέκνα ὀφείλουν πολλὰ εἰς τοὺς γονεῖς των, ἀλλὰ τώρα ἐγὼ βλέπω ὅτι πολλοὶ γονεῖς ὀφείλουν πολλὰ εἰς τὰ τέκνα των ὅταν εἶνε καλὰ σὰν τὴν Μαρίκαν μου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΓ'

ΧΑΙΡΕ, ΓΕΡΟΘΩΜΑ, ΧΑΙΡΕ!

Ὁ Γεροθωμᾶς εἶνε τώρα πολὺ γέρων! Δὲν εἰξεύρει ἀκριβῶς πόσων ἔτων εἶνε, ἀλλὰ θὰ εἶνε σχεδὸν ὀγδοηκοντούτης. Εἶνε δὲ ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

καὶ βλέπει ὡς νὰ μὴ ἦτο ποτε τυφλός. Τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν λατρεῖ ἡ Μαρίκα καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ τὰ τέκνα των, διότι ἡ Μαρίκα καὶ ὁ Ἰωάννης ἐγέννησαν δύο εὐμορφα παιδιά, ζευγαράκι ζηλευτὸν ἀγοράκι καὶ κοριτσάκι.

Ὁ Ἰωάννης ἐργάζεται ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ ἐπειδὴ ἐγινε γνωστὸς καὶ τεχνίτης ἀριστος καὶ ἐντιμώτατος, ὅπλα δὲ ἐβγαλε καλὸ ὄνομα καθὼς λέγομεν, τὸ ἐργαστήριον του ἔχει πάντοτε ἐργασίαν, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀκούεται ὁ κτύπος τῶν ἐργαλείων καὶ τὰ εὐθυμα ἄσματα τῶν ἐργατῶν του.

Ἡ Μαρίκα ἐξηκολούθησεν ὀλίγα ἔτη τὸ πρῶτον ἐπάγγελμα της, νὰ ράπτῃ φορέματα καὶ νὰ στολίσῃ κούκλας. Ἀλλὰ τώρα, δὲν τῆς μένει καιρὸς, διότι ἔχει νὰ ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα της καὶ νὰ φροντίξῃ καὶ περὶ τῆς οἰκίας της, διότι ἡ πενθερά της ἐγήρασε καὶ δὲν ἔχει δυνάμεις νὰ ἐργάζεται καὶ αὐτὴ.

Ὁ Γεροθωμᾶς θέλει καὶ καλὰ νὰ μὴ εἶνε ἄχρηστος, θέλει νὰ μὴ τρώγῃ ἀδίκως τὸν ἄρτον του. Ὅποτε εἶνε ὁ καιρὸς βροχερὸς μένει εἰς τὴν οἰκίαν καὶ καταγίνεται νὰ κατασκευάζῃ παιγνίδια διὰ τὰ ἐγγονάκια του καὶ μύλους διὰ τὰ μικρὰ παιδιά τῆς πόλεως. Ἀλλὰ καθὼς ὁ ἥλιος λάμψη λαμβάνει τοὺς μύλους του καὶ πηγαίνει νὰ πωλήσῃ μύλους εἰς τὰ τέκνα τῶν παλαιῶν ἀγοραστῶν του. Ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Μαρίκα τὸν παρακαλοῦν νὰ μείνῃ ἡσυχος καὶ νὰ μὴ κοπιᾷ, ἀλλ' αὐτὸς δὲν θέλει νὰ πεισθῇ καὶ ἐπιμένει. Τὶ νὰ κάμουν καὶ αὐτοί, τὸν ἀφίνουν, ἀλλὰ τὸν παρακαλοῦν νὰ λάβῃ μαζί του, νὰ παίρνῃ τὸν ἀέρα της, τὴν ἐγγόνην του τὴν ὁποίαν εἶχε βαπτίσῃ ἡ κυρία Φανὴ καὶ εἶχε τὸ ὄνομα τῆς ἀναδόχου της. Φανὴν τὴν ἔλεγον, ἀλλὰ ὁ Γεροθωμᾶς τὴν ἔλεγε πάντοτε Μαρίκαν, διότι πολὺ ὁμοιάζε τὴν μητέρα της. Καὶ ἡ Μαρίκα πάντοτε παραγγέλει κρυφὰ κρυφὰ εἰς τὴν κόρην της νὰ τὸν προσέχῃ πολὺ τὸν πάππον της, τὸν Γεροθωμᾶν.

Περιφέρεται λοιπὸν ὁ πάππος καὶ ἡ ἐγγονὸς εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας τῆς πόλεως, ὅπου συνανθοῦνται μικρὰ παιδιά. Καθ' ὁδὸν ὁ Γεροθωμᾶς διηγεῖται εἰς τὴν ἐγγόνην του πῶς τὴν ἦρε τὴν μητέρα της καὶ πῶς τὴν ἀνέθρεψε καὶ πῶς αὐτὸς ὠφελήθη ἐξ αἰτίας της διότι, ἐν ᾧ πρῶτα ἦτο γέρων ἄχρηστος καὶ ὀκνηρὸς, χάριν τῆς Μαρίκας ἐγινε καλὸς ἄνθρωπος καὶ ἐχάρη τὴν ζωὴν του. Καὶ ἐν ᾧ ἔλεγε τὴν ἱστορίαν, διέκοπτεν ὀλίγον τὴν ὁμιλίαν του καὶ ἐπαίξε τὸν μικρὸν αὐλὸν του μετὰ χαρᾶς πολλῆς καὶ ἐπανελάμβανε μετὰ τὴν ἀσθενὴ γεροντικὴν φωνὴν του τὸ ἀρχαῖον του τραγουδάκι:

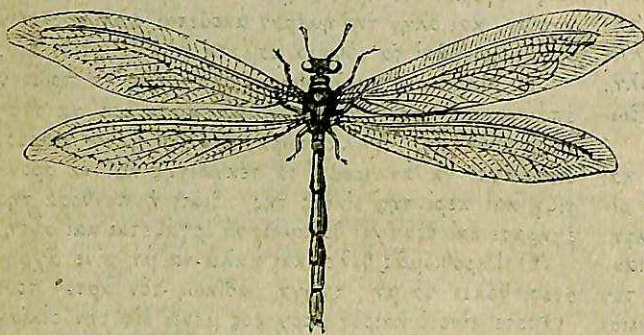
Κλάψετε, κλάψετε, παιδιὰ,
γιὰ νὰ σὰς πάρῃ ἡ μαμὰ
μου-ύλους τοῦ Γεροθωμᾶ!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Ο ΜΥΡΜΗΚΟΛΕΩΝ

Τὸ διὰ τῆς εἰκόνης παριστανόμενον ὄρατον καὶ εὐσταλὲς ἔντομον ὀνομάζεται Μυρμηκολέων, διότι καταδιώκει καὶ κατατρώγει τοὺς μύρμηκας· εἶνε ἔντομον ἀρπακτικόν, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ βίου κυνηγᾷ δι' ἐν ἐδράς, ὅταν δὲ γίνῃ τέλειον κυνηγᾷ διὰ τῆς πτήσεως. Ὁ τρόπος τῆς ζωῆς του

καὶ αἱ μεταμορφώσεις αὐτοῦ εἶνε περίεργοι. Ἐκ τοῦ μικροῦ ὡς τοῦ μυρμηκολέοντος ἐξέρχεται μικρόν τι πλατὺ ζῷον, ἄπτερον, γινώδες, ἔχον εἰς τριγωνοὺς πόδας καὶ δύο μακρὰς κεραίας· ἡ μορφή αὐτῆς τοῦ ἐντόμου καλεῖται νύμφη αὐτοῦ. Ἡ νύμφη αὕτη εἶνε λίαν λαίμαργος. Μόλις ἐξέλθῃ τοῦ ὡς, στήνει τὴν παγίδα αὐτῆς εἰς τὸ μέρος ἐν ᾧ ἡ ἄμμος εἶνε λεπτή καὶ ξηρά. Ἡ παγὶς αὕτη ὁμοιάζει πρὸς χωνίον, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποῖου μένει ἐνεδρεύουσα ἡ νύμφη. Ἐὰν διέλθῃ μύρμηξ παρὰ τῷ χωνίῳ, πλησιάζει, (διότι εἶνε ζῷον περι-

εργον) ὅπως ἐξετάσῃ τοῦτο, μόλις ὁμῶς φθάσῃ εἰς τὸ χαλῖος τοῦ χωνίου ἢ ἐξ ἄμμου ὄχθη καταπίπτει, καὶ ὁ μύρμηξ κυλίεται ἐν τῇ ἀθύσῳ. Ἐπιχειρεῖ ν' ἀνέλθῃ, ἀλλὰ καὶ πάλιν καταπίπτει, διότι ῥίπτει κατ' αὐτοῦ διαρκῶς κόκκους ἄμμου ἢ ἐν τῷ βάθει μένουσα νύμφη τοῦ μυρμηκολέοντος. Τέλος ὁ μικρὸς λέων συλλαμβάνει τὸν μύρμηκα διὰ τῶν κεραίων, τὸν φονεύει καὶ ἐκρυζᾷ τὸ αἷμα αὐτοῦ. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος, λαμβάνει τὸ λείψανον τοῦ θύματος, καὶ δι' ἐνὸς κτύπου τῆς κεφαλῆς ῥίπτει τοῦτο ἐκτὸς τοῦ χωνίου. Μετὰ ταῦτα λαμβάνει πάλιν τὴν θέσιν τῆς ἐνεδρεύουσας. Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουλίου, ὁ μυρμηκολέων τυλίσσεται εἰς βομβύκιον (κουκούλιον) γίνεται δηλαδὴ χρυσάλλης, καὶ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἐξέρχεται τοῦ βομβυκίου ὡς ὄρατον ἔντομον, μακρόν, λεπτόν, εὐσταλές, ἔχον τέσσαρας πλατείας πτέρυγας, δύο μεγάλους στρογγύλους ὀφθαλμούς, καὶ δύο μικρὰς ἐλαφρὰς κεραίας· ὁμοιάζει τότε πρὸς τ' ἄγρια, ὄρατα ἔντομα πε-

ΝΥΜΦΗ

ΒΟΜΒΥΚΙΟΝ

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

τῶντα ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα οἱ γάλλοι ὀνομάζουσι Δεσποσύνας (Demoselles).
N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΔΥΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

Ἡ φλυαρία.

Πρὶν ὁμιλήσῃς, σκέψου τί μέλλεις νὰ εἰπῇς.
Ἡ γλῶσσα ἐνίοτε προξενεῖ περισσότερον πόνον παρὰ ἡ μάχαιρα.

Πολλοὶ μετενόησαν διότι ὁμίλησαν, κανεὶς διότι εἰσέγησε.

Μὴ ζητῇς ποτὲ πληροφορίας περὶ τρίτου προσώπου ἀπὸ ἀνθρώπων τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζεις.

Μὴν κατηγορεῖς ποτε ἀπόντα.

Ὁ φλύαρος ἔχει φαίνεται ἀσθένειάν τινα διὰ τοῦτο καὶ οἱ πρόγονοί μας τὴν φλυαρίαν τὴν ἔλεγον καὶ γλωσσολογίαν.

Ὁ φλύαρος καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ εἰμφορεῖ νὰ γίνῃ πολὺ ἐπιβλαβής.

Μέσα εἰς τοὺς πολλοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους λέγει, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μὴν ἀναμιχθῇ, καὶ χωρὶς

νὰ τὸ εἰξεύρῃ, καὶ ὀλίγη ἀδιακρίσις, ἢ κακολογία ἢ συκοφαντία;

Ὁ φλύαρος εἶνε ὁ πλέον ἐνοχλητικὸς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου.

Ὅχι μόνον τοὺς ἄλλους βλάπτει ἀλλὰ συχνάκις καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του φέρει εἰς δύσκολον θέσιν.

Ἡ περιέργεια.

Ὅσοι ἀκούουν εἰς τὰς θύρας, δηλαδὴ οἱ ὠτακουσταί, μαυθάνουν πολλάκις ὅσα δὲν θέλουσι νὰ μάθωσι.

Ὁ κλέπτων τὸ μυστικόν τινος κάμνει χειροτέραν πρᾶξιν παρὰ ἂν ἔκλεπτε τὸ βαλάντιόν του.

Κανεὶς δὲν ἐμπιστευεται τὸν περιέργον.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις δὲν δύναται νὰ νικήσῃ τὴν περιέργειάν του δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ νικήσῃ κανέναν κακὸν ἐλάττωμά του.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Στὴν ἀγκάλη σου, Θεέ μου, νὰ ἔμπορῶ
ν' ἀπέθνησκα ἄσπερα σὰν περιστέρι,
καὶ ἔς τὸν κόρφο σου πάλε νὰ ἔξυπνοῦσα
ἔς τ' οὐρανοῦ τὴν ἀκύμαντη ζωὴ,
ὅπου λάμπει τοῦ θρόνου σου τ' ἀστέρι
ν' εἶναι πάντα χαρὰ καὶ πάντ' αὐγή.

Κι' ἀπὸ τόσαις πληγαῖς καθορισμένη
ἡ μαύρη μου ψυχὴ νὰ σ' εὐλογήσῃ,
ν' ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀγγέλους ἐνωμένη,
μ' ἀγάπῃ νὰ σ' ὑμνῇ παντοτεινὰ,
κι' ὡς ὄνειρο θολὸν νὰ λησμονήσῃ
ὅσα ἔς τὸν κόσμον ἔπερασες δεινὰ.

Εἰς ὅλους μου τοὺς πόνοὺς σὲ λατρεύω
καὶ ταπεινὰ ἔς τὸ θέλημά σου κλίνω,
καὶ κάποτε κοντὰ μου σὲ γυρεύω
σὰν νὰ ἔμπορῶσα, Θεέ μου, νὰ σ' ἰδῶ!
κ' ἰδοὺ, Πατέρα, τὴν ψυχὴν σου δίνω
γὰρ τ' ἀπειρ' ἀγαθὰ ποῦ σοῦ χρωστῶ!

Ὅταν ὁ κόσμος ὁ πικρὸς κουφαίνει
εἰς ὅλα μου τὰ πάθη, σὺ μοῦ βρέχεις
τῆς ἐλπίδας τὸ φῶς, σὺ μὲ κρυμμένη
φωνὴ σου μ' ἀνασαίνεις τὴν καρδίαν
σὺ σπλαχνικὸς εἰς τὴν ἐρμιά μου τρέχεις
μόνος φίλος καὶ μόνῃ συντροφία.

Ἀπὸ τὰ ἔργα, Θεέ μου, μὴ μὲ κρίνῃς,
καὶ ἔς τὴν μετάνοιαν πλύνε μου τὰ στήθια·
σὲ τὴν ὑστερή μου ὦρα μὴ μ' ἀφίνῃς,
ἀλλὰ δὲς μου τὴν χάριν ποῦ ζητῶ.
Φέρε με 'κεῖ ὕψηλὰ ἔς τὴν Μόνη Ἀλήθεια,
τὴν μόνῃ ποῦ ζηλεύω καὶ ποθῶ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΕΛΗΣ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Νὰ ἡξεύρατε, καλὰ μου παιδιά, πόσον λυποῦνται τὰ καϊμένα τὰ πουλιά, ὅταν μερικὰ κακὰ παιδιὰ ἀρπάζουν τὰ αὐγά των ἀπὸ τὴν φωλεάν των!

Τὰ πουλιά τ' ἀγαποῦν τὰ αὐγά των σὰν νὰ εἶνε παιδιὰ των· θὰ εἰπῇτε: δὲν ἔγειναν ἀκόμη, ἀλλὰ τὰ πουλιά ἡξεύρουν ὅτι ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον θὰ γεννηθοῦν καὶ τ' ἀγαποῦν ἀπὸ πρὶν. Πραγματικῶς ὁ χρόνος τοῦ αὐγοῦ θὰ γίνῃ τὸ σῶμα τοῦ μικροῦ πουλιοῦ, καὶ τὸ ἀτπράδι θὰ τῷ χρησιμεύσῃ ὡς τροφή του.

Τὰ πουλιά ἡξεύρουν ὅτι διὰ νὰ γίνῃ ἡ μεταβολὴ αὕτη χρειάζεται ὅχι μόνον κάμπος καὶρός ἀλλὰ καὶ ἀρκετὴ θερμότης· διὰ τοῦτο ἡ μητέρα λαμβάνει τὴν φροντίδα νὰ μείνῃ ἀκίνητος ἐπάνω εἰς τὰ αὐγά, διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ τὴν ἰδικήν της ζέστην ὅσας ἡμέρας εἶνε ἀνάγκη.

Τὰ πουλιά, τὰ ὁποῖα ἐκ φύσεώς των ἀγαποῦν τόσο νὰ πετοῦν, νὰ πηδοῦν, νὰ κινουῦνται ὀλοένα, μένουν τόσο πολὺ ἀκίνητα εἰς τὴν θέσιν, διὰ νὰ κλωσίσουν τὰ αὐγά.... Δὲν εἶνε μεγάλον πρᾶγμα;

Ἡξεύρουν τὰ καϊμένα τὰ πουλάκια ὅτι ἂν δὲν ἔμενον ἔτσι ἀκίνητα, τὰ παιδάκια των δὲν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ σκάσουν τὰ αὐγά των καὶ νὰ ἐβγουν ἀπὸ μέσα.

Βλέπετε πόσον αἱ μητέρες ἀγαποῦν τὰ παιδιὰ των, καὶ πρὶν νὰ γεννηθοῦν ἀκόμη; Τὰ πουλάκια ἀγαποῦν τὰς μητέρας των καὶ σὺς νὰ ἀγαπάτε τὰς ἰδικὰς σας.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρὸς Νίκος ζητῶν νὰ κόψῃ ἓν τριαντάφυλλον ἐτρέ-
πησε τὸ δάκτυλόν του εἰς ἓν ἀγναθὸν καὶ ἤρχισε νὰ
κλαίῃ.

— Τί ἔχεις, Νικό μου; τὸν ἔρωτά ἡ μαμά του.

— Ἀγγύλωσα τὸ δάκτυλό μου, μαμά, καὶ τρέχουν
τόσα αἱμάτα.

— Ποῖον δάκτυλον, παιδί μου;

— Μά... δὲν εἰδείρω· φέρε ἓνα κερί νὰ τὸ εὗρω, γιατί
δὲν βλέπω 'ς τὰ σκοτεινά.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ δικαίου Ἀριστείδου.

— Ὁμίλησέ μου τίποτε, μαμά, ἔλεγεν ὁ Τότὸς εἰς τὴν
μητέρα του, ἥτις ἡσυχάζετο εἰς τὸ νὰ κάμνῃ τηγανίτας.

— Τί θέλεις νὰ σοῦ εἴπω, δὲν βλέπεις πῶς ἔχω δουλειά;

— Τί θέλω νὰ μοῦ πῆς; νά! εἰμφορεῖς παραδείγματα
χάριν νὰ μοῦ πῆς: «Τότὸ, θέλεις μιὰ τηγανίτα;»

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Τούτσας Γελασιῆς.

Ἡ Λιλὴ τὸ δειλινὸν εὗρεν ἐπὶ τῆς τραπέζης δύο ροδάκι-
να καὶ ἤρχισε νὰ τὰ καταβροχθίζῃ, εἶχε φάγῃ ἤδη τὸ ἓν καὶ
ἤρχιζε νὰ καθαρίσῃ τὸ δευτέρον δτε τῇ λέγει ἡ μήτηρ της.

— Ὁ! Λιλὴ, ξέφυρες ὅτι τὸ ἓν εἶνε ἰδικόν μου;

— Ὁ! κρίμα, ἀπαντᾷ ἡ Λιλὴ, ἐγὼ δὲν εἴξευρα κ'
ἔφαγα πρῶτα τὸ ἰδικόν σου!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λευκῆς Ἀνιμῶνης.

Ὁ διδάσκαλος ἀναγινώσκει τὸν κατάλογον:

— Γεώργιος.....

— Ἀπών.

— Δημήτριος.....

— Ἀπών.

— Νικόλαος.....

— Ἀπών.

— Ὅλοι οἱ ἀπόντες, λέγει ἐπὶ τέλους, νὰ σηκώσουν τὰς
χειράς των διὰ νὰ ἴδω ποῖοι λείπουν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραλαῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ ἔγινε φίλη σου πάντοτε
προσπαθῶ νὰ γίνω καλλίτερος, ἐπιμελεστέρας. Ὁ!
αὕτη ἡ φράσις τῆς ἐπιστολῆς σου, προσφιλεστάτη μου
Ὁραία Γαλάτεια, εἶνε ἡ μόνη ἀμυθία τῶν τόσων κόπων
μου. Θέλω ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ μου καὶ ὅλοι μου αἱ
συνδρομητρίαι νὰ σκέπτονται τὸ ἴδιον καὶ νὰ προσπαθοῦν
ὡπως σύ, νὰ γίνω, νὰ γίνω, καλλίτεροι ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ γί-
νονται φίλοι μου. Τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος μας ἐξαρτᾶται
ἀπὸ σὰς τοὺς μικροὺς συνδρομητὰς καὶ τὰς μικρὰς συν-
δρομητρίδας τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Ὁ! πόσον εὐτυχὴς θὰ
εἶμαι ἂν κατορθώσω διὰ τῶν συμβουλῶν μου καὶ τῶν προ-
σπειρῶν μου νὰ μορφώσω τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν σας
καὶ λεπτύνω τὴν καλίσθησάν σας, ἂν κατορθώσω, λέγω, νὰ
παρασκευάσω καλοὺς ἄνδρας καὶ καλὰς γυναῖκες διὰ τὴν
Πατρίδα μας. Ἐμπρὸς λοιπὸν, θάρρος καὶ ἐπιμέλεια.

Τὰ ἔλαβα τὴν ἑσπέραν, ἀγαπητέ μου Μιχαήλ Παλαιολόγε,
καὶ ἐλπίζω ὅτι πολλὰ θὰ εὗρω, τὰ ὅποια νὰ μοῦ ἀρέσουν.
Κατὰ τὴν εὐγένειάν σου ἐπιθυμῶ σὲ συνιστῶ ὡς εἰλικρινῇ
καὶ καλὸν μου φίλον εἰς ὅλους τοὺς συνδρομητὰς καὶ μετὰ
χαρὰς τοὺς διαβιβάζω τὰς προσήσεις σου.

Τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὰς προόδους σου, φίλε Στέ-
φανε Ἐνδοπόλε.

Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀργοπορήσῃς τόσον,
μικρὲ μου Βασίλει· τῶν Ἀρθέων, ἀλλ' ὅπως δῆποτε
κάλλιον ἀργᾷ παρά ποτὲ.

Εἶνε καλὸς ὁ μῦθος σου, μικρά μου Βασιλικὴ Ἀφα-
τζάρου, δὴλαδὴ ἀρκετὰ καλός, ἀλλὰ διὰ λόγους, τοὺς
ὁποίους καὶ ἄλλοτε ἐξέηχα, λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι
νὰ τὸν δημοσιεύσω. Ὅπως δῆποτε ἐργάζου καὶ γράφεις καὶ
στέλλεις μου νὰ βλέπω τὰς προόδους σου.

Σὲ συλλυποῦμαι, ἐγκαρδίζω, ἀγαπητέ μου Πολυδεύκη,
διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ θεοῦ σου, ἀγάπα ὅσον εἰμφορεῖς
περισσότερον τοὺς ὄρφανους ἐξαδέλφους σου καὶ ἔσο βέ-
βαιος ὅτι ἡ πρὸς τὰ τέκνα τοῦ ἀγάπης σου θὰ εἶνε δι'
αὐτὸν τὸ καλλίτερον μνημόσυον.

Αἱ χαριτωμένα ὅσον καὶ δεῖλαι ἐπιστολαὶ σου μ' ἔκα-
μαν νὰ γελᾶσω, Βασίλει· τῶν Ἀρθέων. Γράφεις μου.

Πόσον μοῦ ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Λυρούλα μου,
ἐλπίζω ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ σου θὰ εἶνε δροσεραὶ, δροσεραὶ.

Ἐὰν εἶνε ἀληθές αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφεις, Ἀνδρέε· Ἐλ-
λιν, ἔσο βέβαιος ὅτι δὲν συνέβη ἐν γνώσει μου· πιθανόν

νὰ με ἠπάτησεν. Ὅς γνωρίζῃ ὅμως ἐκεῖνος, ὅτι μιὰ τοιού-
τη ἀπάτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν καλὴν ἀνατροφήν.

Μὴ παραπονέσῃς ἀδελφὲ, Μαῦρε Κυνηγέ μου, ἂν καὶ
εἶμαι βιβχία ὅτι δὲν υποθέτεις ὅτι σὲ ἠδίκησα. Ἄν δὲν σ'
ἐβράθευσα μέχρι τοῦδε εἰς κανένα διαγωνισμόν, τοῦτο σημαί-
νει ὅτι δὲν ἔκρινα τόσον πολὺ ἀξίας τὰς ἀπαντήσεις σου. Σὺ
ὅμως εἶσαι ἑξυπνον παιδί καὶ ἂν ὀποφασίσῃς νὰ ἐργασθῇς
μὲ δρεῖν, βεβαίως θὰ πᾶρῃς τὸ πρῶτον βραβεῖον μὴν ἡμέραν.

Καλῶς ὥρισεν ἡ πρώτη σου ἐπιστολή, ἀγαπητέ μου Ἐ-
ρριφὼν Γεωργιάδῃ, ὕστερα ἀπὸ τέσσαρα ἔτη πού σὲ ἐπι-
σκέπτομαι. Ἄν τῶ ὄντι ἀπεφάσις νὰ λαμβάνῃς μέρος
εἰς τὴν Ἀλληλογραφίαν μου ἔσο τακτικὸς καὶ ἐκλεξὸν καλ-
λότερα ἐν ψευδώνυμον· εἶνε, βλέπεις, τοιαύτη ἡ συνήθεια τῶν
συνδρομητῶν μου.

Διατί, γλυκύτατά μου Ποιητὰ Μάτια, ἡ φίλη σου δὲν
εἶχε τὸ θάρρος ἡ ἰδία νὰ μοῦ γράψῃ; δὲν τὴν προέτρεψες σύ;

Εἰς ὅλους τοὺς ἀγνώστους σου, ἀγαπητέ μου Ἀρη, οἱ
ὁποῖοι σοῦ στέλλουν προσήσεις καὶ ἀσπασμοὺς ἀποστέλλω
κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου καὶ τὰς ἰδικὰς σου προσήσεις καὶ
τοὺς ἰδικούς σου ἀσπασμούς. Εἶσαι εὐχρηστημένος.

Σὲ συγχαίρω, ἀγαπητέ μου Δίκαιε Ἀριστείδῃ, διὰ
τὸν ἀριστον βαθμὸν, τὸν ὁποῖον ἔλαβες εἰς τὰς ἐξετάσεις
σου καὶ πολὺ θὰ ἐπιθύμουν, ὅπως ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ μου
σὲ ἐμιμοῦντο εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, ἂν καὶ δὲν ἔχω ἀμφι-
βολῆσαι περὶ τῶν πλείστων. Πολὺ μοῦ ἤρεσε καὶ τὸ παιδι-
κόν σου πνεῦμα.

Δὲν μοῦ ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, μικρὲ μου Νέε
Ἀρχάγγελε, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε δὲν σημαίνει καὶ τίποτε.
εὐρὲ κινεῖν ἄλλο καλλίτερον. Σοὶ εὐχομαι νὰ διατηρήσῃς
τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν μνημά-
των σου καὶ νὰ λαμβάνῃς πάντοτε τὸν αὐτὸν βαθμὸν.

Παίξεις βιολίον, μικρὲ μου Παγαρίνη; ἀγαπᾷς τόσον
τὴν μουσικὴν; διότι ἄλλω; δὲν ἐξηγεῖται τὸ ψευδώνυμόν σου.
Μετὰ χαρὰς μου παρατηρῶ ὅτι ὅλοι μου σχεδὸν οἱ συν-
δρομηταὶ ἔλαβον τὸν βαθμὸν ἀρίστα εἰς τὰς ἐξετάσεις
των, πράγμα διὰ τὸ ὁποῖον ὑπερηφανεύεσαι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ,
διότι φρονεῖ ὅτι καὶ αὕτη συνετέλεσεν εἰς τοῦτο μὲ τὰς
καλὰς τῆς συμβουλὰς καὶ τὴν προσπάθειάν της τοῦ νὰ
πλουτείσῃ τὰς γνώσεις των. Ἡ πρώτη ἐξαμηνία τοῦ 1885
ἔχει τοὺς Τρεῖς μικροὺς Σωματοφύλακας, ἡ δὲ δευτέρα
τοῦ 1886 ἔχει τὸν Μικρὸν Ἠρώα, ὥραϊα καὶ τὰ δύο καὶ

μάλιστα ἐκλεκτὰ μυθιστορήματα καὶ πολὺ διδακτικά.

Διὰ τὸ ψευδώνυμόν σου, Ὁλύμπιε Ζεῦ, δὲν εἶμαι· ἐν-
συνεστημένη, ἀλλὰ διὰ τὸ ὕψος καὶ προπάντων διὰ τὴν
γλῶσσαν, τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζεσαι εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν
σου δὲν εἶμαι καθόλου εὐχαριστιμένη· δὲν εἰμφορεῖς νὰ
μεταχειρίζεσαι ἀπλουστεράν ἢ μᾶλλον ἀπλουστάτην γλῶσ-
σαν; δὲν βλέπεις ἐγὼ πόσον ἀπλὰ σὰς ὁμιλῶ; ἂν ἤξευρες
πόσον ἄσχημα κτυποῦν οἱ παρκαίμενοι καὶ τὰ ἀπαρέμματα
δὲν θὰ τὰ ἔγραφες ποτὲ.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Γ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

• Ποιὸ νὰ εἶνε αὐτὸ τὸ χαριτωμένο παλικιράκι ποῦ φο-
ρεῖ μὲ τόση χάρι τὴν φουστανέλλα καὶ περιπατεῖ μὲ τόση
λεβεντιά καὶ μὲ τόσο καμάρι εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου; «Ἐλε-
γα προχθὲς ποὺ εἶδα ἓνα παιδάκι μὲ φουστανέλλα. Καὶ
φαντασθῆτε τὴν χαρὰν μου ὅταν ἐγνώρισα τὸν μικρὸν
ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Γ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΝ, ἓνα ἀπὸ τοὺς καλλίτερους
φίλους μου. Καὶ τόσον εὐχαριστήθηκα ποῦ τὸν εἶδα καὶ
ἀπ' ἔξω Ἑλλήνα ὅπως εἶνε ἀπὸ μέσα, ὥστε ἤθελα νὰ τὸν
ρλέπω ἔτσι πάντα, καὶ ἐξήττησα τὴν φωτογραφίαν του. Καὶ
ἐπειδὴ θαρρῶ ὅτι καὶ σεῖς θὰ εὐχαριστήθητε, τὴν δημο-
σιεύω. Πῶς σὰς φαίνεται; Τοῦ τριάζει ἢ δὲν τοῦ τε-
ριάζει τὸ ποιηματάκι ἐκεῖνο:

• Φουστανέλλα, πάλλα, φέσι,

Περιπάτημα μὲ χάρι:

Καὶ δακτυλιδένια μέσι:

Γεῖά σου! Γεῖά σου, παλικιράκι!

Καὶ σύ, Χριστοφόρε Κυλόμβε, νὰ εἶσαι ἀπλουστερός
εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν σου· ὅς λείπουν, δι' ὄνομα Θεοῦ,
αἱ ἑλληνικότητες. Ἡ ἀλληλογραφία ἀντικαθιστᾷ τὴν συνο-
μίαν ποῖος, σὲ παρακαλῶ, ὁμιλεῖ μὲ γενικὰς ἀπολύτους.
Διὰ τῆς παρουσίας μου ἔρχομαι πρῶτον καὶ. Αὐ-
τὰ τὰ τυπικὰ καὶ μονότονα πρέπει νὰ λείπουν ἀπὸ τὰς
ἐπιστολάς των συνδρομητῶν μου, φαίνεται μοῦ Κυπριακὴ
Ἀσκήρ. Ὅς πρὸς τὴν δημοσίευσιν τῶν πνευματικῶν σου
ἀσκήσεων δὲν πρέπει νὰ παραπονήσῃς, διότι ἐγὼ κανένα
δὲν ἀδικῶ, φαίνεται ὅτι δὲν θὰ ἦσαν καλά, ἢ ὅτι δὲν ἦλθε
ἡ σειρά των ἀκόμη.

Ὅλα σοῦ ἤρεσαν, δλα, φίλατέ μου Μαχητὰ τοῦ Γκρι-
τσόβαλι καὶ ἡ Κόρη τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ δλα, ὅπως καὶ
εἰς ὅλους τοὺς συνδρομητὰς μου ἀρέσουν δλα ὅσα τοὺς
λέγω· αὐτὸ, βλέπεις, προσπαθῶ.

Οὐδέποτε ἐνόμισα ὅτι μ' ἐλησμόνησες, ἀγαπητέ μου
Ἐνδοξὲ Περιελῇ· γράφεις ὅμως τακτικώτερον. Ἡ ἐπιθυ-
μία σου τοῦ νὰ βραβευθῶσιν ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ τῆς ΔΙ-
ΑΠΛΑΣΕΩΣ ὅπως ἐβραβεύθη ὁ Μαῦρος Γάτος εἶνε μὲν
δυσεκλήρωτος σημαίνει ὅμως ὅτι ἔχεις εὐγενὴ καρδίαν.

Καὶ ἡ περιγραφή τῶν ἐξετάσεων τοῦ σχολείου σου μοῦ
ἤρεσε πολὺ, Καπετὰν Κουπιᾷ, καὶ ἐν γένει ὅλη ἡ ἐπι-
στολή σου. Γράφεις μου, διότι εὐχαριστοῦμαι πολὺ νὰ σὲ
ἀναγινώσκω.

Ἄν καὶ ψεύτικον, μοῦ ἀρέσει ὅμως τὸ ψευδώνυμόν σου,
Ἄσπρον Κάρβουνον.

Εὖγε Ἡρωϊκὴ Παρῃ, εὖγε διὰ τὰ ἄριστα ποῦ ἔλα-
βες εἰς τὰς ἐξετάσεις σου.

Ἡ ἐπιμέλειά σου σὲ συνιστᾷ πολὺ, Ἀερόμητε Ἀχιλ-
λεῦ.

Καθαρογράφος εἶσαι, ἀλλὰ δὲν εἶσαι καλλιγράφος, φίλε
Χλοερὲ Παράδεισε· διορθώσου λοιπόν.

Κ' ἐγὼ προσμένω τὰς λύσεις σου καὶ τὰς ἀπαντήσεις
σου, Φιλότιμος Σάμος· ἄς ἴδωμεν.

Γεῖά σου, Λευκίδα Σπυριδῆτα, γεῖά σου!

Εἶσαι πολὺ ἀξιεπαινος, φίλε μου θ. Θεοδοσιάδῃ, διὰ τὴν
λύπην τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθης διότι δὲν ἦσο καὶ σὺ μετὰ
τῶν βραβευμένων· δὲν πρέπει ὅμως νὰ περιορισθῇς εἰς τοῦτο,
πρέπει νὰ προσπαθῇς ὅπως ἄλλοτε μεταβληθῇ ἡ λύπη
σου εἰς χαρὰν καὶ τοῦτο θὰ τὸ κατορθώσῃς ἂν κατορθώσῃς
νὰ βραβευθῇς καὶ σὺ εἰς κανένα διαγωνισμόν.

Τὸ ποιηματάκι σου δὲν ἦτο ἄσχημον, καλὲ μου Γεώργιε
Κλ. Λεοντίδῃ.

Δὲν εἰδεύρω διατί, Ἐνητευμένον Τρυποκάρυδον,
δάκεις ἀναγινώσκω ἐπιστολάς σου αἰσθάνομαι ὑπερβολι-
κὴν εὐχαρίστησιν· ἂν εἴξευρες μὲ πόσῃ ἀνυπομονήσειαν τὰς
περίμεναι.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσήσεις:
Ὁ Φαβερὸς Κεραννὸς προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του
εἰς τὴν Κυματίζουσαν Σημαίαν, εἰς τὴν Ὁραίαν Γα-
λάτειαν, εἰς τὸν Ἐπίγειον Ἀγγεῖον καὶ εἰς τὴν Λευ-
κὴν Ἀερώνην· λέγει δὲ εἰς τὸ Τόξον τοῦ Φοῖβου ὅτι
δὲν εἶνε ἀκριβὲς εἰς τὰς υποσχέσεις του. — Ὁ Γεώργιος
Κλ. Λεοντίδης συγχαίρει τὸν Μέλαρα Ἀετὸν καὶ τὴν
Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν· Ὁ Ἀερόμητος Ἀχιλλεῖς στέλ-
λει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Δίκαιον Ἀριστείδῃ καὶ
τὴν Λευκοπέπλον Νύμφην τῶν Δασδῶν, ἀσπάζεται δὲ
τὸν Μαῦρον Γάτον, τὸν ὁποῖον συγχαίρει διὰ τὴν ἐπι-
τυχίαν του, τὴν Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν καὶ τὸν Μαχητὴν
τοῦ Γκριτσόβαλι, τοῦ ὁποῖου ζητεῖ νὰ μᾶθῃ τὸ ἀληθές
ὄνομα ἢ τοῦλάχιστον τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. — Ὁ Γε-
ώργιος Καστριώτης προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς
τὸν Μαῦρον Γάτον, Μέλαρα Ἀετὸν καὶ Ἐσπερίαν
Ἀῤῥαν, καὶ τοὺς συγχαίρει διὰ τοὺς ἐπιτυχεῖς διαγωνι-
σμούς των πρὸς τοὺς τοὺς δὲ προσφέρει τὰς προσήσεις του
εἰς τὴν Ἀμφιτρίτην, τὴν ὁποῖαν ἐρωτᾷ ἂν εἶνε ἀδελφὴ
ἐνὸς μαθητοῦ τῆς πέμπτης τάξεως εἰς τὸ Λύκειον τῆς
Μασσαλίας. — Ἡ Ἡρωϊκὴ Παρῃ συγχαίρει τὸν Μαῦρον
Γάτον. — Ἡ Ἀνατίλλουσα Σελήνη ἀσπάζεται τὴν
Ἐσπερίαν Ἀῤῥαν, τὴν ὁποῖαν συγχαίρει διὰ τὴν ἐπι-
τυχίαν της εἰς τὸν διαγωνισμόν· ἀσπάζεται πρὸς τοὺς
τὴν Βασιλίδεα τῶν Ἀρθέων καὶ προσφέρει τὰς προσήσεις
της εἰς τὸν Μαχητὴν Βόσπορον. — Ἡ Βασίλισ τῶν
Ἀρθέων ἀσπάζεται ὅλους τοὺς φίλους της. — Ἡ Ροδο-
δάφνη στέλλει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἀερόμητον-
Μπουμπουλίναν καὶ τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Μα-
χητὴν τοῦ Γκριτσόβαλι. — Ἡ Μασσαγέτις Βασίλισ-

σα ἀσπάζεται τὴν Κροκόπεπλον Ἡώ, Ἰποκόμησαν τῆς Βραδεόλης, τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, τὸν Δ. Ἀρσίην, τὴν Ἰριγένειαν ἐν Ταύροις, τὴν Ξανθοῦλαν, τὴν Ἰδραίαν καὶ τὴν Τόμυριν, τῆς ὅποιας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὰ ἀρχικά στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος. Μαζὶ δὲ μετὰ αὐτὰς ἀσπάζεται τὴν Χρυσήδα, καὶ τὴν Ἀπτερον Νίκη, παρὰ τῶν ὁποίων ἀπαιεῖ τακτικὴν ἀλληγογραφίαν. — Ὁ Πολυδεύκης ἀσπάζεται τὸν Ἀρην, τὸν Μέλανα Ἀετὸν, καὶ τὸν Μαῦρον Γάτον. — Ὁ Ἐνδοξος Περιχλῆς προσφέρει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Μαῦρον Γάτον εἰς τὸν Ἀρην καὶ εἰς τὸν Σωσίαν. — Ὁ Μαχητὴς τοῦ Χριστόβαλ προσφέρει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ἀργιον Ἰνδόν, τὴν Νηρημίαν τοῦ Δάσους καὶ τὸν Ξεροφῶντα Ἀθηναῖον, συγχαίρει δὲ τὸν Μέλανα Ἀετὸν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του καὶ τὸν Δίκαιον Ἀριστείδην διὰ τὴν ἀπόκτησιν μικροῦ ἀδελφοῦ. Προσφέρει δὲ τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὴν Ἀμφιτρίτην,

τὴν Ξανθοῦλαν καὶ Ἀνθοδέσμη, τῶν ὁπίων ζητεῖ νὰ μάθῃ τὰ ἀληθῆ ὀνόματα. — Ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς συγχαίρει τὴν Ἑσπερίαν Ἀῤῥαν καὶ τὸν Μέλανα Ἀετὸν. — Ὁ Νέος Ἀρχάγγελος προσφέρει τοὺς ἐγκαρδίους ἀσπασμούς του εἰς τὸν Ἀβροπέταλλον Ῥόδον, τοῦ ὁποίου ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα, ἀσπάζεται δὲ τὸν Ἀρην, τὸν Μαῦρον Γάτον, τὴν Μανὴν τοῦ Ἀρχαίου καὶ τὴν Λευκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν συγγενῶς προσφέρει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Μέλανα Ἀετὸν καὶ τὴν Ἑσπερίαν Ἀῤῥαν. — Ὁ Ἀσπρος Ἀνέπης ἀσπάζεται τὴν Ἀμφιτρίτην καὶ θέλει νὰ μάθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα της, προσεῖ ἀσπάζεται τὰ Ποιητὰ Μάτια, τὸν Μαῦρον Γάτον, τὸν Πρίγκιπα Ζιλάχ, τὸν Πανοδύγον Ὀδυσσεά, τὴν Λευκὴν Περιστεράν, τὴν Ξανθοῦλαν καὶ τὴν Ἑσπερίαν Ἀῤῥαν. — Ἡ Νίκη ἀσπάζεται τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, τὴν Τόμυριν, τὸν Ῥόδον τῆς Αἰγύπτου καὶ τὴν Ἀριάδην Μισούλην.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμετέσχουσιν τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν λύσεων τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων παρακαλοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ τοὺς δημοσιευθέντας ἐν σελ. 142 τοῦ φυλλαδίου τῆς 15 Μαΐου]

119. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτον μου ἐπύρρημα, πόλις τοῦ δευτέρου μου Κ' ἐπώλυον Ἀπόλωνος εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἑστάνη ὑπὸ τοῦ Ἰδρυτάτου Ἀνδρ.

120. Λεξιγραφος.

Εἶμαι λίαν δυστυχὴς — ἂν μοῦ βγάλης ἓνα γράμμα Σ' τὸ τραπέζι σου ἔμπορὴς νὰ με εὕρῃς ἐν τῷ ἅμα.

Ἑστάνη ὑπὸ τοῦ Μέλαντος Ἀιστοῦ.

121. Λεξιγραφος.

Εἶνε θεὰ τὸ πρῶτον μου μεγάλη τῶν Ἀρχαίων, Ἀνθος μικρὸν τοῦ δευτέρου εὐώδης καὶ ὠραῖον. Τὰ δύο δὲ ταῦτα μέρη μου ἂν θέσῃς εἰς ἓν ὅλον Θ' ἀναμνηθῇς καταστροφὴν ὑπερῆφάνων στόλων.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης.

122. Στοιχειόγραφος.

Τρέχω, τρέχω ἀενάως καὶ ὀπίσω δὲν γυρῶ Ἄν ἓν γράμμα μου ἀλλάξῃς εὐτελὲς ὃν θὰ γενῶ.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἑσπερίας Ἀῤῥας.

123. Στοιχειόγραφος.

Ἄν μὲ κεφαλὴν μ' ἀφίσῃς εἰς τὴν Θράκην πόλις εἶμαι, Ἄνευ κεφαλῆς ἂν μείνω τότε εἰς τοὺς κήπους· κεῖμαι.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ῥόδου τῆς Αἰγύπτου.

124. Στοιχειόγραφος.

Εἰς τὰς κεφαλὰς μ' εὐρίσκεις ἂν ποσὺς δὲν μὲ πετράξῃς, Ἄλλ' εὐθὺς θὰ γίνω κόμη ἂν τὴν τρήξῃς ἀλλάξῃς.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἀνανύμης.

125. Ἀναγραμματισμός.

Ἄν 'ς τὴ θάλασσα μὲ βλέπῃς, ὦ! πολὺ εὐχαριστεῖσαι, Ἄν μικρὸν μὲ μεταβάλῃς ἄλλο τόσο μὲ φοβεῖσαι.

Ἑστάνη ὑπὸ τοῦ Ν. 1. Μητρίου.

126. Ἀναγραμματισμός.

Εἰς τὸ πρόσωπόν σου μένω ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφίσῃς Κ' εὐτυχὴς ὅσοι μὲ ἔχουν ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Νίκης.

127. Αἵνεγμα.

Βάρος λὲς κανὲν δὲν ἔχεις καὶ πολὺ γὰρ τοῦτο χαίρεις, Πλὴν καὶ εἰς τὴν δύο πόδας ἀπὸ μίαν πόλιν ἔφεις.

Ἑστάνη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ἀχιλλεύου.

128. Τρίγωνον.

1. Πολλαπλάσιόν μου κ' ἐνέει θεὸς νὰ γίνω.
2. Στὸ πρόσωπόν σου εἶμαι κ' ἐκεῖ θέλω νὰ μείνω.
8. Ζῶν εἶμαι καὶ τρέχω, ὡς εἶμαι ἂν μ' ἀφίσῃς
4. Ὁ κόσμος τελειῶνι μ' ἐμὲ ἴαν μὲ λύσῃς.

Ἑστάνη ὑπὸ Φλωρετίας Ν. Δ. Ἀρσίνης.

129. Κυβόλεξιν.

1. Θεὰ εἶνε τὸ πρῶτόν μου ἐκ τῶν ἀρχαιτέρων.
2. Σύνδεσμος δὲ τοῦ δευτέρου ἐκ τῶν εὐχρηστοτέρων.
3. Καὶ πρόθεσις τοῦ τρίτου μου ἄλλ' ἐκ τῶν μονοπτότων

Σὺ θὰ εὕρῃς τὸ ὅλον μου ἂν εὕρῃς τὸ πρῶτον.

Ἑστάνη ὑπὸ τοῦ Βελιπερόντου.

130. Κεκρυμμένα ὀνόματα ποταμῶν.

1. Ὑπῆγον νὰ ἰδοῦν ὄβυσσόν τινα.
2. Ὅσοι ἐπρόφθασαν τὸν Κύριον εἶδον.
3. Τὰ ῥόδα νότον φέρουσι διὰ τῆς ἰσχυρᾶς τῶν ὁσμῆς.
4. Μία παροιμία λέγει περὶ τῶν δειλῶν: νείνει δειλὸς [ὥσπερ Χῖος.]

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης.

131. Λογοπαίγιον.

Ποῖον ὄρος μουκρῆζει;

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἡρωΐνης Πάγας.

132. Ἀκροστιχίς.

Τὸ πρῶτον εἶν' ἐκ τῶν πολλῶν ἡρώων τῆς Τρωάδος. Τὸ δεύτερόν μου πόλις τις στὸν χόρτον τῆς Ἑλλάδος. Τὸ τρίτον εἰς τὴν Ἀφρικὴν βεβλῆως θὰ τὸ εὕρῃς. Τὸ τέταρτόν μου εὖσομον ἄνθος καὶ τὸ εἰςεύρεις. Χωρὶς τὸ πέμπτον μου ποσὺς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ζῇς. Σὰν ἔρχεται τὸ ἕκτον μου ἔμπορεῖς νὰ μὴ δακρύσῃς. Ζῶν εἶνε τὸ ἑβδόμον, ἄλλα πολὺ ὠραῖον. Τὸ ὄγδόον μου δὲ πετὰ 'ς τὰ ὕψη τῶν ὀρέων. Ἐν κράτος εὐρωπαϊκὸν τὸ σύνολόν μου ἀποτελεῖ. Τί δὲν μὲ βρῖσκεῖς; σκέπτεσαι; δὲν εἶνε δύσκολον πολὺ.

Ἑστάνη ὑπὸ τῆς Ἀστρομήτου Μπουμπουλίας.

ΛΥΣΕΙΣ

103. Πλῆθος (πλῆν, θῶς). — 104. Πυρεῖα (πῦρ, ἔα). — 105. Πελαργός, πέλαγος. — 106. Ἀγίων Αἰγίων. — 107. Σινδὼν, Σιδῶν. — 108. Κρίτας, ἄρκτος. — 109. Ράχης, χάρις. — 110. Ἐπτὰ, πετὰ. — 111. Τὸ γράμμα, Ρ. — 112. Ἀγκών. — 113. 1. Θῆρα. — 2. Κῶς. — 3. Ἰός. — 4. Τῆνος. — 5. Κρήτη. — 114. Ἡ νεάνις ἦτο ἡ Ἰριγένεια, ἡ δὲ παραλλῆλη ἦτο ἡ τῆς Αὐλίδος. — 115. Οἱ ἀριθμοὶ 4, 19, 23. Δ. ἐπὶ $23 \times 4 = 92 - 19 = 73$. — 116. Ὅσα τοῦ βάλλῃ ὁ ῥάπτης. — 117. ΠΗΝΕΔΟΠΗ. (1. Πηνειός. 2. Ἡρα. 3. Νῆρση. 4. Ἐχιδνα. 5. Δυνώ. 6. Οὐράλια. 7. Πεισιφστράτος. 8. Ἡπείρος). — 118. ΔΣΙΑ, ΑΡΗΣ. (1. ἈθηνΑ. 2. ΣῦΡ. 3. ἸδΗ. 4. Ἀχιλλεύ Σρ.